BESTEMMINGSPLAN

Bestemmingsplan Darp

Gemeente Westerveld

WITPAARD

STEDENBOUW | LANDSCHAP | RUIMTELIJKE ORDENING

COLOFON

Plannaam	Bestemmingsplan Darp
Plannummer	NL.IMRO.1701.0000BP000000000578-0002
Datum	augustus 2019
Status	Ontwerp
Opdrachtgever	Gemeente Westerveld
Projectteam Witpaard	
Projectnummer	1701.026SW17

Bestemmingsplan Darp

Inhoudsopgave

Toelichting **5**

Hoofdstuk 1 Inleiding **7**
1.1 Aanleiding 7
1.2 Situering van het plangebied 8
1.3 Planologisch regiem 9
1.4 De bij het plan behorende stukken 10
1.5 Leeswijzer 10

Hoofdstuk 2 Beschrijving van het plangebied **11**
2.1 Historie van Darp 11
2.2 Ruimtelijke Structuur 14
2.3 Functionele structuur 14
2.4 Wadizone 15

Hoofdstuk 3 Beleidskader **17**
3.1 Rijksbeleid 17
3.2 Provinciaal beleid 18
3.3 Gemeentelijk beleid 20

Hoofdstuk 4 Milieu- en omgevingsaspecten **25**
4.1 Geluid 25
4.2 Bodem 26
4.3 Luchtkwaliteit 26
4.4 Externe veiligheid 27
4.5 Milieuzonering 28
4.6 Geur 28
4.7 Ecologie 29
4.8 Archeologie & cultuurhistorie 30
4.9 Water 31
4.10 Besluit milieueffectrapportage 33
4.11 Klimaat en duurzaamheid 35

Hoofdstuk 5 Toelichting op de regels **37**

Hoofdstuk 6 Economische uitvoerbaarheid **41**

Hoofdstuk 7 Inspraak en Vooroverleg **43**

Bijlagen bij toelichting **45**

Bijlage 1 Trots op Darp **47**

Bijlage 2 Externe veiligheid buisleidingen **49**

Bijlage 3 Notitie geluidscontouren Ruiterweg in Darp **51**

Bijlage 4 Watertoets **53**

Bijlage 5 Nota Inspraak en Overleg **55**

Regels **57**

Hoofdstuk 1 **Inleidende regels** **59**
Artikel 1 Begrippen 59
Artikel 2 Wijze van meten 63

Hoofdstuk 2 **Bestemmingsregels** **65**
Artikel 3 Bedrijf - Nutsbedrijf 65
Artikel 4 Bos 66
Artikel 5 Groen 67
Artikel 6 Horeca 68
Artikel 7 Maatschappelijk 70
Artikel 8 Sport 71
Artikel 9 Tuin 72
Artikel 10 Verkeer 73
Artikel 11 Verkeer - Verblijfsgebied 74
Artikel 12 Wonen 75
Artikel 13 Leiding - Gas 80

Hoofdstuk 3 **Algemene regels** **83**
Artikel 14 Anti-dubbeltelregel 83
Artikel 15 Algemene bouwregels 84
Artikel 16 Algemene gebruiksregels 86
Artikel 17 Algemene aanduidingsregels 87
Artikel 18 Algemene afwijkingsregels 89
Artikel 19 Overige regels 90

Hoofdstuk 4 **Overgangsrecht** **91**
Artikel 20 Overgangsrecht bouwwerken 91
Artikel 21 Slotregel 92

Bijlagen bij regels **93**

Bijlage 1 **Afbeelding : gebied wijzigingsbevoegdheid** **95**

Bijlage 2 **Lijst van horecabedrijven** **97**

Bijlage 3 **Categorale bedrijvenlijst** **99**

Bijlage 4 **Beeldkwaliteitsplan - Kleur- en materiaalgebruik** **101**

Bijlage 5 **Beeldkwaliteitsplan - Straatbeeld per woningtype** **103**

Toelichting

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Het dorp Darp is een relatief kleine kern gelegen binnen de gemeente Westerveld. Het planologisch regime van Darp bestaat uit twee bestemmingsplannen, zijnde het 'bestemmingsplan Darp' en 'Buitengebied'. De plannen zijn respectievelijk van toepassing op de bebouwde kern en het buitengebied rondom de kern van Darp.

Het 'Bestemmingsplan Darp' is vastgesteld door de gemeenteraad van de gemeente Westerveld op 28 september 2006. De Wet ruimtelijke ordening (Wro) bepaalt dat bestemmingsplannen binnen een periode van tien jaar, gerekend vanaf de vaststellingsdatum, opnieuw moeten worden vastgesteld door de gemeenteraad.

De gemeente Westerveld wenst aan deze actualisatieverplichting te voldoen en derhalve voornoemd bestemmingsplan te actualiseren. Het geactualiseerde bestemmingsplan zal echter conserverend van aard zijn. Dit betekent dat het bestemmingsplan zich richt op behoud van de huidige (planologische) situatie. Nieuwe ontwikkelingen, behoudens in de vorm van een ontheffing, vrijstelling en/of (omgevings-)vergunning, zullen niet mogelijk gemaakt worden. Ontheffingen, vrijstellingen en/of (omgevings-)vergunningen zullen worden meegenomen in de actualisatie teneinde één actueel en digitaal raadpleegbaar bestemmingsplan te bewerkstelligen.

Ten zuidwesten van de kern Darp ligt een wadizone. Deze grenst aan het 'bestemmingsplan Darp'. Hiervoor is in 2012 een vergunning verleend via een uitgebreide procedure. Deze wadizone ligt volgens de provinciale omgevingsverordening buiten het stedelijk gebied. In het bestemmingsplan 'Buitengebied' is de wadizone niet opgenomen. Bij de actualisatie van het 'bestemmingsplan Darp' wordt daarom het gebied waarin de wadizone ligt meegenomen. Hierover is contact geweest met de provincie Drenthe, die akkoord is met dit voornemen.

Voor de wadizone geldt tevens dat het planologisch regiem conserverend van aard zal zijn. Het gebied blijft bestemt als wadizone waardoor ook de grens van het stedelijk gebied genoemd als in de provinciale omgevingsverordening niet wijzigt.

Het conserverende karakter leidt niet tot uitsluiting van elke ontwikkeling. Immers blijven kleinschalige ontwikkelingen mogelijk door af te wijken van de bouw- en gebruiksregels van het bestemmingsplan.

1.2 Situering van het plangebied

De kern Darp is gelegen in het zuidwestelijk deel van de gemeente Westerveld, ten oosten van de Havelterberg en Steenwijk en ten westen van de kern Havelte. Darp is gelegen aan de Ruiterweg, welke de toegang vormt tot de Rijksweg A32.

Navolgende afbeeldingen tonen de situering van de kern Darp (rood) en de ligging van de wadizone (blauw). Het plangebied omvat de bebouwde kern van Darp en de wadizone die ten zuidwesten van de kern ligt. Het 'bestemmingsplan Darp' is het vigerend bestemmingsplan. Aan de buitenzijden van Darp is het bestemmingsplan 'Buitengebied' vigerend, waarin momenteel ook de wadizone ligt.

Afbeelding: situering kern Darp (rood) en de wadizone (blauw)

1.3 Planologisch regiem

Het vigerende bestemmingsplan 'bestemmingsplan Darp' is op 28 september 2006 door de gemeenteraad van de gemeente Westerveld vastgesteld.

Doelstelling is om voornoemd bestemmingsplan te actualiseren, waarbij sprake is van een conserverend karakter. Dit houdt in dat de huidige (planologische) situatie opnieuw wordt vastgesteld en nieuwe ontwikkelingen in principe niet mogelijk worden gemaakt binnen het geactualiseerde bestemmingsplan. Echter zullen wijzigingen die tussentijds hebben plaatsgevonden in de vorm van verleende ontheffingen, vrijstellingen en/of omgevingsvergunningen, worden meegenomen. Deze wijzigingen worden geïnventariseerd en verwerkt in de regels en de verbeelding, oftewel het juridisch bindende gedeelte.

Onderstaande afbeelding betreft de verbeelding van het huidige 'bestemmingsplan Darp'. De wadizone ligt in het bestemmingsplan 'Buitengebied'. Deze zone wordt meegenomen bij deze actualisatie. Daardoor zal de plangrens van het 'bestemmingsplan Darp' vergroten in zuidwestelijke richting. Het geactualiseerde 'bestemmingsplan Darp' omvat daarmee het huidige 'bestemmingsplan Darp' plus de wadizone gelegen in het bestemmingsplan 'Buitengebied' ten zuidwesten van de kern Darp.

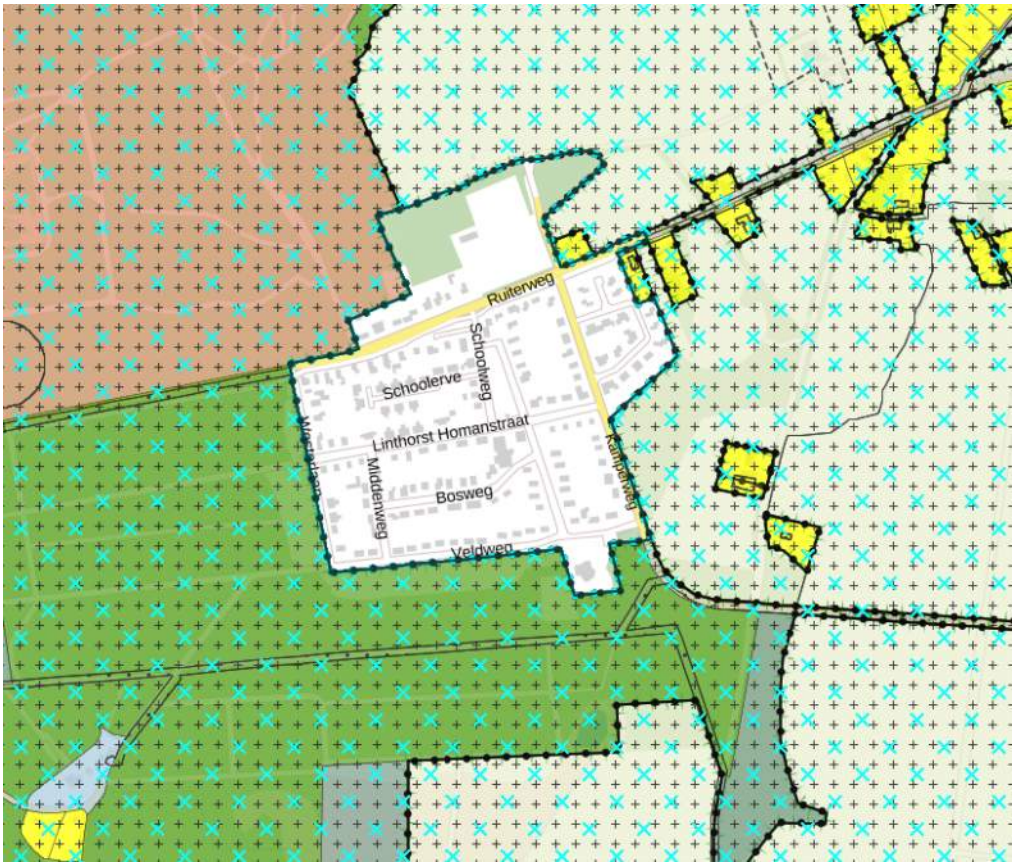

Afbeelding: plangrenzen huidige 'bestemmingsplan Darp'

1.4 De bij het plan behorende stukken

Het bestemmingsplan "Bestemmingsplan Darp" bestaat uit de volgende stukken:

- verbeelding (tekeningnummer NL.IMRO.1701.0000BP000000000578-0002);
- regels.

De verbeelding omhelst het plangebied, oftewel de gronden en grenzen waarvoor het bestemmingsplan vigerend is. Tevens geeft de verbeelding aan welke bestemming(en) van toepassing is/zijn op bepaalde gronden. De regels stellen de uitgangspunten van het bestemmingsplan zeker door middel van bepalingen. De verbeelding en de regels vormen tezamen het juridisch bindende gedeelte van het bestemmingsplan. De toelichting geeft een doorkijk in de gedachten die ten grondslag liggen aan het bestemmingsplan, maar is niet juridisch bindend.

1.5 Leeswijzer

In Hoofdstuk 2 vindt een omschrijving van het plangebied plaats. Voorts wordt in Hoofdstuk 3 ingegaan op het beleidskader, waarbij het beleid van het Rijk, de provincie Drenthe en de gemeente Westerveld worden omschreven. Hoofdstuk 4 ziet op de van toepassing zijnde milieu- en omgevingsthema's in het kader van deze actualisatie. Vervolgens volgt er een uitgebreide toelichting op de regels van het bestemmingsplan in Hoofdstuk 5. De economische uitvoerbaarheid wordt toegelicht in Hoofdstuk 6. Tenslotte wordt in Hoofdstuk 7 uitgelegd op welke wijze er inspraak en vooroverleg heeft plaatsgevonden.

Hoofdstuk 2 Beschrijving van het plangebied

2.1 Historie van Darp

2.1.1 Ontstaansgeschiedenis

Oorspronkelijk heeft Darp aan de rand van de Eusinger es gelegen. In de oudste geschriften (ongeveer rond 1200) wordt gesproken van een buurtschap "Hesle" of "Hesselte". Op oude kaarten wordt "Hesselte" aangetroffen op de plaats waar nu het oude gedeelte van Darp ligt, namelijk aan de Darper Kerkweg.

Op die plek is de nederzetting in de 13e eeuw totaal verwoest. De nederzetting is weer opgebouwd. Het bestond in eerste instantie uit enkele boerderijen en boerderijtjes en enkele verspreid liggende woningen. Later vestigden zich hier veel arme gezinnen in krotten. In de Tweede Wereldoorlog hebben de Duitsers een groot militair vliegveld bij het toenmalige Darp aangelegd. Het dorp heeft veel te lijden gehad van bombardementen. Na de bevrijding moest Darp opnieuw worden opgebouwd. Slechts een klein gedeelte van het oude Darp aan de Darper Kerkweg bleef gespaard. Het nieuwe Darp werd in westelijke richting geprojecteerd, tegenover de (destijds) bestaande school en het kort na de bevrijding aangelegde sportveld aan de Ruiterweg.

Voor het nieuwe Darp werd 13 hectare bosgrond aangekocht, waarna de bouw in 1947 kon beginnen. Het stedenbouwkundig plan bestaat uit een aantal rechte straten waarlangs de bebouwing eenvoudig is gesitueerd. Deze stedenbouwkundige opzet is kenmerkend voor de tijd na de oorlog. Een uitsnede van dit stedenbouwkundige plan en het stratenplan is op navolgende afbeeldingen zichtbaar. Daarnaast is een afbeelding opgenomen waarop de wederopbouw van het dorp is weergeven. In het document 'Trots op Darp' dat is opgesteld door de dorpsgemeenschap en is opgenomen in Bijlage 1 wordt nog veel dieper ingegaan op de ontstaansgeschiedenis van Darp.

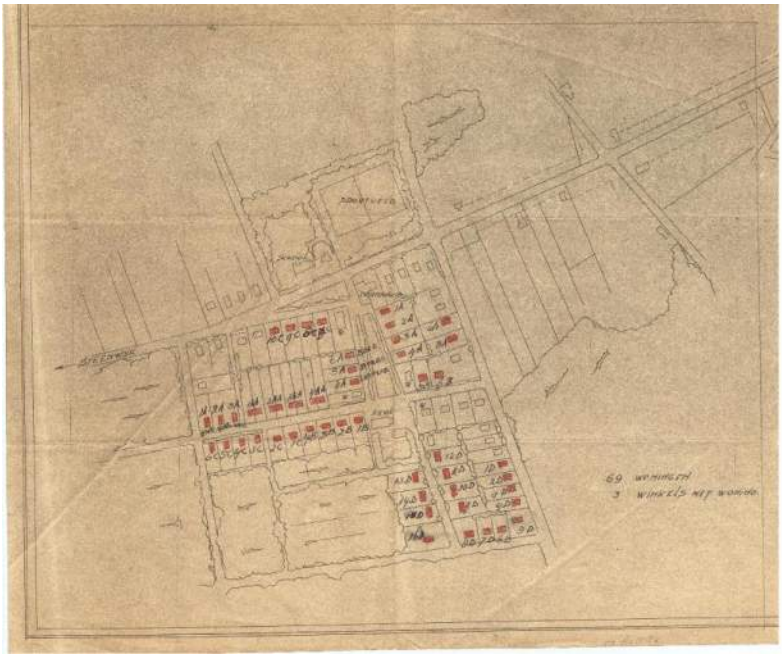

Afbeelding: Stedenbouwkundigplan Darp

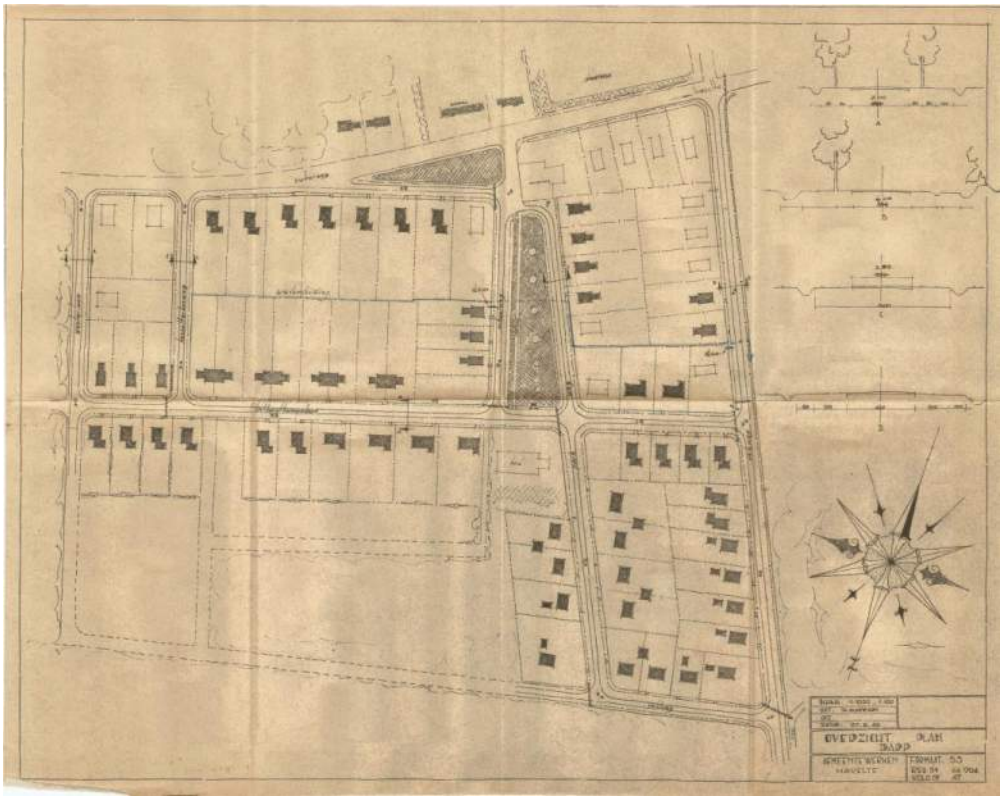

Afbeelding: Stratenplan Darp

Afbeelding: Wederopbouw Darp 1947-1949

2.1.2 Huidige structuur

De huidige structuur van Darp wordt gekenmerkt door een lineaire opzet van het straten- en bebouwingspatroon. Dit heeft uiteraard te maken met de ontstaansgeschiedenis zoals hiervoor vermeld. Alle woningen, met uitzondering van een tweetal blokjes aan de Bosweg, zijn gebouwd als vrijstaande of halfvrijstaande woning. Het "zwaartepunt" of centrum van het dorp bevindt zich aan de zuidzijde van de Ruiterweg. Er is overigens geen sprake van een echt dorpscentrum.

Veel dorpsvoorzieningen zoals winkels ontbreken. Hiervoor zijn de inwoners aangewezen op de kernen Havelte en Steenwijk. Wel zijn er een aantal voorzieningen als een cafetaria, een dorpshuis en een basisschool. Verder zijn ten noorden van de Ruiterweg sportvelden aanwezig met een bijbehorende sportkantine. Op de navolgende afbeeling is een luchtfoto van Darp opgenomen waarop het dorp en de huidige structuur goed te zien is.

Afbeelding: Luchtfoto plangebied

Van het bouwplan uit 1947 hebben momenteel nog 43 woningen de oorspronkelijke bouwvorm. Op de navolgend afbeelding is aangegeven om welke woningen deze oorspronkelijke bouwvorm hebben behouden.

Afbeelding: De woningen die hun oorspronkelijke bouwvorm hebben behouden

Op de navolgende afbeeldingen zijn twee voorbeelden weergegeven van woningen die hun oorspronkelijke bouwvorm hebben behouden.

Afbeeldingen: Een voorbeeld van woningen die hun oorspronkelijke bouwvorm hebben behouden

Afbeeldingen: Een voorbeeld van woningen die hun oorspronkelijke bouwvorm hebben behouden

2.2 Ruimtelijke Structuur

De kern Darp is gelegen in het zuidwestelijk deel van de gemeente Westerveld, op ongeveer 2 kilometer van Havelte. Het dorp is gelegen aan de Ruiterweg, die de verbinding vormt tussen de Van Helomaweg in Havelte en de Rijksweg A32. Zoals hiervoor vermeld omvat het plan de gehele bebouwde kern van Darp en de wadizone ten zuidwesten van de kern.

De bebouwing in Darp is geconcentreerd en is duidelijk begrensd door het omliggende bosgebied. In aansluiting op de huidige dorpskern zijn thans geen nieuwe woningbouwmogelijkheden aanwezig. Deze natuurlijke waarden rondom de kern zijn te waardevol bevonden om daar de uitbreidingen van Darp te laten plaatsvinden.

2.3 Functionele structuur

Het plangebied omvat meerdere functies, waaronder bijvoorbeeld wonen en maatschappelijke -, sport -, horeca -, en groenvoorzieningen. Hieronder zullen de belangrijkste functies binnen het bestemmingsplan worden toegelicht.

Wonen

Het grootste gedeelte van het plangebied bestaat uit woongebied.

Maatschappelijke functies

Binnen de begrenzing van het plangebied komen twee locaties met een maatschappelijke bestemming voor. Zuidelijk binnen het plangebied is een openbare basisschool gelegen. Daarnaast bevindt zich een peuterspeelzaal in het midden van de kern van Darp.

Horeca

Binnen Darp bevindt zich slechts één zelfstandig horecabedrijf. Dit betreft cafetaria "'t Buitenbeentje" aan de Linthorst Homanstraat 22a.

Sportvoorziening

Ten noorden in het plangebied is een sportveld gelegen. Hier is de plaatselijke voetbalvereniging gevestigd.

Bosgebied

Het noordelijk gelegen sportveld wordt omringd door bosgebied. Ten zuiden van het plangebied is naast de openbare school eveneens een kleiner gedeelte bestemd voor bos.

Verkeersstructuur

Darp is gelegen aan de Ruiterweg. Deze weg vormt westelijk een belangrijke toegang tot de Rijksweg A32. Oostelijk loop de weg richting Havelte en verder naar Uffelte. Ten zuiden wordt het dorp ontsloten door de Wallingeresweg. Deze weg loopt via landelijk gebied door tot de kern Havelte.

2.4 Wadizone

Darp ligt midden in een grondwaterbeschermingsgebied, op de rand van het waterwingebied Havelterberg. Voorheen loodste het riooloverstort van het gemengde stelsel rechtstreeks in het waterwingebied op een watergang met onvoldoende capaciteit (deze watergang stond periodiek droog). In het kader van het waterkwaliteitsspoor had het waterschap de lozing als knelpunt aangemerkt. Het waterschap had als doel om een duurzaam gescheiden watersysteem aan te leggen waarbij gestreefd wordt naar een nulemissie.

Om deze waterhuishoudkundige problematiek in Darp, aan te pakken heeft de gemeente Westerveld in 2012 samen met het (voormalig) waterschap Reest en Wieden, woningcorporatie Actium en waterbedrijf Vitens een integraal plan opgesteld voor Darp. Onderdeel van dit plan was een wadizone-aan de west- en zuidzijde van het dorp waar het straat- en dakwater van het gehele dorp naartoe geleid moest worden. Dit voornemen paste niet in het bestemmingsplan Buitengebied Havelte, noch in het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Westerveld dat toen der tijd in procedure was. Daarom is een procedure gevolgd conform artikel 2.12 lid 1 sub a onder 3 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

De wadizone is inmiddels gerealiseerd. Het gebeid ligt ten westen en zuiden van de kern Darp binnen de gemeente Westerveld. Aan de westkant grenst het plangebied aan de Westerlaan, aan de zuidkant aan de Veldweg, De breedte van de zone is 40 meter.

De zone langs de Westerlaan heeft maar een beperkte functie als wadi. Het water uit het dorp stroomt namelijk vrijwel allemaal met het natuurlijke reliëf mee, afstromen in zuidelijke richting, naar de zone langs de Veldweg. Langs de Westerlaan is een watergang aangelegd die alleen het water van de daken langs de Westerlaan en van de straat opvangt. Het accent van de wadi's ligt langs de Veldweg. Dit is, gelet op het reliëf, de meest logische plek (laagste plek van het dorp).

Hoofdstuk 3 Beleidskader

Op verschillende niveaus gelden beleidsnota's die betrekking hebben op het plangebied. Dit hoofdstuk behandelt het beleid dat betrekking heeft op dit bestemmingsplan. Er wordt achtereenvolgens ingegaan op het Rijks-, provinciaal- en gemeentelijk beleid dat een relatie heeft met het plangebied.

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) is op 13 maart 2012 door de minister vastgesteld. Met de Structuurvisie zet het kabinet het roer om in het nationale ruimtelijke beleid. Om de bestuurlijke drukte te beperken brengt het Rijk de ruimtelijke ordening zo dicht mogelijk bij burgers en bedrijven, laat het meer over aan gemeenten en provincies en komen de burgers en bedrijven centraal te staan. Het Rijk kiest voor een meer selectieve inzet van rijksbeleid op slechts 13 nationale belangen. Voor deze belangen is het Rijk verantwoordelijk en wil het resultaten boeken. Buiten deze 13 belangen hebben decentrale overheden beleidsruimte voor het faciliteren van ontwikkelingen.

3.1.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) stelt regels voor de 13 aangewezen nationale belangen zoals genoemd in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). Dit actualisatieplan raakt geen Rijksbelangen zoals deze genoemd zijn in het Barro.

3.1.3 Ladder voor duurzame verstedelijking

Artikel 3.1.6 lid 2 van de Bro geeft aan dat de toelichting van een ruimtelijk plan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, moet voldoen aan een aantal voorwaarden:

1. er wordt beschreven dat de voorgenomen stedelijke ontwikkeling voorziet in een actuele regionale behoefte;
2. indien uit de beschrijving, bedoeld in onderdeel a, blijkt dat sprake is van een actuele regionale behoefte, wordt beschreven in hoeverre in die behoefte binnen het bestaand stedelijk gebied van de betreffende regio kan worden voorzien door benutting van beschikbare gronden door herstructurering, transformatie of anderszins, en;
3. indien uit de beschrijving, bedoeld in onderdeel b, blijkt dat de stedelijke ontwikkeling niet binnen het bestaand stedelijk gebied van de betreffende regio kan plaatsvinden, wordt beschreven in hoeverre wordt voorzien in die behoefte op locaties die, gebruikmakend van verschillende middelen van vervoer, passend ontsloten zijn of als zodanig worden ontwikkeld.

Dit actualisatieplan betreft geen nieuwe stedelijke ontwikkeling en hoeft daarom niet aan de ladder voor duurzame verstedelijking getoetst te worden.

3.1.4 Conclusie Rijksbeleid

Omdat de bestaande situatie wordt vastgelegd en er geen sprake is van nieuwe, ruimtelijk relevante ontwikkelingen, kan gesteld worden dat het Rijksbeleid de uitgangspunten van dit bestemmingsplan niet in de weg staan. In algemene zin wordt gestreefd naar een voortzetting en verbetering van het bestaande kwaliteitsniveau in het plangebied.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Omgevingsvisie Drenthe

Op 3 oktober 2018 is de Revisie van de provinciale omgevingsvisie vastgesteld. Gelijktijdig is de provinciale omgevingsverordening aangepast. De essentie van de visie staat als volgt beschreven:

“Drenthe is geweldig! Drenthe wordt geroemd om haar prachtige landschap met es-dorpen, heide en bossen. Daarnaast vind je er tal van tastbare sporen van de rijke geschiedenis die het gebied kent, zoals de hunebedden, en staat Drenthe bekend om de rust die je er nog kunt vinden. Maar Drenthe is zoveel meer. Te midden van al het schoon vind je de ASTRON in Dwingeloo, WILDLANDS Adventure Zoo Emmen, het TT-circuit in Assen, een ruim recreatief aanbod en een ijzersterke agrarische sector. De wisselwerking tussen landschappelijke kwaliteiten en economische initiatieven schept een typisch Drentse dynamiek. Grotere 'spelers' bepalen veelal het beeld. Voor de werkgelegenheid speelt juist het midden- en kleinbedrijf een belangrijke rol. Meer dan 95% van het Drentse bedrijfsleven behoort tot het MKB. Het ondernemende deel van Drenthe willen wij volop de ruimte bieden, binnen de kaders van ons beleid. De missie voor onze Omgevingsvisie Drenthe luidt dan ook: Het waarderen van de Drentse kernkwaliteiten en het ontwikkelen van een bruisend Drenthe passend bij deze kernkwaliteiten.

Deze ambitie vormt het hart van het provincaal beleid. De provincie wil ontwikkelen met ruimtelijke kwaliteit, mede vanuit de wetenschap dat landschapskwaliteit een belangrijke vestigingsfactor is. In het beleid worden zes verschillende kernkwaliteiten die de Drentse ruimtelijke identiteit inhoud geven genoemd. Het gaat om landschap, cultuurhistorie, aardkundige waarden, archeologie, rust en natuur.

De provincie streeft naar een robuuste ontwikkeling van de ruimtelijke dragers: de sociaaleconomische structuur, het landbouwsysteem, het watersysteem en het natuursysteem. Een systeem is robuust als het weinig gevoelig is voor verstoringen als gevolg van nieuwe ontwikkelingen. Waar geen dominant systeem aanwijsbaar is, spreken we over 'multifunctionele gebieden'.

De strategische opgave van de provincie wordt gevormd door ontwikkelingen die op Drenthe afkomen en die van invloed zijn op de robuuste systemen en die Drenthe blijvend veranderen. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de gevolgen van klimaatverandering op het water-, natuur- en landbouwsysteem of de inpassing van duurzame energiesystemen binnen de Drentse landschappen. De opgaven vragen om een integrale en zorgvuldige afweging binnen en tussen de verschillende robuuste systemen. Daarbij zoekt de provincie naar toegevoegde waarde en streven naar het behoud, en zo nodig, de ontwikkeling van de Drentse ruimtelijke identiteit. Kortom, functies, kwaliteiten en strategische opgaven moeten met elkaar worden gecombineerd. Dit wordt het combinatiemodel genoemd.

De revisie van de Provinciale Omgevingsvisie die dateert van 2014, heeft in hoofdzaak betrekking op de beleidsthema's energietransitie (energielandschappen), recreatie en toerisme (vrije tijdseconomie), wonen en stedelijke ontwikkeling. Voor andere thema's zijn geen ingrijpende wijzigingen doorgevoerd. Een nieuw bestemmingsplan mag niet strijdig zijn met het provinciaal omgevingsbeleid en moet voldoen aan de provinciale omgevingsverordening. Voor het voorliggende bestemmingsplan is in dit verband van belang dat voldoende rekening wordt gehouden met de provinciale bepalingen en zo mogelijk ook met de provinciale ambities, die overigens meestal wel overeen komen met de ambities van de gemeente. In de provinciale omgevingsvisie zijn diverse kernkwaliteiten benoemd en specifiek op kaarten aangegeven, die in beginsel niet mogen worden aangetast door nieuwe ontwikkelingen. Bij herziening van de vigerende bestemmingsplannen moeten de nieuwe bepalingen van het provinciaal omgevingsbeleid worden verwerkt. Dit betekent dat de bestaande planregels soms moeten worden aangescherpt, maar vaak is het ook zo dat de gemeente meer of nieuwe ontwikkelingsruimte in het bestemmingsplan mag bieden, mits voldoende rekening wordt gehouden met behoud en ontwikkeling van de kernkwaliteiten. In het provinciaal omgevingsbeleid is aangegeven dat initiatieven waarbij kernkwaliteiten in het landelijk gebied aan de orde zijn, met elkaar worden gedeeld in het kader van het 'relatiebeheer'. Bij verdere planvorming voert de gemeente vooroverleg met de provincie. Op deze wijze kan worden vermeden dat de provincie zich genoodzaakt ziet om tijdens de wettelijke procedure een zienswijze met bezwaren kenbaar te maken.

De locatie ligt in het gebied "Esdorpenlandschap". Van provinciaal belang is het in stand houden van de karakteristiek van het esdorpenlandschap. Deze karakteristiek uit zich in een zichtbare ruimtelijke samenhang tussen esdorp, es, beekdal en veld, met bijbehorend microrelie¨ en beplantingselementen als houtwallen, esrandbosjes en middeleeuwse gebruiksbossen. Bovendien kent het esdorpenlandschap een grote tijdsdiepte, wat blijkt uit zichtbare en onzichtbare (pre)historische bewoningssporen als nederzettingen, grafmonumenten en celtic fields. Verder richt de provincie zich op het vasthouden en zorgvuldig doorzetten van de ruimtelijke opzet van de esdorpen. Deze opzet wordt getypeerd door een vrije ordening van bebouwing en boerderijen, afwisseling tussen bebouwde plekken en open ruimtes (in het bijzonder de brinken) en doorzichten naar het omliggende buitengebied. Daarnaast is het behouden van de openheid van de brede beekdalen als contrast met hun scherpe begrenzingen in de vorm van houtwallen en bossen een prioriteit.

Voor de kernkwaliteit aardkundige waarden geldt voor de locatie een 'hoog beschermingsniveau'. In deze gebieden zijn ontwikkelingen toegestaan als aardkundige kwaliteiten en kenmerken worden behouden. Het zorgvuldig en verantwoord omgaan met de aardkundige waarden vormt het vertrekpunt in het planvormingsproces. Vanuit dit aspect zijn er geen belemmeringen voor dit actualisatieplan.

Voor de kernkwaliteit archeologie is het beschermingsregime 'generiek' van toepassing. Het uitgangspunt is dat alle behoudenswaardige vindplaatsen die op de Archeologische Monumentenkaart van Drenthe (AMK) staan en de nieuw ontdekte behoudenswaardige vindplaatsen niet ongezien verwijderd kunnen worden. Vanuit dit aspect zijn er geen belemmeringen voor dit actualisatieplan.

Voor de kernkwaliteit cultuurhistorie geldt voor de locatie dat deze binnen het gebied 'De Havelterberg' ligt. Binnen dit gebied is de ambitie het beleefbaar maken van de lange geschiedenis van de Havelterberg door de vele historische sporen vanaf de prehistorie tot aan de Tweede Wereldoorlog te benadrukken. Vanuit dit aspect zijn er geen belemmeringen voor dit actualisatieplan.

De milieubelasting in Drenthe is relatief gering en neemt, met uitzondering van ammoniak, steeds verder af. De gewenste kwaliteit wordt echter nog niet overal bereikt. Het doel is dat in Drenthe minimaal aan de wettelijke milieunormen wordt voldaan en er wordt gestreefd naar behoud en waar mogelijk verbetering van de huidige milieu- en leefomgevingskwaliteit.

De uitvoering van het milieubeleid in Drenthe wordt in sterke mate gestuurd door Europese en landelijke wet- en regelgeving. Het provinciaal milieubeleid richt zich in hoofdlijnen op het vroegtijdig aanhaken bij processen in de ruimtelijke ordening, het opnemen van eisen in omgevingsvergunningen milieu (milieuvergunningen), het saneren van situaties die niet aan de milieunorm voldoen, het concentreren en zoneren van milieuhinderlijke bedrijven en het verlenen van subsidies.

Het voorliggende actualisatieplan doet geen afbreuk aan het milieubeleid van de provincie Drenthe, deze actualisatie maakt immers geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk. In Hoofdstuk 4 is nader ingegaan op de milieutechnische randvoorwaarden.

3.2.2 Omgevingsverordening Drenthe

De provinciale belangen zoals genoemd in de Omgevingsvisie zijn in de Provinciale Omgevingsverordening (vastgesteld op 3 oktober 2018) vertaald naar regels voor ruimtelijke plannen. Dit actualisatieplan maakt geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk. Het plan is in overeenstemming met de regels uit de verordening.

3.2.3 Gebiedsdossier grondwaterbeschermingsgebieden Drenthe

Een grondwaterbeschermingsgebied grenst aan een waterwingebied. Deze beschermingszones rondom waterwinningen zijn vastgesteld door de provincie. Voor deze gebieden gelden regels om het grondwater niet te vervuilen. In het Gebiedsdossier grondwaterscherming Drenthe is een risico-inventarisatie van (kwetsbare) drinkwaterwinningen opgenomen. Het gebiedsdossier bestaat uit feiten over de winning en de aanwezige verontreinigingen en een analyse daarvan: een feitendocument. Dit feitendocument vormt de basis voor het formuleren van maatregelen en afspraken daarover om de risico's voor de winning weg te nemen of te verminderen, en zodoende te komen tot de realisatie van de KRW en het provinciale grondwaterbeschermingsbeleid.

De planologische bescherming van de drinkwaterwinning Havelterberg is ten dele geregeld. Wat betreft het bestemmingsplan Darp (2007) is de bescherming wat betreft het waterwingebied en het grondwaterbeschermingsgebied goed geregeld. Bij dit actualisatieplan wordt de bestaande situatie geactualiseerd en blijft de ook de bestaande planologische bescherming van het waterwingebied en het grondwaterbeschermingsgebied gehandhaafd.

3.2.4 Conclusie provinciaal beleid

Omdat de bestaande situatie wordt vastgelegd en er geen sprake is van nieuwe, ruimtelijk relevante ontwikkelingen, kan gesteld worden dat het provinciaal beleid de uitgangspunten van dit bestemmingsplan niet in de weg staan. In algemene zin wordt gestreefd naar een voortzetting en verbetering van het bestaande kwaliteitsniveau in het plangebied.

3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Structuurvisie Westerveld

De gemeenteraad heeft op 26 november 2013 de ruimtelijke structuurvisie van Westerveld vastgesteld. De structuurvisie is het instrument om de visie en de hoofdlijnen van het ruimtelijk beleid voor het hele grondgebied van de gemeente vast te leggen. Hierbij wordt de ruimtelijke invloed van allerlei verschillende beleidsterreinen bekeken zoals milieu, infrastructuur, wonen, cultuurhistorie, landschap, economie en welzijn. Met een structuurvisie maakt de gemeenteraad duidelijk wat zij de komende tien jaren wil versterken, ontwikkelen, herstructureren of juist wil behouden of beschermen. Daarmee bepaalt de structuurvisie ook de richting van de bestemmingsplannen die in de toekomst worden opgesteld. Hierna is een uitsnede van de structuurvisiekaart opgenomen.

Afbeelding: uitsnede structuurvisiekaart

De locatie ligt aan de rand van een gebied aangeduid als ‘Essen’ en 'Landbouw, natuur en recreatie' en bevindt zich in een gebied aangemerkt als 'Kernen'

Kernen

Westerveld kent een grote hoeveelheid kernen variërend van dorp tot buurtschap. Elke kern is uniek en veelal beschermingswaardig. Dit betekent echter niet dat er geen mogelijkheden zijn voor functieverandering of transformatie. Darp is aangemerkt als een 'dynamisch dorp'.

Essen

Een bijzondere plek wordt ingenomen door de essen. Deze oude open landbouwgronden liggen vaak in een krans om de esdorpen heen. Om deze karakteristieke landschappen te behouden dienen ze gevrijwaard te blijven van bebouwing en beplanting. Door de strategische ligging van de essen tussen de kernranden en de natuurgebieden kunnen ze een relatief grote aantrekkingskracht hebben op (recreatieve) bouwinitiatieven en zal de gemeente hier de vinger aan de pols moeten houden. De gebieden aan de kernranden in de nabijheid van de recreatief aantrekkelijke gebieden waar geen essen aanwezig zijn hebben daarom op het duurzaam structuurbeeld de aanduiding ‘gebied met hoge recreatieve potentie’ gekregen.

Landbouw, natuur en recreatie

Deze zone wordt gevormd door het klassieke verwevingsgebied waarin landbouw, natuur en recreatie naast elkaar bestaan. Door het op veel plaatsen kleinschalige landschap zal schaalvergroting voor agrarische bedrijven niet in alle gevallen mogelijk zijn, waardoor functieverandering en –verbreding nodig zal zijn. In het gebied liggen agrarische gronden die binnen de doelbegrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur vallen. De realisatie van de nieuwe Ecologische Hoofdstructuur vindt zo mogelijk op bedrijfseconomische grondslag plaats door het natuurbeheer onder te brengen in extensieve vormen van landbouw zoals agrarisch natuurbeheer en biologische landbouw. Boerderijen die niet benut kunnen worden als beheerboerderij krijgen zo mogelijk een nieuwe passende functie, bijvoorbeeld wonen, zorg of kleinschalige verblijfsrecreatie.

Dit actualisatieplan maakt geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk en past daarmee binnen de Structuurvisie Weterveld.

3.3.2 Visie op wonen 2012 – 2020

De Visie op wonen is opgesteld als bouwsteen voor de ruimtelijke structuurvisie en als input voor de regionale woonvisie. Met deze visie op wonen beschikt de gemeente over een actueel sectoraal beleidskader. De Visie op wonen heeft een doorlooptijd tot 2020 en is op 8 mei 2012 door de gemeenteraad vastgesteld.

Uit de Visie op wonen blijkt dat de totale plancapaciteit in Westerveld op ca. 506 woningen (excl. de herstructureringslocaties) ligt, waarvan circa 156 harde capaciteit en circa 350 ‘tussen’ en ‘zachte’ capaciteit. De meeste capaciteit zit in de tussenfase. De aantallen van de tussenfase en de zachte capaciteit zijn echter gebaseerd op planontwikkeling vóór de economische crisis. Waarschijnlijk overtreft de plancapaciteit de huidige vraag. Veranderende marktomstandigheden leiden namelijk tot een stagnatie in de woningverkoop. De meeste woningen staan te koop in de prijsklasse €200.000- 300.000. Er zijn vrijwel geen vrije sector huur woningen in Westerveld. Er is vraag naar starterswoningen en er is een trend naar kleinere huishoud.

Dit actualisatieplan maakt geen nieuwe (woon)ontwikkelingen mogelijk en beperkt geen woonmogelijkheden, daarmee past de actualisatie binnen de Visie op wonen 2012 - 2020.

3.3.3 Beeldkwaliteitsplannen

Om nieuwe ontwikkelingen landschappelijk in te kunnen passen, is het Beeldkwaliteitsplan Buitengebied Westerveld opgesteld, die de landschappelijke waarden van de gemeente in beeld brengt. Het Beeldkwaliteitsplan is door de gemeenteraad vastgesteld op 21 september 2010. Het Beeldkwaliteitsplan gaat over de kenmerken en essenties van de zes verschillende landschapstypen en de verschillen in bebouwingstypologieën binnen de gemeente Westerveld. Het Beeldkwaliteitsplan is gebaseerd op het landschapsbeleid zoals vastgelegd in de kadernota voor het buitengebied 2006 en is voor de juridische toepasbaarheid verankerd in het bestemmingsplan 'Buitengebied'.

De wadizone die in het bestemmingsplan 'Buitengebied' ligt veranderd in dit actualisatieplan niet. Er worden geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt en daarom wordt er geen afbreuk gedaan aan het Beeldkwaliteitsplan Buitengebied Westerveld.

Naar aanleiding van een ingediende inspraaknota in relatie tot de publicatie van het document 'Trots op Darp' (Bijlage 1) zijn er voor dit bestemmingsplan twee beeldkwaliteitsplannen opgesteld. Deze beeldkwaliteitsplannen zijn opgenomen in Bijlage 4 en Bijlage 5 van de regels in de bestemmingsplan. Hierin is vastgelegd welke (uit)bouw mogelijkheden er zijn binnen het plangebied en binnen welke voorwaarden deze plannen gerealiseerd mogen worden. Middels deze beeldkwaliteitsplannen wordt de karakteristieke, historisch kwaliteit van de wederopbouw woningen in Darp gewaarborgd. In het bestemmingsplan zijn regels opgenomen die de verschillende mogelijk- én onmogelijkheden van de woningtypes weergeven. In Bijlage 5 is het straatbeeld per woningtype weergegeven en in Bijlage 4 staat per woningtype aangegeven welk kleur- en materiaalgebruik is toegestaan per woningtype.

3.3.4 Welstandsnota

De welstandsnota van de gemeente Westerveld is op 13 oktober 2010 in werking getreden. De doelstelling van het welstandsbeleid is het veiligstellen van een basiskwaliteit van de gebouwde omgeving. Indien mogelijk zal plaatselijk een verbetering van de kwaliteit van de gebouwde omgeving het gewenste doel zijn. Kleine veel voorkomende veranderingen en aanpassingen, mogen niet storend zijn.

Bij kleine en middelgrote projecten moet er sprake zijn van een samenhang met de omgeving. Bij grote projecten moeten de stedenbouwkundige kwaliteitsdoelstellingen worden vertaald in toetsingskaders voor de welstandsadvisering. De gemeente baseert haar ruimtelijk kwaliteitsbeleid in hoofdzaak op de in de gemeente van kracht zijnde bestemmingsplannen. De gemeente onderscheid algemene welstandscriteria die altijd van toepassing zijn en gebiedsgerichte criteria die alleen voor bepaalde gebieden van toepassing zijn.

Dit actualisatieplan maakt geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk en hoeft daarom niet te worden getoetst aan de welstandseisen uit de Welstandnota. In de vorige paragraaf staat vermeld dat er voor dit bestemmingsplan twee beeldkwaliteitsplannen zijn opgesteld. Nieuwe ontwikkelingen zullen aan de eisen die in deze beeldkwalitetiseisen gesteld worden getoetst.

3.3.5 Conclusie gemeentelijk beleid

Omdat de bestaande situatie wordt vastgelegd en er geen sprake is van nieuwe, ruimtelijk relevante ontwikkelingen, kan gesteld worden dat het gemeentelijk beleid de uitgangspunten van dit bestemmingsplan niet in de weg staan. In algemene zin wordt gestreefd naar een voortzetting en verbetering van het bestaande kwaliteitsniveau in het plangebied.

Hoofdstuk 4 Milieu- en omgevingsaspecten

Op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening moet in de toelichting op het bestemmingsplan een beschrijving worden opgenomen van de wijze waarop de milieukwaliteitseisen bij het plan zijn betrokken. Daarbij moet rekening gehouden worden met de geldende wet- en regelgeving en met de vastgestelde (boven)gemeentelijke beleidskaders. Bovendien is een bestemmingsplan vaak een belangrijk middel voor afstemming tussen de milieuaspecten en ruimtelijke ordening.

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het onderzoek naar de milieukundige uitvoerbaarheid beschreven. Het betreft de thema's geluid, bodem, luchtkwaliteit, externe veiligheid, milieuzonering, geur, ecologie, archeologie & cultuurhistorie, water en het Besluit milieueffectrapportage.

4.1 Geluid

De Wet geluidhinder (Wgh) bevat geluidnormen en richtlijnen over de toelaatbaarheid van geluidniveaus als gevolg van rail- en wegverkeerslawaai en industrielawaai. De Wgh geeft aan dat een akoestisch onderzoek moet worden uitgevoerd bij het voorbereiden van de vaststelling van een bestemmingsplan of het nemen van een omgevingsvergunning indien het plan een geluidgevoelig object mogelijk maakt binnen een geluidszone van een bestaande geluidsbron of indien het plan een nieuwe geluidsbron mogelijk maakt. Het akoestisch onderzoek moet uitwijzen of de wettelijke voorkeursgrenswaarde bij geluidgevoelige objecten wordt overschreden en zo ja, welke maatregelen nodig zijn om aan de voorkeursgrenswaarde te voldoen.

Wegverkeerslawaai

Ten aanzien van het aspect wegverkeerslawaai wordt opgemerkt dat dit bestemmingsplan conserverend van aard is en uitsluitend de bestaande (planologische) situatie opnieuw vastlegt. In hoeverre binnen het plangebied voldaan wordt aan het ambitieniveau of welke maatregelen genomen moeten worden om aan het ambitieniveau voor wegverkeerslawaai te kunnen voldoen, is in het kader van dit conserverende plan niet van belang. Er worden immers geen nieuwe geluidsgevoelige objecten of nieuwe geluidsbronnen mogelijk gemaakt die nog niet aanwezig zijn, of te realiseren zijn op basis van geldende bestemmingsplannen en/of verleende vergunningen. Indien de in het plan opgenomen afwijkingsbevoegdheden het uitvoeren van een akoestisch onderzoek noodzakelijk maken, dient voorafgaand aan het verlenen van de omgevingsvergunning voor het bouwen/ gewijzigd gebruik te worden aangetoond dat de geluidsbelasting in overeenstemming is met het nieuwe gebruik.

Ondanks dat een geluidsonderzoek niet verplicht is vanwege het conserverend karakter van het bestemmingsplan, zijn in het kader van een goede ruimtelijke ordening de geluidscontouren berekend van de Ruiterweg. De Ruiterweg loopt dwars door Darp en vormt de doorgaande weg door het dorp. Deze weg kent een 50 km regime. De overige wegen in het dorp hebben een 30 km-regime. Gezien de hoge verkeersintensiteit op de Ruiterweg kan deze weg bij de omliggende woningen tot enige geluidshinder leiden. Uit de berekening van de geluidsbelasting bij de omliggende woningen blijkt dat deze maximaal 61 dB bedraagt, inclusief aftrek op grond van artikel 110g Wgh. Deze geluidsbelasting wordt berekend voor de woning Ruiterstraat 69. Ter indicatie: na het verlenen van hogere waarden is realisatie van een nieuwe woning mogelijk tot een geluidsbelasting van 63 dB. De optredende geluidsbelasting is bij alle woningen lager dan de maximaal toelaatbare geluidsbelasting van 63 dB. De geluidsbelastingen vallen daarmee binnen de geluidsnormen uit de Wgh. De volledige Notitie geluidscontouren Ruiterweg in Darp is opgenomen in Bijlage 3.

Railverkeerslawaai

In het plangebied of in de nabijheid van het plangebied komen geen spoorwegen voor. Railverkeerslawaai is daarom niet van toepassing.

Industrielawaai

In het plangebied of in de nabijheid van het plangebied komen geen bedrijven voor. Het aspect industrielawaai, als bedoeld in de Wet geluidhinder, is daarom niet van toepassing.

Conclusie

In het kader van dit actualiserende en conserverende bestemmingsplan vormt het aspect 'geluid' geen belemmering.

4.2 Bodem

Bij de vaststelling van een bestemmingsplan dient te worden bepaald of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het toekomstige gebruik van die bodem en of deze aspecten optimaal op elkaar kunnen worden afgestemd. Om hierin inzicht te krijgen, dient doorgaans een bodemonderzoek te worden verricht conform de richtlijnen NEN 5740.

Dit bestemmingsplan heeft een conserverend en beheersgericht karakter en voorziet niet in nieuwe ontwikkelingen die het uitvoeren van een bodemonderzoek noodzakelijk maken. Indien de in het plan opgenomen afwijkingsbevoegdheden het uitvoeren van een bodemonderzoek noodzakelijk maken, dient voorafgaand aan het verlenen van de omgevingsvergunning voor het bouwen/ gewijzigd gebruik te worden aangetoond dat de kwaliteit van bodem in overeenstemming is met het nieuwe gebruik.

Conclusie

In het kader van dit actualiserende en conserverende bestemmingsplan vormt het aspect 'bodem' geen belemmering.

4.3 Luchtkwaliteit

Om een goede luchtkwaliteit in Europa te garanderen heeft de Europese unie een viertal kaderrichtlijnen opgesteld. De hiervan afgeleide Nederlandse wetgeving is vastgelegd in hoofdstuk 5, titel 2 van de Wet milieubeheer. Deze wetgeving staat ook bekend als de Wet luchtkwaliteit.

In de algemene maatregel van bestuur ‘Niet in betekenende mate bijdragen’ (Besluit NIBM) en de ministeriële regeling NIBM (Regeling NIBM) zijn de uitvoeringsregels vastgelegd die betrekking hebben op het begrip NIBM. In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) opgenomen die niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Enkele voorbeelden zijn:

- woningen: 1500 met een enkele ontsluitingsweg;
- woningen: 3000 met twee ontsluitingswegen;
- kantoren: 100.000 m2 bruto vloeroppervlak met een enkele ontsluitingsweg.

Daarnaast is ook het ´Besluit gevoelige bestemmingen' van toepassing voor gevoelige bestemmingen op een locatie binnen 300 meter vanaf de rand van rijkswegen of binnen 50 meter vanaf de rand van provinciale wegen. Bij realisatie van 'gevoelige bestemmingen' binnen deze zones is toetsing aan de grenswaarden die genoemd zijn in de Wet luchtkwaliteit nodig. Deze 'gevoelige bestemmingen' zijn scholen, kinderdagverblijven en verzorgings-, verpleeg- en bejaardentehuizen.

Woningen en ziekenhuizen/ klinieken zijn geen gevoelige bestemmingen.

Dit bestemmingsplan voorziet uitsluitend in een actueel juridisch-planologisch kader voor de bestaande (planologische) situatie in het plangebied. In dit plan worden geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt die nog niet vervat zijn in een onherroepelijk bestemmingsplan of waarvoor anderszins een planologische procedure is afgerond of een vergunning is verleend. De in het plan opgenomen afwijkingsbevoegdheden en wijzigingsbevoegdheden zijn beperkt van omvang en zullen niet leiden tot een onevenredige verslechtering van de luchtkwaliteit. Vaststelling van dit bestemmingsplan leidt dan ook niet tot een onevenredige verslechtering van de luchtkwaliteit in het plangebied.

Conclusie

In het kader van dit actualiserende en conserverende bestemmingsplan vormt het aspect 'luchtkwaliteit' geen belemmering.

4.4 Externe veiligheid

Van de ramptypes die verband houden met externe veiligheid zijn met name ongevallen met brandbare/explosieve of giftige stoffen van belang. Deze ongevallen kunnen nader worden onderscheiden in ongevallen met betrekking tot:

- inrichtingen;
- vervoer gevaarlijke stoffen door buisleidingen;
- vervoer gevaarlijke stoffen over weg, water en spoor.

Inrichtingen

De risico's waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld door activiteiten met gevaarlijke stoffen in inrichtingen dienen tot een aanvaardbaar minimum te worden beperkt. Daartoe zijn in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (hierna: Bevi) regels gesteld. Bij het toekennen van bepaalde bestemmingen dient onderzocht te worden:

- of voldoende afstand in acht wordt genomen tussen (beperkt) kwetsbare objecten enerzijds en risicovolle inrichtingen anderzijds in verband met het plaatsgebonden risico;
- of (beperkt) kwetsbare objecten liggen binnen het invloedsgebied van risicovolle inrichtingen en zo ja, wat de bijdrage is aan het groepsrisico.

Het plangebied is niet binnen de invloedssfeer gelegen van een risicovolle Bevi-inrichting.

Vervoer gevaarlijke stoffen over weg, water of spoor

Er is geen sprake van vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg, water of spoor.

Buisleidingen

Kabels en leidingen zijn elementen waarmee bij ruimtelijke ontwikkelingen nadrukkelijk rekening moet worden gehouden. Er is nagegaan of in het plangebied kabels of leidingen aanwezig zijn die ruimtelijke consequenties met zich meebrengen. Het betreft in Darp uitsluitend een regionale aardgastransportleiding langs de Ruiterweg met een 6 inch leiding (druk 40 bar, wanddikte 4,78 mm en een diepteligging van 1,25 meter).

Door Windmill Milieu en Management een onderzoek uitgevoerd naar de risico’s ten gevolge van het transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen voor het bestemmingsplan “Darp” te Westerveld. Dit onderzoek is opgenomen in Bijlage 2. Het plan omvat de actualisatie van het bestemmingsplan. Binnen het plangebied is een buisleiding gelegen waarvoor het aspect externe veiligheid onderzocht is.

De berekening heeft overeenkomstig de voorschriften plaatsgevonden met het

rekenprogramma CAROLA. Het bestemmingsplan is conserverend van aard, waardoor uitsluitend de huidige situatie is berekend. Uit de berekening volgt dat het plangebied niet is gelegen binnen een plaatsgebonden 10-6-risicocontour van een buisleiding. Het plangebied ligt wel deels binnen 100% en de 1% letaliteitsafstand voor externe veiligheid van de buisleiding N-500-15-deel-1 zodat de invloed van het plan op de hoogte van het groepsrisico voor deze buisleiding is bepaald.

Voor de buisleiding geldt dat de oriëntatiewaarde van de hoogte van het groepsrisico niet wordt overschreden, maar zelfs ruimschoots lager is dan 0,1 maal de oriëntatiewaarde.

In artikel 12 van het Besluit externe veiligheid buisleidingen juncto artikel 8 van de Regeling externe veiligheid buisleidingen is opgenomen wanneer sprake is van het verantwoorden van het groepsrisico. In onderhavige situatie is sprake van een beperkte verantwoordingsplicht. Voor een verantwoording van het groepsrisico moet door het bevoegd gezag advies worden gevraagd bij de regionale brandweer/Veiligheidsregio.

Conclusie

In het kader van dit actualiserende en conserverende bestemmingsplan vormt het aspect 'externe veiligheid' geen belemmering.

4.5 Milieuzonering

De Wet milieubeheer is het aangewezen instrument om mogelijke vormen van hinder en/of verontreiniging te voorkomen. Bedrijven die in de nabijheid van woningen zijn gesitueerd kunnen voor overlast/hinder zorgen. Deze hinderproblematiek kan uit een aantal factoren van het productieproces voortvloeien, zoals lawaai, trillingen, stank en andere vormen van verontreiniging. In de kern Darp en in de directe omgeving van het plangebied zijn geen bedrijven aanwezig welke een belemmering zouden kunnen vormen. Daarnaast betreft het voorliggende bestemmingsplan een conserverend bestemmingsplan, waarin (grootschalige) nieuwe ontwikkelingen niet mogelijk zijn.

Conclusie

In het kader van dit actualiserende en conserverende bestemmingsplan vormt het aspect 'milieuzonering' geen belemmering.

4.6 Geur

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt het toetsingskader voor vergunningsplichtige veehouderijen, als het gaat om geurhinder. Voor meldingsplichtige veehouderijbedrijven is het beoordelingskader voor geurhinder opgenomen in het Activiteitenbesluit.

De Wgv stelt één landsdekkend beoordelingskader met een indeling in twee categorieën. Voor diercategorieën waarvan de geuremissie per dier is vastgesteld, wordt deze waarde uitgedrukt in een ten hoogste toegestane geurbelasting op een geurgevoelig object. Voor de andere diercategorieën is die waarde een wettelijke vastgestelde afstand die ten minste moet worden aangehouden.

Voor diercategorieën waarvoor in de Wgv een geuremissie per dier is vastgesteld geldt dat, binnen een concentratiegebied, de geurbelasting op geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom niet meer dan 3 odour units per kubieke meter lucht mag bedragen. Voor geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom mag deze niet meer bedragen dan 14 odour units per kubieke meter lucht.

Op grond van de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) dient voor diercategorieën waarvoor per dier geen geuremissie is vastgesteld (bijvoorbeeld melkkoeien en paarden) en een geurgevoelig object de volgende afstanden aangehouden te worden:

- ten minste 100 meter indien het geurgevoelige object binnen de bebouwde kom is gelegen, en
- ten minste 50 meter indien het geurgevoelige object buiten de bebouwde kom is gelegen.

Voor meldingsplichtige veehouderijbedrijven gelden tevens vaste afstandseisen. Deze eisen zijn gebaseerd op en komen overeen met de vaste afstanden zoals opgenomen in de Wgv.

De definitie van een geurgevoelig object luidt: "G*ebouw, bestemd voor en blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf en die daarvoor permanent of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik, wordt gebruikt".*

Binnen de kern komen geen agrarische bedrijven voor. Rondom de kernen zijn wel diverse agrarische aanwezig. Over het algemeen zijn deze bedrijven op voldoende afstand gesitueerd van geurgevoelige objecten. Daarbij legt het bestemmingsplan uitsluitend de bestaande planologische situatie opnieuw vast. Het opnieuw vastleggen van de huidige planologische situatie leidt niet tot extra beperkingen voor omliggende agrarische bedrijven of een verslechtering van het woon- en leefklimaat ter plaatse van bestaande geurgevoelige objecten. Veehouderijbedrijven worden niet extra beperkt in hun bedrijfsvoering of ontwikkelingsmogelijkheden als gevolg van de vaststelling van dit plan. Andersom draagt dit bestemmingsplan niet bij aan een verslechtering van de geursituatie in het plangebied.

Conclusie

In het kader van dit actualiserende en conserverende bestemmingsplan vormt het aspect 'geur' geen belemmering.

4.7 Ecologie

In het kader van de voorgenomen ontwikkeling moet rekening worden gehouden met het aspect ecologie. Bij elk ruimtelijk plan dient, met het oog op de natuurbescherming, rekening te worden gehouden met de Wet natuurbescherming. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in gebiedsbescherming en soortenbescherming.

Gebiedsbescherming

Voor de gebiedsbescherming zijn in het kader van de Europese richtlijnen in Nederland speciale beschermingszones aangewezen met een hoge wettelijke bescherming. Hiervoor zijn Natura 2000-gebieden en gebieden onderdeel uitmakend van de Natuurnetwerk Nederland (NNN) opgenomen.

Een planologische ontwikkeling mag geen significante gevolgen hebben voor een te beschermen gebied.

Soortenbescherming

Op basis van de Wet natuurbescherming zijn gebieden aangewezen voor de bescherming van dier- en plantensoorten. De werkingssfeer van de wet is niet beperkt tot of gerelateerd aan speciaal aangewezen gebieden, maar geeft soorten overal in Nederland bescherming. Op grond van de Wet natuurbescherming gelden algemene verboden tot het verwijderen van groeiplaatsen van beschermde plantensoorten en het beschadigen of verstoren van voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten.

Dit bestemmingsplan voorziet uitsluitend in een actueel juridisch-planologisch kader voor de bestaande (planologische) situatie in het plangebied. In dit plan worden geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt die nog niet vervat zijn in een onherroepelijk bestemmingsplan of waarvoor anderszins een planologische procedure is afgerond of een vergunning is verleend. Vaststelling van dit bestemmingsplan leidt dan ook niet tot een onevenredige verslechtering van de ecologische waarden in en rondom het plangebied.

Conclusie

In het kader van dit actualiserende en conserverende bestemmingsplan vormt het aspect 'ecologie' geen belemmering.

4.8 Archeologie & cultuurhistorie

Archeologie

Op grond van de Erfgoedwet is de gemeente verantwoordelijk voor de archeologische monumentenzorg in haar gebied. De Erfgoedwet zal voor het deel dat betrekking heeft op de besluitvorming in de fysieke leefomgeving, vervangen worden door de Omgevingswet. Totdat de Omgevingswet van kracht wordt, geldt het overgangsrecht dat opgenomen is in de Erfgoedwet. De gemeente heeft een archeologische zorgplicht en dient in ruimtelijke plannen te borgen dat bij ontwikkelingen die leiden tot grondwerken er voldoende aandacht is voor de aanwezige en te verwachten archeologische waarden. Initiatiefnemers van projecten waarbij de bodem wordt verstoord, kunnen verplicht zijn om archeologisch onderzoek te laten uitvoeren. Als blijkt dat in het plangebied behoudenswaardige archeologische vindplaatsen aanwezig zijn, dan kan de initiatiefnemer verplicht worden hiermee rekening te houden. Dit kan leiden tot een aanpassing van de plannen, waardoor de vindplaatsen behouden blijven, of tot een archeologische opgraving en publicatie van de resultaten.

De gemeente Westerveld beschikt over een eigen archeologische verwachtings- en advieskaart. Een uitsnede van deze kaart met daarin weergegeven het plangebied is opgenomen in de navolgende afbeelding. Op de uitsnede geldt in de witte gebieden een lage archeologische verwachting en in de lichtbruine gebieden hoge- of middelhoge archeologische verwachting.

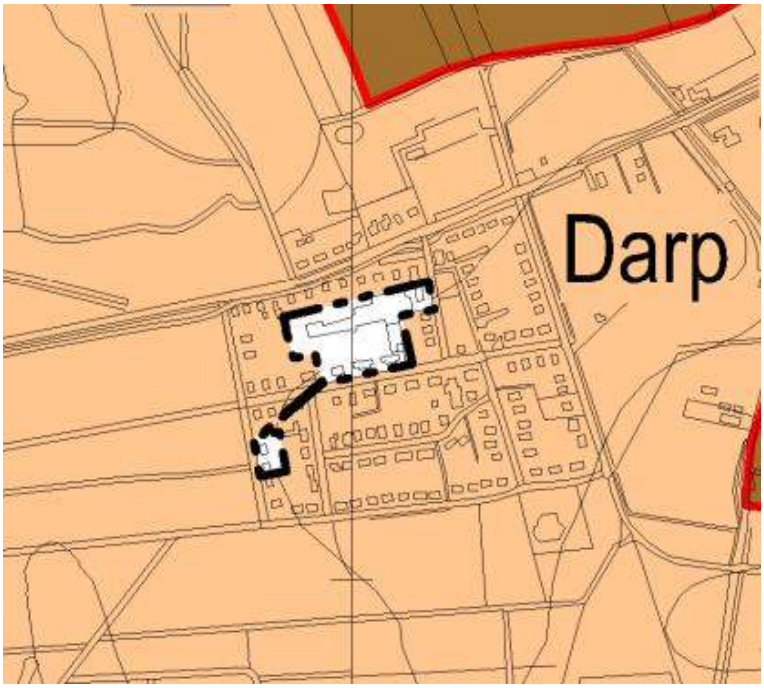

Afbeelding: Uitsnede archeologische verwachtings- en advieskaart

De zones met archeologische (verwachtings)waarden zijn op de verbeelding aangeduid middels archeologische dubbelbestemmingen. De oppervlaktes zoals genoemd in het beleid zijn doorvertaald in het juridische bindende van het bestemmingsplan (regels en verbeelding). Afhankelijk van de resultaten van het archeologisch vooronderzoek kunnen de bodemingrepen doorgang vinden, dienen aanvullende maatregelen te worden getroffen of dient aanvullend archeologisch onderzoek uitgevoerd te worden.

Dit bestemmingsplan is een conserverend plan en voorziet niet in nieuwe ontwikkelingen. Derhalve is ten behoeve van dit plan geen archeologisch vooronderzoek noodzakelijk. Met het opnemen van de archeologische dubbelbestemmingen zoals hiervoor beschreven zijn de archeologische verwachtingen voldoende planologisch geborgd.

Cultuurhistorie

Onder cultuurhistorische waarden worden alle structuren, elementen en gebieden verstaan die cultuurhistorisch van belang zijn. Zij vertellen iets over de ontstaansgeschiedenis van het Nederlandse cultuurlandschap. Vaak is er een sterke relatie tussen aardkundige aspecten en cultuurhistorische aspecten. De Monumentenwet 1988 is per 1 juli 2016 vervallen. Een deel van de wet is op deze datum overgegaan naar de Erfgoedwet. Het deel dat betrekking heeft op de besluitvorming in de fysieke leefomgeving gaat over naar de Omgevingswet, wanneer deze in 2019 in werking treedt. Vooruitlopend op de datum van ingang van de Omgevingswet zijn deze artikelen te vinden in het Overgangsrecht in de Erfgoedwet, waar ze ongewijzigd van toepassing blijven zolang de Omgevingswet nog niet van kracht is.

In het plangebied zijn geen cultuurhistorische waarden aanwezig in de zin van een monument of beschermd dorpsgezicht, maar de inrichting is kenmerkend voor de wederopbouw en heeft daarmee wel degelijk een cultuurhistorische waarde.

Darp is na de Tweede Wereldoorlog opnieuw opgebouwd. Slechts een klein gedeelte bleef gespaard van bombardementen. Het nieuwe Darp werd in westelijke richting geprojecteerd volgens een stedenbouwkundig plan bestaande uit een aantal rechte straten waarlangs de bebouwing eenvoudig is gesitueerd. Deze stedenbouwkundige opzet is kenmerkend voor de tijd na de oorlog; een periode van vernieuwing op het gebied van architectuur door nieuwe materialen en werkwijzen. Het was ook een tijd van vernieuwing van het stedenbouwkundig ontwerp door nieuwe verkavelingspatronen, nieuwe ideeën over gemeenschapsvorming en een belangrijkere rol van het verkeer als ordeningsprincipe.

Het bestemmingsplan doet in ieder geval geen afbreuk aan de aanwezige cultuurhistorische waarden doordat enkel de bestaande (planologische) situatie opnieuw wordt vastgelegd.

Conclusie

In het kader van dit actualiserende en conserverende bestemmingsplan vormt het aspect 'archeologie & cultuurhistorie' geen belemmering.

4.9 Water

De watertoets - zoals deze in het kader van ruimtelijke plannen dient te worden uitgevoerd - is het gehele proces van vroegtijdig informeren, adviseren, afwegen en uiteindelijk beoordelen van waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen en besluiten. De watertoets is uitgevoerd binnen de bestaande wet- en regelgeving op het gebied van ruimtelijke ordening en water. De watertoets vormt de verbindende schakel tussen het waterbeheer en de ruimtelijke ordening. Het primaat voor het waterbeheer in de gemeente Westerveld ligt bij het Waterschap Drents Overijsselse Delta. De Watertoets is opgenomen in Bijlage 4. Hierin wordt geconcludeerd dat er geen waterschapsbelang wordt geraakt met voorliggend plan.

Beleid

Europees beleid

De Europese Kaderrichtlijn Water (2000/60/EG) is op 22 december 2000 in werking getreden en is bedoeld om in alle Europese wateren de waterkwaliteit chemisch en ecologisch verder te verbeteren. De Kaderrichtlijn Water omvat regelgeving ter bescherming van het binnenlandse oppervlaktewater, overgangswateren (waaronder estuaria worden verstaan), kustwateren en grondwater. Voor het uitwerken van de doelstellingen worden er op (deel)stroomgebied plannen opgesteld. In deze (deel-)stroomgebiedbeheersplannen staan de ambities en maatregelen beschreven voor de verschillende (deel)stroomgebieden. Met name de ecologische ambities worden op het niveau van de deelstroomgebieden bepaald.

Rijksbeleid

Het Rijksbeleid op het gebied van het waterbeheer is vastgelegd in het Nationaal Waterplan (NWP) 2016-2021 (vastgesteld 17 december 2015). Het plan geeft op hoofdlijnen de ambities weer van het Rijk ten aanzien van het nationale waterbeleid en het daaraan gerelateerde ruimtelijke beleid. De belangrijkste ambities richten zich op waterveiligheid, zoetwater en waterkwaliteit. Maar ook de Deltabeslissingen en enkele waterafhankelijke thema's als natuur en duurzame energie hebben in het plan een plek gekregen. De doorwerking van de beleidsambities/uitgangspunten naar lagere overheden is geregeld in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012), het Bestuursakkoord Water (2011) en de Waterwet (2009).

Provinciaal beleid

In de Omgevingsvisie Drenthe wordt ruim aandacht besteed aan de wateraspecten. De ambities zijn, naast de uitvoering van de Kaderrichtlijn Water, gericht op de verbetering van de kwaliteit van de kleinere wateren, de veiligheid, de grondwaterbescherming, bestrijding van wateroverlast, de kwantiteit en kwaliteit van grond- en oppervlakte water en waterbeleving zowel in de groene ruimte als stedelijk gebied.

In de provincie wordt op achttien locaties water gewonnen voor de openbare drinkwatervoorziening. Rondom deze waterwinlocaties heeft de provincie Drenthe beschermingsgebieden aangewezen. Daarbij maakt de provincie onderscheid tussen kwetsbare, minder kwetsbare en niet kwetsbare gebieden. Hierbij maakt de provincie onderscheid tussen grondwaterbeschermingsgebieden en waterwingebieden. In hoofdstuk 7 van de provinciale verordening zijn regels opgenomen ten behoeve van de bescherming van de openbare drinkwatervoorziening. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen grondwaterbeschermingsgebieden en waterwingebieden. In dit bestemmingsplan is dit onderscheid toegevoegd door middel van de volgende gebiedsaanduidingen: 'Milieuzone – grondwaterbeschermingsgebied' en 'Milieuzone - waterwingebied'.

Beleid waterschap Drents Overijsselse Delta

Door de invoering van de Kaderrichtlijn Water is Nederland verdeeld in vijf deelstroomgebieden. Het deelstroomgebied Rijn-Oost wordt beheerd door de waterschappen Drents Overijsselse Delta, Vechstromen en Rijn en IJssel. Om te voldoen aan de eisen van de Kaderrichtlijn Water hebben deze waterschappen de afgelopen jaren intensief samengewerkt met elkaar en met andere partners. Het nieuwe Waterbeheerplan is één van de resultaten van deze samenwerking. De opzet en grote delen van dit Waterbeheerplan zijn inhoudelijk hetzelfde als dat van de andere waterschappen in Rijn-Oost. Waterschap Drents Overijsselse Delta, voorheen waterschappen Reest en Wieden en Groot Salland, hebben nog geen eigen waterbeheerplan. Daarom wordt terug gevallen op het waterbeheerplan van Reest en Wieden. Het waterbeheerplan is vastgesteld door het Algemeen Bestuur van het waterschap op 26 november 2009. Het plan gaat over het waterbeheer in het hele beheergebied van het waterschap Reest en Wieden en het omvat alle watertaken van het waterschap: waterkwantiteit, waterkwaliteit en waterketen.

Waterparagraaf

Bij plannen in het kader van de Wet ruimtelijke ordening moet een watertoets worden uitgevoerd. Daarvoor is overleg nodig met de waterbeheerder in een zo vroeg mogelijk stadium. Het waterschap gebruikt de watertoets om de inrichting, het beheer en het onderhoud van (nieuw) stedelijk water goed af te stemmen op de ruimtelijke functies. Belangrijk daarbij is dat hierdoor benedenstrooms geen wateroverlast ontstaat.

De gemeente Westerveld kenmerkt zich door weinig oppervlaktewater, waarop de kern Darp geen uitzondering is. Uitgangspunt voor dit bestemmingsplan is om de bestaande afvoer en berging van afval- en regenwater te handhaven. Het plan beoogt immers geen directe wijzigingen in het watersysteem. Onderhavige plan biedt slechts geringe mogelijkheden voor een toename aan verhard oppervlak. Bij daadwerkelijke uitbreiding van het verhard oppervlak dient de norm ten aanzien van de afvoer van water te worden toegepast.

Omdat het voorliggende plan in hoofdzaak een conserverend bestemmingsplan betreft, zal de invloed op de waterhuishouding gering zijn. Er zal geen sprake zijn van invloed op de bestaande waterhuishoudkundige situatie.

In de beleidskaders is de bestaande inrichting van de waterhuishouding beschreven en zijn doelen geformuleerd voor behoud en toekomstige ontwikkelingen. Voor het bestemmingsplan is de waterhuishouding voor het plangebied hiermee voldoende verankerd.

Wateradvies

Uit de Watertoets blijkt dat er geen waterschapsbelang wordt geraakt met voorliggend plan. Daarom hoeft het waterschap geen wateradvies af te geven.

Conclusie

In het kader van dit actualiserende en conserverende bestemmingsplan vormt het aspect 'water' geen belemmering.

4.10 Besluit milieueffectrapportage

In de Wet milieubeheer en het Besluit milieueffectrapportage is vastgelegd dat voorafgaande aan het ruimtelijke plan dat voorziet in een grootschalig project met belangrijke nadelige milieugevolgen een milieueffectrapport (MER) opgesteld dient te worden. De activiteiten waarvoor een MER-rapportage opgesteld moet worden zijn opgenomen in de bijlage van het Besluit m.e.r.

Een bestemmingsplan kan m.e.r.-(beoordelings-)plichtig zijn op de volgende manieren:

- Een bestemmingsplan kan m.e.r.-plichtig zijn indien een passende beoordeling op basis van artikel 2.8, lid 1 van de Wet Natuurbescherming noodzakelijk is;
- Een bestemmingsplan kan m.e.r.-plichtig zijn indien sprake is van activiteiten en gevallen die de drempelwaarden uit de onderdelen C en D overschrijden en waarbij het bestemmingsplan wordt genoemd in kolom 3 (plannen).
- Een bestemmingsplan kan m.e.r.-(beoordelings-)plichtig zijn indien het bestemmingsplan wordt genoemd in kolom 4 (besluiten) en er sprake is van activiteiten en gevallen die de drempelwaarden uit onderdeel C en D overschrijden. Bij een overschrijding van de drempelwaarden uit onderdeel C is in dit geval sprake van een m.e.r.-plicht. Bij een overschrijding van de drempelwaarden uit onderdeel D is het plan m.e.r.-beoordlingsplichtig.

Op 1 april 2011 is het gewijzigde Besluit milieueffectrapportage in werking getreden. Een belangrijke wijziging betreft het indicatief maken van de drempelwaarden in

onderdeel D van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage. Concreet betekent dit dat, ook wanneer ontwikkelingen onder de in bijlage D opgenomen drempelwaarden blijven, het bevoegd gezag zich er nog steeds van moet vergewissen of activiteiten geen aanzienlijke milieugevolgen kunnen hebben, de zogenaamde 'vergewisplicht'.

Het komt er op neer dat voor bestemmingsplan dat betrekking heeft op activiteit(en) die voorkomen in onderdeel D en beneden de drempelwaarden vallen, een toets moet worden uitgevoerd of belangrijk nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.- beoordeling gehanteerd. Deze vormvrije m.e.r.-beoordeling kan tot twee conclusies leiden:

- belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten: er is geen m.e.r.(-beoordeling) noodzakelijk;
- belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn niet uitgesloten: er moet een m.e.r.(-beoordeling) plaatsvinden.

Artikel 2.8, lid 1 van de Wet Natuurbescherming

Zoals in paragraaf 4.7 al aangegeven is het plangebied niet gelegen in een Natura 2000-gebied. In paragraaf 4.7 is eveneens al geconcludeerd dat vaststelling van dit bestemmingsplan geen significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden tot gevolg heeft. Een passende beoordeling op basis van artikel 2.8, lid 1 van de Wet Natuurbescherming is dan ook niet noodzakelijk. Daarom is geen sprake van een m.e.r.-plicht op basis van artikel 7.2a van de Wet milieubeheer.

Programmatische Aanpak Stikstof (PAS)

Activiteiten met een waarde van minder dan 0,05 mol per hectare per jaar worden als verwaarloosbaar beschouwd; deze activiteiten hoeven niet te worden gemeld (ook al niet onder de ontwerp Regeling). Ook cumulatief beschouwd zorgen deze activiteiten voor geen effecten voor de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden, aldus de toelichting van de PAS. Gelet op de aard van het voornemen en de afstand tot Natura 2000-gebieden, kan worden geconcludeerd dat sprake is van een activiteit die als verwaarloosbaar kan worden beschouwd. Nader onderzoek naar de stikstof depositie is niet noodzakelijk.

Drempelwaarden Besluit m.e.r.

Dit bestemmingsplan voorziet voornamelijk in directe eindbestemmingen. Wel zijn in dit bestemmingsplan enkele wijzigingsbevoegdheden opgenomen. Deze wijzigingsbevoegdheden voorzien niet in een wezenlijk ander plan. De mogelijkheid om onderling bestemmingen te wijzigen door middel van een wijzigingsbevoegdheid voor specifiek aangeduide locaties is reeds mogelijk onder het vigerende plan. Daarom wordt geconcludeerd dat dit bestemmingsplan m.e.r.- (beoordelings)plichtig is indien activiteiten mogelijk worden gemaakt die genoemd worden in onderdeel C of D van het Besluit m.e.r. en de daarin opgenomen drempelwaarden overschrijden. Middels dit bestemmingsplan worden echter geen activiteiten zoals genoemd in onderdeel C of D van het Besluit m.e.r. mogelijk gemaakt maar wordt de bestaande (planologische) situatie opnieuw vastgelegd. Dit bestemmingsplan maakt geen ontwikkelingen mogelijk die nog niet vervat zijn in een onherroepelijk bestemmingsplan of waarvoor anderszins een planologische procedure is afgerond of vergunning is verleend.

Hoewel dit bestemmingsplan conserverend van aard is, zijn binnen de diverse bestemmingen afwijkings- en wijzigingsbevoegdheden opgenomen. Deze bevoegdheden zijn echter beperkt van aard en omvang en leiden niet tot een wezenlijk ander plan. Echter, zoals ook in het voorgaande aangegeven, dient ook wanneer ontwikkelingen onder drempelwaarden blijven, het bevoegd gezag zich er van te vergewissen of activiteiten geen aanzienlijke milieugevolgen kunnen hebben.

Gezien het feit dat:

- dit bestemmingsplan een overwegend conserverend en beheersgericht karakter heeft;
- de in de regels opgenomen afwijkings- en wijzigingsbevoegdheden niet leiden tot een wezenlijk ander plan; en
- de (al aanwezige en/of toegestane) activiteiten binnen de bestemmingen van een ander schaalniveau zijn en (vele malen) kleinschaliger zijn dan activiteiten zoals genoemd in onderdeel C of D van het Besluit m.e.r.;

wordt geconcludeerd dat geen sprake zal zijn van belangrijk nadelige milieugevolgen die het doorlopen van een m.e.r.-procedure noodzakelijk maken.

Conclusie

Dit bestemmingsplan is niet m.e.r.(beoordelings)-plichtig. Tevens zijn geen nadelige milieugevolgen te verwachten als gevolg van de vaststelling van dit bestemmingsplan.

4.11 Klimaat en duurzaamheid

Het bestemmingsplan mag duurzaamheid regelen als dit een direct verband houdt met de bestemming die aan het bestemmingsplangebied wordt toegekend. De regels van het plan moeten rechtstreeks betrekking hebben op het ruimtebeslag van deze gronden zelf of effect hebben op het ruimtegebruik van nabijgelegen gronden. Net als bij andere onderwerpen in de ruimtelijke ordening kunnen deze regels uitgaan van de volgende vier thema's:

1. Toestaan van gebruik en bouwwerken;
2. Voorwaarden stellen door middel van voorwaardelijke bepalingen;
3. Uitsluiten van ongewenste ontwikkelingen;
4. Belonen van wenselijke initiatieven door middel van extra (planologische) ruimte.

Om te stimuleren dat er meer zonne-energie wordt opgewekt in de gemeente Westerveld, is samen met de provincie Drenthe een zonnelening ontwikkeld. Gemeente Westerveld en provincie Drenthe bieden de zonnelening aan. Zowel de gemeente als de provincie stellen geld voor een lening beschikbaar.

Om dit soort initiatieven te stimuleren is in dit bestemmingsplan geregeld dat kleinschalige energiewinning is toegestaan in Darp. Onder kleinschalige energiewinning wordt verstaan; '*Energie die gewonnen wordt uit kleinschalige perceelsgebonden bronnen, niet zijnde windturbines, waarbij weinig tot geen schadelijke milieueffecten optreden bij winning en omzetting en die in onuitputtelijke hoeveelheden beschikbaar is, zoals zon, wind, water, biomassa, aard- en omgevingswarmte*'. In dit bestemmingsplan wordt dus ingespeeld op zowel de toekomstige klimaatopgave als initiatieven op gebied van kleinschalige duurzame energiewinning.

Hoofdstuk 5 Toelichting op de regels

Hierna volgend worden - voor zover nodig - de planregels artikelsgewijs van een nadere toelichting voorzien.

Bedrijf - Nutsvoorziening

De gronden met de bestemming 'Bedrijf - Nutsvoorziening' zijn bestemd voor nutsgebouwtjes.

Bos

Deze gronden zijn bestemd voor beplanting die een afschermende werking heeft. Het kan hier gaan om karakteristieke waardevolle bomen, bomenrijen, houtwallen en wallen. Er mogen hekwerken en andere-bouwwerken worden gebouwd met een hoogte van 2,5 meter.

Groen

De bestemming 'Groen' is toegekend aan gronden die een verschillende uitstraling hebben; het gaat zowel om kleine strookjes groen als om structureel groen, waaronder een brink. In beginsel zijn overal inritten, paden, speelvoorzieningen, nutsvoorzieningen, parkeerplaatsen, water en waterhuishoudkundige voorzieningen toegestaan, maar deze zullen niet in alle stroken gerealiseerd worden.

Horeca

Binnen de bestemming 'Horeca' zijn horeca(bedrijven) toegestaan als genoemd in categorie V van de Lijst van horecabedrijven.

Maatschappelijk

Onder maatschappelijke voorzieningen vallen educatieve, sociale, medische, sociaal-culturele en levensbeschouwelijke voorzieningen en voorzieningen ten behoeve van openbare dienstverlening. De bestaande school is daarmee bij recht toegestaan. Tevens zijn ondergeschikte detailhandel, horeca of bedrijfjes ten dienste van deze voorzieningen toegestaan.

Gebouwen moeten binnen een bouwvlak worden gebouwd. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mogen ook daarbuiten worden gebouwd. Voor bouwwerken, geen gebouwen zijnde, vóór de voorgevel geldt wel een hoogtebeperking. Bij twijfel waar de voorgevel ligt, wijzen burgemeester en wethouders een voorgevel aan. Doorgaans zal dit de voorgevel zijn die is gelegen aan de weg waarlangs ook de huisnummering loopt.

Sport

Het begrip sportvoorzieningen moet naar het spraakgebruik worden uitgelegd. Gemotoriseerde en gemechaniseerde sporten zijn niet toegestaan. Een sportkantine, waarvan een definitie is opgenomen, is toegestaan in het bestemmingsvlak dat is voorzien van een bouwvlak. Overige bouwwerken mogen zowel binnen als buiten een bouwvlak worden opgericht. Gedacht kan worden aan tribunes en lichtmasten. Hiervoor zijn maximale bouwhoogten opgenomen. Op een specifieke locatie kunnen de gronden ingezet worden als evenemententerrein.

Tuin

Deze bestemming is aan bouwpercelen gegeven samen met de bestemming 'Wonen'. De gronden mogen worden gebruikt ten behoeve van het woongenot en voor zover er sprake is van toegestane nevenactiviteiten ook voor de nevenactiviteiten. In beginsel zijn alleen andere-bouwwerken toegestaan, waarvan de bouwhoogte voor de voorgevelrooilijn niet meer dan 1 meter mag bedragen en achter de voorgevelrooilijn niet meer dan 2 meter.

Verkeer

Alle wegen in het plangebied hebben deze bestemming gekregen. Fysiek is het niet mogelijk om binnen deze bestemming een weg met meer dan 2 x 1 rijstrook aan te leggen. Het gaat met name om wegen met hoofdzakelijk een ontsluitingsfunctie van de aanliggende erven. Dit begrip mag ruim worden opgevat. Bovendien duidt het woord 'hoofdzakelijk' erop dat sommige wegen daarnaast ook een functie voor doorgaand verkeer kunnen hebben. Binnen deze bestemming zijn ook een plein en groenvoorzieningen/bermen naast de wegen toegestaan.

Verkeer - Verblijfsgebied

De wegen die niet bestemd zijn met 'Verkeer' omdat zij in feite slechts een functie bezitten ter ontsluiting van de aanliggende erven, zijn bestemd als 'Verkeer - Verblijfsgebied'.

Wonen

De gronden zijn bestemd voor woonhuizen. Een woonhuis is een (vrijstaand of aaneengebouwd) gebouw dat slechts één woning omvat. Een woonhuis moet worden onderscheiden van een woongebouw, waarin meerdere, boven elkaar gelegen woningen zijn ondergebracht.

Dat een woonhuis maar één woning mag omvatten, betekent niet dat binnen een bouwvlak maar één woonhuis mag worden ondergebracht. Het aantal woonhuizen per bouwvlak mag niet meer bedragen dan het bestaande aantal, met dien verstande dat ter plaatse van de aanduiding 'maximum aantal wooneenheden' het aantal woonhuizen niet meer mag bedragen dan het aangegeven aantal. De woningen mogen niet boven elkaar zijn gelegen. De woonhuizen moeten voldoen aan de bepalingen die daarvoor zijn gegeven; bijvoorbeeld dat een woonhuis tenminste 5 meter breed moet zijn. Voor woningen met aanduiding 'karakteristiek' gelden aanvullende bouwregels die de instandhouding van de karakteristieke hoofdvorm en detaillering van de woning nastreven. Hiervoor wordt verwezen naar het beeldkwaliteitsplan, zoals opgenomen in bijlage 4 en 5 bij de regels van dit bestemmingsplan.

De woonhuizen mogen tevens worden gebruikt voor een aan huis verbonden beroep of een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit. In de definities zijn deze begrippen nader afgebakend. Verder kan met betrekking tot de aan huis verbonden beroepen aansluiting worden gezocht bij de jurisprudentie daaromtrent. Ten aanzien van de kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten is bij de regels een lijst opgenomen waarin een selectie is gemaakt van categorie-1-bedrijven. Hieronder vallen bijvoorbeeld kappersbedrijven en schoonheidsinstituten. Onder 'persoonlijke dienstverlening niet elders genoemd' kan bijvoorbeeld een sauna worden begrepen. Voor alle toegestane nevenactiviteiten geldt dat van belang is dat de ruimtelijke uitstraling zich verdraagt met de woonfunctie. Om dat enigszins af te bakenen is bepaald dat de gebruikte oppervlakte niet meer dan 30% mag bedragen van de gezamenlijke vloeroppervlakte van het hoofdgebouw, aanbouwen, uitbouwen en bijgebouwen. De vloeroppervlakte van de verdiepingen mag daarbij worden meegerekend. Daarnaast geldt een maximum van 50 m^2.

Reeds aanwezige nevenactiviteiten die niet zijn aan te merken als een aan huis verbonden beroep of een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit, zijn positief bestemd door middel van een aanduiding op de verbeelding en vermelding in de regels.

Voor aanbouwen, uitbouwen en bijgebouwen gelden bouw- en afwijkingsregels. De voorgevel is de naar de weg gekeerde gevel. Als er meerdere gevels naar wegen zijn gekeerd, bijvoorbeeld bij hoekwoningen, wijzen burgemeester en wethouders een voorgevel aan. Relevant kan zijn de weg waarlangs de huisnummering loopt, de nokrichting, de weg vanwaar het perceel toegankelijk is of waar de brievenbus is geplaatst. Burgemeester en wethouders kunnen bij de aanwijzing van de voorgevel ook rekening houden met de vergunningsvrije bouwmogelijkheden.

Voor zover de bepalingen voor aanbouwen, uitbouwen en bijgebouwen voor meerderlei uitleg vatbaar zijn, dienen ze te worden uitgelegd zoals dat ook bij andere bestemmingsplannen met dezelfde regeling gebeurt, met uitzondering van de woningen met een karakteristieke aanduiding. Hier zijn aan- en uitbouwen en bijgebouwen enkel toegestaan voor zover deze zijn opgenomen in optie 1 en/of in optie 2 van het beeldkwaliteitsplan. Tevens gelden strengere eisen omtrent dakkapellen, afstanden tot perceelsgrenzen, oppervlakten van woonhuizen en de goot- en bouwhoogte van vrijstaande bijgebouwen.

Voor het slopen van bouwwerken ter plaatse van de aanduiding 'karakteristiek' is een omgevingsvergunning vereist. De sloopvergunning dient te voldoen aan een viertal toetsingscriteria. Belangrijkste uitgangspunt is dat geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de karakteristieke hoofdvorm van de bebouwing. Het kan echter voorkomen dat de karakteristieke hoofdvorm niet langer aanwezig is, en dat ingrijpende wijzigingen aan het hoofdgebouw nodig zijn om deze te herstellen. Daarbij is het mogelijk dat de karakteristieke hoofdvorm in redelijkheid niet te handhaven is, of dat de sloop enkel delen betreft die op zichzelf niet als karakteristiek vallen aan de merken.

Voor wat betreft afwijkingsmogelijkheden is een toetsingskader opgenomen dat de ruimte laat om afwijking te weigeren als door het plan het straat- en bebouwingsbeeld onevenredig wordt aangetast. Gedacht kan worden aan een situatie waarbij in een straat met woningen van hetzelfde type bij slechts één woning de wens bestaat om aanbouwen aan te kappen. In een concrete situatie kan dat uit stedenbouwkundig oogpunt ongewenst zijn. Dit is echter niet altijd het geval: in sommige situaties is het wel denkbaar dat bij slechts één woning de aanbouw wordt aangekapt.

Bij de tweede weigeringsgrond (onevenredige aantasting van de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden) kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de situatie dat het in een concreet geval niet gewenst is om de goothoogte aan de achterzijde te verhogen tot 9 meter als daardoor de tuin van het achterliggende perceel geheel zou worden verstoken van zonlicht.

Dubbelbestemming Leiding - Gas

Deze dubbelbestemming heeft betrekking op regionale transportleidingen. De regeling voorziet in de aanwezigheid van deze functie en in de bescherming ervan door middel van een veiligheidszone op de verbeelding. Binnen de op de verbeelding aangegeven strook mogen bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van de leiding worden gebouwd. Overige bouwwerken en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zijn niet toegestaan..

Algemene aanduidingsregels

milieuzone - grondwaterbeschermingsgebied

Deze gebiedsaanduiding is bedoeld om de kwaliteit van het grondwater als onderdeel van de drinkwatervoorziening te waarborgen. De grondwaterbeschermingsgebieden zijn aangeduid in het provinciaal beleid. Deze aanduiding houdt in dat de toepassing van de bebouwingsmogelijkheden behorende bij de onderliggende bestemmingen. Hiertoe zijn specifieke bouwregels opgenomen, die ingrepen met mogelijk nadelige effecten voor de kwaliteit van het grondwater zoveel mogelijk beogen te beperken.

Algemene wijzigingsbevoegdheid

Binnen het plangebied is een klein gebied aangeduid als 'wetgevingszone - wijzigingsgebied'. Dit maakt het mogelijk om binnen de bestemming 'Wonen' en 'Tuin' het gebied te wijzigen naar de woonbestemming, tuinbestemming en de verkeer- en verblijfsbestemming. De voorwaarden waaronder de wijzigingen kunnen plaatsvinden zijn opgenomen in de regels en in de bijlage behorende bij de regels.

Hoofdstuk 6 Economische uitvoerbaarheid

Door middel van de grondexploitatieregeling in de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) beschikken gemeenten over mogelijkheden voor het verhalen van kosten. Hierbij valt te denken aan kosten voor het bouw- en woonrijp maken en kosten voor het bestemmingsplan. Daarnaast hebben gemeenten sturingsmogelijkheden, omdat in het geval van grondexploitatie door derden diverse eisen en regels gesteld kunnen worden. Indien sprake is van bepaalde bouwplannen, moet de gemeente hiervoor in beginsel een exploitatieplan vaststellen. Van het vaststellen van een exploitatieplan kan worden afgezien als voornoemde kosten 'anderszins verzekerd' zijn, bijvoorbeeld door overeenkomsten, en het stellen van eisen met betrekking tot kwaliteit en fasering niet noodzakelijk wordt geacht. Een combinatie van een exploitatieplan en overeenkomsten is ook mogelijk.

Dit bestemmingsplan (de toegestane functies en de bouwregels) is op basis van een inventarisatie afgestemd op de bestaande situatie en de geldende mogelijkheden voor het plangebied. Geheel nieuwe bouwplannen (volgens het Bro) worden niet mogelijk gemaakt. De grondexploitatieregeling is niet van toepassing en de vaststelling van een exploitatieplan daarom niet nodig.

Hoofdstuk 7 Inspraak en Vooroverleg

Het voorontwerp-bestemmingsplan 'Darp' heeft vanaf 3 mei tot en met 13 juni 2018 ter inzage gelegen. Een ieder kon in deze periode een inspraakreactie indienen. Er zijn 4 reacties ingediend.

In het kader van het overleg ex artikel 3.1.1. Bro is het voorontwerpbestemmingsplan toegestuurd aan de provincie Drenthe. Idem aan Actium Wonen.

De inspraak- en vooroverlegreacties zijn samengevat en beantwoord in de Inspraaknota die als Bijlage 5 aan de toelichting is toegevoegd. De ingediende reacties hebben op verschillende onderdelen aanleiding gegeven tot aanpassing van het bestemmingsplan. Met name heeft dit betrekking op de regelgeving met betrekking tot bouwmogelijkheden bij de oorspronkelijke woningen in Darp.

Het ontwerpbestemmingsplan wordt gedurende een periode van zes weken ter inzage gelegd. In deze periode kan een ieder zijn zienswijze kenbaar maken. Na afloop van deze termijn wordt het bestemmingsplan (al dan niet gewijzigd) ter vaststelling aan de gemeenteraad voorgelegd.

Bijlagen bij toelichting

Bijlage 1 Trots op Darp

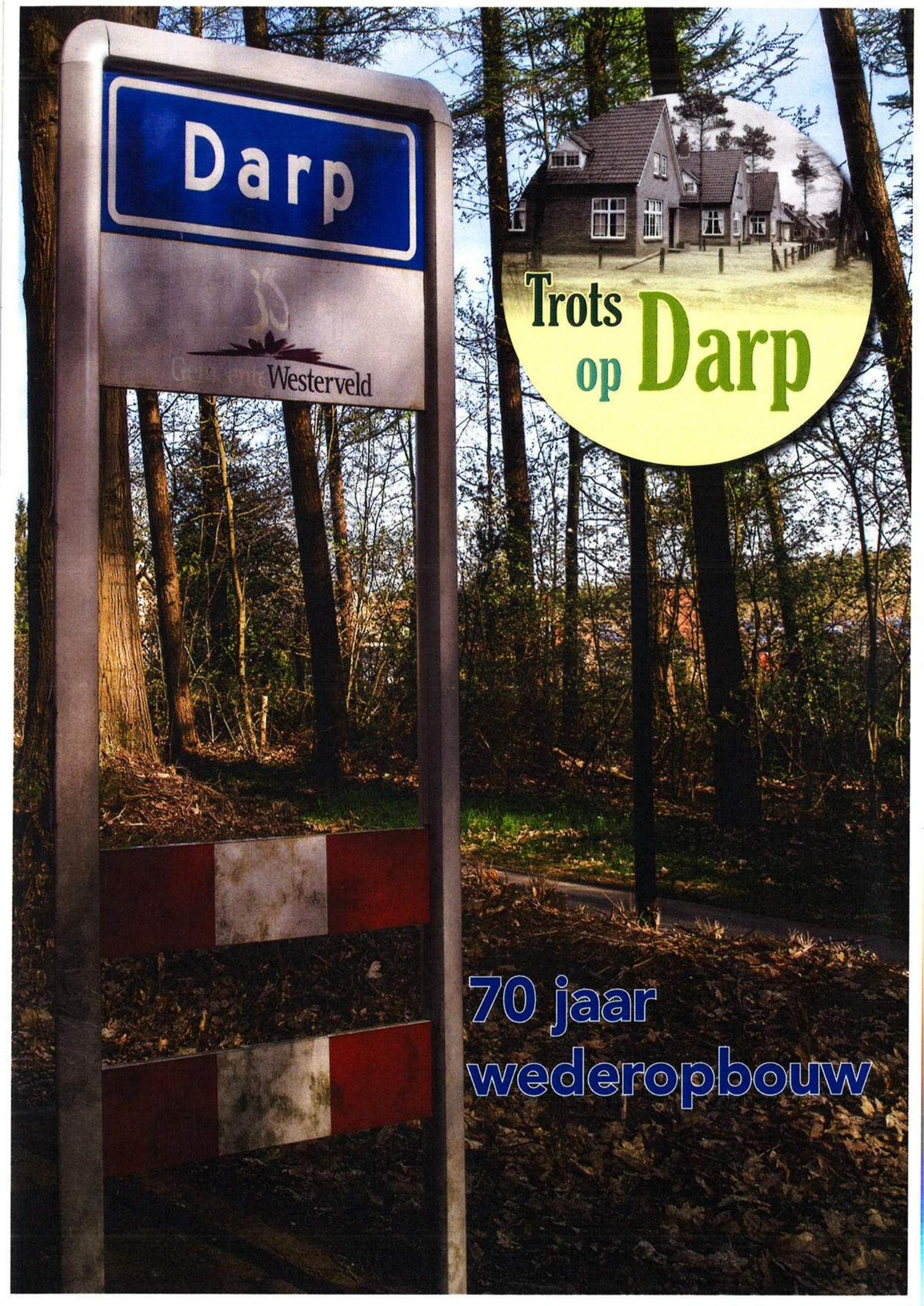
Darp
Westerveld
Trots op Darp
70 jaar wederopbouw

Trots op Darp

70 jaar wederopbouw

Klein dorpje Darp
Mijn dorpje Darp aan de voet van de Baarg
Verscheul'n in 't gruun van de boss'n rondom
Ie bint mij zo dierbaar en ik woon er ook zo graag

Narg'sn is't zo mooi, dat stiet veur mij wel vast
Ik heb alles al bekeken en dit is wat mij past
De hunebedd'n, het theehuus, heurt er ook nog bij
Het is doar zo goed toev'n op die Drentse hei
Hans Ringenier

De werkgroep Trots op Darp - juni 2018

DE DORPSGEMEENSCHAP DARP-HAVELTERBERG-BUSSELTE

Inhoudsopgave

Voorwoord	Oud- burgemeester *G. Hensens*	3
Inleiding	De werkgroep Trots op Darp	4
Hoofdstuk 1	Het Oude Darp, *Marion van Rijn*	5
Hoofdstuk 2	De wederopbouw van Darp, *Marion van Rijn*	15
Hoofdstuk 3	Darp viert feest, *Joy van der Beek*	29
Hoofdstuk 4	Darp langs de lijn, *Tineke Vink* e.a.	33
Hoofdstuk 5	Geen kerk, maar een dorpshuis, *Joy van der Beek*	39
Hoofdstuk 6	De Darper school, *Ria en Klaas Molenkamp* en *het schoolteam van de Veldwikke*	49
Hoofdstuk 7	Darp-Dorp in beweging, *Hennie Schans*	53
Hoofdstuk 8	Rondom Darp, *Wim van der Wijk*	57
Hoofdstuk 9	Darp naar de toekomst, *Wim van der Wijk*	61
Geraadpleegde bronnen en literatuur		64
Woord van dank	*De Werkgroep Trots op Darp*	

Voorwoord

Darp een blijvende herinnering

Een van de meest besproken dorpen binnen de voormalige gemeente Havelte, is ongetwijfeld Darp. Immers een veel besproken stuk geschiedenis geeft weer het Oude naar het Nieuwe Darp, nu ruim 70 jaren geleden.

Terecht wordt op deze wijze aandacht geschonken aan een gedeeltelijke verplaatsing van de oude locatie naar de nieuwe (huidige) locatie, zulks van wege het feit dat de Duitse bezetting in de oorlogsjaren 1940-1945 ruimte nodig had voor de aanleg van een vliegveld. Een ingrijpende gebeurtenis, immers meer dan 40 woningen moesten worden ontruimd en afgebroken en de bewoners moesten naar elders verhuizen, in vele gevallen zelfs buiten de gemeente Havelte.

Na de Tweede wereldoorlog, nu meer dan 70 jaren geleden, wisten de oud-inwoners elkaar te vinden voor een gezamenlijke terugkeer naar Darp en ontstond een compleet nieuw gedeelte in het dorp.

In mijn functie mocht ik gedurende de periode 1971-1998 dat ondervinden en waar nodig ondersteunen. Steeds werd ik weer getroffen door het enthousiasme en gemotiveerdheid van de eigen Darper bevolking. Gezamenlijke inspanning, veel energie en werklust heeft en had men hoog in het vaandel. Nieuwe uitbreidingsplannen, bouw van een dorpshuis en een nieuwe school hadden een hoge prioriteit en zijn inmiddels gerealiseerd.

Dankzij de inzet van vele vrijwilligers is het idee ontstaan na 70 jaren het feit te herdenken van dit Nieuwe Darp. Mijn waardering voor de werkgroep die dit alles heeft voorbereid, in samenwerking met velen uit het dorp, zowel jong als oud.

Darp een eigen identiteit, gesterkt door het verleden, met een gemeenschappelijke kijk op de toekomst. Moge dit prachtige en waardevolle boekwerk daarvan een bewijs zijn en ik wens u daartoe veel leesplezier.

G. Hensens,

Oud-burgemeester gemeente Havelte

Hensens spelt meester Veen in 1977 de ridderorde op. Beiden hebben veel betekend voor de ontwikkeling van het Nieuwe Darp.

Bron: HvH e.o.

Inleiding

Als op 9 mei 1947 het gemeentebestuur van de gemeente Havelte de eerste steen legt voor de wederopbouw van het Nieuwe Darp, kan zij niet bevroeden, dat nu ruim zeventig jaar later, Darp is uitgegroeid tot een prachtig dorp midden in de natuur.

De tijd heeft niet stil gestaan, ook niet in Darp, nu met een dorpshuis, een school, een Praotplein en nieuwbouw aan de Schoolerve en Oosterlaan.

De wederopbouw van het Nieuwe Darp, is aanleiding voor het bestuur van de Dorpsgemeenschap om daarbij stil te staan en dit te herdenken met een aantal bijzondere activiteiten.

Daar is een werkgroep voor samengesteld om de geschiedenis van het Oude- en het Nieuwe Darp door middel van diverse thema's op papier te zetten.

En dat is gelukt. Eerst was er sprake van een glossy en later van een magazine. Uiteindelijk is het een volwaardige publicatie geworden die recht doet aan de bijzondere geschiedenis van 'ons' mooie dorp. En niet alleen wordt teruggekeken naar het verleden, maar ook naar de toekomst.

Het is een publicatie geworden met prachtige verhalen en foto's, die de titel 'Trots op Darp' waardig is. Verhalen uit het verleden, waar we in onze huidige maatschappij niet meer bij stil staan. Onze maatschappij waar alles nog veel sneller gaat in vergelijking met de zeventig jaar historie van het Nieuwe Darp. Het is goed de verhalen vast te leggen nu het nog kan.

De tijdgeest uit de veertiger jaren is niet meer, wat blijft is een uniek dorp op een unieke plek.

Het is een hele klus geweest, maar een mooie klus!

De werkgroep Trots op Darp

De werkgroep trots op Darp. Van links naar rechts, Jan Mulder, Berry Buitelaar, Yvonne Pleister, Wim van der Wijk, Marion van Rijn, Frans Ohm, Joy van der Beek en Jan Pleister.
Foto: Frans Ohm

Hoofdstuk 1 - Marion van Rijn

Het Oude Darp

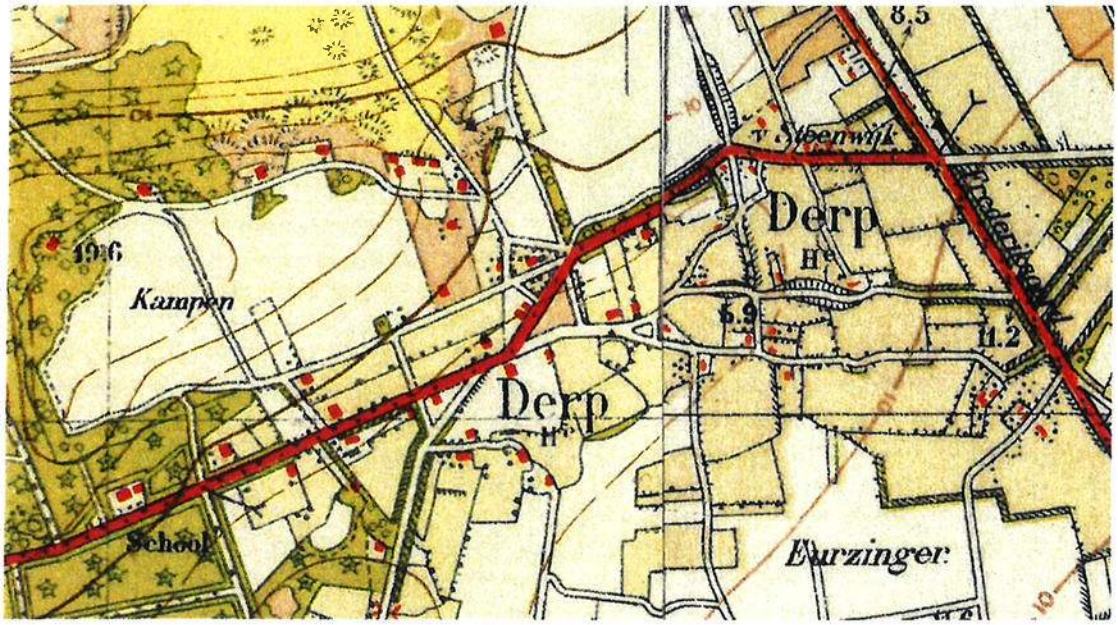

Topografische kaart van het Oude Darp uit 1932. De vele rode stipjes ten noorden van de Ruiterweg geven aan waar de plaggenhutten en krotwoningen stonden.
Bron: Topografische Dienst

De buurtschap Darp bestaat in 1830 voornamelijk uit bebouwing aan de zuidzijde van de Oude Ruiterweg. Aan de Noordzijde staat alleen de boerderij *Wobben* in een uitgestrekt landschap van heide, stuifzand, hakbos, veentjes, bouwland en grasland tot aan Wapserveen.

In 1850 bouwen twee getrouwde stellen ieder een plaggenhut aan de Turfweg. Het zijn Teunis Boers, arbeider uit Darp, gehuwd met Aaltje Huiskens en Jan Lefferts, arbeider uit Havelte, gehuwd met Hilligje Tuin uit Uffelte. Meerdere arbeiders volgen noodgedwongen dit voorbeeld. Tijdens de landbouwcrisis van 1878 tot 1895 dalen de prijzen van landbouwproducten en boeren die willen overleven, moeten efficiënter gaan produceren. Ze kopen landbouwmachines aan, maar daardoor loopt de werkgelegenheid voor de landarbeiders enorm terug. In deze periode worden er al 16 plaggenhutten verspreid gebouwd langs de zandwegen aan de noordkant van de Ruiterweg.

Van die eerste bewoners is er één kleermaker, één mandenmaker en één schaapherder. De rest van de bewoners zijn allemaal veld- of landarbeiders. Van 1850 tot 1928 bouwen de arbeiders totaal 37 plaggenhutten. De Turfweg is favoriet, daar worden 14 hutten gebouwd. In 1889 wordt de Openbare Lagere school van Havelterberg naar Darp verplaatst door de komst van de vele heidebewoners. Deze landarbeiders hebben een groot deel van het jaar onvoldoende middelen van bestaan en in de winter, wanneer er geen werk is, heerst er bittere armoede. In 1910 is de bevolking voor een groot deel *krotbewoner* geworden. De meeste krotten staan aan de Boventuinweg, de Darperschapendrift, de Ruiterweg, de Dorlangenweg, de Nieuwe Buurtweg, de Hunebeddenweg, de Schierbosweg en aan de Voorkampenweg.

In het verleden werden in verschillende dorpen over de eigen inwoners in het dialect veel opzegversjes gemaakt, zo ook over de Darpers (plm. 1910)

Miene Stoffer woont op 't Schier,
Albert Elties is winkelier.
Aole Barels is wedevrouw.
Aole Boers is de kiepekouw.
Bet van der Zweerde mit de lange neuze
stut Aole Kuier in de botterdeuze.
Berend Mooi die geleerde man,
daor kan Maaije Durks niet tegenan.
Hendrik Jochems mit zien kroeme bien'n,
schupt Aole Klomp vlak veur de schien'n.
Jan van Lunzen is maandeloper.
Durk Huuskes in ummeloper.
Albert Paander is peerdekoper.

A.Koops-ter Wal, Onsen Spiker nr. 4, 1992

Een plaggenhut ten noorden van de Ruiterweg in 1925. De buitenkant bestond voornamelijk uit heideplaggen en planken. Water haalde men uit de welput die men vaak moest delen met andere omwonenden.
Bron: Fotoarchief Oud Meppel

Het wonen in een krot

Op **1 mei 1920** verschijnt een ingezonden stuk van Albert Waterbolk in de Provinciale Drentse- en Asser Courant. Hij was gemeentesecretaris van 1916 tot 1956. Het stuk heeft de titel: *Armoede op de Drentsche heide.* Het is een verslag van zijn bezoek aan de plaggenhut van *Harm en Geertje.* Deze namen waren in die tijd voor dit krantenartikel verzonnen, ze staan voor Harmpje Vos, geboren 30-5-1886 en overleden in 1954 en haar man Cornelis Lefferts, geboren 26-9-1875, overleden in 1922. Een kort stukje uit dit verslag:

'Maar hebt gij wel eens op een triesten winterdag, als de natuur schijnt te slapen en geen voogelenzang Uw ooren streelt, U begeven naar één der allerellendigste hutten die als 'woning' dienst moeten doen, om daarbinnen een kijkje te nemen en een praatje te maken met de ruwe maar niet onvriendelijke bewoners. Dan zal ik U vertellen van hetgeen ik zag bij een bezoek aan één der armoedigste hutjes, het verblijf van Harm en Geertje. Verbeeldt U een hut van eenige meters in 't vierkant. De voorgevel is van steen opgetrokken, maar de steenen zitten zoo los, dat ze hier en daar gemakkelijk met de hand te verwijderen zijn. De zijmuren zijn van plaggen opgezet en daarop rust het dak, dat met wat zoden is gedekt. In den voorgevel bevinden zich twee kleine raampjes; de ruiten zijn bijna alle stuk. Met wat plankjes, papier en vodden zijn de openingen dichtgestopt. De voordeur bestaat uit wat ruwe planken. De schoorsteen op het dak is eveneens uit een paar plankjes samengesteld. Het eenige vertrek is een vierkant hok, gelijkend op dat, waarin een boer gewoon is varkens te houden, van ruwe palen en planken opgetrokken. 't Is er donker in dat hok. Harm is een bijna in lompen gekleeden ruwen heidebewoner, die meer met stropen dan met werken in zijn onderhoud voorziet. Dan laat hij mij vanuit zijne legerstede zijn arm zien, den arm, waarin hij zich jaren geleden bij ongeluk heeft geschoten. Ik zie een ontzettend groot litteken en samengetrokken vel, vuil en bloederig. Geertje zijn wederhelft is een bekende bedelares'.

De plaggenhut van Cornelis Lefferts en Harmpje Vos aan de Turfweg. Het huis heeft slechts één woonvertrek (3,25x3,25), het heeft een stenen gevel, de rest is van hout met een dak van stro, en er is geen privaat.
Bron: HvH e.o.

Burgemeester van der Sluis vertelt over krotopruiming in de Provinciale Drentsche- en Asser Courant van 18 januari in 1930:
De Woningwet die in 1901 in werking treedt, wordt in de grote steden met veel succes toegepast en heeft tot veel verbeterde woningtoestanden geleid, maar heeft tot nu toe op het platteland nog niet veel vruchten

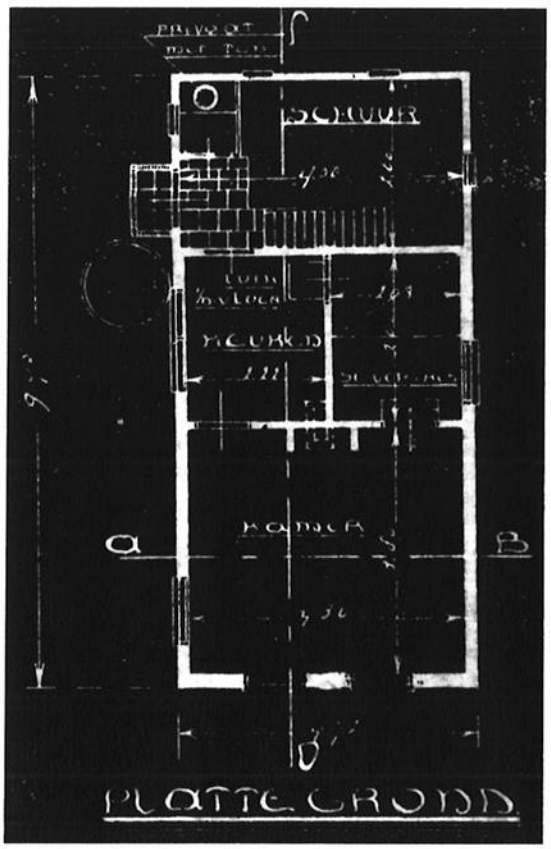

Plattegrond van de gebouwde arbeiderswoningen in de Nieuwe Buurt.
Bron: De Provinciale Drentsche- en Asser Courant van 18 januari in 1930.

OPLEVEND DRENTE. — Een vijftal van de krotwoningen in de gemeente Havelte. Deze „woningen" worden opgeruimd en het is de bedoeling om mensche die van goeden wille doch onmachtig zijn, aan een betere behuizing te helpen. Voorzeker een lofwaardig streven!

afgeworpen, constateert burgemeester van der Sluis in dit artikel.
Terwijl de toestand in de steden even erg is als hier! Die krotten zijn door hun bouwvallige staat en door hun ondoelmatige indeling niet meer geschikt voor menselijke bewoning. Ze voldoen niet aan de minimumeisen van licht en lucht! De mensen moeten echter geholpen worden, want niet minder dan 58 woningen binnen deze gemeente komen voor krotopruiming in aanmerking. Tot nu toe was er weinig gedaan om aan deze toestand van krotbewoning een einde te maken. Wel zijn te Darp in 1920 een tweetal dubbele en één enkele woning gebouwd bij de Nieuwe Buurtweg. Het type huis was op zichzelf goed maar voor krotopruiming waren zij te duur. De kostprijs was te hoog om tot de bouw in groten getale over te gaan. Echter in de laatste raadsvergadering der gemeente Havelte is besloten, een begin met de krotopruiming te maken! We gaan voorlopig een 6-tal woningen bouwen. Heel eenvoudige, doch doelmatig ingerichte arbeiderswoningen. Alle luxe is geweerd. Een bezwaar is wel dat de mensen hun eigen stukje grond verliezen, dat vaak na langdurig bewerken in enigszins goeden staat is gebracht. Maar bij alle nieuwe woningen komt 25 tot 30 are grond, die van gemeentewege in orde wordt gemaakt. De huur zal ongeveer f 75,- per jaar bedragen. Met deze huuropbrengst kunnen de kosten van de bouw niet gedekt worden. Het tekort wordt gedragen door de gemeente en het Rijk neemt het leeuwenaandeel voor zijn rekening namelijk, 9/10 gedeelte.

Aldus de heer van der Sluis, burgemeester van Havelte van 1923-1931.

Darp kent in 1939 nog kleine keuterboerderijtjes en krotten rond het Kamperzand met muurtjes als lappendekens, met verschillende steensoorten hersteld of bijgebouwd met stukken plank van verschillende vorm en kleur. Sommigen staan op het punt in te vallen. Allen laag en donker. Vaak éénkamerwoningen zonder goede slaapplaatsen of ventilatie, waar geen eigen hoekje voor meer volwassen huisgenoten gevonden kan worden. Men is dat ook niet gewend.

Op deze foto uit 1915, staan de plaggenhutten en krotwoningen verspreid in het Kamperzand. Armoede op de Drentse hei.
Bron: HvH e.o.

De bewoners leven gezamenlijk in het besloten nest, met een vrije levenswijze en een rommeligheid op het erf, die men overal kan aantreffen waar mensen en dieren gezamenlijk hun thuis hebben. De kleine hond loopt af en aan door de buitendeur. Kippen scharrelen rond het huisje en stappen nieuwsgierig in het portaaltje. Het omliggend erf is de woeste grond zoals die was, platgelopen nu, met een strobult, geen plekje voor groenten of bloemen, geen afscheiding van het langslopend zandpad, geen hekje als toegang.

J.M. van der Torre, Vanaf de Bisschopsberg gezien

De krant van januari 1930 geeft een goed beeld van de verschillende krotten uit die tijd.
Bron: De Provinciale Drentsche- en Asser Courant van 18 januari in 1930.

De Nieuwe Buurt in Darp. Gerbrandus Mulder (1927) vertelt....

'Ik ben geboren in het oude Darp ten noorden van de Ruiterweg in een heel oude boerderij van mijn oma en opa. Dat huis was ooit in 1880 gebouwd in het veld naast de Reu door Jan van Lunsen. Het was nummer H 2813 en lag aan de oostkant van de Nieuwe Buurtweg.

Gerbrandus Mulder onthult tijdens de gemeentelijke Erfgoeddagen op 1 juli 2016, het bord De Nieuwe Buurtweg, waar hij is geboren in 1927.
Foto: Wim van der Wijk

Een schilderij van het oude boerderijtje waar Gerbrandus woonde met zijn ouders en grootouders. Het is geschilderd door Anthony Keizer
Bron: Wim van der Wijk

Mijn vader en moeder, Albertus Mulder en Geesje Gritter, woonden daar als getrouwd stel bij in.Dat oude huis is bij de krotopruiming in 1936 door de gemeente afgebroken. Daarvoor in de plaats kregen mijn ouders een nieuwe arbeiderswoning toegewezen op de hoek van de Ruiterweg en de Nieuwe Buurtweg (H 275).

Naast ons woonde Evert Rink (H 274) in zo'n zelfde type huis. Van dat type zijn er nog twee neergezet helemaal aan het eind van de Nieuwe Buurtweg, richting Theehuis Faken in het noorden. De andere twee zijn gebouwd in het dorp Havelterberg en nog twee daar, waar de Ruiterweg met een knik naar het noordoosten buigt. De oude Jan Been woonde nog tot zijn overlijden in mei 2017 in zo'n huisje aan de Ruiterweg nummer 11. In 1920 zijn de eerste vijf arbeiderswoningen neergezet langs de Van Helomaweg,' vertelt Gerbrandus. Hij wijst daarbij op een kaart die hij zelf getekend heeft van *'zijn'* buurtje met de namen van de bewoners erbij. *'Twee dubbele arbeiderswoningen en één enkele woning. Vòòr de oorlog woonden daar Albert Jonker en Hendrik Jan Pol, Marten Oosterveld de dorpsagent, Hendrik Jan Bijker en Roelof van Kampen. In 1930 zijn daarnaast nog drie enkele arbeidershuizen gebouwd waar Dirk Kuper, Egbert van Dijk en Jan Nimberg in woonden.*

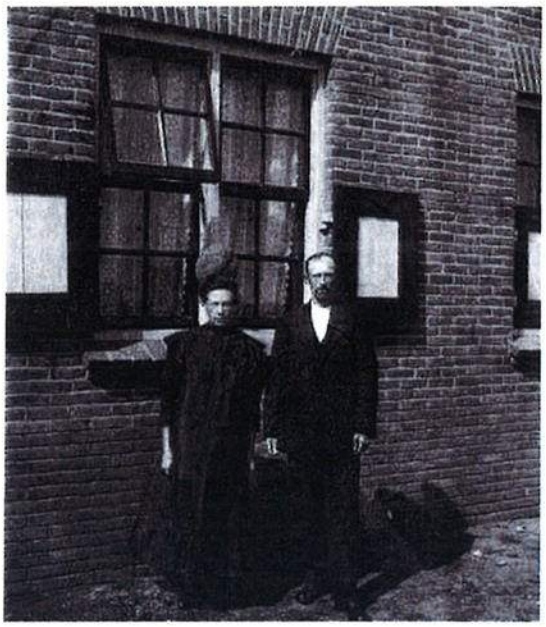

Izaäk Hoogeveen en Aaltje Faken waren de eerste bewoners van één van de dubbele arbeiderswoningen aan de Van Helomaweg, gebouwd in 1920.
Bron: HvH e.o.

Schuin tegenover deze rij huizen aan de Van Helomaweg lag aan de overkant 't Tuttertie, een poel waar altijd water in stond. In de winter kon je er schaatsen en in de zomer zwemmen'. Gerbrandus ziet het allemaal weer voor zich, *'Ach man, je kon als kind zo heerlijk spelen in die buurt. Het Kamperzand was vlakbij! Met een schep kuilen graven en wallen opwerpen. 's Nachts kwam de wind en de volgende morgen was alles weg. Het was prachtig, wij hadden alles daar.*

Aan de Nieuwe Buurtweg worden in 1930 nog eens 8 huizen gebouwd' vertelt Gerbrandus. *'H 275 A t/m G. Drie in 1933 en twee in 1935. In 1936 werd er nog één huis neergezet aan het begin van die rij huizen en in 1940 nog een dubbele arbeiderswoning aan het eind van die rij. Vanaf dit laatste huis liep de Nieuwe Buurtweg met een bocht naar de Van Helomaweg. Daar stond iets verderop het café van Jan van Lunzen. Jannes Westerhof woont daar nu. Wij als bewoners hebben dat zandweggetje ooit nog bestraat. Dat ging vroeger zo makkelijk. Je maakte geen moeilijke plannen met tekeningen voor riolering en waterleiding, want die waren er eenvoudig niet. Elektriciteit kregen we pas in 1937 in Darp. Eerst Havelte, maar daar zetelen ook meer heren dan hier!'*

Jan Been woonde aan de Ruiterweg 11. Het is het type arbeiderswoning waar burgemeester van der Sluis al over sprak in het krantenartikel. Het is gebouwd in 1929. De eerste bewoners waren Jan en Alida Lefferts.
Foto: Marion van Rijn

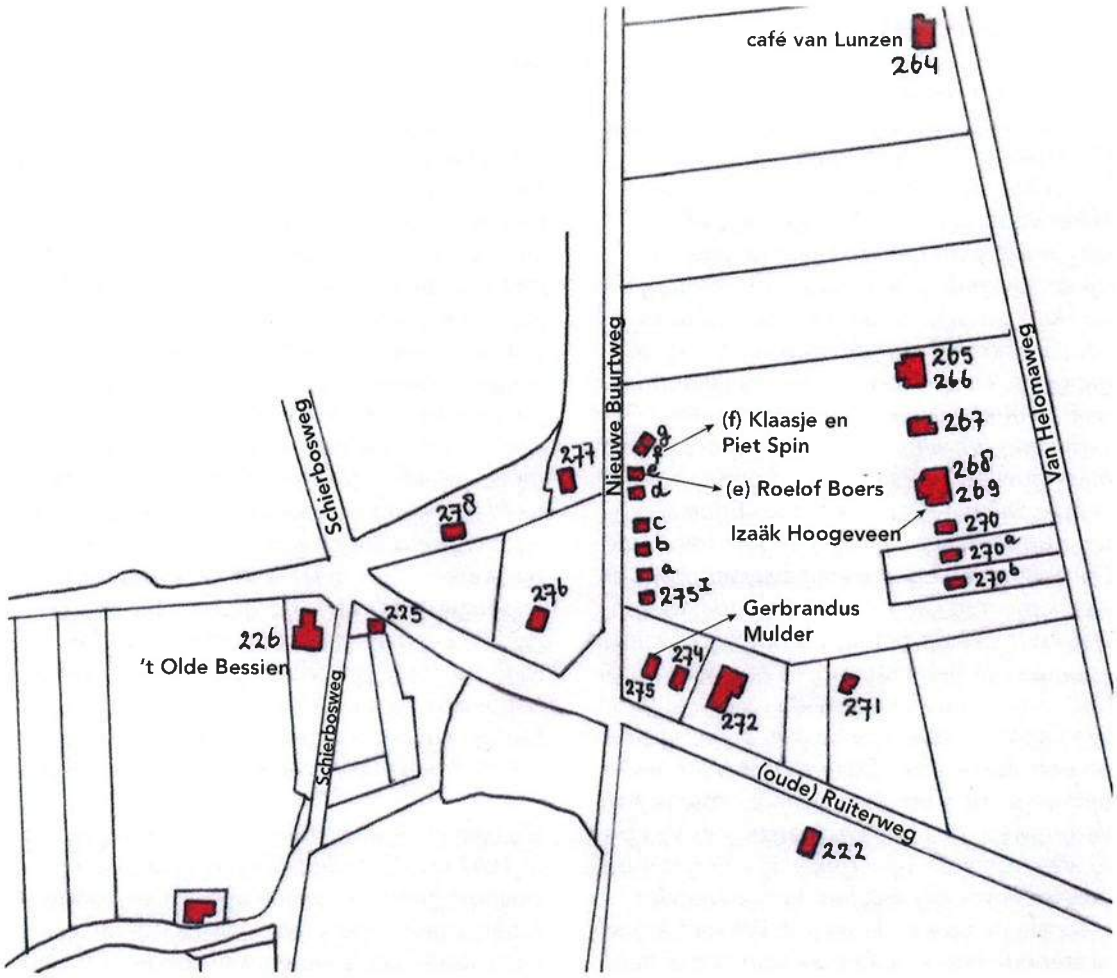

Rechts op de kaart de huizen aan de Van Helomaweg en in het midden de nieuwe huizen aan de Nieuwe Buurtweg.

Bron: HvH e.o.

'Reint Broekman (1906) vertelt....

Reint Broekman is de zoon van Jantje Boers en Pouwel Broekman, die rond 1900 het café 't Olde Bessien beheerden aan de Ruiterweg op de hoek met de Schierbosweg. Al in het begin van de negentiende eeuw was het een herberg. Reint vertelt over zijn jeugd:

'Onze woning in Darp was heel oud. Het voorhuis bevatte drie vertrekken, de gelagkamer, daarnaast de kamer en daar weer achter de kruidenierswinkel. De vloeren waren bedekt met rode tegels. Ik zie moeder zo weer voor me, ze veegde de vloer met een schrobber en strooide er vervolgens geel zand op. Dat stak mooi af tegen het rood. Het zand kwam precies tot bij de stoelen. De harde schrobber joeg fijn stof op maar in die tijd rustte er nog geen zwaar taboe op stof. Wanneer je het achterhuis binnenging kwam je op de pompestraote met de erbij aansluitende dorsdeel. De pompestraote had een vloer van klinkerstenen, en de vloer van de dorsdeel was van leem. Eén keer per jaar sproeide vader gier over de deel, dan trokken de scheurtjes en de gaatjes in de leemlaag dicht. Daarachter had je nog de paardenstal, de koestal en het hooivak, een grote potstal voor de schapen en een varkenshok. Mijn ouders kenden geen rustdag. Door de week stond mijn moeder er in het winkeltje en het café alleen voor. Mijn vader had het dan druk met zijn 5 koeien, zijn akkers en zijn heideveld. Zijn twaalf schapen zochten samen met de schapen van andere Darpers onder hoede van de scheper hun kostje op het veld bij de hunebedden of in Holtinge. De zevende dag, de dag des Heeren, was voor hen een werkdag als alle andere dagen. Het kruidenierswinkeltje was de hele zondag open net als hun café. Mijn moeder Jantje Boers bemoeide zich op die dag uitsluitend met het winkeltje. Pouwel redde zich in de gelagkamer wel met de groepjes kaartende jongelui, die al vroeg naar 't Olde Bessien waren gekomen'.

Onsen Spiker nr.3, 1990

Het Oude Darp had vóór de Tweede Wereldoorlog een eigen café, 't Olde Bessien. Op de voorgrond v.l.n.r.: bij de fietsen met pijp, caféhouder Wolter Koops, Roelof Kroes, voor de deuropening Jan Rink en daarnaast Jan Lijzen. De foto is van 1934

Bron: HvH e.o.

In 1944 wordt dit oude café gevorderd door de Duitsers en afgebroken. De inwoners, Roelof Koning en zijn vrouw Jansje van Dijk, vinden onderdak in Havelte.

Klaasje Spin (1931) vertelt....

'Ik weet nog dat we gingen verhuizen naar de Nieuwe Buurtweg. Ik ben geboren in een klein huisje. Dat stond toen nog midden op de heide onderaan de Bisschopsberg in het verlengde van de Haarweg. We konden zo over het veld naar Kallenkote kijken. Geweldig mooi was dat! Het huisje was klein, met één kamertje, bedsteetjes voor de kinderen en de ouders en nog een gangetje, en dat was het wel. We woonden daar uiteindelijk met tien kinderen. Mijn vader was los werkman en mijn moeder was huisvrouw. Het was een goed gezin. In 1940 verhuisden we naar de Nieuwe Buurtweg ten noorden van de Ruiterweg en het Oude Darp. Die woningen waren pas gebouwd en wat ik mij nog kan herinneren, is dat er een waterpompje op het aanrecht stond. Dat was voor die tijd heel modern en heel wat anders dan water uit de put moeten halen natuurlijk. We hadden een echte keuken én een kamer én een slaapkamer. Dat was wat hoor in die tijd! En daarbij een tuin waar je groente kon verbouwen. Het was het laatste huis van de rij woningen die daar gezet zijn. Een dubbele arbeiderswoning was het. Fokke Dedden woonde aan de andere kant. We hadden wel al stenen in de straat en een privaat in huis! Aan spulletjes had je in die tijd bijna niks. Een tafel en een paar stoelen en dat was alles. Mijn moeder was erg blij met haar nieuwe huis dat weet ik wel'.

Darp tijdens de Tweede Wereld Oorlog. Klaasje Baaiman (1924) vertelt....

'Wij hadden een boerderijtje op het Schier', vertelt Klaasje in haar mooie woning in het nieuwe Darp. In de hal bij de trap hangt het portret van de moeder van Klaasje. *'Mijn moeder was een sterke vrouw die zich niet klein liet krijgen door armoede of oorlog. Maar ze was ook een moeder die verwachtte dat haar kinderen de handen uit de mouwen staken. In de winter moesten de kinderen heideborstels binden. Die boenders verkochten we weer aan de boeren en later aan de Duitsers die ze gebruikten voor camouflage doeleinden op het vliegveld naast ons op het Schier. Op een dag in het najaar zaten wij lekker bij de kachel en toen zei mijn broer: schaam jij je niet, je moet zien dat je werk krijgt. Waar moesten wij aan het werk? De Wehrmacht had alles in handen! Ik ben toen samen met mijn zus gaan werken op Overcinge waar de bouwleiding van het vliegveld zat. We moesten op een Nederlands kantoor komen om te tekenen en toen hebben we maar meteen gezegd dat we ook de kost toe wilden. NSB'ers liepen er ook rond en daar moest je heel goed acht op geven! Het klinkt misschien gek maar van die Duitsers zelf hadden we weinig last. Het moeilijke was dat je zélf niets wist! Wij hadden geen radio thuis, geen krant en de Duitsers zelf vertelden je ook niks. Ik weigerde op een dag de kamer van één van de leiders daar schoon te maken. Hij had een stevige borrel op en liep met de fles te zwaaien. Dat vond ik gevaarlijk. Met alles wat je nu weet van de OT en de NSB was die weigering misschien niet verstandig. Toen ging alleen de kartoffelsalade aan onze neus voorbij. Ook toen we de jampot van één van de bouwleiders stiekem hadden leeggegeten, werd er niet meer gezegd dan dat het jammer was. Wij verdienden wel een boel geld met dat werken daar, maar je kon er niets voor kopen want alles was op de bon. Ik hoop het nooit meer mee te maken dat hele gedoe rond de bouw van dat vliegveld naast ons op het Schier. Mijn vader ging nog wel eens eten brengen naar de joden met een gemengd huwelijk in het kamp tegenover het Hunehuis.*

De vele luchtgevechten en bombardementen in 1944 en '45 op het vliegveld waren heel beangstigend. Wij waren al groot en konden lopen, maar ouders met kleine kinderen zaten vast. Je sliep in je kleren. Wij konden vluchten naar ons schuilkeldertje achterin het veld of we vluchtten het bos in. In 1944 viel een bom vlak voor ons huis. Toen we terugkwamen uit het bos was alles weg. Samen met mijn zus heb ik zitten schreien bij de put. Mijn moeder kwam in Wanneperveen terecht bij een echte boer. Ik was geen boerin, dat wist ik wel en ik ben toen weggegaan en dat was goed'.

In juni 1944, vlak voor de ontruiming van de huizen aan de Nieuwe Buurtweg, de Van Helomaweg en het Oude Darp, is er nog een luchtfoto van de buurtschap gemaakt.
Bron: Patric van Aalderen

De evacuatie van 48 gezinnen naar Ruinerwold in juli 1944
Gerbrandus Mulder vertelt verder....

*'In 1944 zijn de velden en heidegrond met de heuveltjes en bosjes ten oosten van de Van Helomaweg verdwenen en ligt er tussen Darp, Havelte en Uffelte een militair vliegveld van formaat. Precies tegenover onze huizen aan de Nieuwe Buurtweg is de Startbaan aangelegd. Het Flak stond zo'n beetje 200 meter van ons huis vandaan en werd bijna elke dag door de Tommy's (bijnaam van Britse soldaten) onder vuur genomen! Achtenveertig gezinnen uit Darp moesten op **25 juli 1944** om 18.00 uur hun huizen verlaten, waaronder wij! Ik dacht echt dat mijn wereld instortte toen dat bevel van de Duitsers op de mat viel...*

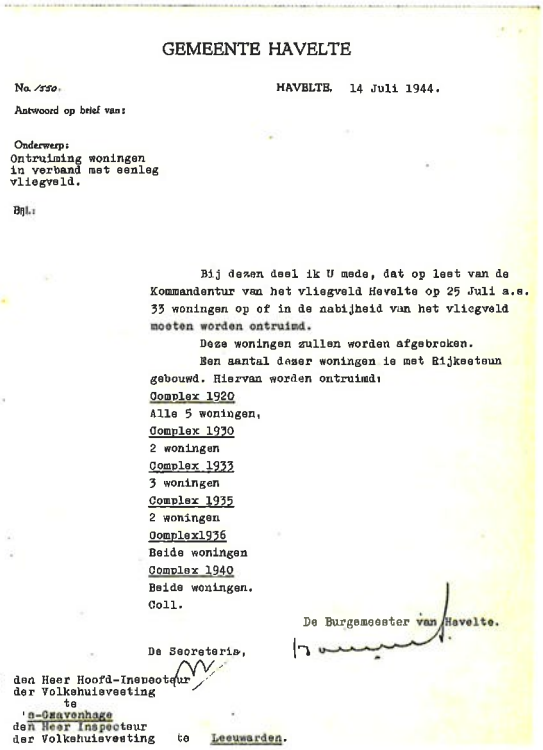

GEMEENTE HAVELTE

No. 1550. HAVELTE, 14 Juli 1944.

Antwoord op brief van:

Onderwerp:
Ontruiming woningen
in verband met aanleg
vliegveld.

Bijl.:

Bij dezen deel ik U mede, dat op last van de Kommandantur van het vliegveld Havelte op 25 Juli a.s. 33 woningen op of in de nabijheid van het vliegveld moeten worden ontruimd.

Deze woningen zullen worden afgebroken.

Een aantal deser woningen is met Rijkssteun gebouwd. Hiervan worden ontruimd:

Complex 1920
Alle 5 woningen,
Complex 1930
2 woningen
Complex 1933
3 woningen
Complex 1935
2 woningen
Complex1936
Beide woningen
Complex 1940
Beide woningen.
Coll.

De Burgemeester van Havelte.

De Secretaris,

den Heer Hoofd-Inspecteur
der Volkshuisvesting
te
's-Gravenhage

den Heer Inspecteur
der Volkshuisvesting te Leeuwarden.

Op last van de Kommandantur moeten op 14 juli de gemeentewoningen op of in de nabijheid van het vliegveld worden ontruimd.

Bron: Gemeente Westerveld

Zes huizen worden gevorderd en tweeënveertig woningen worden door de Duitsers afgebroken en met de grond gelijk gemaakt! Zesentwintig gezinnen vinden in Havelte onderdak, acht in Nijeveen, tien in Ruinerwold en twee in Steenwijkerwold en één in de Wijk. Het vee wordt ondergebracht bij diverse boeren in de omgeving. Wij moesten met ons gezin naar Ruinerwold en kregen daar woonruimte toegewezen aan de Boersteeg, tegenwoordig de Kerkweg 5. De gezinnen van Hendrik Been en Jan Been vonden ook onderdak aan de Kerkweg, op nummer 45 en 31. Roelof Kroes en Dirk Spin konden naar de boerderij aan de Wolddijk nr. 4. Daarnaast woonden in een noodwoning Jan en Geert Lefferts uit Darp. De familie van Roelof Boers kon naar de boerderij op Blijdenstein nr. 7 tegenover de Nederlands Hervormde kerk. Het gezin van Mense Bakker die aan de oude Ruiterweg in Darp woonde werd ondergebracht aan het Oosteinde van Ruinerwold. Thijs Lefferts, ook uit Darp, kwam te wonen in een huis aan Weerwille nr. 19 en Willem Lotterman kwam in Broekhuizen nr. 14.

Roelof Boers (1936) vertelt....

'Och, ik ben geboren en getogen aan de Nieuwe Buurtweg. Ik woonde naast de familie Spin. Een buurt met een grote saamhorigheid. Wij waren thuis met z'n tienen denk ik zo. Vanuit ons huis zag je af en toe van die grote 'benzinevaten' onderuit komen bij die vliegtuigen en die spatten dan uit mekaar op het vliegveld. 'De mof heeft weer feest', zeiden we dan tegen mekaar. Wel moesten we maken dat we weg kwamen natuurlijk. Dan zaten we weer met een paar man een poosje in de Reu want er was niets anders om te schuilen.

Ook wij moesten in 1944 weg naar Ruinerwold. Mien moe had het hele huisraad op een boerenkar gezet met het varken erbij. We hadden toen meer vlees dan we nu hebben hoor, dat kan ik je wel zeggen. Mien va' was knecht bij de Duitse boer Steinhardt, hij moest 's nachts acht geven op het vee. De school van Ruinerwold was aan de buitenkant prachtig maar ik liep in de ochtend op een drafje met mijn hoepeltie terug naar Darp, om te spelen met mijn kameraden. Op blote voeten want schoenen hadden wij niet. Een kilometer of negen denk ik, en 's avonds weer terug. Mijn moeder vroeg dan op het eind van de dag aan mij, 'he'j hen de schoele 'ewest?' Ja, zei ik dan altijd heel opgewekt. Wij woonden in de boerderij van Hilligje Klomp, Blijdenstein nr. 7. Daar waren wij nooit alleen want er waren heel veel vluchtelingen in Ruinerwold. Uit Limburg, Arnhem, Katwijk, Scheveningen en Den Haag. Bij luchtgevechten of razzia's vluchtten veel mensen onze kant op, de hooivelden in. We hebben daar ongeveer twee jaar gewoond en daarna zijn we naar het barakkenkamp aan De Wal gegaan. Daar hadden we een mooie keet in het midden.

Mijn vader had die barak gehuurd van de Heidemaatschappij. Hij werd in het kamp de 'De Majoor' genoemd omdat hij goed dingen kon regelen. Hij was na de oorlog 'Putter', een soort voorman bij de Heidemaatschappij en de DUW'.

Café van Lunzen

Begin april 1903 wordt door vader Jannes van Lunzen een vergunning gevraagd voor het bouwen van een woning en schuur aan de *Nieuwe*, of zogenaamde *Jan Bloksweg*, de huidige *Van Helomaweg*. Schuur en woning worden met riet gedekt. De woning bestaat uit een kamer van 4 x 3,5 m., een gang, twee bedsteden, een kast en een kelder. De kamer doet in 1905 al dienst als café! Zoals in vrijwel alle cafés op het platteland in die tijd wordt het werk gedaan door de vrouw, soms geholpen door de kinderen. De man is vrijwel altijd keuterboer, handelaar of arbeider en schiet 's avonds eventueel te hulp. De klanten zijn overdag meestal mensen die onderweg zijn met ambulante handel, naar de markt gaan of er vandaan komen. Uiteraard zijn er 's avonds de vaste klanten, maar de van Lunzens hebben wel concurrentie van *'t Olde Bessien*, vlakbij gelegen op de hoek van de Schierbosweg en de Ruiterweg.

Ook de in 1903 gebouwde boerderij met café van Jan van Lunzen aan de Van Helomaweg, moet op last van de Duitse bezetter in 1944 worden afgebroken.
Bron: HvH e.o.

Ook de boerderij met café van Jan van Lunzen moet op last van de Duitse bezetter worden afgebroken. Zoon Jan brengt op alle deuren extra sloten aan als hij in juli 1944 met Jentje en twee dochtertjes de boerderij moet achterlaten. Jan heeft het zo geregeld dat hij een kamer in de boerderij van Roelof Veld aan de Dorpsstraat in Havelte (het Schultehuis) mag bewonen. Dat is redelijk dichtbij, en zo kan hij nog toezicht houden op zijn bezittingen. Vrijwel elke dag gaat hij naar zijn huis, maar al na enkele weken moet hij met lede ogen aanzien dat de ramen ingegooid en de deuren geforceerd zijn en dat alles van waarde is verdwenen. Gelukkig ligt het loodzware biljart veilig op de zolder van Roelof Veld. Jan van Lunzen verblijft met zijn gezin tot mei 1945 bij Roelof Veld. Een maand na de bevrijding plaatst Jan op zijn erf een houten keet, die daarvòòr bij het FLAK-afweergeschut heeft gestaan op de hoek van de Darperkerkweg en de Van Helomaweg. Deze keet wordt als woning voor het gezin gebruikt, maar het grootste deel wordt als café ingericht en een jaar later verruild voor een grotere keet. Deze tijdelijke bewoning duurt tot 1954.

Jannes Westerhof, Onsen Spieker, nr. 1, 2007

Het noodbestuur en het belang van de overgebleven barakken voor de gemeente

Op dinsdag 27 november 1945, 's middags om 2 uur wordt de eerste vergadering van de gemeenteraad na de oorlog gehouden! Voorzitter en tevens waarnemend burgemeester, de heer H. Oosterveld neemt die middag het woord: *'In deze periode van oorlog is de democratie zoals wij die kennen met voeten getreden. Belangrijke vraag is, hoe krijgen we zo spoedig mogelijk onze democratische bestuursvorm terug. Daar zijn algemene verkiezingen voor parlement en gemeente voor nodig. De bevolkingsregisters zitten echter volkomen in de knoop, en een groot gedeelte van de bevolking was geëvacueerd naar andere gemeentes. Toch is het nodig nu een noodbestuur samen te stellen'.*

Het noodbestuur krijgt veel problemen te verwerken, welke allemaal in goede banen moeten worden geleid. In de directe omgeving van het vliegveld zijn 48 woningen van Darp afgebroken, verbrand, vernield of gebombardeerd. De eerste vraag die daaruit voortvloeit is, *moet Darp weer op dezelfde plaats verrijzen?* De woningnood is hoog. Vele gezinnen zijn bij elkaar ingetrokken of hebben onderdak in andere gemeentes gevonden. Een groot aantal gezinnen wonen in hele slechte woningen en die kunnen zo de winter niet in. Het noodbestuur besluit de stenen gebouwen van het vliegveld, de barak achter de Konijnenbergen en de drie houten barakken aan De Wal tot noodwoningen te verbouwen.

De barakken aan De Wal. Annechien van Eijk (1925) vertelt...

'Ik woon nu in Ruinerwold, maar de boerderij waar ik als kind woonde staat nog steeds op de hoek van de Van Helomaweg en De Wallinger Esweg. Aan de kant waar nu de volkstuinen liggen, stond in de oorlog een slagerij. Daar woonde Koert de Groot. Aan de andere kant van onze boerderij zijn in de oorlog drie barakken gebouwd, daar zat werkvolk in voor de Duitsers. Tegenover ons huis aan de Van Helomaweg stond een groot vierkant gebouw, met dikke muren. Het was het wachthuis van de Duitsers, waar later Loonbedrijf Lefferts in was gevestigd. Bij dat kantoor hoorde de slagboom over de Van Helomaweg die het begin van het Duitse vliegveld markeerde. Die stond nog vòòr De

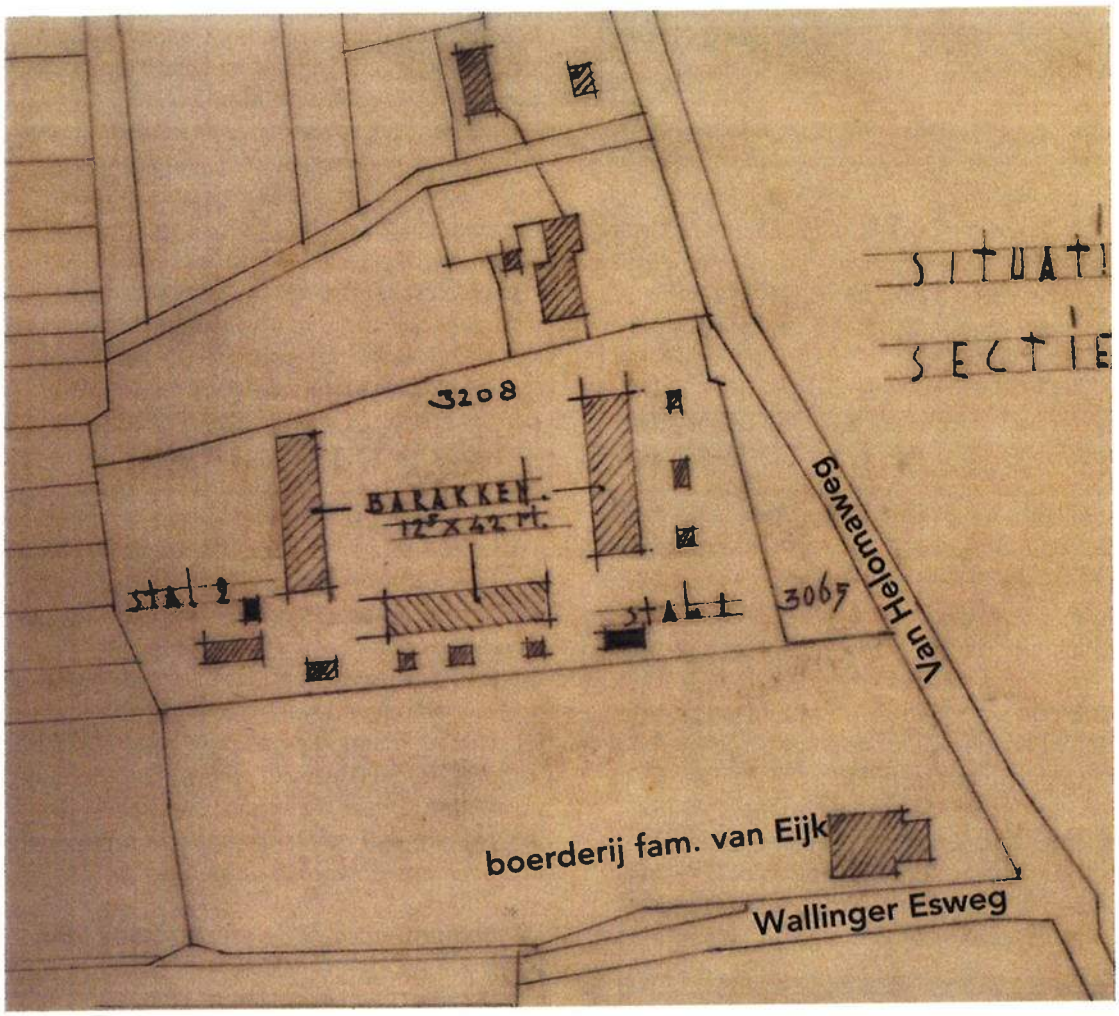

Situatietekening van de barakken aan De Wal uit 1945.

Bron: HvH e.o.

De barakken naast de boerderij van de familie Van Eijk aan De Wal. Bij het paard staat de jongste zuster Wijnandina van Eijk en op het paard zitten Harry de Groot, het buurjochie en Annigje en Annechien van Eijk. De foto is gemaakt in 1945.

Bron: Annechien van Eijk

Wallinger Esweg. Dus als wij naar huis wilden, moesten we zelf de slagboom omhoog doen anders konden wij er niet in. Daar bij dat kantoor hadden de Duitsers ook de honden zitten. Die namen ze altijd mee als ze op patrouille gingen of op wacht stonden. Meer naar het noorden, bij de Duitse boer Steinhardt, stonden ook barakken, waar werd gekookt voor het werkvolk. Vroeg in de morgen kwam de bus van DABO-tour vanuit Meppel en daarin zaten een heleboel vrouwen uit de omgeving die de aardappels kwamen schillen voor het werkvolk. Daar waar nu IJssalon Rimini in zit, reed die bus een rondje om een paal, om weer terug te kunnen keren naar Meppel. Hij mocht immers niet verder want een paar meter verder stond de slagboom van het Duitse vliegveld. 'Daar heb je de schillewieven', ginnegapten mijn zus en ik dan. Daarachter bij die barakken kwam je eigenlijk nooit. Wij haalden vooraan de aardappelschillen en het groenteafval op voor het vee. En even door de keuken want er zat altijd nog wel wat in de vleispanne! Ver na de oorlog, in 1954 zijn de barakken afgebroken'.

Christien van der Heide-de Jong (1938) vertelt...

'Mijn vader Hendrik Albert de Jong, geboren in 1912, besloot vlak na de Tweede Wereldoorlog terug te keren van Duitsland naar Havelte. Hij wilde graag zijn ouders weer zien na de oorlog. Hij nam zijn Duitse vrouw Maria en vier kleine kinderen mee waaronder ik. Nederland in 1945 zat echter niet te wachten op het voeden van extra monden en al helemaal niet op een Duitse vrouw met kinderen. Als wij als kinderen bij het buitenspelen onze mond opendeden, hoorde je al gauw; vieze rot mof! Wel logisch, maar wij als kinderen snapten dat natuurlijk niet. We hebben wel al heel snel Nederlands geleerd op deze manier', zegt ze met een lach. 'Bij de gemeente werd opgegeven dat wij als gezin een eigen woonruimte moesten hebben. Vader, moeder en 4 kinderen. Maar niemand kreeg een woning zo net na de oorlog. Wij waren blij dat we in de barakken aan De Wal terecht konden. Er stonden drie barakken en één kleinere in het midden aan de noordkant. Die was van de Heidemaatschappij. Achter elke barak was een hok met een gat in de grond, dat was de wc. Daar was ook de kraan en een fietsenhok. Ik vond de kamer in onze barak vrij groot als kind, maar als je hem nu terug zou zien, zouden we het waarschijnlijk klein vinden. In die kamer moest ook gekookt worden. In de zomer op petroleumstellen en in de winter op de kachel. De kachelpijp werd in de winter verlengd zodat hij midden in de kamer stond, zo hadden we meer profijt van de warmte. Dan legden we ook stenen op de kachel en wikkelden die vòòr het slapen gaan in doeken om ons bed voor te verwarmen. Dat was nodig want het kon binnen zo koud zijn, dat de lakens bevroren. In de slaapkamer stonden voor ons drie tweepersoonsbedden voor ons zessen. Ik sliep bij mijn broertje en die plaste toen nog wel eens in bed! Op de gang werd een pot neergezet want anders moest je 's nachts naar buiten. Iedereen had in die tijd veel last van ongedierte als vlooien en luizen. Dat was niet alleen bij arme of vieze mensen, die zaten gewoon overal. In 1948 zijn die barakken dan ook nog een keer ontsmet. Al met al, toch ook veel goede herinneringen, maar we waren wel heel blij dat we in 1948 een woning in het Nieuwe Darp kregen aan de Linthorst Homanstraat 20, een woning met een w.c. binnen in huis die je door kon spoelen! Een woning waar het in de winter warmer en in de zomer koeler was dan in de barakken'.

Voormalig terrein van de barakken op De Wal, hoek Wallingeresweg -Van Helomaweg.
Foto: Wim van der Wijk

De plannen voor de wederopbouw van Darp

In september 1946 wordt het noodbestuur opgeheven en krijgt de gemeente Havelte weer een voor langere tijd benoemde burgemeester t.w. H. J. de Dreu en gekozen wethouders. De gemeente Havelte is niet rijk, integendeel. Het tekort op de begroting is in december 1946 opgelopen tot fl. 250.000. Met leningen, voorschotten en ook bijdragen van het Ministerie van Wederopbouw en Volkshuisvesting wordt geprobeerd het probleem van de schrijnende woontoestanden te verhelpen.

In 2017 zoekt Jelle Kootstra op het weiland aan de zuidkant van de voormalige gemeenteopslag naar resten van bewoning van de Nieuwe Buurt.
Foto: Frans Ohm

Vondsten van bewoners van de Nieuwe Buurt die wordt afgebroken in 1944. Stille getuigen van het verleden.
Foto: Frans Ohm

Hoofdstuk 2 - Marion van Rijn

De wederopbouw van Darp

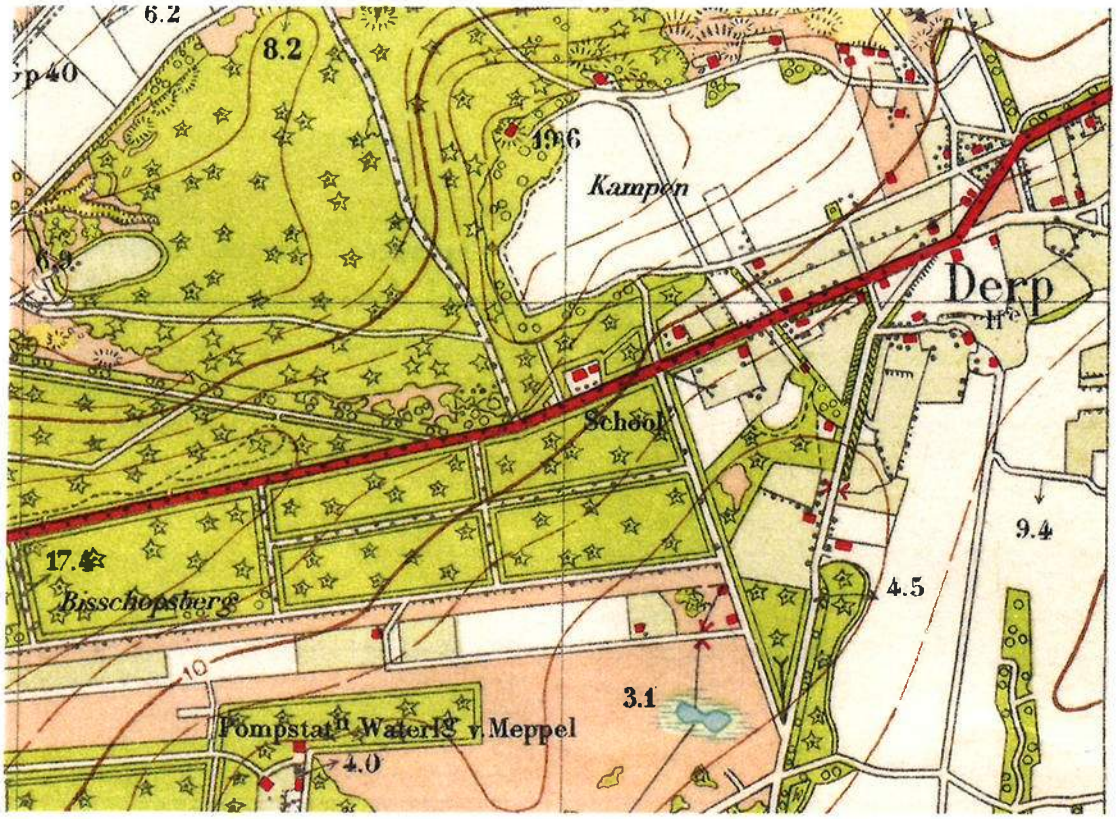

Op deze kaart uit 1932 ligt aan de rechterkant het Oude Darp. Aan de zuidkant van de in 1889 gebouwde lagere school, zal in de bossen van Linthorst Homan in 1947 het Nieuwe Darp herrijzen.
Bron: Topografische Dienst

Na de bevrijding moet er een geheel nieuw Darp worden opgebouwd en dat is in de eerste chaotische jaren na de oorlog geen eenvoudige zaak. Het bestaande uitbreidingsplan is niet meer bruikbaar en herbouw van de buurtschap op de oude plaats geeft veel bezwaren vanuit verkeers- en landschappelijk oogpunt.
De restanten van de 18 woningwetwoningen rond de Nieuwe Buurtweg zijn opgeruimd. Deze woningen moeten elders binnen de gemeente worden herbouwd en er is een aanwijsbare herbouwplicht. Om de Rijksbijdrage voor geleden oorlogsschade te krijgen, moet een gelijk aantal woningwetwoningen worden aangewezen, die moeten worden gebouwd ter vervanging van de verwoeste panden. De gemeente Havelte moet daarvoor in totaal 68 woningwetwoningen bouwen. In Darp 45, in Havelte 9, in Uffelte 12 en 2 in Wapserveen.

In overleg met de Provinciale Streekplandienst voor Drenthe (PSD), wordt het Nieuwe Darp enkele honderden meters westwaarts geprojecteerd tegenover de school aan de Ruiterweg. Het dorp wordt naar de school gebracht! Er zal een dorp met moderne woningen ontstaan, waar men breekt met de oude traditie van een brinkdorp. Het Nieuwe Darp zal als *Tuindorp* een voorbeeld worden van één van de wederopbouwplannen ten gevolge van de oorlogsschade in de Provincie Drenthe. Eind 1947 zouden er al 60 woningen klaar moeten zijn, zo stellen burgemeester en wethouders in de raadsvergadering van januari 1947! Verheugend is voorts, zo spreekt burgemeester de Dreu, *'dat de arbeiderswoningen niet het armoedige voorkomen zullen hebben van* vroeger'!
De spreker ziet daarin de invloed van het socialisme. Een goede woning werkt volgens hem opvoedend en verheffend. Men hoopt dat de woningen naar behoren bewoond gaan worden.

Op 9 mei 1947 wordt de eerste steen gelegd ter herinnering aan de wederopbouw van het Nieuwe Darp.
Foto: Marion van Rijn

En wat gebeurt er verder zoal in de wereld in dat jaar 1947? Een willekeurige greep:

• Bij het dorp Qumran aan de rand van de Dode zee in Palestina worden zeer oude handschriften gevonden, de zogenaamde Dode Zee-rollen.
• De Amerikaanse minister van buitenlandse zaken Marshall presenteert een plan om Europa er weer bovenop te helpen met behulp van Amerikaans geld: het Marshallplan.
• De Avonden van Gerard Reve verschijnt, evenals het dagboek van Anne Frank.
• Het weer is bijzonder extreem dat jaar. Het jaar begint met één van de strengste winters van de eeuw. Er kan geschaatst worden en op 8 februari vindt de 9e Elfstedentocht plaats. De winnaar is Jan van der Hoorn uit Ter Aar.
• De zomer van 1947 is de warmste zomer van de eeuw. Van mei tot en met september lopen we te puffen van de hitte. Op 27 juni 1947 wordt de tot dan toe warmste dag ooit gemeten. Die dag stijgt het kwik tot maar liefst 36.8 graden!

Het Nieuwe Darp

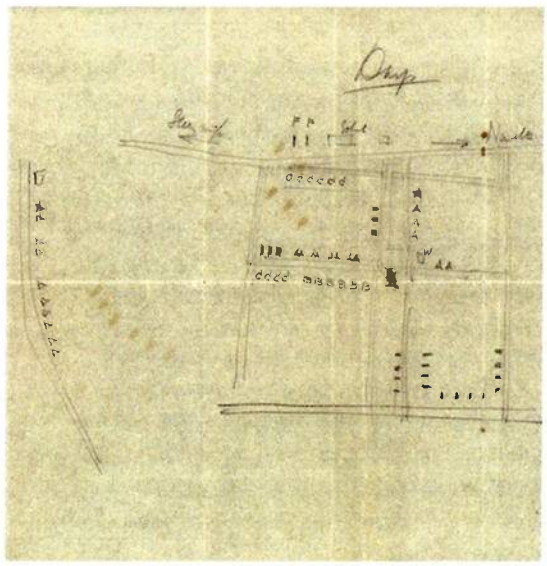

Dit is het eerste schetsontwerp voor het Nieuwe Darp uit 1946. Deze is gemaakt door de Provinciale Streekplan Dienst en wordt de basis voor de huidige structuur. De eerste woningen staan schetsmatig aangegeven.
Bron: Gemeente Westerveld

Het gemeentebestuur geeft zo snel mogelijk opdracht aan de directeur Jan den Boer van de Provinciale Streekplandienst voor Drenthe, om een nieuw uitbreidingsplan voor Darp te ontwerpen. Op 29 juli 1946 wordt reeds een eerste schets ontvangen, waarna opdracht wordt gegeven om deze nader uit te werken in een ontwerpuitbreidingsplan. In 1948 is het definitieve totaalplan gereed, wat uiteindelijk het bestemmingsplan wordt voor het dorp, genaamd *Uitbreidingsplan in onderdelen Darp*. Dit wordt de basis voor de huidige structuur van het dorp. De gemeentearchitect Piet de Groot ontwerpt nu met evenveel spoed de bouwplannen.

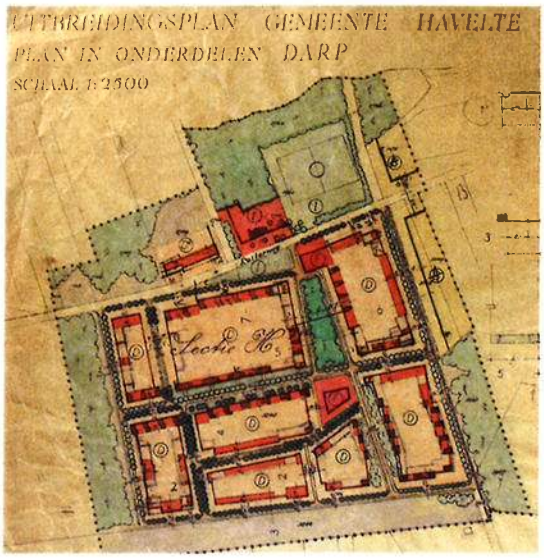

Het schetsontwerp wordt in 1948 nader uitgewerkt in het eerste officiële bestemmingsplan voor het Nieuwe Darp.
Bron: Bernard Hanskamp

Op 20 december 1946 besluiten Burgemeester en Wethouders het bouwterrein, plm. 13 ha bosgrond, tegen taxatieprijs aan te kopen van Mr. J. Linthorst Homan die zijn volledige medewerking verleent. De kosten voor dit terrein met het aanwezige hout bedragen f 26.391,-. Diezelfde middag reeds maakt men een plan ter verdeling van de toegezegde steun van het Rijk voor de bouw van drie arbeiderswoningen aan de toekomstige Linthorst Homanstraat en drie woningen aan de Schoolweg en een plan voor de bouw van acht noodwoningen, type *Bungalow* aan de toekomstige Parkweg en Kamperweg, als aangegeven op het eerste schetsontwerp. In 1947 en 1948 zullen in totaal 61 woningwetwoningen verrijzen te midden van de dennenbossen, allen voorzien van waterleiding en elektriciteit.

Er worden verschillende soorten arbeiderswoningen gebouwd. Type A is een enkele arbeiderswoning, type AA is een dubbele arbeiderswoning, type B en C zijn kleinere vrijstaande woningen en type D, de zgn. *semibungalows*, worden uitgevoerd als landelijk boerderijtype.

De geraamde bouwkosten voor de eerste 18 woningwetwoningen te Darp bedragen alles bij elkaar met renteverlies, dagelijks toezicht, grondkosten, bouwrijp maken, en onvoorziene uitgaven f 220.410,-. Een aanzienlijk bedrag in die tijd.
Op het door Bureau Gemeentewerken uitgewerkte technische plan, worden de

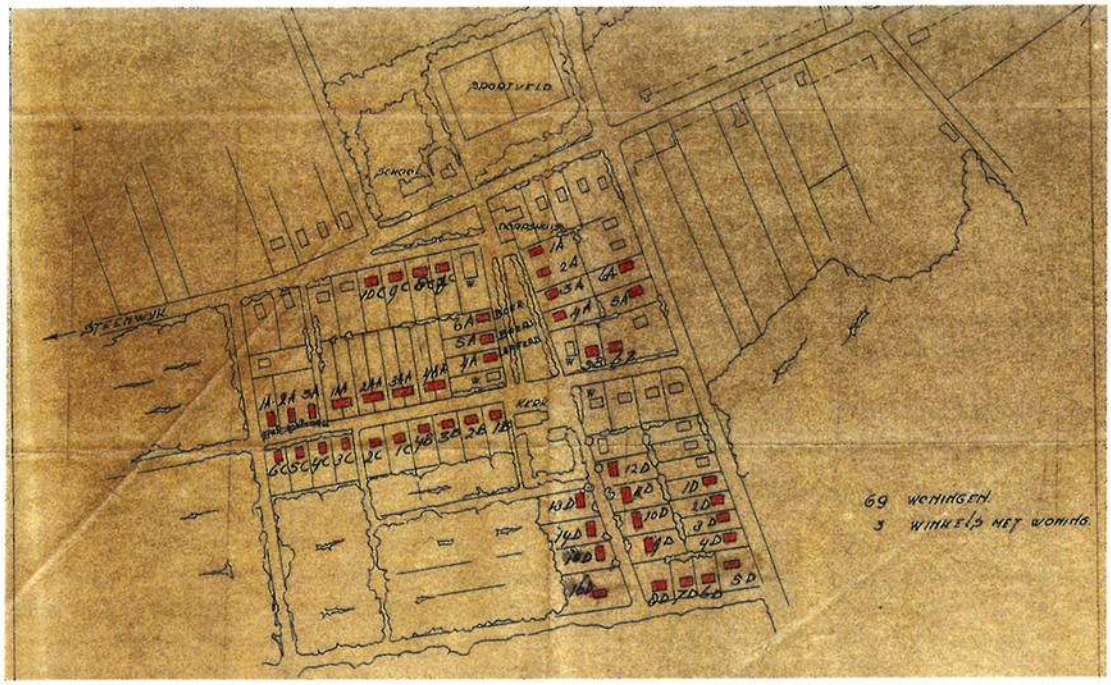

Op deze tekening worden de te bouwen typen woningen aangegeven en de mogelijke plek voor een kerk en dorpshuis. Duidelijk herkenbaar is de tuindorpstructuur met de diepe achtertuinen.

Bron: Gemeente Westerveld

diverse woningtypes aangegeven voor het Nieuwe Darp. Links naast de school zijn huizen geprojecteerd die gebouwd worden op het terrein dat wordt aangekocht van de Gemeente Steenwijk. Het sportveld ligt aan de andere kant naast de school. Het Dorpshuis komt volgens dit plan op de hoek van de Ruiterweg, tegenover de school op de plek van het huis van Jan en Trijntje Mulder. En op de hoeken van de Parkweg en de Schoolweg met de Linthorst Homanstraat zijn drie woningen met winkels gedacht. Een kerk wordt aangeven op de plek van de huidige Stobbe en het 't Buitenbeentje.

Ook de drie woningen aan de Schoolweg zijn de eersten die in Darp in 1947 worden gebouwd.

Foto: Frans Ohm

Aan de zuidzijde van de Linthorst Homanstraat worden in 1948 de zgn. type B- en C-woningen gebouwd, vanaf de Westerlaan tot de huidige Stobbe.

Bron: Fotoarchief Oud Meppel

De drie vrijstaande woningen aan de Linthorst Homanstraat, het zgn. A type, worden in 1947 als eersten gebouwd. Op deze foto van januari 1948 zijn ze net bewoond.

Bron: Fotoarchief Oud Meppel

Dezelfde foto maar nu in 2018.

Foto: Frans Ohm

Dezelfde foto, maar nu in 2018.

Foto: Wim van der Wijk

Aan de Parkweg, Veldweg en Kamperweg worden de zgn. type 'bungalows' gebouwd. Dit is de woning van Roelof en Johanna Scheper op de hoek van de Veldweg en de Parkweg. De witgeschilderde hoekwoningen verhogen de landelijke sfeer. Op de voorgrond de paarden van Jan Been

Foto: Gratis Scheper

Op 31 maart 1947 begint aannemersbedrijf Th. Brouwer te Thij met de bouw van de eerste woningen type A aan de Linthorst Homanstraat en aan de Schoolweg. Er wordt voortvarend gewerkt en reeds op 9 mei 1947 plaatst burgemeester de Dreu de officiële eerste steen in de gevel van de in aanbouw zijnde woning Linthorst Homanstraat 1, ter herdenking aan de herbouw van het Nieuwe Darp. Naast de drie woningen aan de Linthorst Homanstraat komen nog vier dubbele arbeiderswoningen type AA.

Eind juli 1947 begint men met de eerste serie van acht semibungalows type D, vier aan de Veleweg (de huidige Kamperweg) en vier aan de Veldweg.

In oktober 1948 volgen de huizen aan de Linthorst Homanstraat type B en C. en aan de Klinke, type C. Aan J. Martens te Leeuwarden worden de types B en C gegund. Het schilderwerk aan L. van 't Zandt in Ruinerwold en het elektriciteitswerk aan H. Knol te Havelte. Aan de oostkant van de Parkweg worden in 1948 nog eens vier huizen type A gebouwd, evenals aan de Kamperweg. Ook in dat jaar volgen nog eens acht bungalows type D, zeven aan de Parkweg en één aan de Veldweg. Men beseft dat dit nog lang niet genoeg is om in de grote behoefte te voorzien. Door *Wederopbouw* is dan ook toestemming gegeven om een groter aantal woningen te bouwen. Uiteindelijk zullen er in de periode 1947-1949, in totaal 61 woningen worden gebouwd. Van dit aantal zijn 38 woningen nu nog duidelijk in vorm en gevelindeling herkenbaar.

Bouw en exploitatie van 16 Bungalows in 1947

Gezicht op de 'bungalows' aan de Parkweg in 1971 waarbij rechts nog net de kleuterschool te zien is aan de Linthorst Homanstraat. Het buurtje kenmerkt zich door een sterke verbondenheid met elkaar.
Bron: HVH e.o.

In maart 1947 vraagt de gemeente officieel aan Volkshuisvesting om de eerste 8 bungalows te mogen bouwen ten behoeve van oorlogscrepeergevallen. Onder deze term vallen mensen die in onmenselijke huisvesting moeten wonen. Het Ministerie van Wederopbouw heeft voor de ergste gevallen van woningnood een aantal zeer eenvoudige woningtypen in de vorm van semibungalows ontworpen. Deze tellen dan ook maar voor de helft mee in het totale bouwvolume voor de gemeente. Ze worden in Darp gebouwd met rijkssteun van f 60.244,- en f 6.290,- voor de grond. In 1948 worden er nog eens 8 bungalows gebouwd. De districtsarchitect Piet de Groot, beveelt juist dit type D aan omdat de slaapkamertjes wat groter zijn en minder gehorig en ze hebben een aparte keuken en kamer. De huisvrouw van tegenwoordig heeft de behoefte om de woonkamer aan kant te hebben, wat een rommelige bewoning tegengaat! In de keuken komt een gepolijst granito aanrechtblad met gootsteen en spatschermen en een wasemkap van eternietplaten of hardboard. Bovendien stelt hij voor wat ruimere schuurtjes te laten bouwen, wat meer aan de plaatselijke behoeften zal voldoen. Het aannemersbedrijf Martens uit Leeuwarden gaat ze bouwen.
De prijzen van bouwmaterialen zijn hoog, gezien de schaarste in het hele land. Er kan bezuinigd worden door toepassing van bijvoorbeeld steengaasplafonds, want de isolatiewaarde van het 25 cm dikke rieten dak is voldoende. Totaal kan er f 6.100,- bezuinigd worden op de begroting, zonder dat de huizen constructief minder waard worden.
Het gewaterd rondhout wat gebruikt moet worden is in binnen- en buitenland niet te krijgen. Door rondhout te gebruiken uit het te kappen bos van Darp, kan een bezuiniging van f 1.200,- worden verkregen. Uiteindelijk kan er ook nog bezuinigd worden op schilderwerk en elektriciteitsaanleg. De bungalows hebben een semipermanent karakter met een levensduur van 35 jaar. Al met al vindt men het verantwoord om op de begroting te bezuinigen.
De schuurtjes die het Ministerie van Volkshuisvesting en Wederopbouw heeft bedacht, zijn te klein en bieden slechts ruimte aan 1 varken! Voor elke arbeiderswoning op het platteland wordt het echter nodig geacht grotere schuurtjes te hebben. Een bergruimte met een oppervlakte van 18 m^2 is een minimale eis. De schuurtjes moeten ruimte kunnen bieden aan 1 of 2 geiten, 1 varken, 4 rijwielen, 2,6 m^3 kolen, 8 m^3 turf of brandhout en voldoende ruimte voor tuingereedschap en veevoeder. Volkshuisvesting gaat echter niet akkoord met een grotere schuur. Voor Drenthe is er al speciaal een extra schuur bijgebouwd, dus nu ook nog een grotere schuur is te veel gevraagd. Geef die huizen dan aan gezinnen die aan een kleinere schuur genoeg hebben! Uiteindelijk mogen er toch grotere schuren worden gebouwd van Volkshuisvesting, mits het de kosten van f 90,- per woning niet te

Deze foto is het tegenbeeld van de vorige. Hier kijk je tussen het dorpshuis (rechts) en de kleuterschool (links) door naar de 'bungalows' aan de Parkweg. De ruime schuur van 18 m 2 is ook de plek voor de geiten of het varken.

Bron: HvH e.o.

boven gaat. In 1952 regent het klachten en komen veel gebreken aan het licht, die te maken hebben met de bezuinigingen tijdens de bouw. Zo is het rondhout dat verwerkt is in de bungalows, door schimmel aangetast. Het werk wordt veel onderhands aanbesteed omdat zo de door de regering vastgestelde maximale prijs per m^3 bereikt kan worden. Toch moet er ook nog met de aannemer met de laagste inschrijvingssom onderhandeld worden om die maximale prijs niet te overschrijden. Gevolg...veel klachten en geen steun uit de rijkskas voordat de gebreken zijn opgelost. De woningen moeten worden verhuurd tegen de prijs die de Minister van Wederopbouw en Volkshuisvesting heeft vastgesteld. De huuropbrengst van 8 bungalows met een huur van f 3,- per week, is bij lange na niet genoeg om de kosten te kunnen dekken.

De gedachte levensduur van 35 jaar wordt uiteindelijk niet gehaald. Men begint reeds in 1971 met de afbraak van de bungalows aan de Veldweg en de Kamperweg.

De 'bungalows' zijn niet levensbestendig en reeds in 1971 worden de eersten alweer afgebroken aan de Veldweg. Hier de afbraak aan de Kamperweg

Bron: HvH e.o.

Wonen in het Nieuwe Darp

Joy van der Beek

Klaasje Baaiman vertelt....

'Wij trouwen in de oorlog en wonen eerst bij mijn va en moe op het Schier.
Ons huis is wat ruimer dan de andere woninkjes en heeft een schoorsteen in het midden. Op het eind van de oorlog horen we dat er een stel op de Kampen uit hun woning weg wil uit angst voor beschietingen. En wij durven ze te vragen of we zolang in hun huis mogen. Maar dat is van korte duur, want na de bevrijding komen die mensen terug in hun huis en wij kunnen weer vertrekken! Toen zijn we ingetrokken in een boerderij in Uffelte. Daar krijgen we twee kleine kamertjes en zitten er met Jan en Geertje Vink onder één dak. Er zitten kantoren van de Duitsers in die boerderij. Na een poosje krijgen we een woning in de barakken aan De Wal toegewezen. Ruimte is er daar genoeg, maar het is wel vreselijk gehorig. En wat een vlooien! Nu had ik, toen ik nog op Overcinge werkte, van de Duitsers geleerd dat je ammoniak moest gebruiken, want daar houden vlooien niet van. Dus ik aan de gang met ammoniak en echt waar, je kunt daarna geen vlo meer vinden. Ik ben na mijn trouwen niet blijven werken, want dat was toen de gewoonte. Je bleef thuis voor de kinderen zorgen. Daar ben ik trouwens nog voor. We krijgen 2 kinderen in de barakken en in 1947 gaan we met de kinders op de fiets naar de woningen die aan de Linthorst Homanstraat gebouwd worden. Naar de eerstesteenlegging in mei door de burgemeester zijn we niet gegaan, want wij krijgen ook geen woning van dat type. Die waren voor mensen waarvan het huis platgebombardeerd was of door de Duitsers afgebroken. Als pasgetrouwd stel hadden wij nog geen eigen woning. Maar door de erbarmelijke omstandigheden in de barakken komen we in aanmerking voor een bungalow aan de Parkweg'.

Dat het noodwoningen zijn en bedoeld voor 35 jaar heeft Klaasje niet echt meegekregen. Maar ja, je bent jong en 35 jaar lijkt dan een eeuwigheid. En dat bungalowtje is prachtig!

Gezicht op de Parkweg, richting Veldweg in 1964. Klaasje Baaiman woont in de jaren vijftig met haar gezin op nr. 9, naast de witte 'bungalow' op de hoek. Het is speelkwartier op de kleuterschool, veilig omheind met een afrastering.
Bron: HvH e.o.

Eindelijk privacy

'Wanneer we met onze twee kinderen verhuizen naar de Parkweg 9 in het splinternieuwe Darp hebben we eindelijk ons eigen plekje. We hebben nog nooit zo'n mooi huisje gehad. Het ontwerp is een beetje in de stijl van latere vakantiewoningen met een rieten dak. We krijgen 3 mooie slaapkamertjes en een mooi klein keukentje, een woonkamer en een deel. Bovendien een grote schuur en een mooie grote tuin voor aardappelen en groente. En we hadden fruitbomen. We betalen fl. 3,- huur, maar melk kost in die tijd 9 cent. Mijn man werkte in de bouw en hij heeft gelukkig altijd werk gehad.

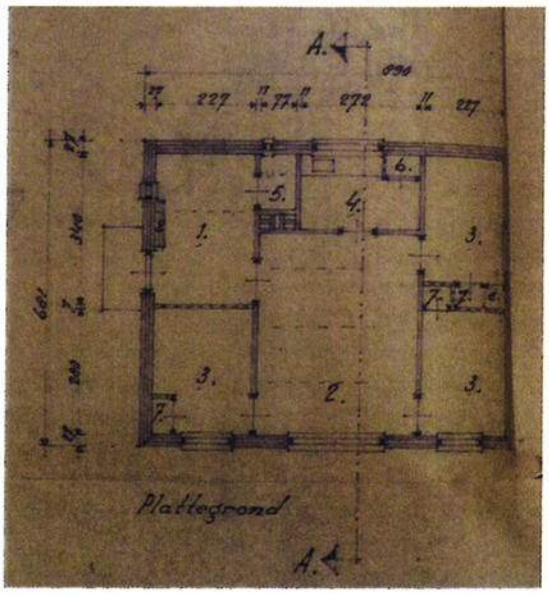

Plattegrond van bungalow type D. De berging (1), de woonkamer (2), de slaapkamers (3), de keuken (4) en de w.c. (5).
Bron: Gemeente Westerveld

Op een gegeven moment komt mijn broer met een zwart varkentje aan. Eerst wil mijn man dat vieze beest niet hebben, maar ik ben helemaal wijs met dat lieve diertje. Dus ik leg stro in de schuur en dat wordt zijn plek. Het is een mooi groot varken geworden. In ons buurtje helpen we elkaar overal mee. Je moet elkaar wel helpen om te overleven. Dat is nu heel anders. Er komt een Poolse vrouw aan de Parkweg wonen en als haar man naar zijn werk is, ga ik naar haar toe om kennis te maken. 'Ga zitsen', zegt ze en wijst naar een stoel. Ik zie dat in het hele huis niks op de grond ligt. Ze wonen zo op het cement. Die mensen hadden helemaal niks! Zij zit te huilen bij een kachel die niet kan branden. Wij zorgen voor een lamp en een pijp voor de kachel en behang tegen de muur. Ik pas op haar kinderen als ze heel graag naar een feest wil. We zijn 8 jaar buren. Als we verhuizen, moet ze vreselijk schreien.
De bungalow is een heel knus huisje en met de schuur en de tuin is het echt een paradijs. Maar als er 4 kinderen zijn, wordt het te klein. We schrijven ons in voor een woning aan de Linthorst Homanstraat, maar die blijkt al verzegd. Dan vragen we Kees Lefferts, die in de gemeenteraad zit, hoe dat kan. Uiteindelijk krijgen wij toch dit huis en die andere mensen krijgen onze bungalow. Zij zijn wel boos, maar ja. Wij gaan in 1955 verhuizen naar de Linthorst Homanstraat 24.

In 1955 verhuist Klaasje Baaiman met haar gezin naar haar huidige woning aan de Linthorst Homanstraat 24, met meer ruimte voor de kinderen en ruimte voor het vee. In 1979 is het rieten dak nog aanwezig.
Bron: HvH e.o.

Het huis is heerlijk. Meer ruimte voor de kinderen. En mooie houten vloeren. Maar in het begin is het voor mij wel erg wennen aan deze buurt. Niet zo gezellig als aan de

Parkweg. Het is hier zó stil. Een buurvrouw die ik groet, zegt niks terug. Na een paar keer vraag ik of ze doof is. Nee, maar ze houdt niet van teuten. Uitgepraat ben je. Sommige mensen zijn nu eenmaal zo, zo afstandelijk.

Dat is tegenwoordig wel meer dan toen. Nou heb ik altijd geweldige buren gehad hoor, ook hier in de straat. Toen mijn man was overleden, hield de buurman de linde kort en snoeide de heg voor me. Maar de mensen zijn nu meer op zichzelf. Ik woon hier met heel veel plezier. Het is een prima huussie, alleen het huis van mijn va op het Schier was mooier. Dat was van je eigen weet je wel en dat is toch anders. Maar wat een gedoe vroeger met wassen, koken en wecken en schoonmaken! En nu de luxe van een stofzuiger, een wasmachine en een koelkast. Dan is het nu gewoon de hemel.

Dezelfde foto als de vorige. Ook Klaasje gaat mee in de tijd met de zonnecollectoren.

Foto: Frans Ohm

Frans en Henk Splinter.
Frans en Hans Splinter groeien op in Havelterberg, waar hun vader werkt bij het Waterpompstation en waar ze ook wonen. Na hun trouwen wonen beide broers ook in de bungalows aan de Parkweg. Henk komt er als eerste met echtgenote Greta Kaspers in 1956 wonen. Hij is een enthousiast motorrijder. Iedereen kent hem en zijn Harley, zijn troetelkindje. Hij sleutelt eraan in de woonkamer en reviseert hem zelf. Er is wel een schuur, maar hij doet het liever lekker bij de kachel. Af en toe even proberen en flink gas geven, is doodnormaal.
Frans trouwt in 1966 en krijgt met zijn vrouw Jopie van Dalen de bungalow waar de familie Baaiman ooit de eerste bewoners waren. Parkweg 9 wordt ook hun paleisje. En ze wonen er heel prettig. Frans werkt bij een machinefabriek en om de grote lap grond om zijn huis om te kunnen spitten, vraagt hij een snipperdag. Maar zijn baas, Rein Patent, zegt hem beslist niet te kunnen missen die dag. Hij vraagt wat er zo dringend is. Als hij hoort wat Frans wil gaan doen, lost hij het heel soepel op. Hij stuurt zijn eigen tuinman om de klus voor Frans te klaren. Zonder zelf één druppel zweet te hoeven vergieten, wordt Frans hele tuin vakkundig omgespit!

De beplanting van Darp en het vellen van de bomen

In januari 1947 wordt door Ir. Jan den Boer, directeur van de Provinciale Streekplandienst voor Drenthe, een bezoek gebracht aan het boscomplex waar druk gebouwd wordt aan het Nieuwe Darp. Zijn bevindingen dienen om het college van B. en W. te adviseren over de meest efficiënte wijze van het vellen van de bomen

Hij schrijft: *'Thans worden de bomen rond de erfafscheidingen van de huizen gespaard, maar de rest van de bomen wordt radicaal gekapt! Deze werkwijze kan nooit tot een goed resultaat leiden. Men mist zo de unieke kansen die geboden worden om tot een boeiend geheel van bebouwing en doorkijkjes in het bos te geraken! De juiste wijze van handelen zou zijn: Alleen dié bomen te rooien die bij de bouw in de weg staan en natuurlijk ook voor de wegen en voetpaden. Na voltooiing van de bouw, de bomen rooien die toetreding van het zonlicht of het uitzicht belemmeren. Dan kijken welke mooie groepen bomen gespaard moeten worden om een schone afwisseling tussen bebouwing en geboomte te verkrijgen. Er zal zo een zekere grilligheid in de beplanting behouden kunnen worden, die het geheel zeer ten goede zal komen. Juist dit nieuwe dorpje krijgt door de aanwezigheid van het bosbestand een geheel eigen aantrekkelijk karakter'!*

Bij de bouw van de woningen in 1947, worden de bomen rond de erfafscheidingen van de huizen zo veel mogelijk gespaard, maar de rest van de bomen wordt radicaal gekapt! Echter de juiste wijze van handelen zou zijn: Alleen dié bomen te rooien die bij de bouw in de weg staan.

Bron: Fotoarchief Oud Meppel

Het PSD-jaarverslag 1949 meldt daarover onder het kopje *Beplantingen in Dorpen*, dat aan het gemeentebestuur van Havelte wordt geadviseerd voor de beplanting

van het nieuwe dorp Darp een echte beplantingsdeskundige in te schakelen. De latere PPD-landschapsarchitect G. Hollema wordt daarvoor benaderd.

Geke Hollema, tuinarchitect te Fredriksoord, ontwerpt een beplantingsplan dat door de Provinciale Streekplandienst en de Houtvester van Staatsbosbeheer wordt goedgekeurd. Ter geleiding van het verkeer uit Steenwijk worden eiken geplant naast de Ruiterweg en ook voor de gemeentewoningen en de school. Op de perceelscheidingen komen lijsterbesbomen en witte esdoorns. Langs de Hesselter Bosweg berken en een haag van veldesdoorn. Daarbij moeten in dit blok een aantal dennen gespaard blijven, gezien de 'kaplust' van de bewoners. De Amerikaanse eiken langs de Westerlaan moeten op 5 meter afstand worden gezet.

In januari 1951 plant de schooljeugd 81 eiken langs de straten van Darp.
Bron: Nieuwsblad van het Noorden

Langs de Linthorst Homanlaan komt een open beplanting van eiken op zo'n wijze dat lichttoetreding en uitzicht behouden blijven. Bij de toekomstige kerk (de huidige Stobbe) komt een dubbele rij, en zo ook langs de Parkweg. En meidoornhagen gaan de straten sieren. In 1950 wordt vermeld dat stroken met dennen zo hier en daar behouden blijven, maar dat er wel 940 dennen gekapt gaan worden en 237 eiken!
Bij de nieuwgebouwde woningen is er namelijk een onbevredigende toestand ontstaan. Dennen zijn blijven staan die het de bewoners onmogelijk maken hun tuintjes productief te maken. De gevolgen daarvan blijven niet uit...de dennen verdwijnen en het is moeilijk om daar voldoende tegen op te treden. De bevolking krijgt in 1950 de mogelijkheid om 4 à 5 vruchtbomen te planten in hun gereedgekomen tuinen. Door de nieuwe beplanting langs de wegen en in de tuinen zal het Nieuwe Darp het karakter van *een Tuindorp* behouden.

Eindelijk een huis
Christien en Jopie de Jong vertellen....
Joy van der Beek

Begin 1948 verhuist de familie de Jong van de barak aan De Wal naar hun nieuwe woning Linthorst Homanstraat 20. Vader Hendrik en zijn Duitse vrouw Maria Dabrock met hun dochter Christien van 9, Johannes van 8, Frans van bijna 6 en Arie van 4 jaar.

Hendrik de Jong met zijn Duitse vrouw Maria Dabrock voor hun woning aan de Linthorst Homanstraat 24. Hendrik was o.m. schaapherder en Maria kan goed kostuum maken.
Bron: familie de Jong

'Opa komt met het zwarte paard voor de boerenkar de meubels verhuizen. Niet dat er veel stond in de barakken. Je had toen geen bankstellen. Alleen wat stoelen, een tafel en de ledikanten natuurlijk. Hun nieuwe woning is een verademing na de barakken met de zomerse hitte en de snerpende winterse kou. We kunnen zo op onze klompen (er zijn dan nog klompenhokjes in de gangen) over de Schoolweg naar de school lopen. De woning ziet er nu heel anders uit dan toen. Althans van binnen. Ook van buiten een beetje, want er zaten glazen openslaande deuren in de woonkamer. Zomers prachtig, maar lekker tochten in de winter. Later worden die openslaande deuren vervangen door een raam. De keuken heeft een ronde boog naar de kamer. In iedere slaapkamer zijn ingebouwde kasten! Naast de keuken was vroeger de bijkeuken met het toilet. Toiletpapier is er in die tijd niet. Bladzijden uit de radiogids worden keurig in vieren gedeeld

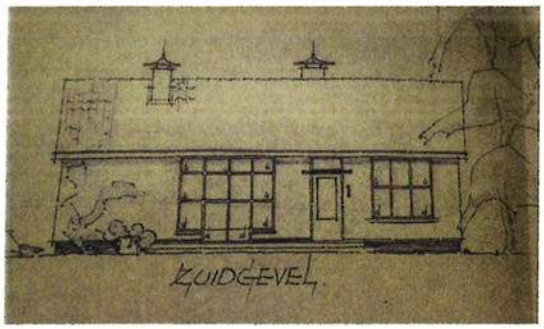

De in 1948 gebouwde type B woning van de familie de Jong, heeft een landelijke uitstraling door openslaande deuren met roedeverdeling, welke vanwege de kou al snel vervangen worden door een raam.

Bron: Gemeente Westerveld

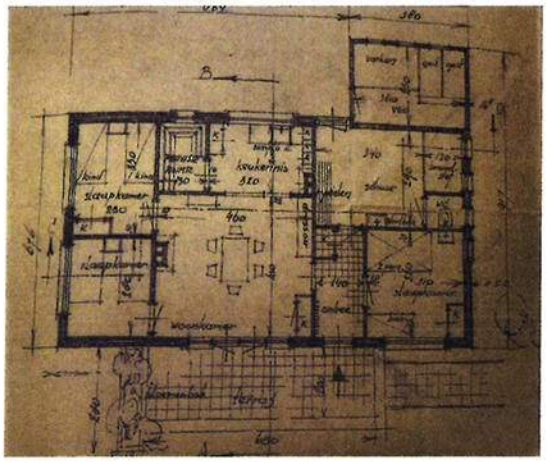

De type B woning heeft niet alleen drie slaapkamers, maar ook een uitpandige ruimte voor het vee.

Bron: Gemeente Westerveld

en dan met een touwtje door een gaatje bovenin opgehangen in de w.c.. Klaar is Kees'!

Er was van het begin af aan in het nieuwe Darp een grotere openheid voor nieuwe ordening, voor anders en beter wonen, voor een hygiënischere leefwijze, voor grotere netheid in het huishouden. En dit alles kon aansluiten bij de drang naar verandering, die de naoorlogse periode kenmerkte en de hang naar wat meer luxe. Vrouwen uit de nieuwe Darper woningen konden dan ook in 1948 met een zekere trots de kastdeur opendoen: er ligt nu het nodige linnengoed in, handdoeken en theedoeken en dergelijke, netjes bijeengelegd. Het geeft een gevoel van bezit.

J.M.van der Torre, Vanaf de Bisschopsberg gezien.

Ze wonen heel vrij en vanachter het huis kunnen ze door een sluippaadje naar het Veentje lopen en ze spelen in de bosjes naast hun huis. Er is geen douche. Zaterdags gaan ze in de tobbe. Christien mag eerst omdat ze een meisje is en daarna komen de jongens aan de beurt. Er is een moestuin en er staan vruchtbomen bij het huis. Vader heeft duiven en konijnen. Vader Hendrik de Jong is door polio in zijn jeugd invalide geworden. Hij heeft vaak geen werk en moet er wat bij zien te verdienen. Dat doet hij o.a. als schaapherder rond 1950. Eerst nog lopend, maar later op de fiets. *'De schapen en honden speelden een belangrijke rol in ons leven'*, vertelt Christien. Konijnen mest Hendrik vet en slacht hij voor de verkoop. In de schuur liggen de eierkolen en cokes achter een muurtje met een opening onderin. En er worden dennenappels en takjes bewaard om er de kachel me aan te maken. In de kelder ligt de aardappelvoorraad en staan de weckflessen. Ze ervaren het wonen in Darp als heel prettig. Hun moeder heeft 2 goede vriendinnen, maar er komen ook veel andere dames bij haar aankloppen omdat ze zo goed kostuum kan knippen. Je helpt elkaar en dat is in Darp heel gewoon. Als er een vrouw zwanger is en het niet zo breed heeft, komt een buurvrouw met sluitlakens voor haar aan en een ander leent haar mooie nachthemd uit. Je weet van elkaar dat je de armoe niet wil etaleren. *'Darpers zijn heel close met elkaar'* volgens Christien. En ze staan voor elkaar klaar. Meester Veen komt haar ouders vertellen dat Christien goed kan leren en naar de MULO zou kunnen. Maar in die tijd is dat niet zo vanzelfsprekend voor arbeiderskinderen. En al helemaal niet voor meisjes! Ze mag eerst niet van haar vader. Maar omdat haar broer Johannes wel naar de Mulo mag, maar niet alleen durft, gaat Christien alsnog. Ze leert makkelijk. Met een landelijke opstelwedstrijd, uitgeschreven door Kodak, wint ze de tweede prijs en krijgt een boxje om foto's te maken. Ze haalt haar diploma en met 18 jaar gaat zij de deur uit om in de verpleging te werken. Johannes en Frans vertrekken later. Na het overlijden van eerst hun moeder en in 1976 hun vader, blijven Arie en Jopie in het ouderlijk huis wonen. De huizen aan de Linthorst Homanstraat staan er nog steeds, maar wat een verschil met 70 jaar geleden.

Roelof Boers vertelt...

Marion van Rijn

'Wij zijn van de barakken naar een van de dubbele arbeiderswoningen aan de Linthorst Homanstraat gegaan. Het eerste huis schuin tegenover Jopie de Jong.
Wij hebben daar in dat huis vier slaapkamers, een mooie gewone kamer en een keuken, maar die was net zo klein als hier aan de Veldweg, dat is niks hoor. We hebben een w.c. in de berging, geen douche dacht ik, maar wat ik wel weet is dat mijn va alle kamers bezet had. Mijn broers, Eppe, Hendrik en ik slapen in

Piet Spin vertelt....

Wij kregen na onze evacuatie uit Ruinerwold, een type A-woning toegewezen aan de Linthorst Homanstraat. Het is het derde huis aan het begin van de straat. Naast ons huis liep toen nog een voetpad van de Linthorst Homanstraat naar de Ruiterweg , de Hesselter Bosweg. Een berkenboom daarvan staat er nu nog. We hebben een redelijk grote eetkeuken en de kamer is zo'n 14 m 2. Onder de trap is de deur naar de kelder waar de zuurkoolvaten stonden en waar het altijd erg nat was. Er liep ieder jaar langzaam maar zeker een halve meter water in, dus die kelder moesten we elk jaar leegscheppen.

Wij als kind, werden na school vaak het bos ingestuurd om dennenappels en takken te rapen. Die slaan we dan op in onze berging, want wij hadden een houtkachel. Het bos rondom het dorp zag er vroeger ook anders uit dan nu. Er lag bijna niks op de grond, want iedereen zocht naar hout voor zijn kachel. We hadden achter het huis een grote tuin en bij alle huizen stonden wel drie of vier fruitbomen. Het waren echt leuke woninkjes hoor, maar voor de grote gezinnen van toen eigenlijk te klein. In ons gezin waren de oudste kinderen de deur al uit, dus we konden ons wel redden, maar ja vroeger kon ook veel meer dan nu.

De familie Spin komt in 1947 in een type A woning aan de Linthorst Homanstraat 5, welke identiek is aan de afgebeelde woning op nr. 1. Niet alleen de bomen zijn verdwenen, maar ook de oorsponkelijke indeling van de karakteristieke ramen.

Bron: Fotoarchief Oud Meppel en Marion van Rijn

een klein kamertje. In de andere slaapkamers wonen de vogels van mijn va. Hij hol een boel vogels! Kanaries, beo's, parkieten en moezen natuurlijk. De achtertuinen zijn langgerekt en lopen door tot waar nu de Schoolerve is.

In onze tijd liep een diepe goot achter de tuinen langs. Daar werd wel afval ingegooid, dus die hebben ze later dichtgemaakt. Varkens hebben we ook gehad. Ach, de één had konijnen en een ander weer kippen, iedereen had wel wat vee bij huis lopen. Die varkens zaten in het hok naast de berging. Die mestten wij vet voor Luchies de varkensboer uit Ruinerwold. Wij hadden daar ook een bult hout liggen uit het bos voor de kachel. Mijn moeder kookte 's avonds op drie petroleumstelletjes, ik zie het nog zo voor me. Wij hadden het aardappelland hier aan de Veldweg waar in de oorlog de Tom Poeslijn liep. In 1972 zijn wij hier aan de Veldweg komen wonen'.

Foto: Frans Ohm

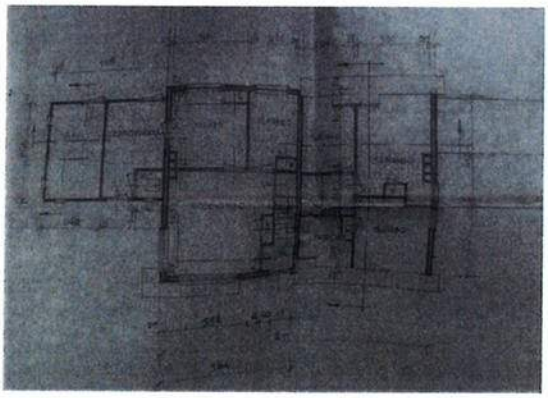

De plattegrond van de woning type AA van de familie Boers. Ook hier een extra aangebouwde berging voor de varkens die werden vetgemest.

Bron: Gemeente Westerveld

In Juni 1954 worden nog een viertal eenvoudige arbeiderswoningen gebouwd aan de Westerlaan ten behoeve van de definitieve huisvesting van gezinnen, die in de afgebroken barak aan De Wal uit de oorlogsjaren hebben gewoond. De kosten zijn f 41.415,-. De woningen worden gebouwd door de gebroeders Seegers uit Uffelte gebouwd. De huur wordt vastgesteld op f 4,50 per week.

Het straten- en rioleringsplan

In maart 1948 buigt de Gemeenteraad zich over de straatnamen voor het nieuwe Darp: Het voorstel is de weg die midden door het nieuwe Darp loopt, de Middenlaan te noemen. Jetten en wethouder Tuin stellen echter voor deze weg de *Linthorst Homanweg* te noemen om deze persoon, waar Havelte veel aan te danken heeft, te eren. De voorzitter merkt op, dat er al een Linthorst Homanlaan is binnen deze gemeente, dus dat zal verwarring geven. Van der Zweerde stelt Bisschopsbergweg voor maar krijgt geen steun. Het wordt dus

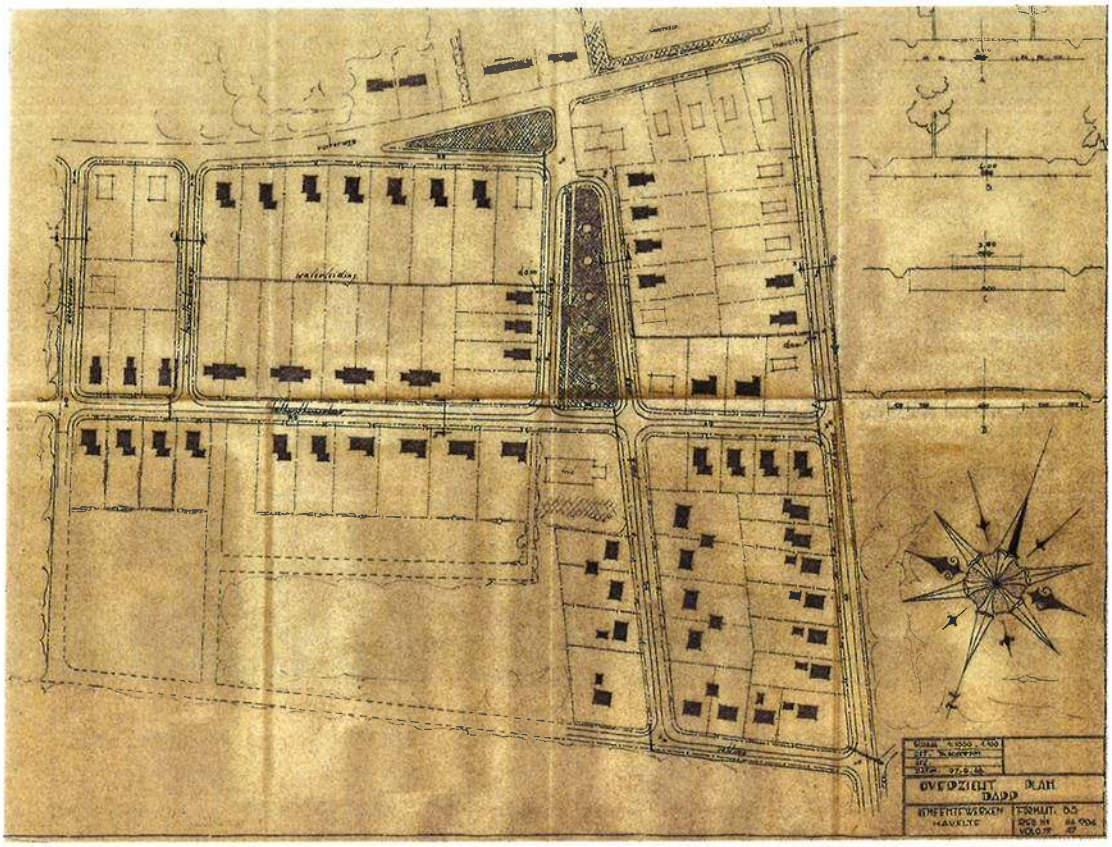

Het stratenplan van Darp uit 1948, dat gebruikt is voor de aanleg van de wegen, nog wel zonder riolering. De Veldweg en Westerlaan staan gedeeltelijk nog gestippeld, aangegeven evenals de Middenweg en Bosweg.
Bron: HvH e.o.

Linthorst Homanstraat, nu nog een zandweg maar hij wordt in de toekomst bestraat.

Als alle woningen in de Linthorst Homanstraat zijn bewoond, wordt de bestrating aanglegd in 1948.
Bron: HvH e.o.

De weg die van de school en de hoofdonderwijzerwoning naar het midden van Darp voert, gaat natuurlijk de Schoolweg worden. De weg die daar evenwijdig mee loopt, langs het geplande parkje, wordt de Parkweg. Aan de zuidzijde van Darp komt de Veldweg, aan de westzijde de Westerlaan en aan de oostzijde de Veleweg, de latere Kamperweg. De weg, die van de woning van Dirk Spin naar het bos aan de Ruiterweg loopt, gaat Hesselter Bosweg heten.
Het gemeentelijk waterleidingbedrijf Meppel constateert in juli 1954, dat de lozing van de riolering rechtstreeks plaats vindt in de bodem. En onder Darp zit een leemlaag van 6 meter. Ze spreken hun ongerustheid uit over de risico's die dat met zich meebrengt in het waterwingebied. De enige veilige weg is het afvoeren van het vuile water. Dat resulteert in plannen voor de aanleg van riolering, een rioolgemaaltje en een persleiding naar de reeds bestaande zuiveringsinstallatie in Havelte. Het riool moet onder de weg Frederiksoord-Havelte door gaan lopen en dat is een dure kwestie. De kosten worden geraamd f 152.000,- en ook hier vraagt de gemeente financiële ondersteuning van het

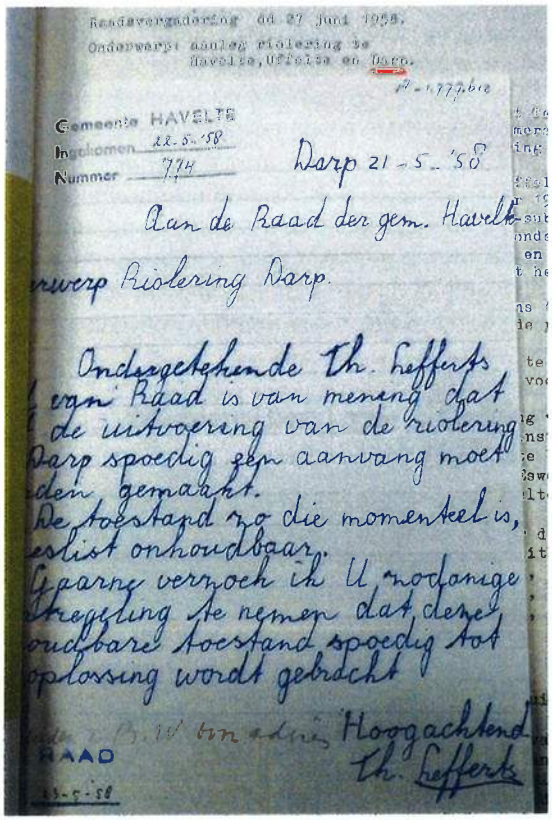
Gemeente HAVELTE
Ingekomen 22-5-'58
Nummer 774

Darp 21-5-'58

Aan de Raad der gem. Havelte

Onderwerp Riolering Darp.

Ondergetekende Th. Lefferts
eigen Raad is van mening dat
de uitvoering van de riolering
Darp spoedig een aanvang moet
den gemaakt.
De toestand zo die momenteel is,
eslist onhoudbaar.
Ik sparing verzoek ik U nodanige
regeling te nemen dat deze
ondbare toestand spoedig tot
plossing wordt gebracht

Hoogachtend
Th. Lefferts

RAAD
23-5-58

In mei 1958 schrijft Thijs Lefferts met succes en brief aan de gemeenteraad om riolering aan te leggen. Het zal overigens nog wel 5 jaar duren.
Bron: Gemeente Westerveld

De laatste straten volgens het bestemmingsplan uit 1948 worden in de jaren zeventig aangelegd. De Veldweg wordt verhard en de Middenweg en de Bosweg worden aangelegd. Op deze foto uit 1979 is de hoofdstructuur goed te zien en hoe de Linthorst Homanstraat als groene long door het dorp loopt. In de diepe achtertuinen van de woningen aan de noordzijde daarvan zal later de Schoolerve worden aangelegd.

Bron: HvH e.o.

Rijk. Mei 1959 kan er op subsidie gerekend worden van het ministerie van Sociale zaken en Volksgezondheid, doch de uitvoering wordt afhankelijk gesteld van de landelijk werkgelegenheidssituatie. Dat maakt de kans klein dat het werk op korte termijn uitgevoerd kan worden. Met het maken van al de plannen gaat tijd verloren en uiteindelijk klinkt de noodkreet van Thijs Lefferts dat de toestand onhoudbaar is! De oproep vindt weerklank bij de gemeente en in 1959 besluit men regelmatig de putten waar het afvalwater verzameld wordt, leeg te maken! Uiteindelijke besluit de raad pas op 25 juli 1961 tot de aanleg van riolering te Darp. In april 1963 zijn alle controles voor de oplevering uitgevoerd en is het hele Darp op het riool aangesloten. In 2012 gaat Darp opnieuw op de schop en gaat een *duurzame en integrale herinrichting* van start waarbij ook de waterhuishouding wordt aangepakt en er wordt een gescheiden rioolsysteem gemaakt. Om te voorkomen dat dit water in één keer in de Reu terecht komt, wordt het water opgevangen in zgn. wadi's.

Waar haal je de boodschappen?

Joy van der Beek

Ruiterweg 6, waar Wolter Koops in 1942 een winkel opent. Zijn dochter Roelofje neemt de winkel over met haar man Harm Ems. Ze hebben in het pand ook een stil café en verkopen er benzine.

Bron: HvH e.o.

Dan woon je eindelijk in je spiksplinternieuwe huis tussen de bomen in Darp. De weg is net bestraat en je kinderen lopen nog steeds het brekerzand naar binnen. Om de hoek zijn ze hard bezig aan de laatste huizen van die straat. Het wordt prachtig allemaal, maar waar haal je de boodschappen? Gelukkig is er het winkeltje van Roelofje en Harm Ems, aan de Ruiterweg 6. Daar kun je al je kruidenierswaren kopen, maar geen brood. Op de deel hebben ze zondags een stil café. Je kunt er zelfs benzine krijgen, ook voor de brommers. Harm Ems gaat, als de militairen in het bos een oefening hebben, met zijn fiets erheen om koeken te verkopen. Een lucratieve handel!

Harm en Roelofje Ems. Roelofje houdt de winkel draaiende tot 1970.

Bron: HvH e.o.

Kolen voor de winter levert loonbedrijf Leffers uit Havelte. Er zijn twee groenteventers: List en Kamp uit Steenwijk maken met paard en wagen elk een ronde door Darp. Pas veel later als de Veldweg is gebouwd, komt ook de groentehandel van Pieter Moolenkamp. De bakkers Bergman en Haveman uit Havelte, sturen elk een knecht om brood te venten. Bovendien komt er uit Steenwijk nog een

broodventer zijn geluk beproeven. Keuze genoeg dus! Vlees wordt vanuit de slagerij uit Havelte rondgebracht door Hendrik Nijenhuis, de oom van Appie Jansen. Die heeft de bijnaam Tom Poes, omdat hij klein en stevig is. Tom Poes is bang voor honden. En die komen uitgerekend op hem af wanneer hij op de fiets, met voorop zijn mand met vlees, de huizen langs gaat. Hij heeft speciaal daarvoor een blik met botten bij zich. Zodra een hond op hem af komt, werpt hij die een bot toe. Dan kan hij in alle rust zijn vlees afleveren. Er wordt dus van alles aan huis bezorgd, maar voor vis moet je echt naar Steenwijk.

Appie Jansen vertelt....

De weduwe van bakker Bergman uit Havelte is hertrouwd met haar knecht Teunis Jansen. Een van hun kinderen is Hendrik Jansen. Hij helpt eerst in de bakkerij annex kruidenierswinkel, maar dan begint hij in Havelte melk te venten met paard en wagen. Hij trouwt met Aaltje Nijenhuis en ze trekken in bij zijn ouders. In 1948 krijgen ze een eigen woning. Met 3 kinderen verhuizen ze naar de Veleweg 4, later omgedoopt in Kamperweg 5. En nog later als op de open plekken woningen zijn gebouwd, wordt het veranderd in Kamperweg 12. Hendrik schaft een jeep aan en gaat in Darp en omgeving melk rondbrengen. Huis aan huis aanbellen, pannetje aannemen en met losse melk, karnemelk of gortemelk vullen. Zijn ronde gaat langs Busselte, gedeelte Rijksweg en Steenakkers richting Onna, terug door Havelterberg en het Oude Darp en dan naar de Joh. Postkazerne. Daar levert hij ook de melk. Terug en dan een rondje in het Nieuwe Darp. Er worden in hun nieuwe huis nog 5 kinderen geboren. Zodra ze dat kunnen, moeten zij meehelpen. Achter het huis in een grote schuur met witgepleisterde muren, is het spoellokaal. Daar worden de melkbussen en later de flessen gespoeld. Darp wordt groter en Hendrik schaft eerst een driewieler aan en later een klein vrachtwagentje. Hij haalt zijn kruideniersdiploma en wordt zo een voorloper

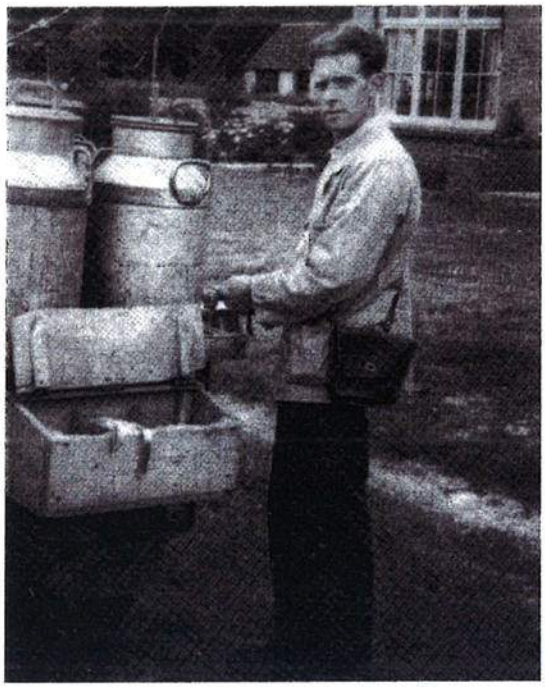

Hendrik Jansen bij zijn melkwagen. Bij ieder huis klopt hij aan en schenkt losse melk, karnemelk of gortepap in het pannetje van de klant.
Bron: HvH e.o.

van de SRV-dienst. Er mag alleen vanaf de wagen worden gevent. Er is dus geen winkel. Maar Appie Jansen weet nog als de dag van gisteren:

'Als we rond zessen met z'n tienen aan tafel zitten, is er altijd wel iemand die even één boodschapje komt halen. Ja en dan is de beer los! Dan moet één van de kinderen naar de schuur om melk te halen, een ander wordt naar de overloop gestuurd om in de droge ruimte (een kamertje dat notabene ooit als douche bedoeld was) de koffie te pakken, en nummer 3 duikt de koele kelder in voor een pakje boter. Daarna kunnen we dan weer doorgaan met eten. Alle plekken in het huis worden benut voor opslag van levensmiddelen. Dat er ook nog 10 inwonenden inpassen, vind je nu ongelooflijk'.

Het huisnummer van zijn ouderlijk huis Kamperweg 5 hangt in de woonkamer van Appie Jansen. Na de bouw van woningen op open plekken tussen de bestaande huizen, wordt het huisnummer gewijzigd in Kamperweg 12.
Foto: Marion van Rijn

De zaken gaan goed en Hendrik koopt een volkswagenbusje. Teunis, de oudste zoon, moet in dienst en zoon Jan gaat de helft van de wijk rijden met een tweede bus. Darp wordt groter en in Havelterberg krijgt Hendrik ook de Amerikaanse basis er als klant bij. Er is sprake dat er tegenover de Kamperweg een hele wijk gebouwd gaat worden, de Oosterlaan. Dus Hendrik denkt een mooie plek voor een winkel te hebben op een stukje bos tussen zijn huis en het huis van Mannes Mulder, tegenover die nieuwe wijk. Dat mag in eerste instantie, maar de plek blijkt te klein. De eisen voor een

melkopslag zijn strenger geworden en er moet voor de melkbussen een overdekte ruimte met koeling komen. Hendrik gaat daarna achter de plek aan waar nu in Havelte de ijssalon Rimini is. Er wordt mondeling een deal gemaakt en donderdag op zijn vrije dag, zal er getekend worden. Maar Aaldert Faken is hem voor. Die doet een bod en tekent meteen. Vervolgens lukt het Hendrik een optie op een stuk grond in Havelte te krijgen. Maar de tekeningen voor de melkhandel worden afgekeurd, aangepast en weer afgekeurd. Hendrik weet het nu niet meer. Appie vertelt:

'Mijn vader heeft het gevoel dat iedereen hem tegenwerkt. Hij wordt steeds op hogere kosten gejaagd. En als je dan tenminste weet dat je bedrijf voortgezet wordt, heeft dat allemaal zin. Dus hij komt met de hamvraag: 'Wie van jullie wil de melkhandel voortzetten?' Teunis zegt nee en Jan heeft al eerder gezegd niet altijd melkventer te willen zijn. Hij heeft zich al omgeschoold tot badmeester. Kortom, geen van zijn kinderen staat te trappelen om melkboer te worden. Einde van de uitbreidingsplannen, einde van de melkhandel. Bij de Joh. Postkazerne horen ze dat hij gaat stoppen en dan krijgt hij een nieuwe baan in de schoot geworpen! Ze doen hem het aanbod buffetchef te worden in de kazerne. Hij neemt dat voorstel met beide handen aan en blijkt er geknipt voor te zijn. Dan verkoopt hij zijn ventroute aan de DOMO'.

Als Hendrik in 1967 met de melkhandel stopt, neemt Bertus Slagter uit Uffelte de melkritten over, met de bevoorrading geholpen door zijn vrouw Geertje. Bertus werkt tijdens de zomermaanden in de melkfabriek van Havelte en doet huisslachtingen in de winter. Dagelijks helpt hij drie venters op weg, waaronder Hendrik. Bertus komt in vaste dienst van de DOMO en werkt daarbij ook op provisiebasis. Hij heeft echter geen zonen die hem kunnen helpen. Hij koopt een volkswagenbusje met een kar, maar komt niet meer dagelijks langs, zoals Hendrik. Ook komt hij niet aan de deur, maar meldt zich met de claxon! Bertus gaat na een paar jaar steeds meer producten verkopen en uiteindelijk wordt de bus ingeruild voor een SRV wagen. De DOMO wil echter af van loonventers en Bertus kan met vervroegd pensioen. In 1987 gaat hij met de VUT en hij krijgt een groots afscheidsfeest in café Klooster in Uffelte (nu chauffeurscafé Frederikshaven). Bertus is populair bij de klanten. Het werk was hem op het lijf geschreven en velen komen afscheid nemen van hem en zijn vrouw.

De SRV wagen van Bertus Slagter in de Parkweg. De winkel voor je deur!
Bron: Bertus Slagter

Bertus in de opening van de SRV wagen. In 1987 gaat hij na 20 jaar met de VUT.
Bron : Bertus Slagter

Hoofdstuk 3 - Joy van der Beek

Darp viert feest

'Jongens, als we maar een tent hebben, komen de grappenmakers vanzelf wel!' Het feest werd ook wel eens héél uitbundig. In 1961 was Mastklimmen een activiteit. Mannes Mulder presteerde het om in zijn blote kont naar boven te klimmen! Grote hilariteit natuurlijk.

Darp bestaat 70 jaar. Reden voor een groot feest! En Darpers houden wel van een feestje. In 2018 bestaat de feestcommissie van het jaarlijkse volksfeest 50 jaar. Dubbel feest dus.

Volksfeesten zijn zo oud als de mensheid. Er is altijd wel iets te vieren. Een geslaagde jacht, een goede oogst, het midwinterfeest... en later de kerkelijke feesten, waar we carnaval, de kermis en optochten aan hebben overgehouden. Café *'t Olde Bessien* aan de Ruiterweg in het Oude Darp is dé plek waar het jaarlijkse feest plaats vindt, tot het café in 1944 wordt afgebroken.

Na de Tweede Wereldoorlog komen de Darpers terug en is er van hun buurtschap weinig over. Ze krijgen een tijdelijk onderkomen en moeten wachten op een nieuwe woning en er het beste van proberen te maken. Maar toch wordt er in dat prille begin al bescheiden feest gevierd. Ook dan zijn er inwoners die de noodzaak van zo'n volksfestijn inzien. Even al je zorgen vergeten door met elkaar eens flink te feesten! Jan Mulder, oud-voorzitter van de feestcommissie, herinnert zich dat het feest gehouden wordt op het land van Koop Scheper, daar waar nu de Oosterlaan ligt. Het feest duurt twee dagen: vrijdag en zaterdag. Er staat een zweefmolen van Akkerman en een vrij grote tent, die door de oude Roelof Faken wordt gepacht. Die tent is nodig omdat er geen café meer ter beschikking is. 't Olde Bessien is er immers niet meer! Verder staan er een snoepkraampje en een groentekraam met bananen en pinda's. Heel simpel allemaal.

De oude Roelof Faken die de grote tent afhuurt en daar een cabaretploeg laat optreden, gaf op de vraag welke cabaretgroep er kwam als antwoord:

Jan en Alida Been, Darper feest 1949. De tent is zelfgemaakt met twee masten en glas bovenin voor lichtinval. Maar hij wordt door een windvlaag omgewaaid en dan moet er alsnog een ronde tent worden gehuurd.

Bron: Alida Been

Het heet *School- en Volksfeest*, omdat het heel belangrijk wordt gevonden de jeugd erbij te betrekken. Op zaterdag wordt er een touw rond de zweefstoeltjes gebonden zodat die niet te hoog kunnen uitzwaaien. Dan mag de jeugd er een uur lang gratis in! En er worden

In de beginjaren vijftig waren er al optochten. Hier een wagen uit het Oude Darp met op de bok Hilbert Schulting, Cornelis Schulting en oude Jan Ter Wal houdt de teugels vast. Linksachter, Willem en Siena Ems met zoon Willem en dochter Trijntje en rechtsachter Jan ter Wal met dochter Marrie.

Bron: Marrie Dedden-ter Wal

1973. Van links naar rechts Dinie Jetten, Hennie Spin en Gea Jansen. Bron: HvH e.o.

ook de traditionele volksspelen voor de kinderen gehouden, zoals zaklopen wat nog steeds gebeurt
In 1961 wordt het laatste school- en dorpsfeest gehouden. Jan Mulder: *'Ik zit dan net in militaire dienst en mag de kazerne nog niet uit. Dus ik mis het feest! En de jaren daarna wordt er geen feest meer georganiseerd. Toch wel erg saai'.*

In 1968 komt vanuit de Dorpsgemeenschap het initiatief om weer een kleinschalig feest op poten te zetten. Het feestterrein is in 1968 een open plek in het bos bij *De Stobbe*.
De zweefmolen staat er weer, maar nu van schoonzoon Ten Kate.
Bij de eerste optocht in 1970 versieren oudercommissieleden van de school een boerenkar met groene dennentakken. Later krijgt elke juf of meester een eigen kar waarbij ouders helpen versieren. Daar hebben ze veel lol bij. Het feest wordt steeds een beetje groter. De zondag komt erbij en ook Havelterberg en Busselte worden er meer bij betrokken. Het feest geldt eerst wel alleen voor Darp, maar de kinderen uit Havelterberg en Busselte gaan ook in Darp naar school. Er is veel jeugd in het dorp en op een gegeven moment wordt er op het noodvoetbalveld aan de Veldweg een zeskamp georganiseerd. Iedere straat doet mee. Een week vóór het feest wordt er een fietspuzzeltocht gereden voor jong en oud. *'Ook nu begint de feestweek met een fietspuzzeltocht'* vertelt Alwin de Vos, de huidige voorzitter van de feestcommissie. *'De opdrachten bij de fietstocht zijn wel veranderd in de loop der tijd. Nu kun je immers alles met je telefoon opzoeken, dus moeten het een ander soort vragen zijn. Meer puzzeltjes of spelletjes'.* Er is ook wel eens een autopuzzelrit geprobeerd, maar met minder succes.

Op de zaterdag wordt er in het begin altijd een cabaretgroep ingehuurd, met na de voorstelling stijldansen en ook op de zondag. Dat dansen is in die tijd héél populair en de zusjes van Dijk zijn daar goed in! *'Nu is dansen uit'* volgens Jan Mulder. *'Ja, wel hossen en heuken, maar echt dansen?'.* Vanaf 1976 speelt de toneelgroep *'t Olde Bessien* jarenlang op de vrijdagavond een toneelstuk in het buurthuis. Een feesttent is er in Darp niet meer bij. Het buurthuis wordt nu gebruikt voor de meeste feestonderdelen. Wanneer een televisieprogramma heel veel kijkers heeft, zie je dat prompt terug als activiteit tijdens het volksfeest. Mastklimmen, zeskamp en zelfs sumoworstelen komen op het programma.
Bij dat worstelen loopt Alwin bij de finale een ingescheurde nekspier op! Maar heel populair is het gouden idee van Henny Huisman: *de Playbackshow.* Nog steeds is dat tijdens het Darper feest een groot succes.

'Maywood', playback door Mirjam de Haan en Inge Crouse.
Foto: Frens Jansen

De straten worden vanaf 1973 voor het feest versierd. In dat jaar worden er 4 bogen gemaakt. Dat initiatief wordt bekroond met een prijs. Later heeft Gerda Bijkerk samen met de bewoners van de Ruiterweg van Andries Mulder tot en met Knelis Luten én met de buren van de Klinke, in de oude school koppen zitten maken voor de poppen langs de weg. Met *De Ruiters* winnen ze een eerste prijs.

De bewoners van de Parkweg hebben tussen 1972 en 1980 hun huizen zelf gebouwd.
Er worden 9 percelen uitgegeven. Als in 1980 het laatste huis wordt bewoond, wordt de buurtvereniging *Oens Stekkie* opgericht. In januari op de nieuwjaarsborrel worden de ideeën geboren. Dan gaat iedereen aan de slag. Dat eerste jaar is het motto: *Timmerman, schilder, postbode en soldaat, hier wonen vaklui in de straat!* In 1982 nemen ze kinderliedjes als thema.

Straatversiering buurtvereniging 'Oens Stekkie', 1982.
Foto: Familie Biegstraten

'Dat samenwerken voor het versieren van de straat wordt minder' constateren Jan en Alwin. 'Maar als iedereen zijn huis met vlaggetjes versiert, is dat ook een heel feestelijk gezicht. De muziekgroepen voor de dansmuziek kwamen vroeger uit de buurt en die stellen niet veel eisen. Maar hoe professioneler een band nu is, hoe meer voorwaarden. En dat zijn we hier helemaal niet gewend! Maar ja, je hebt wel een goede band nodig!'.

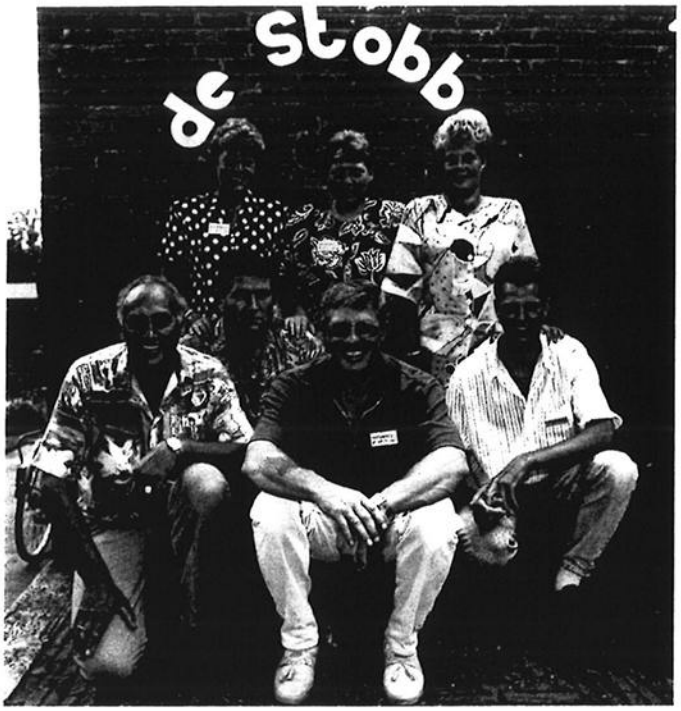

In 1993 viert de feestcommissie haar 25-jarig bestaan.
Staand: Jopie Splinter-van Daalen, Corrie Dedden-Mulder*, Zwaantje Munsterman-Luten. Zittend: Jan Mulder, Karel ten Oever*, Jan Munsterman, Jan Lucas Schipper. (*overleden)*
Foto: Frens Jansen

In 1993 viert de feestcommissie het 25-jarig bestaan. Jan Mulder zit dan in de commissie die 7 leden telt. Een jubileumfeest om trots op te zijn. De Noord-Nederlandse parachutistenclub uit Eelde verzorgt bij de start van het feest op donderdagavond een prachtige show. Penningmeester Jan Lucas Schipper springt samen met een instructeur mee naar beneden! Na die spectaculaire start is er een showprogramma met spelletjes, slangen bezweren, vuurspuwen, buikdansen etc., met medewerking en presentatie van Jan Bulthuis. Vrijdagmiddag is er voor de kinderen een optreden van goochelaar Franelli en op die avond wordt er een playbackshow gehouden. Zaterdagochtend de traditionele optocht, 's middags het stratenspel en zaterdagavond een feestavond met een optreden van de bandparodist Robert Amsterdam. Zondagmiddag de volksspelen en 's avonds de prijsuitreiking van de optocht en straatversiering met een dansfeest als afsluiting. En.... gedurende al die feestdagen natuurlijk de kermis! Het 25-jarig jubileum is een fantastisch succes.

Tineke Vink op de praatstoel met Addie en Marie Speelman. (6 juni 2017)
Het mag best wel bijzonder genoemd worden dat het volksfeest elk jaar weer zoveel kermisvermaak voor jong en oud ter beschikking heeft. Net zo bijzonder is dat reeds vierenveertig jaar de naam *Speelman* in neonlicht over het feestterrein schittert. Vader en moeder Speelman blikken terug op 44 jaar kermis in Darp, want afgelopen jaar was het de laatste keer dat zij als kermisexploitant op het feestterrein stonden. Vader Addie weet het nog als de dag van gisteren, op uitnodiging met de autoscooters voor de eerste keer naar Darp. *'Ik wist dat het een klein dorp was tussen Steenwijk en Havelte, maar zo klein? Toen ik op zoek was naar het feestterrein was ik het dorp alweer uit. Ik zei tegen Marie, dit wordt niks, je kunt hier nog geen krant kopen. Maar er werd op ons gerekend, dus werk aan de winkel. Het hele dorp liep uit om te kijken hoe wij de baan opbouwden. Autoscooters op het feestterrein was een attractie op zich. De verwachting was dan ook niet groot. Tot onze verbazing was de animo dat wel. En toen wij op maandagmorgen vertrokken, wisten we zeker: hier komen we terug. In die jaren waren de straten prachtig versierd en zat de feeststemming er al vroeg in. We leerden de inwoners persoonlijk kennen en er ontstonden warme contacten. Hier woont een volk van ons kent ons, die klaar staan voor elkaar en ook voor ons. Elk jaar stond oma Molenkamp ons al op te wachten om het water voor de wagen aan te sluiten. Ze werd een beetje een moeke voor ons en de kinderen. Het grappige is, als je elk jaar terugkomt, groei je een beetje mee met het dorp. De jochies van toen staan nu met hun kinderen aan de hand bij de kassa. Soms kwamen we gewoon een weekje eerder om mee te doen met de puzzeltocht en te wandelen in de omgeving. Als je net uit een grote stad als Rotterdam kwam, was het altijd weer even wennen aan de stilte. Eigenlijk was het weekje Darp voor ons een beetje vakantie. Het zware kermisleven eiste zijn tol en vanwege gezondheidsklachten was het in 1984 noodzakelijk het rustiger aan te doen. Maar de kermis de rug toe keren was ondenkbaar. Zoon Martin die in 'onze' Ingrid zijn wederhelft heeft gevonden besluit samen met haar verder te gaan met de autoscooter. Vader en moeder Speelman richten zich op de kleutertjes met het wel bekende 'touwtje trekken'.* Een schot in de roos want Marie zegt: *'Met een beetje geduld is een kinderhand snel*

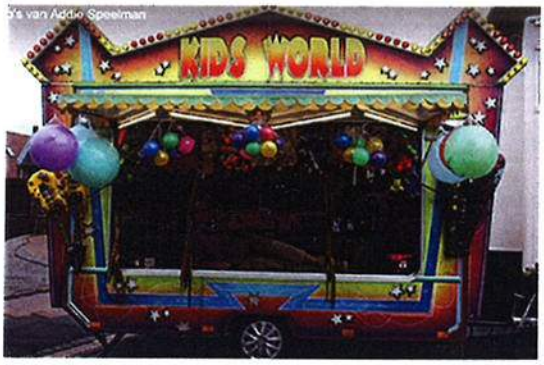

Het welkbekende 'Touwtje Trek' van vader en moeder Speelman.
Bron: Facebook

gevuld. En wat is er nou mooier dan alleen maar blije klantjes die met een lach op hun gezicht huiswaarts gaan'.

Dit blij makende werk hebben ze samen vele jaren met heel veel plezier gedaan. Maar aan alle mooie dingen komt een eind. *'Je moet een keer stoppen, we zijn inmiddels 76 jaar en het is nu tijd voor andere dingen'.* Dit betekent wel dat als het volksfeest dit jaar haar 50-jarig jubileum viert, Addie en Marie Speelman ontbreken. Maar wie weet, misschien is het in juni wel tijd voor *'een beetje vakantie'*. Een dankwoord richting de familie Speelman is hier op zijn plek, zij stonden tenslotte garant voor jarenlang feestplezier voor groot en klein. Het gaat jullie goed en nog heel veel jaren in goede gezondheid toegewenst vanuit Darp, Havelterberg en Busselte.

'Wij leggen het bijltje erbij neer, na 35 jaar de laatste keer', 2003, Hette de Haan, Jan Spitse en Jopie de Jong.
Foto: Jopie de Jong

Jan Mulder is zo'n acht jaar voorzitter van de feestcommissie. Theo Mulder, de zoon van Jan, neemt het voorzitterschap van hem over. Daarna is André Mulder (geen familie), drie jaar voorzitter en nu is Alwin de Vos (neef van André) dat sinds een jaar. Dat meedoen in de feestcommissie is wel een beetje een familieding volgens Alwin. Je ziet wat je moeder in de commissie doet en dan raak je ook besmet. Het geeft ook veel voldoening. Het laatste jaar waren er maar vijf commissieleden. Dan is het hard buffelen om alles rond te krijgen. In principe zou je negen mensen moeten hebben. Soms moet er iets acuut worden opgelost. Zo moest met de gekkekoeienziekte zo'n achttien jaar geleden de optocht worden afgelast. De trekkers mochten het erf niet af, dus konden de wagens niet getrokken worden. Of er moet een visverkoper bij de kermis gevonden worden. Dat luistert nauw, want je zoekt natuurlijk iemand die lekkere vis verkoopt, maar die ook niet te vroeg weggaat!

Doel van het dorpsfeest, is uiting geven aan het gemeenschapsgevoel. Dat werken aan het versieren van een wagen bevordert het saamhorigheidsgevoel. Vooral net na de oorlog is die behoefte groot.

Maar ook vandaag de dag kijken de Darpers uit naar hun feest en storten ze zich weer op het maken van een groot aantal versierde wagens voor hun optocht. Dit jaar voor het jubileum van het 50ste volksfeest. Ideeën genoeg om met een originele wagen voor de dag te komen. En de feestcommissie is al druk bezig met het voorbereiden van een spetterend feest. Dat wordt weer een geweldige feestweek. Waarin een klein dorp groot kan zijn!

Jopie de Jong op de bok met Piet Lefferts, Pieter Moolenkamp, Freek Kroes en Henk Rink, 1980.
Foto: Jopie de Jong

Hoofdstuk 4 - Tineke Vink e.a.

Darp langs de lijn

Een van de eerste foto's van het eerste team van D.V.S. uit 1950. Ze speelden bij café Van Lunzen aan de Van Helomaweg. In die tijd worden ze nog niet gesponsord en moeten ze de kleding zelf kopen of lenen, zoals Wiebe van Buiten in het korfbalshirt van Udi van zijn vrouw Alie. Van links naar rechts: hurkend, Wiebe van Buiten, Jan Mulder, Dirk Spin en Jan Rink en staand, Jan Bakker, Geert Been, Jan Gol, Henk Bakker, Evert van Dijk, Lense Struik en Brandes Mulder.

Bron: Wiebe van Buiten

Het voetbal in Darp kent een lange geschiedenis. Al vrij snel na de oorlog is er weer behoefte aan sport en spel. Voor de school en de inwoners van het Nieuwe Darp wordt in 1948 een sportterrein aangelegd op de huidige plek van het voetbalveld. Maar nog niet voor de voetballers. Zij leggen met eigen volk in 1946 een nieuw veld aan, in eerste instantie ten noorden van café Van Lunzen aan de Van Helomaweg en later ook aan de zuidkant van de voormalige gemeentewerf. Hier speelt D.V.S., de Darper Voetbal Sportvereniging haar wedstrijden.

Volgens twee veteranen van het Darper voetbal, de mannen Jaap de Boer en Wiebe van Buiten: *'Het voetbal staat in die tijd nog in de kinderschoenen. Het spel is met recht een 'spelletje', want we spelen puur voor de lol. Veel regels zijn er niet, het komt allemaal niet zo precies'. De plaatselijke politieagent Doorten is zowel trainer als voorzitter. Appe Boers, alias 'de zwarte panter', is voetballer, keeper of als het zo uitkomt ook scheidsrechter. Appe is een sterkeeper. Als hij in het doel staat, ben je zeker van de winst, want hij laat geen bal door. Het kan raar lopen in het leven, met de oorlog nog vers in het hoofd, spelen we op een dag een vriendschappelijke wedstrijd ergens in Twente tegen de Duitsers. En die 'strijd' winnen we ook'.* Zeker bij de thuiswedstrijden heeft de ploeg aan toeschouwers en fans geen gebrek. In die tijd, nog zonder dorpshuis, spelen zo`n beetje alle sociale contacten zich af aan de zijlijn en na de wedstrijd bij café Van Lunzen.

Daar wordt vaak nog lang nagepraat over de wedstrijd. Mede door de dienstplicht van de spelers, blijkt het lastig een voltallig elftal te behouden. Dit probleem doet zich ook voor in Havelte en Wapserveen. De drie verenigingen worden samengevoegd en voetballen verder onder de naam D.H.W. Er wordt gespeeld op een veld op de Koningskamp in Havelte. De combinatie Darp-Havelte-Wapserveen, is niet ideaal te noemen en uiteindelijk wordt besloten afzonderlijk verder te gaan.

Ook de verenigingen van Darp zoeken na de oorlog weer een plek om samen te komen. Daarom besluit de gemeenteraad in augustus 1948 tot de aankoop van de houten woonbarak van Mense Bakker en zijn gezin aan de Ruiterweg. Van het sloophout wordt een gebouwtje, vanaf dan ***De Keet*** genoemd, neergezet op de huidige plek van

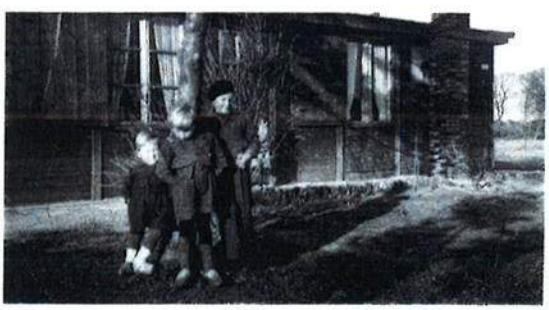

De woonbarak van Mense en Lammigje Bakker aan de Ruiterweg wordt afgebroken en in gedeelten weer opgebouwd op het in 1948 aangelegde sportterrein naast de school. 'De Keet' wordt niet alleen gebruikt voor de school, maar ook voor vergaderingen en andere activiteiten, tot het dorpshuis in 1961 gereed komt.

Bron: HvH e.o

de kleedkamers en kantine. *De Keet* gaat niet alleen dienstdoen als het sportterrein, maar ook voor vergaderingen en het consultatiebureau.

In 1962 wordt D.V.S.V. opgericht, de **D**arper **V**oetval **S**port **V**ereniging en wordt er gevoetbald op het sportterrein aan de Ruiterweg. De voorzieningen in *De Keet* zijn primitief. De kranen zitten buiten aan het achterschot en voor de hoge nood staat er een apart gebouwtje tegen de bosrand. Luxe is het niet, maar er wordt veelvuldig gebruikt van gemaakt.

Totdat het nieuwe dorpshuis in 1961 wordt geopend, vinden toneel, ouderavonden, Sinterklaasfeest etc. plaats in De Keet aan de Ruiterweg. En soms is er ook een bruiloft. De toenmalige jeugd vindt dat bijzonder interessant. Zij hebben wel zin om het feestje van dichtbij te bekijken, maar helaas wordt het groepje duidelijk gemaakt, dat het een privéaangelegenheid is en ze worden weggestuurd. Het is donker en koud die avond en binnen brandt heerlijk de kachel. De oplossing is gewaagd. Ze leggen een natte zak op de schoorsteen en hoeven maar heel even te wachten voor ze naar binnen worden geroepen! 'Nou vooruit dan maar jongens, hier hebben jullie een snoepje en wat drinken en dan naar huis'. Krijgen de heren toch nog hun zin. Zo gaat dat in die tijd.

Tussen de bedrijven door moet er natuurlijk ook nog gevoetbald worden en dat gaat er niet altijd zachtzinnig aan toe. Lachend wordt er verteld over Wout Pietersma, die in een heftige wedstrijd dusdanig gevloerd wordt, dat hij met de brancard van het veld wordt afgedragen. Het lijkt erger dan het is, want als de speler die dit op zijn geweten heeft bij de brancard langs loopt, springt Pietersma eraf om de dader alsnog een trap na te geven. Pietersma, die behalve buurthuiswerker, 5 jaar trainer is van D.V.S.V., zegt in 1971 volgens het verslag in de sportkrant: *'Ik ben fel tegenstander van een centraal sportveldencomplex. Ik hoop dat dát niet gerealiseerd wordt, omdat de buurtclubs dan naar de haaien gaan'.*

Oud-voorzitter Gerard Leffers heeft als tienjarig jochie slechts één wens: voetballen. Maar daar heb je geld en schoenen voor nodig. Met hulp van zijn broer komt deze wens in vervulling. Vanaf dat moment is hij verknocht aan deze sport. In 1965 wordt hij gevraagd voorzitter te worden van D.V.S.V. Hij speelt op dat moment nog bij Havelte, maar neemt de uitdaging aan. D.V.S.V. kent in die tijd twee elftallen. Het is

'De Keet' wordt na de ingebruikname voor de voetbal regelmatig verbouwd en uitgebreid en dat alles met vrijwilligers. In mei 1980 is de nieuwe kantine klaar en in 1995 wordt het gebouw opnieuw weer vergroot en wordt het nieuwe sportcomplex 'de Voorkampen' geopend.
Bron: HvH e.o.

een mooie tijd, spannende wedstrijden en veel plezier met elkaar.
Waar Gerard nog altijd trots op is, en met heel veel plezier aan terug denkt, is hoe de vereniging, maar ook het hele dorp, omgaat met Hendrik Lefferts. De allergrootste fan die D.V.S.V. ooit heeft gehad. Die bij elke wedstrijd trouw in de clubkleuren de wedstrijd aftrapt en de laatste vijf minuten als een echte aanvoerder het elftal naar de zege brengt. Hoe gelukkig is deze kleine grote man die dan het applaus in ontvangst neemt... Ook dát is D.V.S.V.

Hendrik van Steven (Hendrik Lefferts) hoort gewoon bij het eerste team van D.V.S.V. Altijd goedlachs en wat is hij trots op zijn club. Hans Ringenier heeft een ode aan hem op tekst en muziek gezet. 'Dat we hum niet verget'n, dan leeft ie voor'.
Foto: Hennie Lefferts.

Het eerste elftal speelt in de vierde klasse. Een elftal met een winnaars mentaliteit. Alles draait om de sport.Gerard Leffers vertelt:

'Als we een uitwedstrijd hebben gewonnen, rijdt de bus vaak nog even door Havelte. Dan weet onze grote concurrent direct waar de punten naar toe gaan. Geen mooier vermaak dan leedvermaak, zal ik maar zeggen. Als bestuur krijg je ook te maken met de minder leuke kanten van de sport. Bijvoorbeeld als te hoog oplopende emoties ontaarden in een vechtpartij, kost het soms de nodige overredingskracht om strafmaatregelen te voorkomen'.

De nevenactiviteiten en de sponsoring worden heel belangrijk voor de club. Zo komt Arend van Rosmalen wekelijks in de pauze belangeloos met fruit en bloemen. Jan Mager komt met de ijscokar en Jan van Lunzen met ranja en snoep voor de kinderen. Zo wordt een wedstrijd een uitje voor het hele gezin. Ook het Sinterklaasfeest wordt georganiseerd door de voetbal. Toch legt Gerard na vier jaar de hamer neer. Drukte op de boerderij maakt dat honderd procent inzet voor de club lastig wordt en het bedrijf gaat voor. Veel later wordt hij weer gevraagd en wordt hij voor de tweede keer voorzitter. Na een paar jaar draagt hij in 1984 de voorzittershamer over aan Johannes Ems. De passie voor het voetbal is gebleven. Nog altijd heeft Gerard een groot hart voor de club en is dan ook vaak langs de lijn te vinden. Johannes Ems, geboren en getogen Darper, is van jongs af aan nauw betrokken bij het voetbal. Op zevenjarige leeftijd begint hij bij de pupillen en groeit mee met de club tot hij 27 jaar wordt. Nog steeds met het vuur in de ogen vertelt hij: *'Voetbal is voor mij er vooral plezier in hebben, lol trappen met het elftal, de spanning voor en tijdens de wedstrijd. En winnen was de kers op de taart'*. Helaas maakte een blessure een eind aan zijn voetbalcarrière. Maar niet aan zijn betrokkenheid bij D.V.S.V.
In 1984 neemt hij de leiding over van Gerard Leffers en hij blijft voorzitter tot 1997. De sport leeft in het dorp. D.V.S.V. kan rekenen op een schare trouwe fans, die elke zondag zowel bij in- als uitwedstrijden *het feestje* en niet te vergeten de daarbij behorende *derde helft* mee beleven. D.V.S.V. speelt met het eerste elftal in de onderafdeling 5e klasse. Onder leiding van trainer Teun Kist trapt het eerste elftal het kampioenschap naar zich toe en promoveert! Het jaar daarop blijkt de 4e klasse net iets te hoog gegrepen. Maar dit elftal, eigenlijk een *vriendenclubje* zoals Johannes het noemt, neemt hier geen genoegen mee en bij de volgende competitie floreert het opnieuw. Het is een spannende voetbaltijd. Maar ook naast de wedstrijden is er het nodige te realiseren. De vereniging bestaat inmiddels uit vijf teams, het veld is te klein, de kantine verouderd en het trainingsveld aan de andere kant van het dorp bij de Veldweg, mist de nodige voorzieningen. Het bestuur gesteund door Freddie Bijkerk, toenmalig wethouder van de gemeente Havelte en tevens buurman en groot fan van D.V.S.V., legt het plan voor een verbouwing bij het gemeentebestuur op tafel. Na een lange voorbereiding, worden begin 1995 de financiële middelen vrijgemaakt en kan er gestart worden met de *grote verbouwing*. De handen kunnen weer uit de mouwen, want ook dit keer is het voornamelijk de eigen bevolking met hun *voor elkaar en met elkaar* mentaliteit die de klus in rap tempo klaart. Ook het oefenveld wordt verplaatst naar de Ruiterweg. In december 1995 wordt het nieuwe sportpark *De Voorkampen* feestelijk geopend. Het nieuwe clubgebouw blijft de naam trouw van ***De Keet*** waar ze ooit in is begonnen. Hiermee zijn alle wensen gerealiseerd en Johannes Ems draagt zijn hamer over aan de volgende voorzitter.

De sfeer in de 'derde helft' is heel belangrijk voor voetballers. V.l.n.r. Peter Gjaltema, Albert van de Belt †, Koop Leffers, Michel Dedden, Henry Bezembinder, Teun Mulder. Achter de bar Hennie Munsterman en Inge Ems †.
Foto: Frens Jansen

Het eerste team van D.V.S.V. in 1995 voor de opnieuw verbouwde en uitgebreide 'Keet'. Het is duidelijk wie de sponsor is, wel een ander beeld dan in 1950.
Foto: Theo Pleister †

Teun Mulder (rechts) en Albert Gol spelen tegen de club uit Borger. In de negentiger waren die wedstrijden een echte klassieker.
Foto: Jacob Melissen

Op de vraag hoe hij terugkijkt op deze periode, is zijn antwoord kort en bondig, ***'met trots'***. *'Trots op iedereen die in meer of mindere mate betrokken is bij D.V.S.V. Een voorbeeld van hoe een klein dorp groot kan zijn'* De zoon van Gerard, Bert Lefferts, is ook trots op zijn D.V.S.V. Tijdens zijn voorzitterschap van 2005 tot 2012 bestaat de vereniging uit 100 leden. *'Er zijn drie seniorenteams die in competitieverband spelen en bij de jeugd zijn er een F, een C en een E-team. Het unieke bij de jeugd van Darp is het contributie-systeem. Bij D.V.S.V. betaalt de jeugd namelijk geen contributie. De oudere jeugd vanaf 16 jaar betaalt € 30,- per jaar. Ook de senioren betalen weinig vergeleken met andere verenigingen, namelijk 80 euro. Dit kan D.V.S.V. zo doen, mede door de grote groep sponsoren, waardoor de vereniging financieel zeer gezond is. Verder is de geschiedenis van D.V.S.V. heel speciaal, want er zijn trainers in Darp actief geweest die hun sporen in het betaald voetbal hebben verdiend. Namelijk Teun Kist (Oud Heerenveen speler) en Herman Heskamp (Oud FC. Groningen) zijn hier trainer geweest toen Darp nog 4e klasse speelde. In de kantine is een pilsje voordelig en dat willen wij graag zo houden. Want net als met onze contributie wil D.V.S.V. overal laagdrempelig in zijn om op deze manier in lengte van dagen te kunnen blijven voetballen'.*

Damesvoetbal in Darp

Rond 1974 doet het damesvoetbal in Darp haar intrede. De eerste trainingen worden onder de bezielende leiding van Dick Crouze gegeven. Later opgevolgd door Jaap De Boer en Appe Boers. De dames strijden met heel veel inzet. Dit leidt tot het kampioenschap in 1983. Het team gaat op de platte *karre* door Darp. Prachtig toch! Op een zeker moment moeten de dames voetballen bij de *Asser Girls*. Appe Boers die overal de weg weet, rijdt voorop. Als ze een bord met nog 5 km. Groningen tegen komen, zegt Jan Munsterman tegen Appe (die een patatkraam bezit), *'Bliksemse frikandel, waar stuur je ons nu toch weer naar toe'*. Door verhuizingen en zwangerschappen valt het team eind jaren '80 uit elkaar. Maar wie je van de dames ook spreekt, ze vinden het allemaal nog steeds een geweldige tijd.

Vanaf 1974 tot het eind van de tachtiger jaren, wordt er door de dames gevoetbald en in mei 1983 worden ze zelfs clubkampioen.
Bron: Dinie de Vries

Op 1 oktober 2017 is IJhorst op bezoek. De clubs zijn aan elkaar gewaagd.
Foto: Frans Ohm

Theo Mulder is de huidige voorzitter van D.V.S.V. Hij geeft aan dat het bestuur zich vooral op de toekomst richt. Iedereen weet dat in de kleine dorpen vergrijzing een grote rol speelt. Zeker bij de kleine verenigingen en zo ook bij D.V.S.V. *'Op dit moment voetballen er twee seniorenteams, één meisjesteam en twee jeugdteams. Vooral bij de senioren moeten we scherp zijn om leden binnen te halen. Tegenwoordig moet je méér zijn dan alleen een vereniging voor voetbal. De vereniging moet voor iedereen toegankelijk zijn. Een ontmoetingsplek voor jong en oud, waar gezelligheid na afloop de boventoon voert. Daarom heeft D.V.S.V. tegenwoordig na de wedstrijd een stukje muziek in de vorm van een zanger of een DJ. Dat moet ervoor zorgen, dat ook mensen van buiten Darp het voetbal in Darp plezierig en gezellig vinden. Als je mensen van de tegenpartij op maandag spreekt, heeft men het niet over de wedstrijd, nee over de derde helft. Hoe gezellig die was! Dit stukje sociaal contact is toch wel heel belangrijk in de zo gehaaste en veranderende maatschappij'.*

De cirkel is weer rond. In het begin van het voetbal in Darp ging het puur om de lol van het spel en de gezelligheid erna. Nu probeert het bestuur die sfeer na de wedstrijd weer te creëren om D.V.S.V. te laten voortbestaan. Voetbal is nog steeds volkssport nummer één in Nederland en zeker in Darp.

Het sportpark 'De Voorkampen', een mooi complex met een vereniging om Trots op te zijn.
Foto: Wim van Velzel

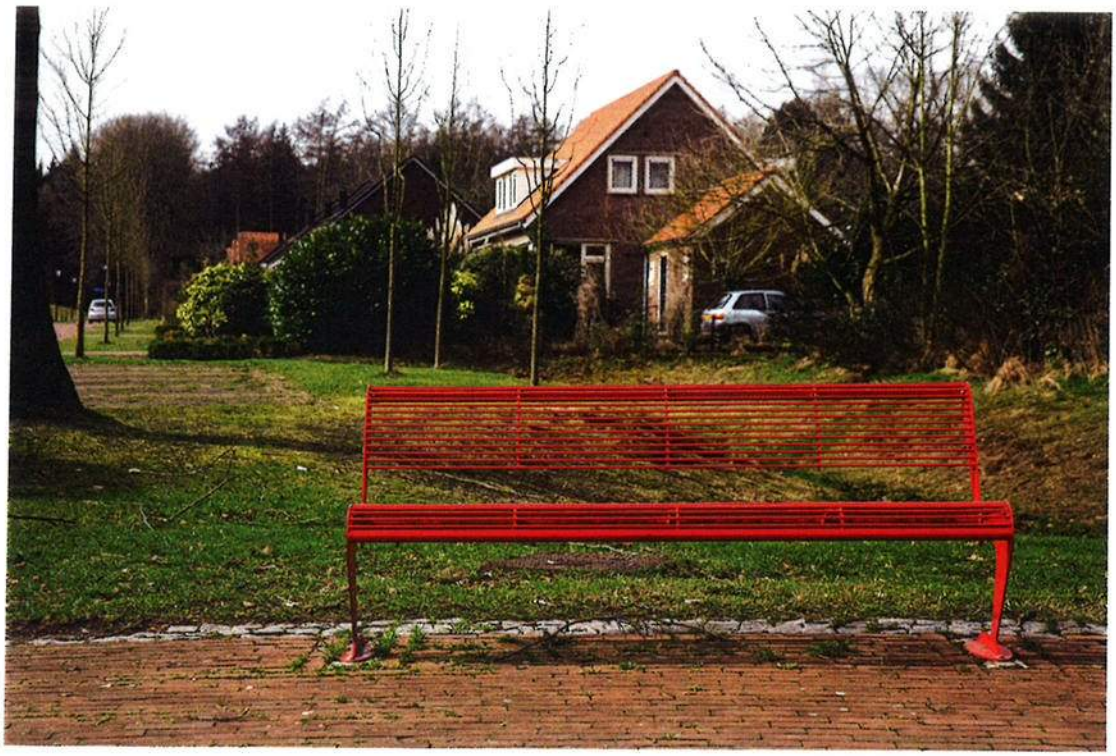

Foto: Frans Ohm

Foto: Frans Ohm

Hoofdstuk 5 - Joy van der Beek

Geen kerk, maar een dorpshuis

Een beetje dorp heeft een kerk en een kroeg! In het Nieuwe Darp is die kerk aanvankelijk ook gepland op de open plek naast de familie de Jong aan de Linthorst Homanstraat. Hij is er echter nooit gekomen. Een kroeg is er in het begin ook niet, maar er komen wel al gauw een paar stille cafés. Een ruimte voor de sporters, de vrouwenvereniging, kerkdiensten, catechisatie én zuigelingenzorg is er ook niet. Een probleem dat het gemeentebestuur oplost door in maart 1949 een keet neer te zetten op het nieuwe sportveld. Deze dient als verenigingsgebouw en als gemeenschapsruimte voor de meest uiteenlopende doelen. Maar de ruimte is niet erg groot en het dorp krijgt steeds meer inwoners. Er komen ook meer verenigingen die het gebouwtje gaan gebruiken. Er groeit behoefte aan een echt dorpshuis.

Als er iemand is die zich heeft ingezet om dat voor elkaar te krijgen, is dat onbetwist de hoofdonderwijzer van de lagere school te Darp: Meester Harm Veen! Hij beseft als geen ander dat de jeugd een plek nodig heeft om samen te komen en dan niet alleen onder de lantarenpaal of in het bos om kattenkwaad uit te halen.

De jeugd vermaakt zich in de jaren vijftig prima op de hoek van de Veldweg en de Parkweg. Op de voorgrond Roelie Been. Het is ook de plek waar onder de lantarenpaal, in de tijd van de lange avonden, de oudere jeugd 's avonds samenkomt.

Foto: Gratis Scheper

Hij schrijft in december 1955 een brief aan B &W van Havelte, met het verzoek om een dorpshuis voor Darp. Op een ouderavond in 1956 laat hij de film *'Het broze riet'* zien, over jeugd die verwaarloosd wordt. Meester Veen en met hem vele aanwezigen, maken zich zorgen over de toekomst van de jeugd.

Hij toont ook een tekening en plattegrond van een dorpshuis. Alleen, hoe betaal je dat? Er wordt besloten een loterij te houden. Die loterij levert 2159,- gulden op. Lang niet genoeg, maar het is een begin voor een comité om de plannen uit te werken.

Meester Veen wordt in 1977 geridderd uit waardering voor zijn enorme inzet om de leefbaarheid van Darp te verbeteren. Hij was de spil in het ontstaan van het dorpshuis.

Bron: HvH e.o.

Er volgt een lange weg van fondsen werven en instanties aanschrijven. Architect Reitsma maakt een ontwerp voor een dorpshuis annex kleuterschool. Maar die plannen worden later gewijzigd. Omdat er in 1958 een semipermanent kleuterschooltje eerder en goedkoper kan worden neergezet, verandert dat het ontwerp van Reitsma. In de begroting van het dorpshuis is opgenomen dat het bouwrijp maken en het grondwerk door de Darpers zelf wordt gedaan. Dat bespaart een bedrag van *f* 2500,-! Koops uit Havelte levert een kraan en vrachtwagens. De bouw en inrichting van het dorpshuis worden geschat op

De Darpers steken in 1958 de handen uit de mouwen en maken zelf het terrein voor het nieuwe dorpshuis bouwrijp. Een forse besparing op de bouwkosten.
Bron: HvH e.o.

f 70.000,-. Het blijft een probleem om de bouw financieel rond krijgen. Op het laatst wordt er nog gevraagd om geld, dat B&W van Havelte wel had toegezegd, maar door een vergissing niet heeft geregeld. Op 9 september 1960 komt er tot grote opluchting van iedereen een toezegging voor f 4.000,-. Eindelijk schiet de bouw én de inrichting op. De officiële opening vindt plaats op 13 mei 1961.

Na 5 jaar plannen, onderhandelen en hard werken heeft Darp zijn dorpshuis, precies 14 jaar na de eerstesteenlegging van de nieuwbouw. In het hart van Darp vind je dus geen kerk, maar een dorpshuis! Nog vóór de opening op 1 maart 1961, wordt het echtpaar Dedden als beheerder van het buurthuis aangesteld. Freek en Roelie

Op 13 mei 1961 wordt het nieuwe dorpshuis geopend. Links Ds. Van Bork, midden mevrouw Jo Boer, directeur Stichting Opbouw Drenthe.
Bron: HvH e.o.

Dedden zullen dat 20 jaar blijven doen! Zij zien het verenigingsleven groeien. De leden van de clubs mogen in het begin zelf voor hun natje en droogje zorgen. Maar na een periode wordt dat veranderd. Alle dienstverlening komt dan via de beheerders te lopen, ook de consumpties. Dat is even wennen, maar het werkt prima. Het is in het begin een genot voor de verenigingen om het nieuwe dorpshuis te gebruiken. Het zangkoor *De Woudklanken* o.l.v. meester Veen oefent er, de Darper vrouwen komen er bijeen, biljarters, klaverjassers, de schietvereniging, ouderavonden van de school etc. Maar vooral de jeugd krijgt aandacht. Er komen voor hen clubs waar veel ouders vrijwillig de leiding nemen en steeds meer jongeren vinden hun weg naar het dorpshuis.

Aanvankelijk staat achter het dorpshuis een keet waar de oudere jeugd bijeenkomt. Heel knus, maar op een gegeven moment explodeert er een gasfles. Die ontploffing is enorm en in de wijde omgeving te horen. Scherven en splinters liggen overal bij buren in de tuin en zelfs verder. Het is een wonder dat er geen gewonden zijn gevallen.

Bron: Kor Reins

Maar dan gaat er ineens een schok door het dorp. In een krantenartikel waarbij de foto staat van de heer J.B. van Bork, Hervormd predikant te Havelte, worden de Darpers als halve zigeuners, marskramers en werkschuw tuig neergezet. Dat pikken ze natuurlijk niet en op de bijeenkomst in het dorpshuis is het dan ook afgeladen vol! De stemming is behoorlijk rumoerig! Dominee Van Bork zat als voorzitter van de Stichting Dorps- en Buurthuiswerk Havelte e.o., nota bene in het oprichtingscomité!

Er blijkt tijdens de tumultueuze bijeenkomst, dat ds. Van Bork geen woorden van dien

Deining in Darp over krantenartikel

Verhaal over buurthuiswerk schoot doel voorbij

Dit krantenartikel zorgde voor grote woede bij de Darper bevolking. De uitlatingen zouden niet door de dominee zijn gedaan, maar van een journalist komen.
Bron: Meppeler Courant 24 november 1961

aard heeft gebruikt. De schrijver van het artikel heeft **zijn** idee over de Darper bevolking uitgesproken. Het nare gevoel van de meeste aanwezigen wordt gelukkig iets weggenomen, maar het voorval blijft nog lang nasudderen! Op het net opgestarte buurthuiswerk zet dat wel degelijk een domper! Maar de vrijwilligers gaan standvastig en vol idealisme door met hun werk.

Er komen in het dorpshuis zelfs muzieklessen voor de jeugd. Co Valeska, een musicus met een eigen orkest, geeft gitaar- en accordeon lessen. Hans Ringenier is een van de kinderen die in 1961 gitaarles krijgt van hem. Hij vindt de liedjes die ze moeten spelen eigenlijk saai. Maar de liefde voor de akoestische gitaar heeft hij toen wel opgedaan. Na 2 jaar stoppen de lessen en echt goed spelen heeft hij er niet geleerd. Pas veel later ziet hij een mooie gitaar en neemt weer gitaarles. Hij speelt in bandjes en treedt nog steeds op. Hans maakt een loflied op Darp, 'Klein Dorpje Darp' (you tube).

Bron: Hans Ringenier

Gitaarclub 1960. Bovenste rij v.l.n.r. Jan Jansen, Pieter Kuik, Willem Ems, Trijntje Ems, Alida Been en Geertje Benak. Onderste rij links Hans Ringenier en rechts Henk Trinks.
Bron: Alida Been

Medewerking Darpers boven alle lof verheven

Buurthuiswerkleider Wout Pietersma is razend enthousiast over de vrijwilligers. Dat vertelt hij in maart 1968 in een interview aan een journalist van de Meppeler Courant. Hij geeft de toneelvereniging 't Olde Bessien, ooit opgericht door meester Veen, weer nieuw elan. Er hebben zoveel vrijwilligers geholpen met decors en kleding maken, dat de uitvoering een groot succes wordt. De toneelvereniging heeft nu 18 leden en bijna de helft daarvan is jonger dan 20 jaar. Dus de toekomst ziet er rooskleurig uit. Bovendien wordt Pietersma trainer bij voetbalclub D.V.S.V. en helpt bij het opzetten van het clubblad *D.V.S.V. Vooruit*. Ook daar is hij getroffen door de enorme inzet van de ouders! In de zomer worden er vanuit het jeugdwerk zomerkampen georganiseerd. De kritiek in de pers op de *hedendaagse* jeugd deelt hij niet: *'Er zijn ideeën geopperd door de oudste groep om beatavonden te gaan houden. Dat mag van de leiding, maar als het uit de hand loopt, is dat ook meteen het einde van het experiment. En het gaat prima. Zelfs geen gebroken glas! Je moet ze wel vertrouwen geven en naar ze luisteren. Maar waar ben je als buurthuiswerker als je niet zo'n fantastische groep vrijwilligers om je heen hebt? Mijn petje diep af voor de Darpers!'*

Ondertussen komen er kleine dingen naar voren die in feite toch aan het buurthuis ontbreken. Er is te weinig ruimte voor schoolgymnastiek, dus komt er 4 meter bij het gebouw om dat aan te pakken. En na verloop van jaren, blijkt het interieur uit 1961 wel erg gedateerd! Dus maken Freek en Roelie Dedden nog mee dat de heleboel gemoderniseerd wordt. Als ze in 1981 na 20 jaar afscheid nemen, hebben ze als wens dat het dorpshuis snel een uitbreiding krijgt. Het clubhuiswerk heeft meer ruimte nodig en de noodvoorzieningen voldoen bij lange na niet. Al tijdens de laatste periode waarin het echtpaar Dedden beheerder is, valt Jannie Ems in. Zij werkt aanvankelijk in de Veldkei te Havelte en komt helpen als Freek Dedden ziek is. Omdat werken én in de Veldkei in Havelte én in Darp uiteindelijk niet goed uitpakt, kiest ze ervoor om helemaal in Darp te komen werken. Best een sprong in het diepe als buitenstaander.

Maar Jannie legt makkelijk contact en heeft een luisterend oor voor iedereen. Het jeugdwerk bloeit met een timmerclub, een kookclub en een boetseerclub. Behalve die clubs en verenigingen heeft Jannie ook de werkzaamheden rond Sinterklaas,

Na 20 jaar beheerder te zijn geweest, nemen Freek en Roelie Dedden afscheid van hun dorpshuis in 1981.
Bron: HvH e.o.

de discoruimte van de jeugd en de badmintonclub. Bovendien allerlei activiteiten van de Stichting Welzijn, bruiloften en partijen en niet te vergeten het Darper Feest! Dat feest trekt zoveel mensen naar het dorpshuis, dat de zaal tjokvol zit. Opmerkingen van het publiek over het tekort aan ruimte zijn niet overdreven. Het dorpshuis is aan een uitbreiding toe.

Eindelijk is het zover. De beheercommissie en Jannie overleggen over de kleurstelling van de vloer in de sportzaal. Er komt een draaibaar, opklapbaar podium! Jannie vindt het helemaal *haar gebouw* worden. Na veel werk is de verbouwing in maart 1984 klaar. Bij de feestelijke heropening zal meteen de naam van het dorpshuis, *De Stobbe* onthuld worden. Jannie Ems geniet van het werken in de vernieuwde Stobbe. In 1990 solliciteert ze als beheerder en dan wordt zij officieel de eerste vrouwelijke locatiebeheerder!

De Stobbe wordt zeer intensief gebruikt. Het deel dat het meest gebruikt wordt, is de gymzaal. De school maakt er voor de gymlessen gebruik van, de voetbalclub traint er 's winters, het dorpsfeest gebruikt de zaal en andere dorpsactiviteiten vinden er plaats. Maar de technische staat is niet best meer! Het dak is slecht, de vloer is verzakt, de gevels zijn verrot, er zijn geen douches of goede warmwatervoorzieningen, de ruimte is te klein en onveilig voor sommige sporten en de kachels zijn een gevaarlijk obstakel. Kortom, in 1984 is de voorkant van het gebouw vernieuwd, maar de gymzaal is 30 jaar oud en niet aangepast. Met de huidige eisen aan een sportzaal is zelfs renovatie niet zinvol, maar moet er radicaal verbouwd worden! Ook de peuteropvang moet geregeld worden. Darp komt massaal in actie voor uitbreiding van De Stobbe. In de commissievergadering van de gemeente op 18 mei 1994 uiten de Darpers hun klachten en hun boosheid, omdat er wel beloftes zijn gedaan vóór de verkiezingen, maar er ná niks is gebeurd. Er komt veel begrip voor de situatie vanuit de politiek, maar weer geen vaste afspraken. De gemeente kan het plan niet alleen bekostigen en er zullen ook andere subsidiebronnen moeten worden aangeboord. Zowaar een herhaling van de fondswerving uit het prille begin van het dorpshuis!

Op 29 april 1984 wordt het verbouwde dorpshuis heropend en krijgt het de naam De Stobbe. De directeur gemeentewerken Wim van der Wijk overhandigt Hendrik Benak de sleutel in aanwezigheid van vele genodigden, waaronder de commissaris van de Koningin de heer Oele en burgemeester Hensens.
Foto: Gerrit Russchen

De Darpers gaan teleurgesteld naar huis. Het plan voor een nieuwe gymzaal én een onderkomen voor de peuters zou zo'n 1.1 miljoen gulden gaan kosten. Daarvan zal *f* 60.000 uit landelijke fondsen moeten komen en *f* 40.000 kan bespaard worden op de bouw door zelfwerkzaamheid van de Darpers. Net als toen steken de Darpers de handen uit de mouwen! Aan hen ligt het niet. Darp blijkt een dorp te zijn met veel bouwvakkers en die weten van aanpakken.

Voor de bouw van gymzaal en peuterlokaal in 1996 wordt veel werk door Darpers verricht. Reino de Haan bedenkt een manier om geld uit te sparen door geen straatzand te kopen, maar ter plekke te 'putten'. Hij kan goedkoop een kraan regelen bij zijn baas. Precies op het moment dat hij al een heel groot gat heeft gegraven, waar veel mooi zand uit is gekomen, staan er 2 ambtenaren van de Provincie naast hem. Hij wordt van een heel ernstige overtreding beschuldigd: 'Graven in een z.g. waterwingebied'. En hij krijgt de opdracht de kuil per direct dicht te gooien! De ambtenaren hebben nooit begrepen waarom er zoveel zand overbleef nadat de kuil is gedicht. Maar het benodigde straatzand is er. Doel bereikt.

Bron: Kor Reins

Nu de rest van het geld nog bijeen zien te garen. Het gemeentebestuur gaat uiteindelijk overstag en de financiën komen gelukkig rond. Darp krijgt in 1996 de gevraagde peuteropvang en een grote gymzaal bij De Stobbe. Een enorme vooruitgang voor alle gebruikers.

Er komt een volksdansgroep en in 1999 een line dance groep. Maar ondertussen is er wel het een en ander veranderd voor het buurthuiswerk. Zo belangrijk als men het in de 60' er jaren vond, zo drastisch wordt er nu op bezuinigd. Er komen minder jeugdwerkers. Vier jeugd- en jongerenwerkers moeten volgens een nieuwe opzet in alle dorpen van

Westerveld de vrijwilligers aansturen. Dus komt er steeds meer op het bordje van die vrijwilligers te liggen. In Darp is er ook het een en ander veranderd. Hier zijn nog woningen te huur en daar komen mensen uit het Westen op af. Die zijn vaak ouder en hebben geen opgroeiende kinderen meer. Gelukkig komen die nieuwe Darpers wel naar De Stobbe en werken ze ook als vrijwilliger mee.

Maar de school begint last van krimp te krijgen doordat er minder kinderen worden aangemeld. De lagere klassen zijn klein. Er is gelukkig nog steeds een klei- en knutselclub. Voor de timmerclub blijft genoeg animo.

Ook de kook- en bakclub draait rustig door. Voor de jeugd tot 12 jaar is er een soos in de bovenruimte van De Stobbe. Maar na een grondige renovatie is die soos vanaf januari 2005 ook open voor 12 tot en met 15 jarigen. Naam van de soos?
'*Heavens Place*'.

Ron Vis komt in 1987 aan de Bosweg in Darp wonen. Er komen steeds kinderen bij hem belletje drukken. Nou ja, kattenkwaad. Maar als ze hard op zijn raam gaan bonzen, vindt hij dat minder geslaagd. Hij hoort dat er 's winters in het dopshuis kinderclubs zijn, die geleid worden door ouders/vrijwilligers. En hij denkt: 'Als ik me nu eens opgeef om ook mee te doen, leer ik die kinderen beter kennen en zij mij'. Hij heeft 10 jaar lang veel lol beleefd met de bak- en kookclub, de boetseerclub en de timmerclub. Henk Gol en Tinus Baaiman houden het nog veel langer vol met de timmerclub! Van de kinderen op de kleiclub leert Ron Vis een heel leuk spel. Met een klont klei op de deur gooien. Heerlijk om je af te reageren. Jannie Ems is er niet zo blij mee, maar ze krijgen de deur weer keurig schoon. De afsluiting van het jeugdclubwerk voor de zomervakantie is altijd een happening. Er wordt bij bakker Bergman deeg gehaald voor het bakken van stokbrood. In de Veldkei bij Egbert Allema halen ze de andere benodigdheden. En dan brengt Roelof Boers in zijn auto met aanhanger Ron met alle spullen naar het oefenterrein van de militairen om alvast de kampvuurtjes klaar te maken. Ron zit daarna te wachten tot in de verte de kinderen van alle clubs aankomen lopen. Hun gelach en gejoel hoort hij steeds dichterbij komen. En dan aan het stokbrood bakken! Wat een geweldige manier om het clubjaar af te sluiten.

Bron: Ron Vis

Afsluiting van het jeugdwerkseizoen in het militair oefenterrein met samen stokbrood bakken.
Foto: Ron Vis

Niet alleen voor 12+ is er in De Stobbe nu een plek, maar ook aan de 55+ dames wordt gedacht. Er komt in 2007 een gymclub voor hen. Niet bepaald een soos, maar lessen met pittige oefeningen voor je lijf met af en toe wel samen een ontspannen uitje. Veel Darper dames zijn iedere woensdagmiddag van de partij.
In 2008 neemt Darp na 27 jaar afscheid van Jannie Ems.

Jannie Ems neemt na 27 jaar in 2008 afscheid als locatiebeheerder. De receptie voor haar afscheid wordt druk bezocht.
Bron: Meppeler Courant 3maart 2008

Zij geeft de sleutel en de geldkist over aan Anneke Croezen. Anneke werkt al een poos bij de Veldkei voordat ze beheerder wordt van De Stobbe. Dat is een grote overgang voor haar. In Havelte was het erg druk en vol en in Darp is het veel kleinschaliger en rustiger.

In het begin kwam ze via de keuken de gemeenschappelijke ruimte binnen met een zeer luid: '***Goedemiddag!***' Dan schrokken de biljarters zich suf. Ze had zich dat in de Veldkei aangeleerd om daar over het lawaai heen te komen. Maar dat was in Darp niet nodig.

In overleg met Eric Boers van Welzijn MensenWerk over mogelijkheden iets toe te voegen aan de leefbaarheid van het dorp, komt het idee naar voren om te starten met een eetcafé. Dat spreekt Anneke erg aan omdat ze graag kookt. Het wordt een groot succes. In september 2011 zitten er 38 deelnemers heerlijk te genieten van een drie gangen diner gemaakt met verse producten. Roelina Bierman is daarbij haar grote steun. Eens per maand, op donderdagavond kun je gezellig uit eten in Darp. Een leuk gebeuren

dat nog steeds plaats vindt! Er zijn heel wat clubs waaraan Darpers kunnen meedoen. Breien, boetseren, enneagram, linedance, wolspinnen, taartbakken, tarotkaarten leggen, mandela's kleuren, de schietvereniging, biljarten, de vrouwensoos, gym 55+, badminton, klaverjassen én de toneelclub 't Olde Bessien, zijn allemaal mogelijkheden om in je vrije tijd plezierig en leerzaam bezig te zijn. En bij De Stobbe-schilders en vogelvereniging Darp en omstreken ben je ook van harte welkom. Darters hebben hun onderkomen gevonden in café 't Buitenbeentje.

Anneke voelt zich steeds beter thuis in De Stobbe. In 2012 wordt Anneke echter ziek, maar met medicatie gaat het wat beter en met hulp van Roelina pakt ze het werk weer op. Maar Roelina moet steeds vaker de taken overnemen en in 2014 wordt Anneke voor 100% afgekeurd. In het begin is dat heel moeilijk te verwerken omdat ze het werk met zo veel plezier doet.

Haar opvolgster wordt Corlinda van Vilsteren. Zij is beheerder in Wilhelminaoord, maar daar moeten door de bezuinigingen alle taken door vrijwilligers worden overgenomen. Er komt daar geen locatiebeheerder meer en zo komt Corlinda als beheerder naar De Stobbe. Zij neemt ook Annekes eetcafé over.

De krimp baart de school zorgen en ook steeds minder mensen bezoeken de clubs. De jeugdsoos trekt niet genoeg leden meer en wordt opgeheven. De kook- en bakclub voor de jeugd stopt en uiteindelijk ook de timmerclub. Echter als op 9 mei 2017 gevierd wordt, dat 70 jaar geleden de eerste steen van het Nieuwe Darp is gelegd, komen er tachtig Darpers op af! Een ouderwets succes, mede door een leuke, gezellige quiz, die ervoor zorgt dat de mensen druk met elkaar overleggen over de antwoorden. Ook de feestavond met 'Toppers van Darp' trekt veel publiek. Er is een facebook pagina Darp 70 jaar, waar de optredens op te zien zijn. Dat levert veel likes op.

Dan is er nog een nacht-evenement, waar veel ouders en kinderen op inschrijven. Naar de hunebedden in een echte Yap (de Heide expres van Jan Kootstra) en terugwandelen in het donker. Halverwege in het bos een pauze met chocolademelk en in het warme dorpshuis napraten met erwtensoep, roggebrood en katenspek. Een heel gezellig gebeuren en volgens alle deelnemers voor herhaling vatbaar.

Op 9 mei 2017 wordt reeds stil gestaan bij de viering van 70 jaar Darp. De Pub Quiz zorgt voor een levendige discussie tussen de bezoekers over de goede antwoorden.

Foto: Marion van Rijn

Het dorpsleven zichtbaar

Als eerbetoon aan alle huidige vrijwilligers en deelnemers, volgt hier een overzicht van de activiteiten anno 2018 in de Stobbe. Te beginnen met de verenigingen die gebruik maken van het buurthuis. Fotografie, Frans Ohm

Pels en Pluim. De klein-dier fokvereniging is opgericht op 11 februari 1963 en bestrijkt de wijde omtrek. Op dit moment zijn er 55 gewone leden en 3 jeugdleden, waarvan 33 met een fokkerskaart. In Darp zijn nog 3 leden actief die shows bezoeken. Na jaren achtereen tentoonstellingen te hebben gehouden in het dorpshuis, zijn deze nu sinds een jaar of tien in Havelte.

Toneelvereniging 't Olde Bessien. Sinds de oprichting in 1963, wordt jaarlijks met groot enthousiasme van de spelers en met veel succes bij de toeschouwers in een vol dorpshuis opgetreden. Bij de generale repetitie worden de kinderen uitgenodigd en men gaat ook in Havelte op tournee. Er is zelfs een periode geweest dat er in Uffelte wordt gespeeld.

Schietvereniging De Treffers. Is de belangstelling groot bij de oprichting in 1979, gedurende de jaren daarna schommelt het ledenaantal rond de 15 tot 20. Dat betekent, dat het laat wordt voordat iedereen zijn schietbeurten heeft gehad. Dat laten gezin en werk niet makkelijk toe. Inmiddels schieten er 8 leden op de dinsdagavond, eens in de veertien dagen. Tweemaal per jaar is er een competitie met Uffelte. In het verleden gebeurde dat met 4 tot 5 verenigingen uit de buurt.

Kaartvereniging D.K.C. De schietvereniging wordt opgericht met 40 leden. Het is iets nieuws, iets anders. Met twee geweren is het echter lang wachten voor je aan de beurt bent. Wat doe je dan: een kaartje leggen. Zo laten het jaar daarop een aantal leden het geweer voor wat het is, en richten de 'Darper Kaart Club', D.K.C. op. Het maximum aantal leden is 24 geweest, inmiddels zijn het er 12. Elke maandagavond zijn de klaverjassers te vinden in de Stobbe. Jeugdige aanwas is er helaas niet.

Vogelvereniging Darp e.o. De vereniging wordt opgericht rond 1990 en telde destijds maximaal 20 leden. Inmiddels zijn er nog 9 leden, waarvan er 4 actief zijn. Zes jaar geleden is de laatste tentoonstelling in Darp gehouden. Een enkeling doet nog wel eens mee met een tentoonstelling elders.

Biljartvereniging 55+. Als De Stobbe in 1996 wordt verbouwd, komen er twee biljarttafels en wordt de biljartvereniging opgericht. Op dit moment spelen er 8 à 10 leden onderling tegen elkaar. Het lukt niet meer om als team tegen andere verenigingen wedstrijden te spelen.

Naast het bij elkaar komen in verenigingsverband, vinden er in De Stobbe ook nog andere activiteiten plaats. Wekelijks dansen er de *'Durango Line and Show Dancers'* (jeugd en volwassenen) in de prachtig opgeknapte ruimte waar vroeger de jeugdsoos was.

Een enkele keer treden ze elders op. Eén keer in de maand is er het eetcafé en voor de 55+ is er gymnastiek en een soos. De ouderen volksdansen en de jeugd doet aan streetdance. Ook wordt er geschilderd en gebadmintond.

Niet alleen in De Stobbe ontmoeten de Darpers elkaar, maar ook op andere plekken in het dorp. Aan het voetballen is in het vorige hoofdstuk reeds ruime aandacht besteed. Ook 't Buitenbeentje is zo'n ontmoetingsplek en uiteraard 's winters de ijsbaan, tenminste als er geschaatst kan worden.

Dartvereniging 't Buitenbeentje. Zo'n 25 jaar geleden wordt de dartclub vanuit de D.V.S.V. opgericht. Aan het pijltjesgooien in de voetbalkantine komt een eind als de politie eist dat de kantine 's avonds wordt gesloten. De dartborden komen dan in 't Buitenbeentje te hangen. Het aantal darters groeit van ca. 12 naar ca. 30 en is nu weer terug op 12. Men speelt mee in de 2de klasse van de kroegencompetitie van de 'Meppeler Dart Vereniging'.

IJsclub Nooitgedacht. Er wordt een ijsbaan aangelegd tussen de Kampen en de Ruiterweg, welke in 1971 wordt geopend door burgemeester Hensens met het doorknippen van een lint. Door de zachtere winters zijn er echter steeds minder schaatsdagen. Maar als de baan open is, weten velen hem te vinden en smaakt de warme chocolademelk heerlijk. Als vadertje vorst het toelaat worden er kortbaanwedstrijden gehouden.

Tot slot

Ook Darp ontkomt niet aan een teruglopend aantal vrijwilligers en deelnemers door een combinatie van vergrijzing, geringe aanwas en verschuiving van interesses. Dat neemt niet weg dat degenen die actief zijn, dat met veel plezier en overgave doen. De tijden veranderen en wellicht moeten er dan ook andere manieren worden gevonden om mensen met elkaar in contact te brengen. Maar hoe? En waar zijn de vrijwilligers die zich daarvoor willen inzetten? Het zal zo jammer zijn als de Darpers het leefplezier in hun mooie dorp niet meer samen delen. Laten we er daarom aan werken dat De Stobbe haar functie blijft behouden voor de leefbaarheid van Darp.

Waar eens een kerk gedacht is, staan nu De Stobbe en Café Cafetaria 't Buitenbeentje als dé ontmoetingsplek voor de Darpers. Het kan verkeren!

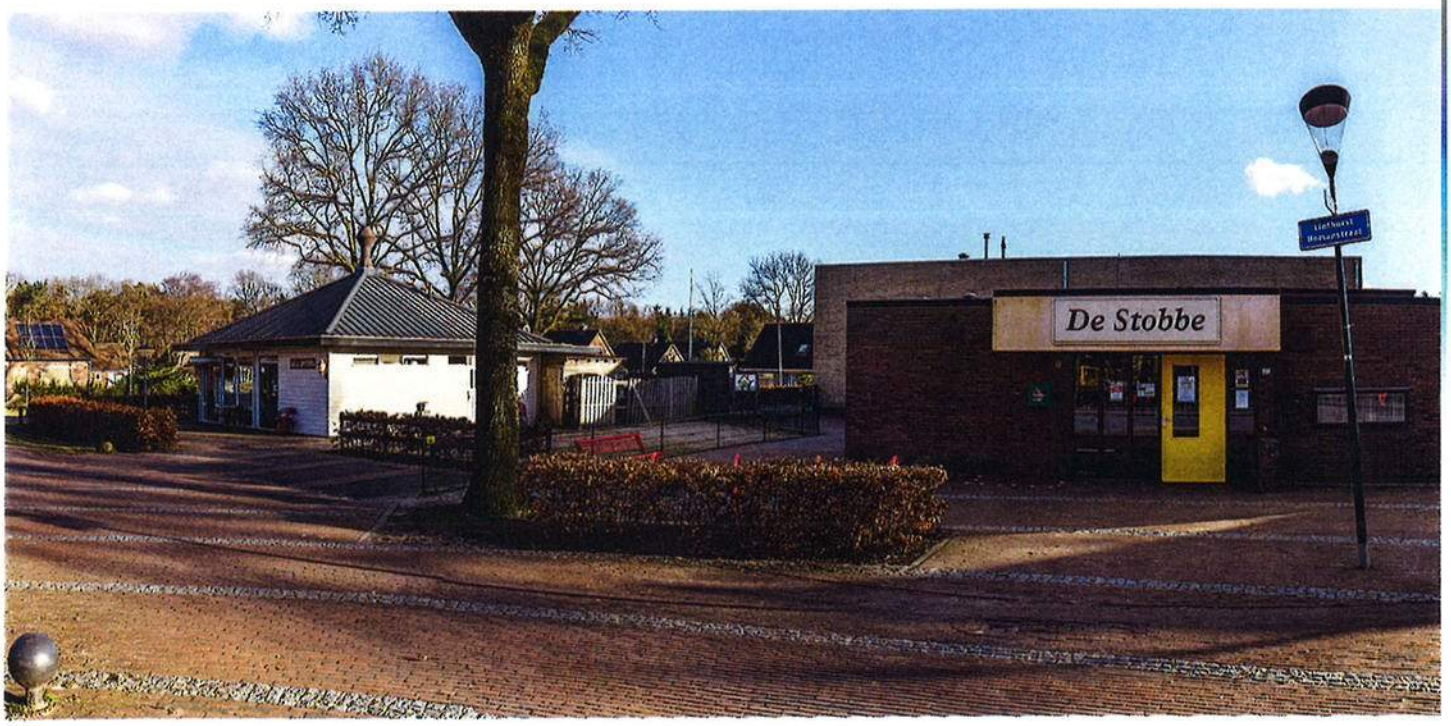

Fotografie: Frans Ohm

Foto: Wim van Velzel

Hoofdstuk 6
Ria en Klaas Molenkamp

De Darper school

Bron: HvH e.o

Het markante witte gebouw, de Darper school, welke tientallen jaren het beeld van Darp langs de Ruiterweg heeft bepaald, is er al jaren niet meer. Je oog moest wel op dit typische schoolgebouw in het kleine dorp Darp vallen, als je er langs kwam.

Aangezien Darp een kinderrijke buurtschap is, wordt in 1889 het besluit genomen om de openbare lagere school van Havelterberg naar Darp te verplaatsen. In 1891 telt de school al 82 leerlingen. Naarmate de zomer dichterbij komt, daalt het leerlingenaantal. De hoofdmeester is Johannes Vierhoven. Zodra de oudere kinderen van school kunnen, nemen de ouders hen van school om aan het werk te gaan. Het onderwijs in de school heeft door het onregelmatige leerlingenbezoek bepaalde beperkingen. Echter, de schoolopziener schrijft een goed rapport over de school. Op bijna alle onderdelen scoort de school ruim voldoende tot goed. Het vak natuurkunde is onder de maat en de inspecteur noteert dat er tot zijn spijt geen gymnastiek wordt gegeven. In 1904 heerst er in de school een adderplaag. Het voorval haalt zélfs de Meppeler Courant. De schooljeugd is op de hoogte van het onderscheid tussen een adder en een ringslang en slaat de adders met de klomp dood.

Een leerlingenlijst uit 1891 vermeldt de namen van gezinnen met schoolgaande kinderen: Leffers, Molenkamp, Spin, Ems, Kroes, Bel, de Wolde en Wobben.
De school kenmerkt zich door een lange gang. Aan de linkerkant de leslokalen, een berging en een handenarbeidruimte. Later komt er een leslokaal bij met een personeelskamer. Rechts van de gang zijn de toiletten

Een terugblik op 30 jaar OBS Darp, 1976-2006

In 1976 is Albert Snijders de hoofdonderwijzer. Het schoolteam bestaat verder uit Reinder de Lange en als jonge, onervaren juf komt Ria Groen aan school. Het is meteen een vuurdoop met 33 kinderen in klas 1 en 2. Het zijn hele lange dagen met het steeds opnieuw bedenken van lessen om te zorgen dat ieder kind zich goed kan ontwikkelen. In die tijd maken we werkbladen met een stencilmachine, vinden de kinderen schrijven voor een sticker geweldig en kunnen ze met het puntje van de tong uit de mond zich helemaal uitleven in het kleuren met stift! We zingen liedjes, begeleid door de accordeon en in de eerste- en tweede klas is het lied *'Mooi Anna zat op majesteit'* favoriet, omdat het zo mooi uitgespeeld kan worden.
In de strenge winter van 1979 valt er zoveel sneeuw, dat het tot de vensterbank staat. De winter houdt lang aan en het is voor de dieren moeilijk om aan voedsel te komen. Dus gaan we met de kinderen naar *de Groene Heuvel* om de dieren te voeren.
In de pauze is het zandpleintje vaak favoriet. Daar kunnen de jongens heerlijk voetballen. De pauzes duurden dan vaak langer dan de voorgeschreven 15 minuten.

De dagelijkse gang van zaken

Het lesprogramma ziet er in de huidige tijd heel anders uit dan in het verleden. Om 14:30 uur gaan de eerste- en tweede klas naar huis en is er handwerken voor de meisjes van klas 3 en 4 of klas 5 en 6. De jongens hebben dan handenarbeid. Toen leerden de meisjes nog breien, haken en borduren. Zelfs naaien op de naaimachine komt aan bod. Na 1985 wordt dit helemaal van het lesrooster gehaald. Het worden expressievakken en daar is geen plaats meer voor het echte handwerken. We moeten de vakken met elkaar integreren. Dat betekent dat je bijvoorbeeld bij een aardrijkskundeles ook iets van tekenen of handvaardigheid moet kunnen doen.

Ouders en school

De school stelt zich actief op bij het volksfeest. Er ontstaat het plan om voor de optocht iets anders te verzinnen dan alleen op een boerenwagen met dennengroen te zitten. Vanaf 1977 maken ouders en leerkrachten van de school samen een versierde wagen. We versieren vele avonden en het is vooral heel gezellig. De geldprijs gaat naar school om er iets voor de kinderen van te kunnen kopen. En elk kind kan meedoen! We winnen meerdere keren de eerste prijs. Op de vrijdagmiddag van het feest zijn er eerst zeskampspelen op het

Foto: Ria en Klaas Molenkamp

voetbalveld; later voorstellingen in De Stobbe. Als de soundmixshow zijn intrede doet, zijn de leerkrachten ook van de partij. We herinneren ons Johnny Cash. Ouders en leerkrachten vormden één geheel!

Ook het lopen met de lampion gaan we anders organiseren. In overleg met de clubs worden de lampionnen op school gemaakt. Verder organiseren we het zo, dat iedere straat één groepje kinderen aan de deur krijgt. Op school wordt de buit dan eerlijk verdeeld. Het is om zes uur 's avonds een prachtig gezicht met al die lampionnen verdeeld over alle straten van Darp.

Foto: Ria en Klaas Molenkamp

Een nieuw gezicht

Klaas Molenkamp komt in 1981 als stagiair op school. Al snel blijken zijn kwaliteiten op het gebied van muziek, handvaardigheid en biologieles. Hij neemt desnoods dieren mee naar school.

Als Reinder de Lange een baan elders krijgt, wordt Klaas benoemd als onderwijzer aan de Darper school. Het gaat met het hoofd van de school steeds moeizamer en eigenlijk wordt Klaas meteen al mede leidinggevende.
De school aan de Ruiterweg voldoet niet meer aan de eisen van de tijd en in 1982 wordt er een nieuwe school gebouwd aan de Veldweg. De hele bouw wordt vastgelegd op foto's en deze worden later in een mooie lijst opgehangen in de nieuwe school.

Bron HvH e.o

Met school getrouwd

Een ambitieuze juf en een nog ambitieuzere meester, elkaar goed aanvoelend en aanvullend, dat wordt een paar! Dat is nogal wat in de begin jaren '80. Samenwonen, dat gebeurde toen nog niet veel. Een voordeel is dat de verhuizing van de oude naar de nieuwe school in 1982 als een soort bruiloftsstoet plaats vindt, met dank aan Marrie Tuit voor het lenen van haar trouwjapon. In 1983 worden alle schoolkinderen uitgenodigd op het echte bruiloftsfeest van meester en juf Molenkamp-Groen in de Koperen Pomp in Eesveen.

Bron: Ria en Klaas Molenkamp

Voor ons gevoel is heel Darp naar het Gemeentehuis gekomen om te kijken naar ons als bruidspaar. Het voelde als een warm bad!

De nieuwe school

In de nieuwe school komt, na het vertrek van Albert Snijders, nog een jonge leerkracht (Jaap Scheper) ons team versterken. In 1985 worden de lagere school en de kleuterschool voor de wet samengevoegd tot basisschool. In Darp zijn we de tijd dus al ver vooruit. We zijn vooruitstrevend en volgen veel nascholingen, o.a. het onderwijskundig project *'De Kleine School'*. De resultaten van de leerlingen zijn goed en we halen met regelmaat de krant vanwege de vele schoolse activiteiten, waarbij het schoolteam voor de volle 100% wordt gesteund door de bevolking.
Belangrijker is dat de kinderen het fijn hebben op school. De kinderen leren blokfluitspelen en op zaterdag gaat Klaas met de kinderen het veld in om de natuur te leren kennen.

Foto: Ria en Klaas Molenkamp

Meerdaagse schoolreis

Het schoolreisje naar Hattem wordt een topper! De fietstocht langs het museum Schonewille in Zwartsluis, de nachtelijke douanespelen in het bos, de Bonte Avond. Geweldige verhalen horen we nog steeds. Het ophalen van de fietsen is geen enkel probleem. Henk Kuik, werkzaam bij de W.M.O. zorgt met de grote vrachtauto voor het vervoer. Via Henk krijgen we ook dennengroen. Hiervan maken leerlingen en ouders kerststukjes voor mensen die zich voor de school hebben ingezet, voor bejaarden en voor zieke mensen. Het gebaar is klein, de waardering van de bevolking groot. Zo kunnen we heel veel leuke activiteiten ondernemen omdat de ouders heel actief meehelpen met de maandelijkse oud papieracties. Aanvankelijk halen alleen de oudercommissie (later ouderraad) en de leerkrachten elke maand het oud papier op. Die samenwerking wordt uitgebreid met vrijwilligers.

Andere activiteiten

Dankzij de opbrengsten van het oud papier kunnen we veel leuke dingen doen voor de kinderen. Daardoor worden de schoolreisjes mede zo'n succes. De jaarlijkse telefoonboekenrace is bedoeld om zoveel mogelijk oud papier te verzamelen. De winnaar mag eten bij meester en juf Molenkamp en zelf bepalen wat er dan gegeten wordt. Ook het jaarlijks 'kerstdiner' is een sfeervol gebeuren. De hal wordt prachtig aangekleed en er is een enorme keuze aan brood en beleg. Het Buitenbeentje zorgt voor de kroketten en frikadellen. Leo Gaal regelt houten banken, stallantaarns en stro. Het is een hoogtepunt in het jaar, waarbij elke klas voor een optreden zorgt tijdens het eten. Elk jaar hebben we ook een projectweek. Alle vakgebieden staan dan in het teken van het gekozen onderwerp. Ouders en belangstellenden kunnen dan tijdens de afsluitende avond alles bekijken. We zijn in de jaren tachtig en negentig echt voorlopers op dit gebied. Hoogtepunt is een heuse waterpartij in school. En ook het kunstproject met Mark van der Staaij mag er wezen, ieder kind maakt zijn eigen schilderij! Er worden vleermuiskasten getimmerd in samenwerking met de W.M.O. en in het omringende bos opgehangen.
De belangstelling vanuit de gehele bevolking was altijd massaal, *'De school is van Darp en Darp is van de school!'*

Foto: Ria en Klaas Molenkamp

Foto: Ria en Klaas Molenkamp

Rommelmarkt

Als de oud papierprijs in een dip belandt, ontstaat het initiatief van Klaas om een rommelmarkt te organiseren om nog meer geld te verdienen. In die tijd is er nog bijna nergens een rommelmarkt, zodat die van Darp uitstekend wordt bezocht. De organisatie is prima geregeld en de sfeer supergezellig. We kunnen jaarlijks rekenen op een vaste ploeg vrijwilligers die de waar aan de man brengt. Het grootste bedrag wordt verdiend met verkoop per opbod. Dit is een film op zich. Met verve praat Klaas, veilingmeester in spé, de waardevolle of ouderwetse artikelen naar de koper toe. Na afloop wordt er met man en macht opgeruimd en het overschot naar de stort gebracht. We wachten dan vol spanning op het opgebrachte bedrag, dat telkens verrassend goed is. Dit doen we toch maar weer met zijn allen!
De bevolking en de school van Darp zijn nauw met elkaar verbonden!
De band tussen de school en de bevolking van Darp hebben wij in onze periode als bijzonder hecht ervaren.

Het schoolteam van de Veldwikke

Trots op de Veldwikke! 2007-2018

Foto: Frans Ohm

Achterin het dorp, op een prachtige locatie, bevindt zich sinds jaar en dag de openbare basisschool van Darp. Een prachtige, lichte school omgeven door bos, rust en ruimte. Wat een voorrecht om daar naar school te mogen gaan! De school is gebouwd op het voormalige terrein van Vitens en is in 1982 in gebruik genomen onder de naam Openbare Basisschool Darp. In 2009/2010 is de school geheel gerenoveerd. Een mooi moment om door te gaan onder een nieuwe naam. Fenna Kiers, destijds werkzaam op de school, won de prijsvraag waaruit de nieuwe naam werd gekozen: *'O.B.S. de Veldwikke'*. *'Wikke'* is een krachtige bloem, die groeit naar het licht en zich goed ontwikkelt. Omdat de school aan de Veldweg ligt, ontstaat er een samensmelting van die twee woorden: *'De Veldwikke'*.

De Veldwikke kenmerkt zich door zijn kleinschaligheid. De groepen zijn overzichtelijk en bieden voor ieder kind de ruimte om zich op eigen niveau te ontplooien. De manier van lesgeven past precies bij de combinatiegroepen. Kinderen leren al op vroege leeftijd erg zelfstandig te zijn en daar hebben ze in hun verdere (school)carrière vaak veel profijt van. Ook het samenwerken en het elkaar helpen staat dagelijks centraal. Als de juf of meester aan het werk is met de ene groep, dan moeten de andere groepen zich even redden. Het is wonderbaarlijk om te zien hoe snel kinderen dit oppakken en daardoor al op jonge leeftijd eigenaar zijn van hun eigen werk. De ruimte rondom de school is fantastisch. Verschillende speelveldjes, het bos en de toestellen op het plein zorgen voor veel vermaak. Deze ruimte is dan ook echt uniek te noemen. In de pauze biedt deze groene omgeving veel vertier en plezier. De seizoenen worden van dichtbij beleefd.
Wanneer je de school binnenstapt, springt meteen de gezellige sfeer in het oog. Elke keer zorgt een actieve versiercommissie voor een aankleding die past bij het thema waarover gewerkt wordt of wat hoort bij het jaargetijde. Dit ziet er altijd prachtig uit.

Foto: Frans Ohm

De honingraatvormige school zorgt voor een nauwe verbinding tussen de lokalen. Daardoor komen kinderen veel in contact met elkaar, wat mogelijkheden biedt voor samenwerken en samen leren. Behalve de lokalen wordt de grote hal ook dagelijks gebruikt door de kinderen om in kleine groepjes te werken. Tijdens de laatste renovatie is veel aandacht besteed aan licht en ruimte. Dit maakt de school tot een zeer modern ingericht gebouw met een aangenaam werkklimaat.

Foto: Frans Ohm

Met ingang van het schooljaar 2013-2014 werkt OBS De Veldwikke samen met de OBS De Bosrank in Havelte in één onderwijsteam. Twee zelfstandige scholen met één team van leerkrachten onder leiding van één directeur. In het schooljaar 2018-2019 komt er een wijziging in de schooltijden. Vanaf dat moment heeft de school een continurooster. De kinderen gaan dan elke dag even lang naar school.
We richten ons onderwijs in naar individuele onderwijsbehoeften. Naast de kernvakken leren wij de leerlingen de volgende vaardigheden: communicatie, samenwerken, ICT, geletterdheid, creativiteit, kritisch denken en probleem-oplossende-, sociale- en culturele vaardigheden. Kortom modern onderwijs met een prima opbrengst!

Het is fijn om in de Veldwikke te zijn, ***een school om Trots op te zijn!***

Hoofdstuk 7 - Hennie Schans

Darp-Dorp in beweging

De dorpsgemeenschap Darp, Havelterberg en Busselte is, voor zover bekend, opgericht in 1976. De aanleiding voor de oprichting is niet te achterhalen. Is het onvrede over hoe zaken lopen of was het mode in die tijd? De dorpsgemeenschap heeft tot doel het leefklimaat in de dorpen te verbeteren en waar mogelijk de belangen van de bewoners te behartigen. Sinds de oprichting is er altijd een clubje mensen dat zich met veel energie inzet voor de dorpen Darp, Havelterberg en Busselte. De dorpsgemeenschap heeft in de loop van de tijd laten zien dat je samen dingen kunt bereiken die je niet had gedacht, ook al is het niet altijd makkelijk of gaat het niet heel snel.

Eén van die voorbeelden is de onveilige situatie op de Ruiterweg. In die tijd is er nog geen fietspad langs en fiets je dus op de weg. Om de snelheid te remmen bedenkt de gemeente in 1984 een aantal maatregelen met o.m. bielzen rondom de bomen. Echter als je met je trapper op de bielzen komt, dan lig je op de weg. De gemeente luistert maar niet naar de klachten, dan maar uit protest de Ruiterweg afgezet.

Op 22 juni 1983 blokkeren de inwoners van Darp enige tijd de Ruiterweg vanwege de onveilige verkeerssituatie. Omdat er te hard gereden wordt, eist men dat er verkeersdrempels worden aangelegd. Het zal nog jaren duren voordat er een vrijliggend fietspad wordt aangelegd.
Bron: DvhN, 23 juni 1984

Trekker aan de ene kant en trekker aan de ander kant en al gauw is er een complete opstopping. De actievoerders weten niet van wijken. Door bemiddeling van burgemeester Hensens wordt de blokkade na een uur opgeheven en gaan we in gesprek met de wethouder van verkeer, Piet Tiddens. Het zal nog jaren duren, maar in 1990 wordt dan eindelijk een vrijliggend fietspad langs de Ruiterweg aangelegd.
Na deze blokkade komt er een regulier overleg met de gemeente. Het gaat over allerlei zaken van onderhoud, van straten en groen, afvalcontainers, verkeersveiligheid en heel veel andere dingen.
De bomen in Darp zijn lange tijd het gesprek binnen de dorpsgemeenschap. Langs een groot deel van de straten in Darp staan grote (Amerikaanse) eiken en die zijn een groot deel van de bewoners een doorn in het oog. Te veel blad, het wegnemen van zonlicht en de wortels breken de straat op. Anderen vinden juist dat de bomen bij de groene uitstraling van Darp horen en willen ze niet kwijt. Het is dus niet altijd makkelijk om het dorp te vertegenwoordigen.

Dorpsvisie

Vanaf 2007 krijgt de dorpsgemeenschap een belangrijke impuls. Het bestuur van dat moment, onder leiding van Marja Dedden, wil meer vanuit een totaalplan werken aan het verbeteren van het leefklimaat. Op basis van een bewonersavond en een enquête wordt er een dorpsagenda opgesteld. Van de 463 enquêtes worden er 367 ingevuld. Belangrijkste kenmerk is dat bewoners de mooie omgeving, de rust en de saamhorigheid

willen behouden. Bewoners voelen zich veilig, wel zijn er zorgen over de verkeersveiligheid (hard rijden) en heeft men last van hondenpoep en zwerfvuil. Er is behoefte aan activiteiten en workshops voor alle leeftijden op het gebied van creativiteit, recreatie en ontspanning. Bewoners geven aan dat ze wateroverlast hebben en dat het tijd wordt dat er een goed plan komt voor bomen, straten en riolering.
Vrijwilligers gaan aan de slag. Er breekt een tijd aan dat er cursussen voor en door bewoners worden georganiseerd in De Stobbe.
Misschien heeft u de zelfgemaakte kerstkaarten van bijenwas nog wel in uw bezit?

De keramiekcursus geeft een indruk van een cursus gegeven door en voor eigen bewoners. Fred Collet met grijze fleecevest, zit te midden van een aantal cursisten.
Bron: Dorpskrant Darp, Havelterberg en Busselte, april 2014

Of staat het boetseerwerk dat je onder leiding van Fred Collet hebt gemaakt nog op een mooi plekje te pronken in huis? Het mooie resultaat van de houtbewerkingscursus van Jan Hulsebos is in ieder geval nog aan de Kamperweg te bewonderen en ook op menige vensterbank.

'Prikken met Roelof'. In september 2017 start een landelijk experiment om plastic en blik te verzamelen uit het zwerfafval. Omdat wij al vanaf 2010 een prikgroep hebben, zijn wij een landelijk voorbeeld en komt wethouder Homme Geertsma met een ambtenaar een taart brengen.
Foto: Stichting 'Nederland Schoon'

Sinds 2010 is er eens in de maand *Prikken met Roelof*. En nog steeds worden er een flink aantal vuilniszakken zwerfvuil bij elkaar geprikt, elke maand weer. De data staan in de dorpskrant. De krant is ook een van de ideeën die uit de enquête naar voren komt. Hier heeft Marja Dedden van 2010 t/m 2015 heel veel tijd en energie in gestoken om het graag gelezen blaadje te maken. Sinds 2016 zijn Yvonne Pleister en Joy van der Beek de redactie.
Tijdens het vuil ruimen komen er ook verhalen los over vroeger. Het idee ontstaat om een werkgroep historie op te richten. Marion van Rijn, Jan Dedden en Jan Been gaan verhalen van vroeger verzamelen. Samen met historische foto's wordt een mooi archief opgebouwd. Er wordt twee keer een mooie tentoonstelling georganiseerd in het dorpshuis.

In De Stobbe is op 25 september 2010 de eerste Burendag, met een tentoonstelling met oude foto's. De bevolking van Darp wordt uitgenodigd mee te helpen met de inventarisatie van de afbeeldingen. Op de foto staan Jan Been en Roelina Bierman-Mulder, medewerkster in De Stobbe.
Foto: Marion van Rijn

Af en toe worden oproepen in de dorpskrant geplaatst om locaties van foto's of de namen van de personen op de foto's te achterhalen. Het mooie van de dorpsvisie met al die concrete ideeën en activiteiten is, dat de dorpsgemeenschap zich in overleg met de gemeente heel anders kan opstellen. Waar er voorheen een lijstje met wensen was, is er nu een andere sfeer omdat het dorp zelf laat zien dat ze actief is en dingen doet. Mede daardoor werkt de gemeente uiteindelijk mee om de maximumsnelheid op de Ruiterweg te verlagen naar 60 km/uur.

Doende in Darp

De andere samenwerking met de gemeente komt echt tot uitdrukking in de herinrichting van Darp. Al eerder is in 2008 Havelterberg heringericht. De plannen van de gemeente rond de herinrichting van Darp komen in 2012 eindelijk tot uitvoering. In het hele plan worden veel zaken, die uit de enquête van de

De werkgroep herinrichting Darp met een eigen ontwerp voor het dorpsplein. Met v.l.n.r.: Marja Dedden, Jan Mulder, Ron Vis, Lia Peeters en Berry Buitelaar.
Bron: Meppeler Courant 3 februari 2012.

dorpsvisie naar voren komen, meegenomen. Één wens is niet meegenomen: een dorpsplein, een centraal hart in het dorp. De werkgroep herinrichting Darp komt met haar eigen ontwerp. De gemeente geeft in eerste instantie echter aan dat het ontwerp van de bestrating voor die plek al klaarligt. Het blijkt echter, dat bewonersinitiatieven een belangrijk criterium zijn om voor een grote subsidie in aanmerking te komen. Ons ontwerp wordt dan ook door de gemeente overgenomen en gerealiseerd.

Foto: Hennie Schans

Beplanting, bankjes en verlichting worden door vrijwilligers uit het dorp uitgekozen. En ook de problematiek van de grote Amerikaanse eiken wordt grotendeels opgelost. Darp gaat ingrijpend op de schop en er is sprake van een goede samenwerking met de gemeente. Op 12 oktober 2013 wordt de herinrichting van het plein feestelijk gevierd.

Sinds 2013 is er in Darp en Havelterberg ook een actief AED-netwerk. Met steun van Gemeente en Groene Kruis schaft de dorpsgemeenschap twee AEDs aan en zorgt ook voor het onderhoud.
De meest recente activiteit is de aanleg van

Bron: Steenwijker Courant)

het fietscrossbaantje gestart in maart 2017. Met medewerking van Vitens, wordt het op het perceel naast de school aangelegd. De jeugd wil graag zo'n baantje omdat elders in het waterwingebied crossen verboden is. Ook het aanvragen van subsidies, het overleg met Vitens en het organiseren van de aanleg wordt door de dorpsgemeenschap opgepakt.
Als je het zo leest, is er veel bereikt. Met initiatief en inzet kun je met elkaar veel

De vrijwilligers van het AED-netwerk van Darp.
Foto: Willy Boers.

Handen uit de mouwen, aanleg fietscrossbaantje.
Foto: Hennie Schans

meer dan je denkt. Met het opstellen van de dorpsvisie in 2008-2009 waren de inwoners van Darp, Havelterberg en Busselte hun tijd ver vooruit.

Meer dan ooit wordt er in deze tijd een beroep gedaan op zelfredzaamheid. We zijn met elkaar afhankelijk van mantelzorg en vrijwilligerswerk. Meer en meer moeten we het met elkaar doen en ieder heeft op de een of andere manier daar een steentje in bij te dragen. En dat is nodig, niet alleen voor het dorp, maar ook voor de (sport)clubs, de school, het dorpsfeest, het buurthuis en wat al niet meer. Misschien is het tijd voor een vernieuwde dorpsvisie, zodat we weer met elkaar aan concrete ideeën en activiteiten kunnen gaan werken?

Het centrale hart in het dorp is het prachtig cirkelvormig aangelegde- en ingerichte 't Praotplein. Het is een verbindend element tussen De Stobbe, 't Buitenbeentje en het evenemententerrein. De aanwezige beuken herinneren aan het verleden, toen het Nieuwe Darp nog geheel uit bos bestond.
Foto: Frans Ohm

Hoofdstuk 8 - Wim van der Wijk

Rondom Darp

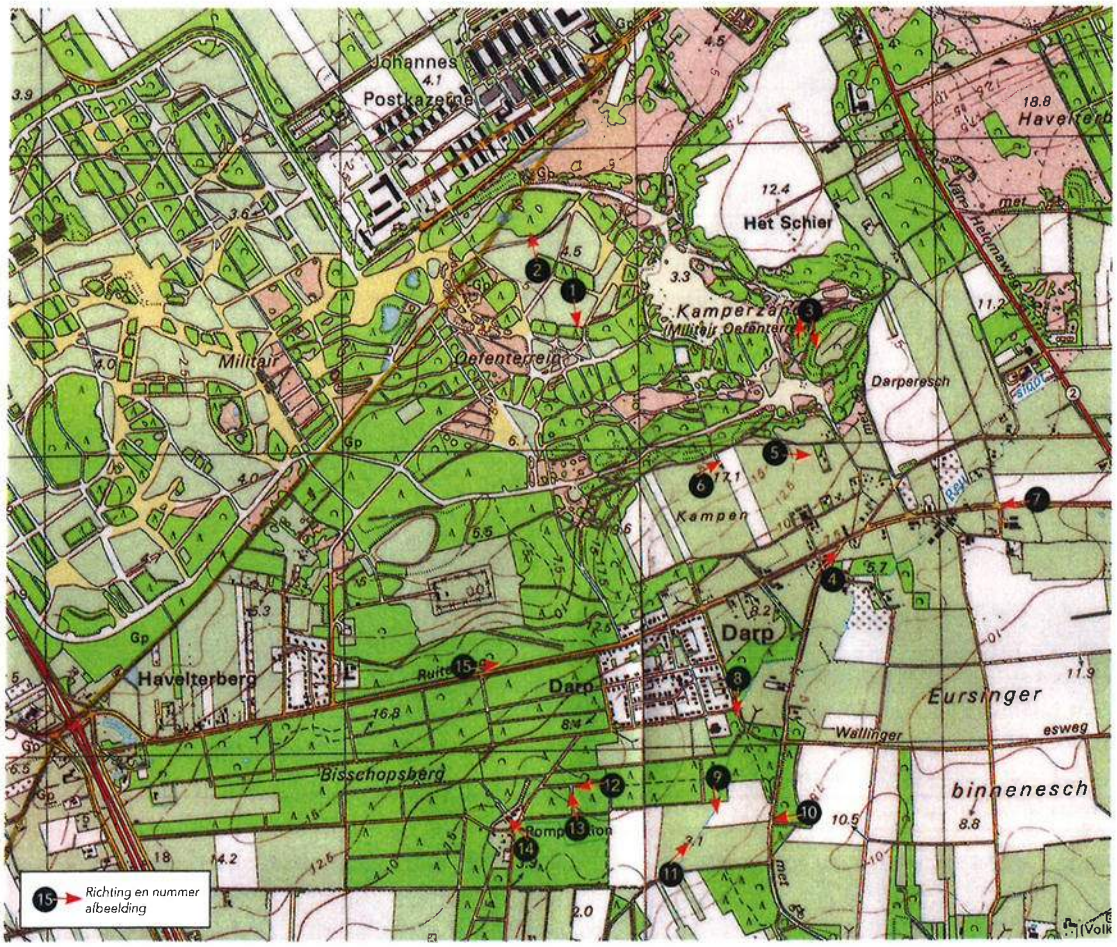

Hoe buitengewoon is gewoon? Als de Darpers naar huis gaan, gaan ze zoals ze zeggen weer ***naor de bos***. Maar Darp is meer dan dat. Voor de Darpers is het wellicht allemaal zo gewoon dat ze rondom leven in de natuur, maar de buitenstaander ziet een unieke plek in een uniek landschap. Het Nieuwe Darp, gelegen tegen de helling van de Bisschopsberg met rondom het Kamperzand, het dal van de Reu, de Kampen en Eursinger Binnenesch en aan de zuidkant het Lage Veld. Waar vind je nog zo'n unieke plek? In elk geval beseft Reint Broekman, zoon van Pouwel Broekman, eigenaar van Café 't Olde Bessien aan de (oude) Ruiterweg, wel dat hij op een bijzondere plek woont.

Reint Broekman (1906) vertelt....
'Dikwijls denk ik aan mijn kinderjaren. Aan de zandweg die later werd verhard met grind en basalt. Aan de huizen waarvan bij velen de armoede afstraalde. Aan de bossen en de hei in de omgeving waar ik alleen of met leeftijdgenoten ronddoolde. Aan het Witteveen, een veengat zo maar in de hei tussen Darp en Kallenkote waar ik mijn vader, die er turf maakte, koffie bracht. 'Denk aan de adders' waarschuwde hij steevast als ik huiswaarts keerde. Adders zijn giftig, ringslangen niet. Dat werd ons telkens op het hart gedrukt. Soms mocht ik een dag met meneer Ter Brake het veld in. Die had een groothandel in dranken in Meppel en leverde ook aan mijn ouders. Ter Brake was een verwoed jager, zowel met de fret als met een geweer. Met de fret was het spannendst. Als we 's avonds van de jacht terugkwamen pakte Ter Brake zijn portemonnee en gaf mij een gulden. Ik voelde me dan ongekend rijk'.
Onsen Spiker nr. 3, 1990

De volgende drie pagina's geven een indruk van het landschap rondom het Nieuwe Darp. Allereerst een impressie van de omgeving van het Oude Darp zoals het vroeger was. We volgen vervolgens een gedeelte van het dal van de Reu vanaf de Van Helomaweg tot en met 'het Veentje' en sluiten af met de Bisschopsberg.

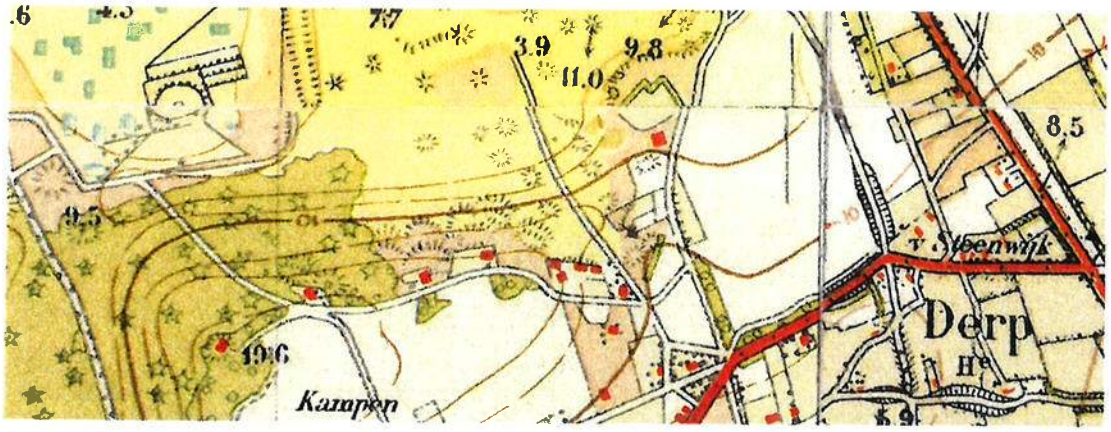

Het Kamperzand is in de jaren dertig nog een grote zandverstuiving. Het wordt in 1964 gereed gemaakt voor de AMX gepantserde rupsvoertuigen. Door diepploegen gaat 275 ha woeste grond compleet over de kop en de archeologisch rijkdom van het gebied verloren.

Bron: Topografische Dienst

Punt 1. *Het Witteveen, gezien vanaf het noorden naar de Kampen (1925). Een moerasveen, waar tot na de oorlog nog turf wordt uitgehaald en op geschaatst.*

Bron: Fotoarchief Oud Meppel

Punt 2. *In het Witteveen ontstaan in de jaren zestig nog regelmatig veenbranden. Op de achtergrond de kazerne.*

Bron: HvH. e.o.

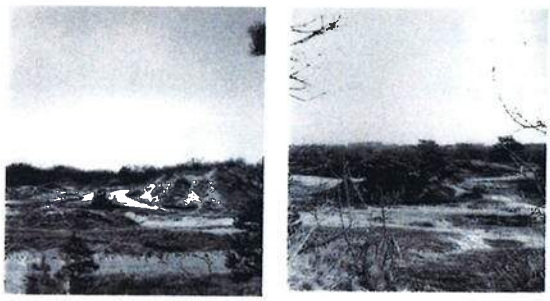

Punt 3. *De 'Hoge Berg (Polle)' (11+ NAP), achter het Oude Darp, is een geliefde speelplek voor de Darper jeugd. Hutten bouwen, kogels en eendeneieren zoeken. (l. de 'berg' en r. vanaf de 'berg').*

Foto: Gratis Scheper

Punt 4. *De Oosterbrink op de hoek van de Darperkerk- en Oosterbrinkweg, een herinnering aan het verleden.*

Foto: Frans Ohm

Punt 5. *Ten noorden van de Turfweg staan vanaf het eind van de 19 e eeuw een tiental plaggenhutten en krotwoningen. De laatsten zijn in eind zestiger jaren afgebroken.*

Bron: HvH e.o.

Punt 6. *De Turfweg anno 2018. De zandweg is versmald tot wandelpad en mede in gebruik als mountainbikeroute. Het kan verkeren.*

Foto: Frans Ohm

Op deze luchtfoto uit 1980 loopt de huidige Reusloot ten oosten van de Veleweg naar het zuiden. Van oorsprong werd het smeltwater van de Havelterberg afgevoerd door de Reu, die nu niet meer is dan een veldloopje. De huidige Reusloot begint bij de Toegangspoort en voert het water af naar de Drentsche Hoofdvaart bij de Kalkovens. De Reu loopt door het Oude Darp en zorgde in de wintermaanden voor grote wateroverlast. De plek van bewoning zal ongetwijfeld te maken hebben gehad met de aanwezigheid van deze 'levensader'. De Reusloot begrenst ook het waterwingebied van Vitens. Het beheer daarvan is gericht op het herstellen van het landschap zoals dat rond 1900 in deze streek voorkwam.

Bron: HvH e.o.

Punt 7. *Het smeltwaterdal van de Reu vanaf de Van Helomaweg, ten zuiden van de (oude) Ruiterweg, is duidelijk zichtbaar in het landschap.*

Foto: Toonbeeld/Frans de Vries

Punt 8. *Tot in de jaren tachtig geeft de Reu veel wateroverlast. Hier op de Kamperweg/Wallingeresweg in 1981.*

Bron: HvH e.o.

Punt 9. *De afvoer van de Reu loopt door 'Het Veentje', ten zuiden van 'De Veldwikke'. Het is van oudsher ook de plek waar de jeugd van Darp het schaatsen leert.*

Foto: Frans Ohm

Punt 10. *Op de achtergrond De Bisschopsberg met het dal van de Reu, vanaf de Veleweg gezien.*

Foto: Frans Ohm

Punt 11. *'Het Veentje' met de loop van de Reusloot. De landbouwpercelen zijn aangekocht en afgegraven. Door middel van verschraling en vernatting wordt de heideontwikkeling weer gestimuleerd.*

Foto: Wim van Velzel

Goed is te zien hoe het Nieuwe Darp in het bos is gebouwd, tegen de helling van de Bisschopsberg. Op de achtergrond 'het Lage Veld'. De Bisschopsberg is onderdeel van een boogvormig stuwwallencomplex waarop ook de Havelterberg en de Woldberg zijn gelegen. Het complex is ontstaan in de voorlaatste ijstijd zo'n 150.000 jaar geleden, toen de gletsjers vanuit Scandinavië onze streken bereikten. De 'berg' is ongeveer 800 meter breed en 2300 meter lang en het hoogste punt ligt op 17 + NAP. De Bisschopsberg is ook de berg waar in de Middeleeuwen de bisschop van Utrecht wordt ingehuldigd en waar de boeren hun 'tienden' moesten overdragen.

Foto: Wim van Velzel

Punt 12. *Bovenop de Bisschopsberg, ten oosten van het pompstation wordt in 1999 door leden van de werkgroep Archeologie Steenwijk e.o., ontdekt dat een zandpad dwars door een grafheuvel loopt.*

Foto: Wim van der Wijk

Punt 13. *In 2016 wordt de grafheuvel gerestaureerd op kosten van Vitens. De grafheuvel is vermoedelijk uit de Bronstijd, tussen 2000 en 1200 v.Chr.*

Foto: Frans Ohm

Punt 14. *In 1893 wordt het pompstation gebouwd voor waterlevering aan Meppel. De pompen worden nog aangedreven door middel van stoom. De schoorsteenpijp verliest in 1939 haar functie door elektrificatie.*

Bron: Fotoarchief Oud Meppel

Punt 15. *Op dit kaartje zijn de grafheuvels, de karresporen en de plek van de celtic fields op de Bisschopberg aangegeven.*

Bron: Toonbeeld/Frans de Vries

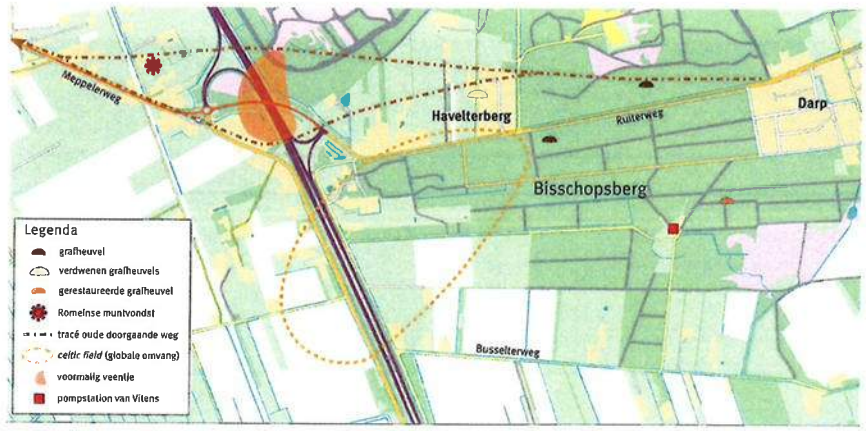

Op dit kaartje zijn de grafheuvels, de karresporen en de plek van de celtic fields op de Bisschopberg aangegeven.

Bron: Esgo Kuiper

Hoofdstuk 9 - Wim van der Wijk

Darp naar de toekomst

Trots op Darp.
Eens een Darper, altijd een Darper. De afgelopen periode ben ik regelmatig in Darp geweest en heb gesprekken gevoerd over o.a. *'wat maakt de Darper nu zo trots om Darper te zijn'*. De antwoorden zijn eensluidend. Zeker bij de oudere generatie Darpers, die in het dorp zijn opgegroeid, heerst het algemene gevoel van saamhorigheid en verbondenheid. Een sterk gemeenschapsgevoel, mede ontstaan door de armoede in het verleden. *'We waren allemaal gelijk en iedereen had evenveel'*. Een gevoel dat overigens ook **kracht geeft.**

(1949). De geaardheid van de bevolking en het behoren tot dezelfde groep, de arbeidersbevolking, maakt dat de Darpers op zichzelf gericht zijn met het verenigingsleven, de kerk, de jeugdclub etc. Het maakt een gesloten gemeenschap met eigen normen en waarden en ook taalgebruik. De oorspronkelijke buurtschap wordt na de oorlog een modern Tuindorp. De buurtschappen Darp en Havelterberg staan als armer, in meerdere opzichten, aangeschreven. Vooral op de Darpers wordt geringschattend neergekeken. Tot voor kort zocht je geen aansluiting bij een dansclub waar overwegend Darpers kwamen. Toen de Darpers in de oorlog hun huizen kwijtraakten en deze afgebroken werden, maakte veel van de geringschatting plaats voor meeleven dat de afstand ging overbruggen. De vooruitgang die door een betere hygiëne en woonstijl te zien was toen de Darpers na hun evacuatie de nieuwbouwhuizen hadden betrokken, bracht een positieve beoordeling met zich mee. Daarmee waren de hobbels in het sociale verkeer wel wat verlaagd, maar niet verdwenen.
J.M.van der Torre, Vanaf de Bisschopsberg gezien

Als je de verhalen in de vorige hoofdstukken leest van de oudere inwoners en ziet hoe hun leefomstandigheden waren, dan begrijp je beter waarom ze zo trots zijn op hun dorp. De wilskracht om gezamenlijk iets te bereiken en in stand te houden is enorm groot! Ze zijn in staat om van niets, iets te maken. De bouw van het dorpshuis en het clubgebouw van D.V.S.V., zijn daar voorbeelden van.
Het is een **gevoel,** dat moeilijk uit te drukken is in woorden. Als oude foto's op tafel komen

Uitzicht op de weilanden langs de Veldweg met daarachter de bossen tegen de helling van de Bisschopsberg. De Darper jeugd zwerft zomer en winter door de bossen. Een gevoel van vrijheid en een onbezorgde jeugd.
Foto: Gratis Scheper

uit de kinderjaren, dan geeft dat emotie.
Een gevoel van ruimte, vrijheid en van een onbezorgde jeugd. Met auto's en brommers crossen door de bossen, het bouwen van hutten, in de bomen klimmen en zoeken naar eieren in vogelnestjes. Niemand heeft last van elkaar en zo ja, dan wordt dat binnen het dorp opgelost.

Het standsverschil van oudsher tussen de boeren en middenstand in Havelte en de arbeiders in Darp, schept in het verleden een afstand. Het gevoel van achtergesteld zijn ten opzichte van Havelte, verdwijnt gelukkig bij de oudere generatie met de jaren. De jongeren hebben daar nauwelijks last van.

De halfvijfjesclub. De zelfbouwers van hun woningen in Darp sluiten de week gezellig met elkaar af. Al 25 jaar een vriendenclub. Proost: Trots op Darp.
Foto: Frans Ohm

Darpers zijn bescheiden, harde werkers en kunnen aan de buitenkant wel eens ruw overkomen, maar het zijn ruwe bolsters met een blanke pit. Aanpassen blijft echter wel een noodzaak, ook in het Nieuwe Darp. Dat gebeurt wel in hun eigen tempo en binnen hun eigen sfeer, maar wel rekening houdend met de gemeenschap, zeker als de nieuwe inwoners daarin meebewegen.

Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening

De gemeente heeft haar beleid in een aantal recente notities verwoord, die mede een antwoord kunnen geven over waar Darp staat in 2025.

De ruimtelijke structuurvisie is vastgesteld in 2013 voor de komende 10 jaar. De kern van Darp wordt daarin aangewezen als **dynamisch dorp**, dat wil zeggen:

'Naast de woonfunctie zijn er nog een paar voorzieningen aanwezig, zoals een dorpshuis of een basisschool. Verwacht wordt, dat deze dorpen op termijn te klein zijn om voldoende draagvlak te genereren om de openbare voorzieningen zelfstandig draaiende te houden. Omdat we als gemeente onze inwoners toch een minimumaanbod van voorzieningen willen bieden, zullen we de beperkte middelen en mogelijkheden die we hebben, inzetten op het behoud van de voorzieningen in deze dorpen. Dit doen we waar mogelijk door financieel bij te dragen en ook door regie te voeren op het type woningbouw dat bij deze dorpen past. Want uitsluitend door draagvlakbehoud (en zo mogelijk versterking), financiële injecties en zeker in combinatie met vrijwilligerswerk (dorpskracht) kunnen voorzieningen behouden blijven.

De woonvisie 2018-2025, is een langere termijnvisie waarbij de stip aan de horizon ligt op 2025. In deze visie gaat het er om de woonkwaliteit van de dorpen te behouden. Hoe kan de bestaande woningvoorraad toekomstbestendig, toegankelijk en duurzaam worden. De woningbezitters worden gestimuleerd om te investeren in de levensloopgeschiktheid en duurzaamheid van hun woning. Zo heeft Actium vorig jaar al haar woningen in Darp, 104 stuks, laten isoleren en van zonnepanelen voorzien.
De inzet is, dat in alle dorpen ouderen makkelijker zelfstandig blijven.
En daar is ook dorpskracht voor nodig, naoberhulp, ondersteund door algemene voorzieningen zoals het dorpshuis.

Bestemmingsplan. De gemeenteraad stelt in 2006 voor Darp een geactualiseerd bestemmingsplan vast, waar de herstructureringslocaties van Actium in zijn opgenomen, o.a. de *Schoolerve*.

In 2007 komt de Schoolerve gereed. Een inbreidingslocatie, mogelijk gemaakt door de diepe achtertuinen van de aangrenzende percelen.
Foto: Frans Ohm

Gelet de natuurlijke waarden in de omgeving is er alleen nog ruimte voor inbreidingslocaties. Geen melding wordt gemaakt van de nog zo aanwezige kenmerkende bebouwing van na de oorlog. Van de 61 woningen die in de jaren 1947-1949 zijn gebouwd, zijn namelijk nog 38 woningen duidelijk in vorm en gevelindeling herkenbaar. We hebben het hier over het DNA van Darp, met de zo typerende woningen die staan voor het optimisme van de Wederopbouw. De woningen die de oudere Darpers het gevoel geven thuis te zijn en die de mensen associëren met Darp.
In mei jl. is opnieuw een actualisatie van het bestemmingsplan Darp ter inzage gelegd.

Ook nu blijft het uitgangspunt het handhaven van de huidige situatie. Opnieuw wordt voorbijgegaan aan de zo kenmerkende

De karakteristiek gevelrij uit 1947 van de woningen aan de Klinke wordt doorbroken door een nieuwe woning. Ook Darpers gaan met hun tijd mee. Zorg is besteed aan de vormgeving, gevelindeling en materiaalkeuze.

Foto: Frans Ohm

bebouwing van de Wederopbouw. Wel is de vraag hoe deze zo typerende woningen nog zijn te handhaven in deze tijd van modernisering en verkoop van huurwoningen. De ontwikkeling in de tijd vraagt andere wensen en dat is ook in Darp te zien. Zo verandert het straatbeeld langs de Klinke, de Ruiterweg en de Parkweg ook langzamerhand in gewone bebouwing in een gemiddeld dorp. Het beleid in deze, is mogelijk te sturen bij de huurwoningen, in eigendom van Actium. Het blijft dus zaak als overheid om daar aandacht aan te besteden in de regelgeving en om het karakter van Darp vast te leggen in een aparte welstandsparagraaf.

Een mooi gaaf dorpsbeeld van het eerste uur. Het duurzaam maken van de woningen, gecombineerd met de herinrichting van de openbare ruimte. Top!

Foto: Frans Ohm

Het sociaal culturele werk

De verhouding tussen overheid en burger verandert: er is sprake van meer onderlinge samenwerking, gedeeld eigenaarschap, meedenken, meedoen en meebeslissen. Er is meer aandacht voor de leefwereld en ervaringskennis van mensen in de samenleving.

De Stobbe is dé plek om elkaar te ontmoeten.

Foto: Frans Ohm

Er verandert daarom veel in het sociaal culturele werk. Wat betekenen in deze tijd accommodaties nog voor het welzijn van de bewoner in een tijd waarin gebouwen sluiten? Ontmoetingsplekken blijven echter van belang en versterken de leefbaarheid. Het nieuwe beleid van Welzijn MensenWerk, is dan ook het behoud van de accommodaties, maar dat moet dan wel worden verdiend. Het gaat niet alleen om de stenen, maar ook om de inhoud. Leefbaarheid maken bewoners zelf.

Ook in Westerveld wonen de komende jaren steeds minder mensen door vergrijzing en jongeren die vertrekken uit de gemeente. Dit betekent meer zorg en ondersteuning voor ouderen en aandacht voor en contact met jongeren. Van individuele naar collectieve ondersteuning, met als doel zo lang mogelijk zelfstandig te kunnen blijven wonen en mee te doen in de samenleving. De leefbaarheid kan echter niet zonder een sterk vrijwilligersnetwerk. Dat lijkt zo vanzelfsprekend, maar is het niet.
Eén van de initiatieven van WMW om te weten wat er onder de bevolking leeft, is daarom de Optrommelactie.

Optrommelactie

In maart en april zijn Darp en Havelterberg letterlijk *'opgetrommeld'*. De werkgroep Optrommelen, bestaande uit enthousiaste betrokken inwoners, heeft een mooie manier gevonden om een beeld te krijgen wat inwoners écht willen. In elke trommel zit een vragenformulier waar de ontvanger zijn of haar mening op kan invullen en de trommel vervolgens doorgeeft aan de buren. Er zijn 20 trommels uitgezet onder de 214 woningen in de kern van Darp. Inmiddels zijn de eerste resultaten bekend, waarbij er een respons is van 75 %. Thema's die belangrijk zijn voor

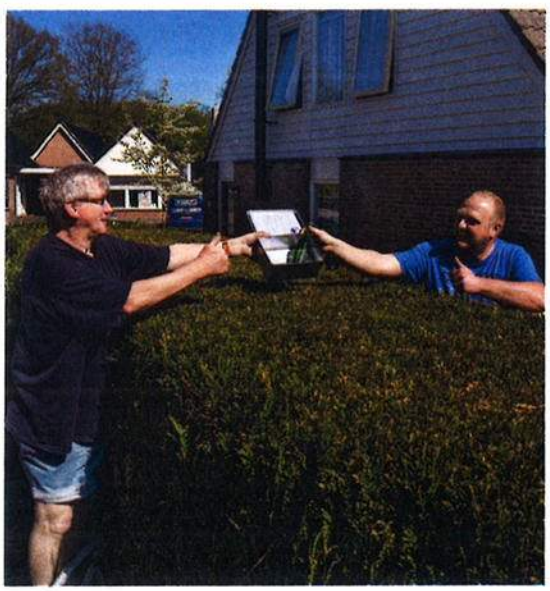

De grote optrommelactie is begonnen. Wilco Ems (r) geeft tevens een aardigheidje mee voor buurman Jopie de Vries (l).

Foto: Frans Ohm

het dorp, zijn het behoud van De Stobbe, de verkeersveiligheid (met name snelheid van verkeer) en de natuur en leefomgeving (onder andere zwerfvuil). Daarnaast is er behoefte om meer activiteiten te organiseren en zijn er ideeën om de dorpsinrichting te verbeteren. Een op de vijf reacties geeft aan ook wel actief te willen worden.

Opvallend is ook, dat het behoud van de school vaak wordt genoemd als belangrijk voor het dorp terwijl daar geen specifieke vraag over is gesteld. Al met al kan gesproken worden over een geslaagde actie, waarvan de werkgroep de resultaten verder zal uitwerken.

Zoals we hiervoor al hebben kunnen lezen, is Darp in de ruimtelijke structuurvisie aangewezen als zgn. dynamisch dorp, waar de bestaande voorzieningen in principe blijven gehandhaafd. De Stobbe is dan ook dé plek waar iedereen welkom is voor diverse activiteiten. Het is de ziel van het dorp.
Als we hier samen de schouders onderzetten kunnen we over 70 jaar nog trots zijn op wat we hebben in Darp. Daarvoor is dorpskracht nodig en dat hebben de Darpers in het verleden al meer dan eens laten zien.

Ja, en waar staat Darp in 2025? Nog zeven jaar te gaan. Uit bovenstaande blijkt dat de Darpers trots zijn op waar ze vandaan komen en wie ze nu zijn, dat ze trots zijn op het specifieke karakter van hun dorp en dat ze in elk geval De Stobbe willen behouden.
Dus Darpers sla de handen ineen en ga er samen voor en zoals ze in Groningen zeggen: *Kop d'r veur!*

Foto: Frans Ohm

Geraadpleegde bronnen en literatuur

- Gerding, M. (red.), 2009. *De Canon van Westerveld.* Assen.
- Hanskamp, B., 2012. *Bewogen Ruimte.* De ruimtelijke ontwikkeling van Drenthe. 1942-1970. Assen.
- Jager, S., 2014. *De archeologische rijkdom van de gemeente Westerveld.* Assen.
- Munsterman, G., 1987. *25 jaar D.V.S.V. Darp.*
- Stichting Historie van Ruinerwold, 2017. *In de stilte van de nacht.* Meppel.
- Torre, J. M. van der, 2004. *Vanaf de Bisschopsberg gezien.* Assen.
- Waterbolk, A., 1950. Havelte. *Beschrijving van een interessante en typisch Drentse gemeente.* Assen.
- Waterbolk, A., 1989. *Van plaggenhut tot bungalow, met een bijdrage van Daisy M.E.J. Stork-van der Kuyl.* Hoogezand.
- Werkgroep KGB Historische Vereniging Havelte e.o., 2014. *Bewoners en Huizen van Darp, Busselte en Havelterberg.* Havelte.
- Het archief van de Dorpsgemeenschap Darp-Havelterberg-Busselte.
- Het archief van de Gemeente Westerveld.
- Het archief van de Historische Vereniging Havelte e.o.

Woord van dank

Deze publicatie had niet geschreven kunnen worden zonder alle Darpers en andere betrokkenen, die met veel enthousiasme de werkgroep van informatie en beeldmateriaal hebben voorzien.

Een speciaal woord van dank gaat uit naar de oudste generatie die het nog heeft meegemaakt hoe het Oude Darp in 1944 wordt ontruimd en inwoning elders moet worden gevonden. En dan de boeiende verhalen over hun terugkeer in het Nieuwe Darp. Van belang is dat de verhalen zijn vastgelegd en kunnen worden doorverteld. En ook het besef dat nu het juiste moment er is, en dat er nog mensen uit eigen ervaring over kunnen vertellen. De tijd dringt.

Niet alleen de wederopbouw krijgt aandacht, maar ook de geschiedenis van het dorpsfeest, de voetbal, het dorpshuis, de Darper school en de dorpsgemeenschap. Dat maakt het verhaal over Darp redelijk compleet. Dank aan allen die een bijdrage hebben geleverd voor de teksten en/of het beeldmateriaal. Dat geldt ook voor de Historische Vereniging van Havelte e.o., wiens archief uitstekend toegankelijk is en waar dankbaar gebruik van is gemaakt. Ook gaat onze dank uit naar de Gemeente Westerveld, waar de complete dossiers over de Wederopbouw nog aanwezig zijn.

Sponsoren
Dank verder aan de instanties die deze publicatie mogelijk hebben gemaakt.
In de eerste plaats de gemeente Westerveld die dit maatschappelijk initiatief heeft gehonoreerd met een forse bijdrage. Dat geldt eveneens voor de Havelter Ondernemersclub met een bijdrage uit het Ondernemersfonds Westerveld. Ook is een bijdrage toegezegd uit het Donatiefonds van de Rabobank Het Drentse Land. En tot slot heeft het bestuur van de Dorpsgemeenschap Darp-Havelterberg-Busselte het benodigde bedrag sluitend gemaakt uit eigen middelen.

De financiering heeft niet alleen deze publicatie mogelijk gemaakt, die huis aan huis wordt bezorgd binnen het gebied van de Dorpsgemeenschap, maar ook de feestelijke bijeenkomst op 2 juni in het buurthuis De Stobbe.

Tot slot
In deze publicatie wordt een reis gemaakt door de tijd, vanaf de eerste bewoning in het Kamperzand tot de feestelijke herdenking van 70 jaar Wederopbouw, nu in juni 2018. Een periode waar veel is veranderd in de maatschappij en ook in Darp en haar omgeving.
De werkgroep heeft haar werk gedaan en hoopt dat de geest van saamhorigheid en verbondenheid mag blijven bestaan. We hebben elkaar nodig in deze tijd, waar we zo lang mogelijk zelfstandig willen blijven wonen en mee willen doen in de samenleving.
Dat de kreet 'Trots op Darp' mag doorklinken naar de toekomst.

De werkgroep Trots op Darp - juni 2018

Foto: Frans Ohm

Colofon

Vormgeving, opmaak en fotobewerking:
Van Nieuwenhoven MediaAdvies Noordwolde
www.goedmediaadvies.nl

Eindredactie:
Wim van der Wijk

© 2018 De Dorpsgemeenschap Darp-Havelterberg-Busselte

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, digitale bestanden of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Dorpsgemeenschap Darp-Havelterberg-Busselte.

Bijlage 2 Externe veiligheid buisleidingen

Externe veiligheid buisleidingen

Actualisatie bestemmingsplan Darp

WINDMILL
milieu / management / advies

Rapportnummer: WND452-0001-CAR-V1

Opdrachtgever:	Witpaard
Contactpersoon:	De heer J. Drenth
Onderzoek:	Externe veiligheid buisleidingen Actualisatie bestemmingsplan Darp
Rapportnummer:	WND452-0001-CAR-V1
Datum:	22 november 2017
Uitgevoerd door:	WINDMILL Milieu I Management I Advies Postbus 5 6267 ZG Cadier en Keer Tel. 043 407 09 71 www.adviesburowindmill.nl info@wmma.nl
Contactpersoon:	ing. P.E.M. Coenen-Stalman

Inhoudsopgave

1 Inleiding 4

2 Buisleidingen 5

2.1 Inleiding 5
2.2 Wettelijk kader 5
2.3 Inventarisatie lokale buisleidingen 5
2.4 Plaatsgebonden risico 6
2.5 Berekening hoogte groepsrisico 6

3 Samenvatting en conclusie 8

Bijlagen

I Rapportage CAROLA

1 Inleiding

In opdracht van Witpaard is door Windmill Milieu en Management een onderzoek uitgevoerd naar de risico's ten gevolge van het transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen voor het bestemmingsplan "Darp" te Westerveld. Het plan omvat de actualisatie van het bestemmingsplan en is conserverend van aard. Binnen het plangebied is een buisleiding gelegen waarvoor het aspect externe veiligheid onderzocht dient te worden.

Onderzocht is of de buisleiding een belemmering vormt voor het plangebied. Tevens is bepaald welke effecten het plan heeft op de hoogte van het groepsrisico van de betreffende buisleiding. De berekeningen hebben overeenkomstig de voorschriften plaatsgevonden met het rekenprogramma CAROLA. In figuur 1.1 is de globale ligging van het plangebied en de buisleidingen weergegeven.

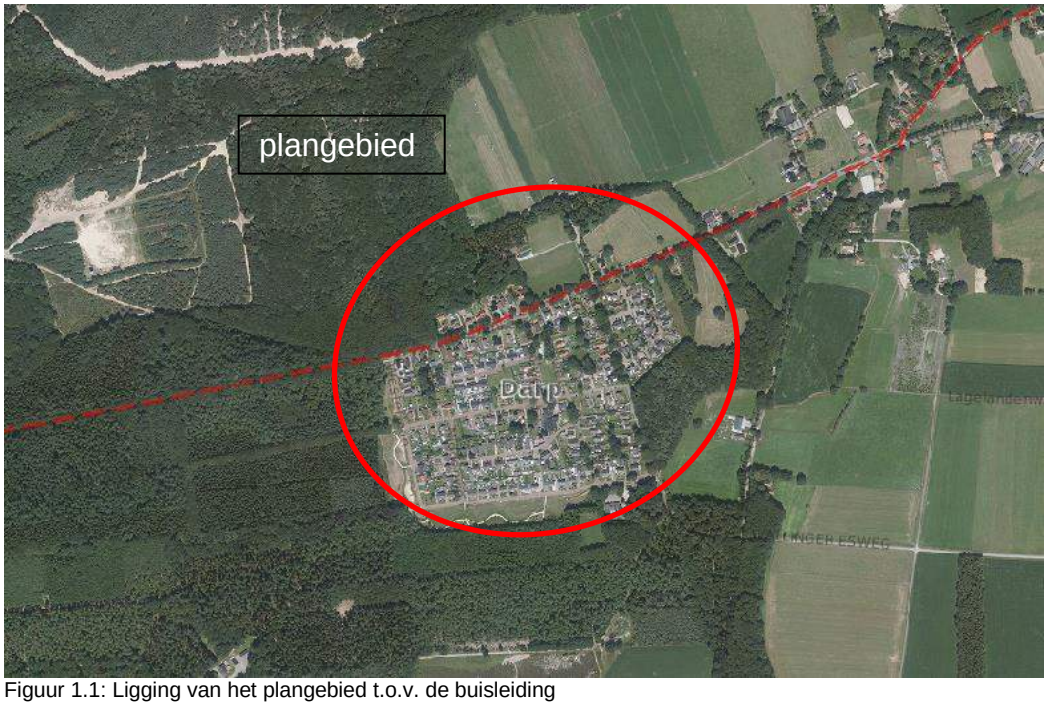

Figuur 1.1: Ligging van het plangebied t.o.v. de buisleiding

2 Buisleidingen

2.1 Inleiding

Bij de realisatie van (beperkt) kwetsbare objecten dient rekening te worden gehouden met het vervoer van gevaarlijke stoffen door buisleidingen waarvoor bepaalde aan te houden risicoafstanden gelden. Deze afstanden zijn onder andere afhankelijk van de aard van de stof, de druk waaronder deze wordt getransporteerd en de diepteligging, de diameter en wanddikte van de buisleiding. Ten aanzien van de externe veiligheid gaat het met name om de risico's in het geval er iets fout gaat met een hogedruk aardgastransportleiding. Hoewel het bestemmingsplan conserverend van aard is en er geen sprake is van realisatie van nieuwe (beperkt) kwetsbare objecten, is het externe veiligheidsrisico als gevolg van de buisleiding in kaart bebracht.

2.2 Wettelijk kader

Het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en de bijbehorende Regeling externe veiligheid buisleidingen (Revb) zijn op 1 januari 2011 in werking getreden. Het Bevb regelt onder andere welke veiligheidsafstanden moeten worden aangehouden rond buisleidingen met gevaarlijke stoffen. De normstelling is in lijn met het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi).

Het begrip risico wordt in beeld gebracht door middel van twee begrippen: het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR). Het PR is de kans per jaar dat een persoon die onafgebroken en onbeschermd op een plaats langs een buisleiding verblijft, komt te overlijden als gevolg van een incident met het transport van gevaarlijke stoffen door die buisleiding. De hoogte van het GR representeert de kans per jaar per kilometer buisleiding dat een groep van 10 of meer personen in de omgeving van de buisleiding in één keer het dodelijk slachtoffer wordt van een ongeval met die buisleiding.

Voor hogedruk aardgasleidingen is sinds 1 mei 2010 het rekenpakket CAROLA beschikbaar voor het berekenen van de externe veiligheidsrisico's van ondergrondse hogedruk aardgastransportleidingen. CAROLA staat voor: Computer Applicatie voor Risicoberekeningen aan Ondergrondse Leidingen met Aardgas. Het rekenpakket is gebaseerd op een rekenmethodiek die is ontwikkeld door Gasunie en het RIVM.

2.3 Inventarisatie lokale buisleidingen

Door de gemeente Westerveld zijn de leidingdata binnen het inventarisatiegebied rondom het plan opgevraagd bij de leidingbeheerder Gasunie. De beschikbaar gestelde leidinggegevens kunnen in het rekenprogramma CAROLA worden ingelezen om invloedsgebieden inzichtelijk te maken waarbinnen de hoogte van het groepsrisico bepaald dient te worden.

In figuur 2.1 is het daadwerkelijke invloedsgebied, zoals bepaald met het programma CAROLA, weergegeven.

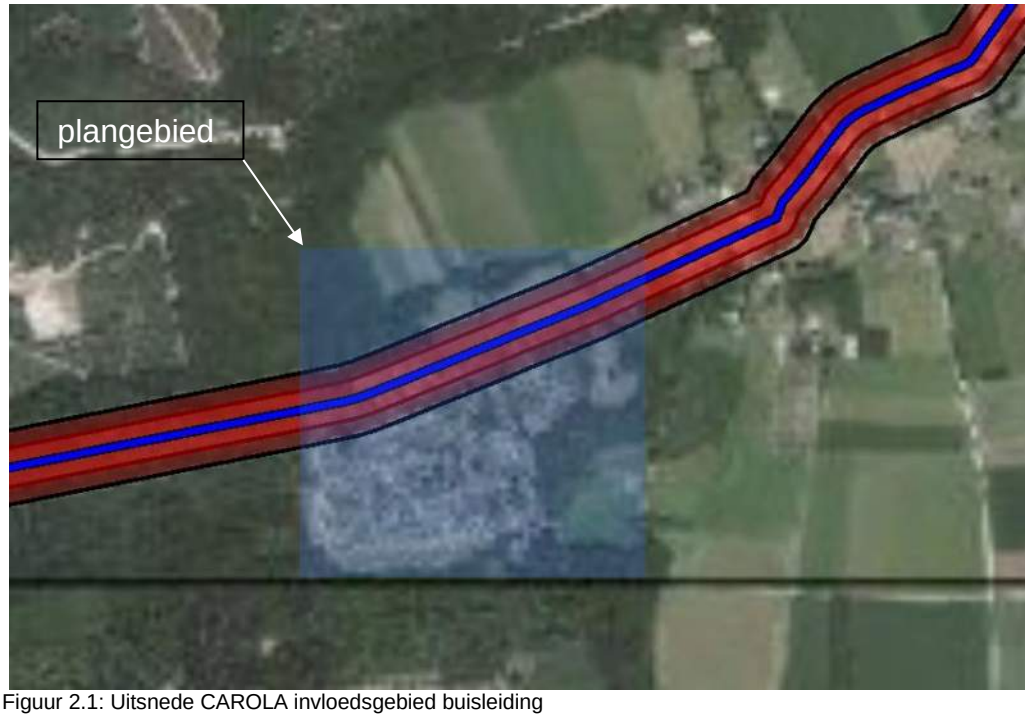

Figuur 2.1: Uitsnede CAROLA invloedsgebied buisleiding

Zowel de 100%-letaliteitsafstand als de 1%-letaliteitsafstand voor externe veiligheid van buisleiding N-500-15-deel-1 vallen binnen het plangebied, zodat de invloed van het plan op de hoogte van het groepsrisico voor deze buisleiding is bepaald.

2.4 Plaatsgebonden risico

Uit de berekening met behulp van het programma CAROLA blijkt dat voor de genoemde buisleiding geen plaatsgebonden 10^{-6}-risicocontour wordt berekend. Zie bijlage I.
Het plangebied is derhalve niet gelegen binnen een plaatsgebonden 10^{-6}-risicocontour van een buisleiding.

2.5 Berekening hoogte groepsrisico

Omdat het plangebied is gelegen binnen de 1% letaliteitsafstand van de genoemde buisleidingen is met behulp van het programma CAROLA de hoogte van het groepsrisico inzichtelijk gemaakt. Aangezien het een actualisatie van een conserverend bestemmingsplan betreft, is uitsluitend de huidige situatie in de berekening opgenomen.

Voor de bevolkingsinventarisatie is gebruik gemaakt van de populatieservice. De populatieservice levert populatiebestanden voor groepsrisicoberekeningen met o.a. CAROLA. Het doel van de populatieservice is het beschikbaar stellen van informatie over personendichtheden geschikt voor de bepaling/berekening van het groepsrisico van een inrichting, transportroute of buisleiding vallend onder Bevi, Bevt of Bevb.
De populatieservice is gebaseerd op de Basisadministratie Adressen en Gebouwen (BAG). De BAG bevat alle benodigde gegevens ten aanzien van gebouwgebonden activiteiten. Het bronbestand is gecontroleerd op noodzakelijke aanvullingen ten aanzien van niet-gebouwgebonden activiteiten zoals recreatie, sportvelden en dergelijke.

Berekening groepsrisico buisleiding N-500-15-deel-1

In figuur 2.2 is de groepsrisico-screening voor buisleiding N-500-15-deel-1 opgenomen. De maximale overschrijdingsfactor voor dit tracé is gelijk aan 1,228E-004 en correspondeert met die kilometer leiding die is gevisualiseerd in figuur 2.3. De kilometer met het hoogste groepsrisico ligt ter hoogte van het plangebied.

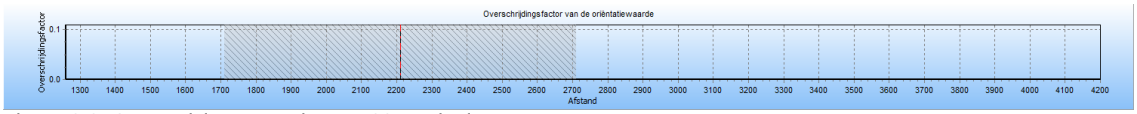

Figuur 2.2: Groepsrisico screening N-500-15-deel-1

De maximale overschrijdingsfactor van deze kilometer leiding wordt gevonden bij 10 slachtoffers en een frequentie van 1,23E-008.

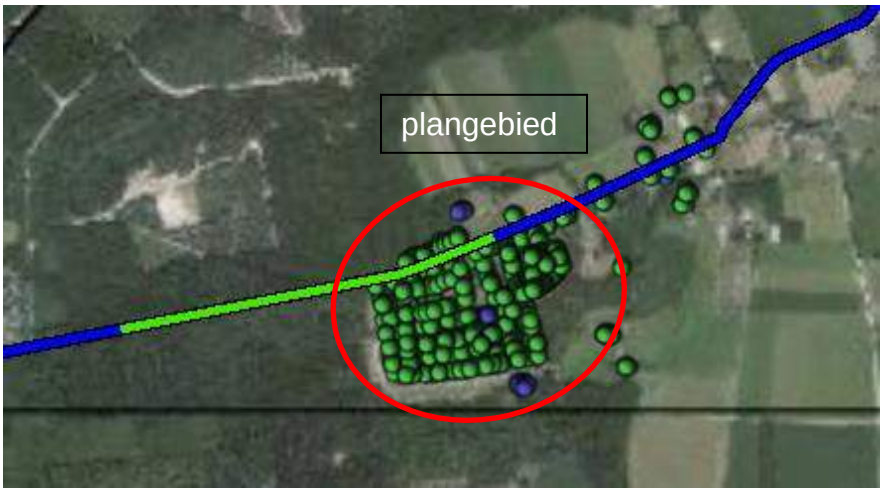

Figuur 2.3: Kilometer leiding met hoogste overschrijdingsfactor (in groen weergegeven)

Onderstaand is de fN-curve weergegeven voor de hoogte van het groepsrisico van buisleiding N-500-15-deel-1 van het plan ter plaatse van de kilometer met het hoogste groepsrisico. De volledige CAROLA rapportage is opgenomen in bijlage I.

Figuur 2.4: fN-curve buisleiding N-500-15-deel-1

3 Samenvatting en conclusie

In opdracht van Witpaard is door Windmill Milieu en Management een onderzoek uitgevoerd naar de risico's ten gevolge van het transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen voor het bestemmingsplan "Darp" te Westerveld. Het plan omvat de actualisatie van het bestemmingsplan. Binnen het plangebied is een buisleiding gelegen waarvoor het aspect externe veiligheid onderzocht is.

De berekening heeft overeenkomstig de voorschriften plaatsgevonden met het rekenprogramma CAROLA.

Het bestemmingsplan is conserverend van aard, waardoor uitsluitend de huidige situatie is berekend. Uit de berekening volgt dat het plangebied niet is gelegen binnen een plaatsgebonden 10^{-6}-risicocontour van een buisleiding. Het plangebied ligt wel deels binnen 100% en de 1% letaliteitsafstand voor externe veiligheid van de buisleiding N-500-15-deel-1 zodat de invloed van het plan op de hoogte van het groepsrisico voor deze buisleiding is bepaald.

Voor de buisleiding geldt dat de oriëntatiewaarde van de hoogte van het groepsrisico niet wordt overschreden, maar zelfs ruimschoots lager is dan 0,1 maal de oriëntatiewaarde.

In artikel 12 van het Besluit externe veiligheid buisleidingen juncto artikel 8 van de Regeling externe veiligheid buisleidingen is opgenomen wanneer sprake is van het verantwoorden van het groepsrisico. In onderhavige situatie is sprake van een beperkte verantwoordingsplicht. Voor een verantwoording van het groepsrisico moet door het bevoegd gezag advies worden gevraagd bij de regionale brandweer/Veiligheidsregio.

WINDMILL

MILIEU I MANAGEMENT I ADVIES

ing. P.E.M. Coenen-Stalman

I. BIJLAGE
Rapportage CAROLA

Kwantitatieve Risicoanalyse
Bestemmingsplan Darp

Actualisatie

Door:
pc

Samenvatting

Actualisatie

Inhoud

Samenvatting 2

1 Inleiding 4

2 Invoergegevens 6
2.1 Interessegebied 6
2.2 Relevante leidingen 7
2.3 Populatie 8

3 Plaatsgebonden risico 10
3.1 Figuur 3.1 Plaatsgebonden risico voor 4631_leiding-N-500-15-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie 10

4 Groepsrisico screening 11
4.1 Figuur 4.1 Groepsrisico screening voor 4631_leiding-N-500-15-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie 11

5 FN curves 12
5.1 Figuur 5.1 FN curve voor 4631_leiding-N-500-15-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie voor de kilometer tussen stationing 1710.00 en stationing 2710.00 12

6 Conclusies 13

7 Referenties 14

1 Inleiding

In deze rapportage worden de gebruikte invoergegevens en de door CAROLA gegenereerde resultaten weergegeven. Deze gegevens vormen de basis voor een QRA-rapportage. Naast deze basisinvoergegevens en –resultaten wordt in de Handleiding Risicoberekeningen BevB aangegeven welke elementen ook in de QRA beschreven moeten worden. In onderstaand overzicht worden welke elementen beschreven moeten worden en of deze door CAROLA worden aangeleverd. Indien de elementen niet door CAROLA worden gegenereerd, moeten ze door de opsteller van de QRA-rapportage worden ingevuld. Het meest recente overzicht van de te beschrijven elementen wordt gegeven in de van kracht zijnde versie van de Handleiding Risicoberekeningen Bevb.

In CAROLA berekeningen wordt gebruik gemaakt van de parameters conform de Handleiding Risicoberekeningen Bevb [1]. Achtergrondinformatie over de berekeningen kan worden gevonden in [2, 3, 4, 5].

Overzicht van de elementen die in een QRA gerapporteerd moeten worden.

	Onderwerp	Vertrouwelijk/ Openbaar	Aangeleverd door CAROLA
1	**Algemene rapportgegevens**		
	Administratieve gegevens:	Openbaar	Deels
	• naam en adres van de leidingexploitant(en) (volgens Bevb)		
	• naam en adres van de opsteller van de QRA		Nee
	Reden opstellen QRA	Openbaar	Nee
	Gevolgde methodiek	Openbaar	Ja
	• rekenpakket met versienummer		
	• parameterbestand met versienummer		
	Peildatum QRA	Openbaar	
	• datum van de berekening		Ja
	• datum van aanmaak van de buisleidinggegevens		Nee
2	**Algemene beschrijving van de buisleiding(en)**		
	Gegevens buisleiding	Openbaar	
	• naam buisleiding		Ja
	• diameter		Ja
	• druk		Ja
	• eventuele mitigerende maatregelen		Ja
	Ligging van de leiding, aan de hand van kaart(en) op schaal.	Openbaar	
	• leiding		Ja
	• noordpijl en schaalindicatie		Ja
3	**Beschrijving omgeving**		
	Omgevingsbebouwing en gebiedsfuncties	Openbaar	
	• bestemmingsplannen al dan niet gedeeltelijk binnen de PR 10^{-6}-contour en het invloedsgebied		Ja indien ingevoerd
	Actuele topografische kaart	Openbaar	Ja indien ingevoerd
	Een beschrijving van de bevolking rond de buisleiding, onder opgave van de wijze waarop deze beschrijving tot stand is gekomen (o.a. incidentele bebouwing, lintbebouwing)	Openbaar	Nee
	Mogelijke gevaren van buiten de buisleiding die op de buisleiding effect kunnen hebben (risicoverhogende objecten, buurbedrijven/ activiteiten, vliegroutes, windturbines)	Openbaar	Nee
	Gebruikt weerstation	Openbaar	Ja
4	**Beschrijving per leiding van mogelijke risico's voor de omgeving**		
	Samenvattend overzicht van de resultaten van de QRA, waarin tenminste is opgenomen:	Openbaar	Ja
	Kaart met het berekende plaatsgebonden risico, met contouren voor 10^{-4}, 10^{-5}, 10^{-6}, 10^{-7} en 10^{-8} (indien aanwezig)	Openbaar	Ja
	FN-curve, voor zowel huidige als toekomstige situatie, met het groepsrisico voor de kilometer buisleiding met de grootste overschrijding van de oriënterende waarde. Op de horizontale as van de grafiek met de FN-curve wordt het aantal dodelijke slachtoffers uitgezet, op de verticale as de cumulatieve kans tot 10^{-9} per jaar	Openbaar	Ja
	FN-datapunt waarbij de maximale overschrijding van de oriëntatiewaarde optreedt, inclusief de factor van de overschrijding	Openbaar	Ja
	Grafiek met de screening van het groepsrisico	Openbaar	Ja
	Beschrijving of er kwetsbare bestemmingen en/of beperkt kwetsbare bestemmingen binnen de PR contour van 10^{-6} per jaar zijn	Openbaar	Nee
	Voorgestelde preventieve en repressieve maatregelen die in de QRA zijn meegenomen	Openbaar	Ja

2 Invoergegevens

De risicoberekeningen die in dit rapport zijn beschreven zijn uitgevoerd met CAROLA versie 1.0.0.52. De gehanteerde parameterfile heeft versienummer 1.3. De berekeningen zijn uitgevoerd op 20-11-2017.

Dit project is opgeslagen onder de naam P:\prj100\WND\452\UitwOpdr\1_Werk\Carola\1_Projectinformatie\CAROLA Darp.crp en is laatstelijk bijgewerkt op 08-11-2017.
Voor de berekeningen is gebruik gemaakt van de meteorologische gegevens van het weerstation Eelde. De gebruikte ruwheidslengte is 0,1 meter.

In dit hoofdstuk worden de verschillende invoergegevens nader gespecificeerd in de navolgende secties.

2.1 Interessegebied

Het interessegebied is weergegeven in figuur 2.1

Figuur 2.1 Interessegebied voor de uitgevoerde risicoberekeningen

2.2 Relevante leidingen

Op basis van het gespecificeerde interessegebied zijn de volgende aardgastransportleidingen meegenomen.

Eigenaar	Leidingnaam	Diameter [mm]	Druk [bar]	Datum aanleveren gegevens
N.V. Nederlandse Gasunie	4631_leiding-N-500-15-deel-1	168.30	40.00	20-11-2017

De exploitant specifieke factoren voor casuïstiek (cluster 1b), actief rappel (cluster 1C) en mitigerende maatregelen corrosie staan beschreven in Tabel 11 van Module B van de Handleiding Risicoberekeningen Bevb [1].

De leidingen zijn gevisualiseerd in figuur 2.2.

Figuur 2.2 Buisleidingen aanwezig in de omgeving van het interessegebied

Leidingen meegenomen in de risicoberekeningen	
Leidingen waarvoor de houdbaarheidsdatum van de gegevens verstreken is	

Voor de in bovenstaande tabel opgenomen leidingen zijn geen risico mitigerende maatregelen verdisconteerd in de bijbehorende risicoberekeningen.

2.3 Populatie

De ingevoerde populatie is weergegeven in figuur 2.3

Figuur 2.3 Bevolking meegenomen in de risicoberekeningen

Populatietype	Polygoonpunten	Populatiepolygoon
Wonen		
Werken		
Evenement		

Populatiepolygonen

Label	Type	Aantal	Dichtheid	Vervangmodus	Percentage Personen

Populatiebestanden

Pad	Type	Aantal	Percentage Personen
WND452-0001 Darp Westerveld_geval 1_resultaten_resultaten (1)\bijeen_sport_cel_zkh-dag100-nacht80.txt	Werken	124	100/ 80/ 7/ 1/ 100/ 100
WND452-0001 Darp Westerveld_geval 1_resultaten_resultaten (1)\industrie-dag100-nacht30.txt	Werken	6	100/ 30/ 7/ 1/ 100/ 100
WND452-0001 Darp Westerveld_geval 1_resultaten_resultaten (1)\kantoor_kliniek_onderwijs_winkel-dag100-nacht0.txt	Werken	60	
WND452-0001 Darp Westerveld_geval 1_resultaten_resultaten (1)\wonend_vakantiehuis-dag50-nacht100.txt	Wonen	567	

3 Plaatsgebonden risico

Voor de in voorgaande hoofdstuk genoemde leidingen is het plaatsgebonden risico bepaald. Voor elk van de leidingen wordt het plaatsgebonden risico weergegeven als iso-risicocontouren op een achtergrondkaart.

3.1 Figuur 3.1 Plaatsgebonden risico voor 4631_leiding-N-500-15-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie

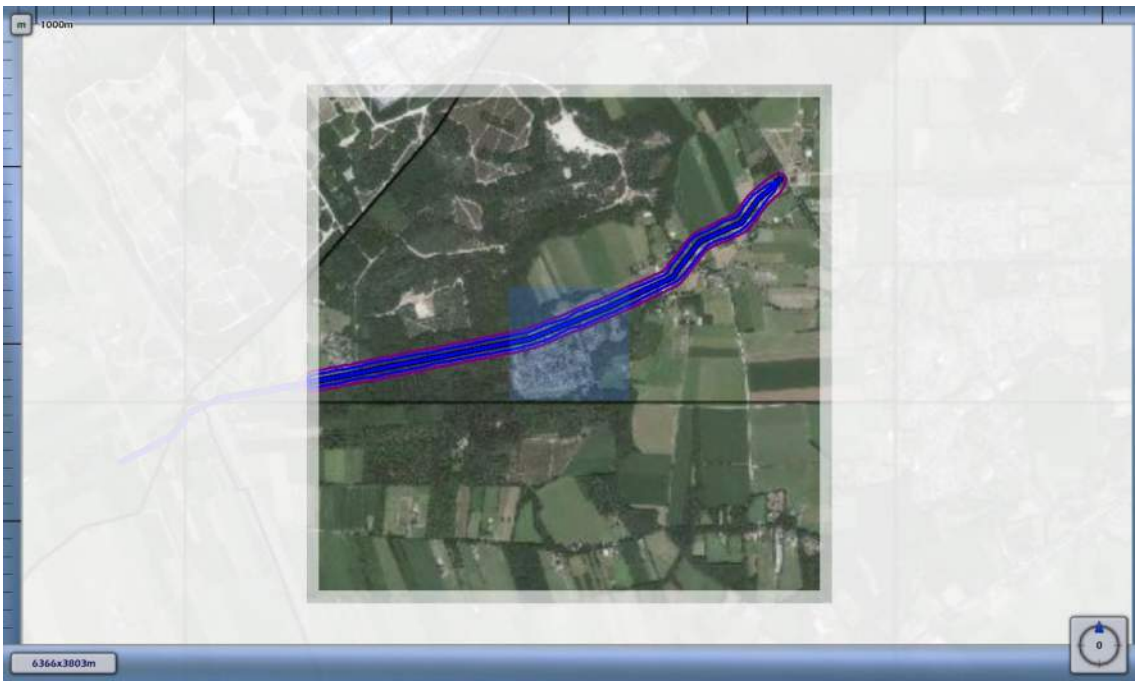

1E-4	
1E-5	
1E-6	
1E-7	
1E-8	

4 Groepsrisico screening

Om in één oogopslag een indruk te krijgen van het groepsrisico wordt het groepsrisico gescreend alvorens voor specifieke segmenten FN-curves te visualiseren. Voor elk van de leidingen wordt per stationing de overschrijdingsfactor van de oriëntatiewaarde van het groepsrisico weergegeven. Deze is berekend door rondom elk punt op de leiding één kilometer segment te kiezen die gecentreerd ligt ten opzichte van dit punt. Voor deze kilometer leiding is een FN-curve berekend en voor deze FN-curve de overschrijdingsfactor.

De overschrijdingsfactor is de verhouding tussen de FN-curve en de oriëntatiewaarde. Daarmee is de overschrijdingsfactor een maat die aangeeft in hoeverre de oriëntatiewaarde wordt genaderd of overschreden. Een overschrijdingsfactor kleiner dan 1 geeft aan dat de FN-curve onder de oriëntatiewaarde blijft. Bij een waarde van 1 zal de FN-curve de oriëntatiewaarde raken. Bij een waarde groter dan 1 wordt de oriëntatiewaarde overschreden.

4.1 Figuur 4.1 Groepsrisico screening voor 4631_leiding-N-500-15-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie

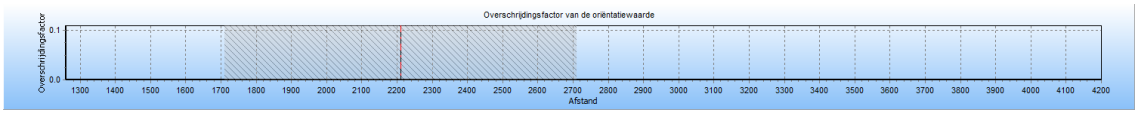

De maximale overschrijdingsfactor van deze kilometer leiding wordt gevonden bij 10 slachtoffers en een frequentie van 1.23E-008.

De maximale overschrijdingsfactor voor dit tracé is gelijk aan 1.228E-004 en correspondeert met die kilometer leiding die gekarakteriseerd wordt door stationing 1710.00 en stationing 2710.00. Voor deze kilometer leiding is de FN-curve opgenomen in het volgende hoofdstuk. De betreffende kilometer leiding is gevisualiseerd in figuur 4.1

Figuur 4.1 Kilometer leiding behorende bij de maximale overschrijding van de FN-curve voor 4631_leiding-N-500-15-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie

5 FN curves

Voor elk van de eerder genoemde leidingen is het groepsrisico berekend. Een samenvatting van de resultaten hiervan is gegeven in het voorgaande hoofdstuk; in dit hoofdstuk wordt voor elk van de leidingen de daadwerkelijke FN-curve gegeven van de (in termen van groepsrisico) "slechtste" kilometer van het betreffende tracé.

5.1 Figuur 5.1 FN curve voor 4631_leiding-N-500-15-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie voor de kilometer tussen stationing 1710.00 en stationing 2710.00

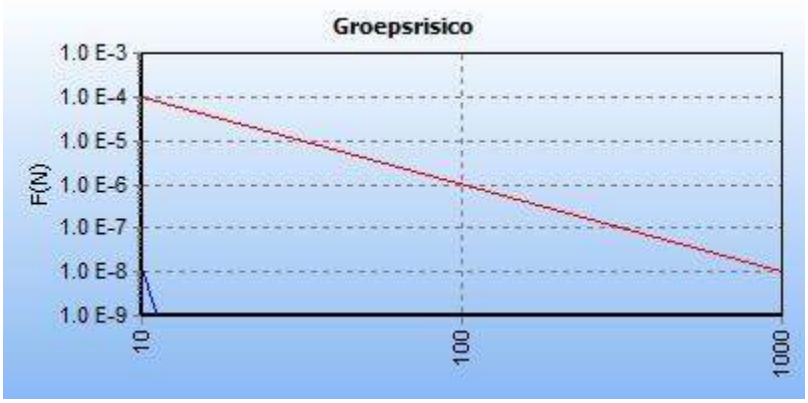

6 Conclusies

7 Referenties

[1] Handleiding Risicoberekeningen Bevb. Versie 1.0. 20 december 2010.

[2] Risicomethodiek aardgastransportleidingen. Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu. Brief 390/06 CEV Lah/pbz-1191. 6 november 2006.

[3] Risicomethodiek aardgastransportleidingen. Ministerie van VROM. Brief 2006.334302. 7 december 2006.

[4] Laheij GMH, Vliet AAC van, Kooi ES. Achtergronden bij de vervanging van zoneringafstanden hogedruk aardgastransportleidingen van de N.V. Nederlandse Gasunie. Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu. RIVM-rapport 620121001/2008. 2008.

[5] M. Gielisse, M.T. Dröge, G.R. Kuik. Risicoanalyse aardgastransportleidingen. N.V. Nederlandse Gasunie. DEI 2008.R.0939. 2008.

Bijlage 3 Notitie geluidscontouren Ruiterweg in Darp

Notitie

aan:	Johan Drenth (Wittpaard)
van:	Johan van der Burg
datum:	13 februari 2018
betreft:	Geluidscontouren Ruiterweg in Darp
project:	17072

Aanleiding

Dwars door Darp loopt de Ruiterweg, de doorgaande weg door het dorp. Deze weg kent een 50 km-regime. De overige wegen in het dorp hebben een 30 km-regime. Gezien de hoge verkeersintensiteit op de Ruiterweg kan deze weg bij de omliggende woningen tot enige geluidshinder leiden.
In het kader van het bestemmingsplan 'Darp' zijn de geluidscontouren van de Ruiterweg berekend. Voor de woningen binnen de 48 dB-contouren is de geluidsbelasting bepaald.
Deze memo heeft tot doel inzicht te geven in het akoestisch klimaat in Darp ten gevolge van de Ruiterweg.

Uitgangspunten

Verkeersgegevens

De verkeersgegevens van de Ruiterweg zijn afkomstig van een verkeerstelling uit 2008, uitgevoerd door de gemeente Westerveld. Voor de berekening van de verkeersintensiteit voor het maatgevende jaar 2030 is uitgegaan van een autonome groei van 1,5 % per jaar.

In onderstaande tabel zijn de etmaalintensiteiten voor het teljaar 2008 en het maatgevende jaar 2030 weergegeven:

Overzicht van de verkeersintensiteiten in mvt/e		
	2008 (teljaar)	2030 (maatgevend jaar)
Ruiterweg	3.439	4.772

In onderstaande tabel zijn de periode- en voertuigverdelingen weergegeven:

Periode- en voertuigverdelingen												
	Dagperiode (07:00 t/m 19:00)				Avondperiode (19:00 t/m 23:00)				Nachtperiode (23:00 t/m 07:00)			
	% /uur	% LMV	% MZMV	% ZMV	% /uur	% LMV	% MZMV	% ZMV	% /uur	% LMV	% MZMV	% ZMV
Ruiterweg	6,43	86,2	11,9	1,9	4,19	90,3	8,7	1,0	0,77	88,1	11,4	0,5

Bij de verkeersdrempels op de Ruiterweg zijn obstakelcorrecties toegepast.

Waarneemhoogte
Geen van de woningen bevat boven de eerste verdieping geluidsgevoelige ruimten. Daarom zijn de geluidsbelastingen berekend op de begane grond (waarneemhoogte: 1,5 meter) en de eerste verdieping (4,5 meter). De geluidscontouren zijn berekend op de hoogste waarneemhoogte (4,5 meter), de eerste verdieping.

Resultaten

In de Wet geluidhinder (Wgh) is vastgelegd hoeveel geluidshinder acceptabel is bij geluidsgevoelige bestemmingen, zoals woningen. Bij de realisatie van nieuwe woningen, aanleg of aanpassing van wegen is toetsing aan de Wgh noodzakelijk.
Wanneer geen ontwikkelingen plaatsvinden aan de weg of bij de geluidsgevoelige bestemmingen bestaat er op basis van de Wgh geen grond om onderzoek uit te voeren. In deze situatie is er dan ook geen formeel toetsingskader.
Voor het bestemmingsplan 'Darp' zijn de geluidscontouren van de Ruiterweg berekend. Aangezien het bestemmingsplan geen ontwikkelingen van geluidsgevoelige bestemmingen mogelijk maakt, is de Wgh geen formeel beoordelingskader.
Echter bij de beoordeling van de resultaten is wel aangesloten bij de normen uit de Wgh voor nieuw te realiseren woningen, namelijk:

- Voorkeursgrenswaarde[1]: deze waarde garandeert een goed woon- en leefklimaat. Voor woningen waarbij de voorkeursgrenswaarde niet wordt overschreden, zijn op basis van de Wgh geen aanvullende maatregelen noodzakelijk, zoals de verlening van hogere grenswaarden. De voorkeursgrenswaarde bedraagt 48 dB.
- Hoogst toelaatbare geluidsbelasting: deze waarde geeft de hoogste gevelbelasting weer waarvoor op basis van de Wgh een hogere waarde kan worden vastgesteld. Voor nieuwe woningen in stedelijk gebied bedraagt de hoogst toelaatbare geluidsbelasting 63 dB.

Geluidscontouren
De geluidscontouren van de Ruiterweg zijn bepaald met behulp van standaardrekenmethode 2-berekening. De gebruikte rekenmethode voor wegverkeer is beschreven in het RMG 2012, bijlage III, behorend bij hoofdstuk 3: Weg.

In de onderstaande figuur zijn de geluidscontouren (inclusief aftrek op grond van artikel 110g Wgh) van de Ruiterweg weergegeven:

[1] Formele term in de Wgh: hoogst toelaatbare geluidsbelasting

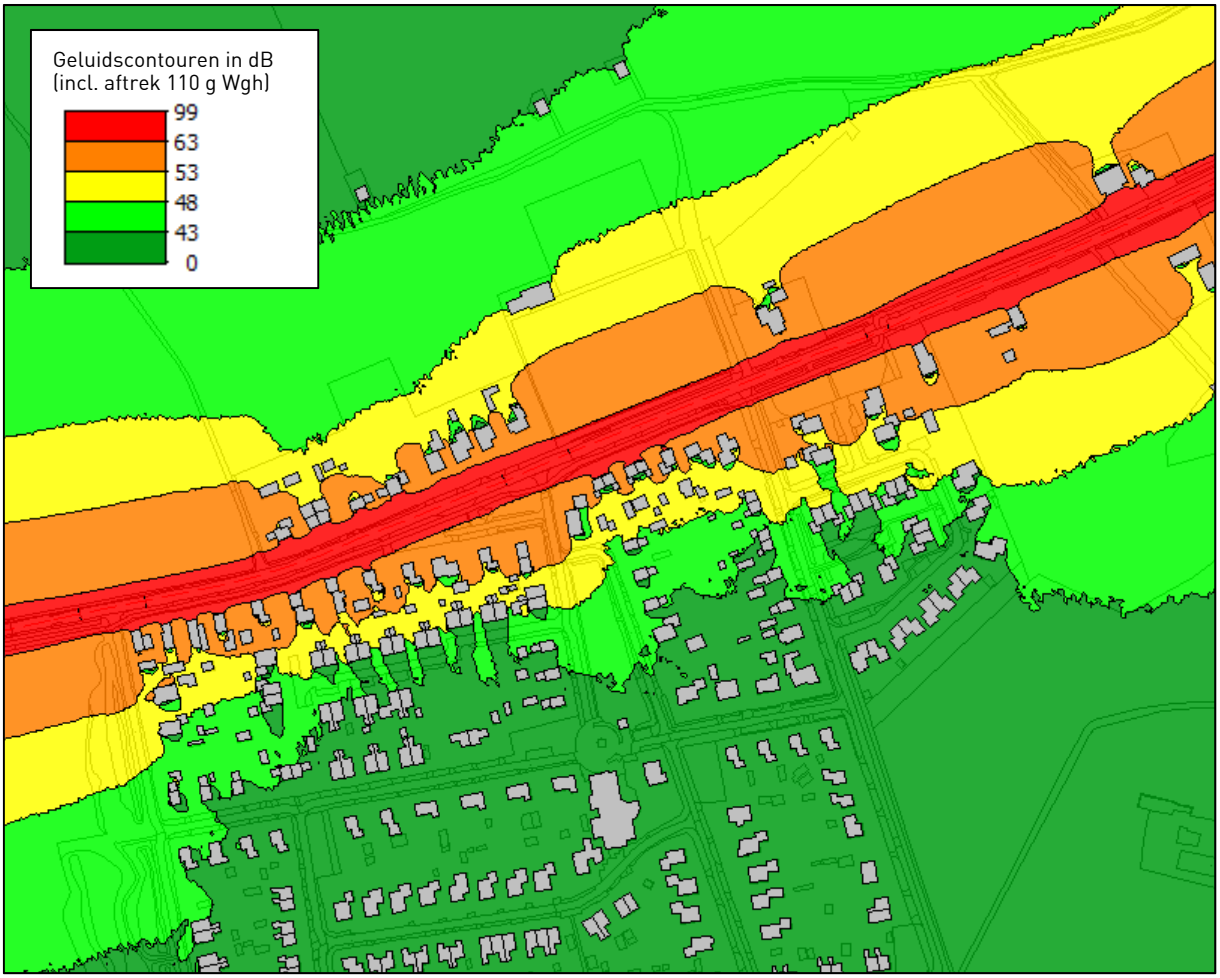

Geluidsbelastingen

Voor de woningen binnen de 43 dB-contour is de geluidsbelasting bepaald. De hoogste geluidsbelasting per woning is weergegeven in de bijlage van deze notitie.

De hoogste geluidsbelasting bedraagt 61 dB, inclusief aftrek op grond van artikel 110g Wgh. Deze geluidsbelasting wordt berekend voor de woning Ruiter**weg** 42.
Ter indicatie: na het verlenen van hogere waarden is realisatie van een nieuwe woning mogelijk tot een geluidsbelasting van 63 dB. De optredende geluidsbelasting is bij alle woningen lager dan de maximaal toelaatbare geluidsbelasting van 63 dB. De geluidsbelastingen vallen daarmee binnen de geluidsnormen uit de Wgh.

Conclusie

Dwars door Darp loopt de Ruiterweg, de doorgaande weg door het dorp. Deze weg kent een 50 km-regime. De overige wegen in het dorp hebben een 30 km-regime. Gezien de hoge verkeersintensiteit op de Ruiterweg kan deze weg bij de omliggende woningen tot enige geluidshinder leiden.
Uit de berekening van de geluidsbelasting bij de omliggende woningen blijkt dat deze maximaal 61 dB bedraagt, inclusief aftrek op grond van artikel 110g Wgh. Deze geluidsbelasting wordt berekend voor de woning Ruiter**weg** 42.
Ter indicatie: na het verlenen van hogere waarden is realisatie van een nieuwe woning mogelijk tot een geluidsbelasting van 63 dB. De optredende geluidsbelasting is bij alle woningen lager dan de maximaal toelaatbare geluidsbelasting van 63 dB. De geluidsbelastingen vallen daarmee binnen de geluidsnormen uit de Wgh.

Geluidscontouren in dB
afkomstig van de Ruiterweg
(incl. aftrek ex artikel 110g Wgh)

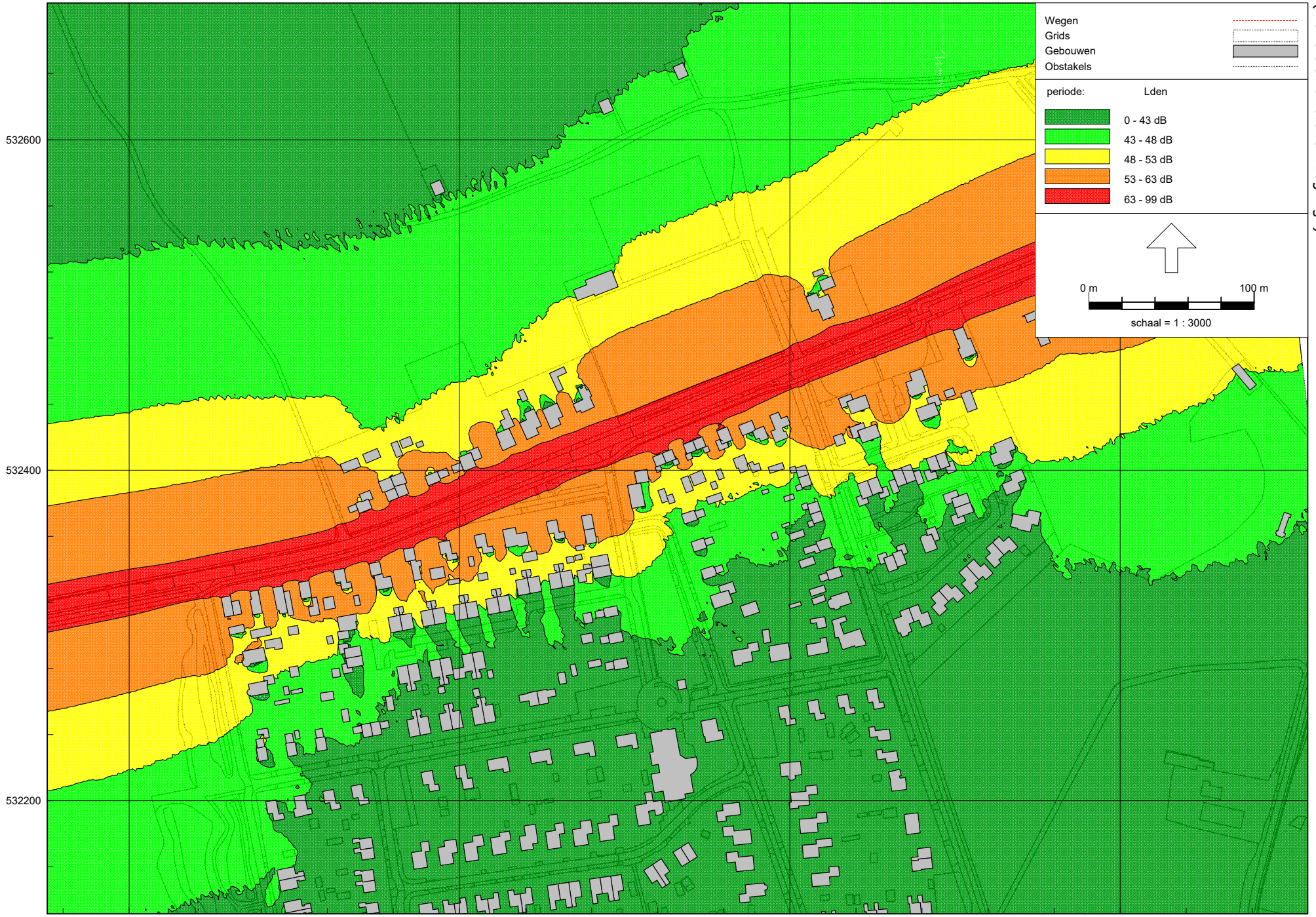

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [Darp - Darp] , Geomilieu V4.30

De Milieuadviseur

Hoogste geluidsbelastingen afkomstig van de Ruiterweg, in tabelvorm

Adres	Geluidsbelasting per periode in dB(A) (excl. aftrek ex artikel 110g Wgh)			L_{den} in dB	
	dagperiode (07:00 t/m 19:00)	avondperiode (19:00 t/m 23:00)	nachtperiode (23:00 t/m 07:00)	Excl. aftrek ex art. 110g Wgh	Incl. aftrek ex art. 110g Wgh
De Klinke 2	57,65	55,35	48,12	58,38	56,38
De Klinke 3	58,47	56,18	48,95	59,20	57,20
De Klinke 4	59,30	57,02	49,79	60,04	58,04
Kamperweg 10	42,18	39,91	32,67	42,92	40,92
Kamperweg 2	49,63	47,39	40,14	50,38	48,38
Kamperweg 4	47,32	45,08	37,84	48,08	46,08
Kamperweg 6	45,58	43,33	36,09	46,33	44,33
Kamperweg 8	44,60	42,35	35,11	45,35	43,35
Linthorst Homanstraat 1	45,62	43,50	36,21	46,43	44,43
Linthorst Homanstraat 2	44,13	42,03	34,73	44,95	42,95
Linthorst Homanstraat 3	44,00	41,91	34,61	44,83	42,83
Linthorst Homanstraat 5	43,51	41,36	34,08	44,31	42,31
Oosterlaan 1	51,07	48,82	41,57	51,82	49,82
Oosterlaan 10	47,28	45,08	37,82	48,05	46,05
Oosterlaan 11	44,50	42,45	35,13	45,34	43,34
Oosterlaan 12	47,03	44,84	37,57	47,81	45,81
Oosterlaan 13	43,44	41,38	34,06	44,28	42,28
Oosterlaan 14	42,94	40,81	33,52	43,75	41,75
Oosterlaan 18	39,70	37,53	30,26	40,49	38,49
Oosterlaan 2	46,20	43,98	36,72	46,96	44,96
Oosterlaan 20	40,54	38,34	31,08	41,31	39,31
Oosterlaan 22	41,15	38,94	31,69	41,92	39,92
Oosterlaan 3	56,45	54,18	46,95	57,19	55,19
Oosterlaan 4	46,29	44,06	36,81	47,05	45,05
Oosterlaan 5	56,99	54,71	47,48	57,73	55,73
Oosterlaan 6	46,94	44,72	37,46	47,70	45,70
Oosterlaan 7	51,38	49,11	41,88	52,12	50,12
Oosterlaan 8	47,28	45,06	37,80	48,04	46,04
Oosterlaan 9	47,97	45,86	38,57	48,79	46,79
Parkweg 14	42,45	40,19	32,95	43,20	41,20
Parkweg 16	43,60	41,34	34,10	44,35	42,35
Parkweg 18	44,58	42,31	35,08	45,32	43,32
Parkweg 20	46,32	44,03	36,80	47,05	45,05
Ruitenweg 20	58,99	56,72	49,48	59,73	57,73
Ruitenweg 22	59,41	57,12	49,89	60,14	58,14
Ruitenweg 24	60,00	57,69	50,46	60,72	58,72
Ruitenweg 26	60,06	57,74	50,52	60,78	58,78
Ruitenweg 28	60,11	57,78	50,56	60,82	58,82
Ruitenweg 30	60,12	57,78	50,57	60,83	58,83
Ruitenweg 32	60,13	57,79	50,58	60,84	58,84
Ruiterweg 25	59,04	56,72	49,49	59,75	57,75
Ruiterweg 27a	59,57	57,24	50,02	60,28	58,28
Ruiterweg 27b	59,70	57,37	50,15	60,41	58,41
Ruiterweg 27c	59,86	57,54	50,32	60,58	58,58
Ruiterweg 29	60,72	58,42	51,19	61,45	59,45
Ruiterweg 31	60,73	58,46	51,22	61,47	59,47
Ruiterweg 33	60,73	58,46	51,22	61,47	59,47
Ruiterweg 35	60,74	58,47	51,23	61,48	59,48
Ruiterweg 36	60,33	58,06	50,82	61,07	59,07
Ruiterweg 37	60,91	58,63	51,39	61,64	59,64
Ruiterweg 38	61,48	59,22	51,97	62,22	60,22
Ruiterweg 40	61,23	58,96	51,72	61,97	59,97
Ruiterweg 42	61,96	59,66	52,44	62,69	60,69
Ruiterweg 44	61,19	58,88	51,66	61,91	59,91
Ruiterweg 46	61,30	58,98	51,76	62,02	60,02
Ruiterweg 48	61,47	59,14	51,92	62,18	60,18
Ruiterweg 50	61,43	59,11	51,89	62,15	60,15
Schoolerve 10	41,34	39,04	31,82	42,07	40,07
Schoolerve 11	45,22	42,95	35,71	45,96	43,96
Schoolerve 12	38,74	36,42	29,21	39,46	37,46
Schoolerve 13	52,30	50,03	42,79	53,04	51,04
Schoolerve 14	41,59	39,31	32,08	42,33	40,33
Schoolerve 15	50,03	47,77	40,53	50,78	48,78

Schoolerve 16	39,15	36,84	29,62	39,87	37,87
Schoolerve 17	49,96	47,71	40,47	50,71	48,71
Schoolerve 19	50,27	48,02	40,78	51,02	49,02
Schoolerve 21	49,71	47,47	40,23	50,47	48,47
Schoolerve 23	49,64	47,40	40,15	50,39	48,39
Schoolerve 25	49,43	47,19	39,93	50,18	48,18
Schoolerve 27	48,93	46,68	39,43	49,68	47,68
Schoolerve 29	48,72	46,47	39,22	49,47	47,47
Schoolerve 31	49,46	47,19	39,95	50,20	48,20
Schoolerve 33	49,06	46,80	39,55	49,80	47,80
Schoolerve 35	49,18	46,92	39,68	49,93	47,93
Schoolerve 37	49,15	46,88	39,64	49,89	47,89
Schoolerve 6	42,24	39,95	32,72	42,97	40,97
Schoolerve 8	42,19	39,91	32,68	42,93	40,93
Schoolerve 9	44,94	42,68	35,44	45,69	43,69
Schoolweg 1	37,75	35,44	28,23	38,48	36,48
Schoolweg 10	57,85	55,53	48,32	58,57	56,57
Schoolweg 12	43,55	41,27	34,04	44,29	42,29
Schoolweg 14	40,13	37,83	30,60	40,86	38,86
Schoolweg 2	55,16	52,86	45,64	55,89	53,89
Schoolweg 4	50,71	48,42	41,19	51,44	49,44
Schoolweg 6	49,36	47,07	39,85	50,09	48,09
Schoolweg 8	47,10	44,84	37,59	47,84	45,84
Westerlaan 1	50,56	48,37	41,10	51,34	49,34
Westerlaan 2	49,32	47,17	39,89	50,12	48,12
Hoogste geluidsbelastingen					
Hoogste geluidsbelasting	62	60	52	63	61
Toetsingskader					
Voorkeursgrenswaarde uit de Wgh					48
Maximaal toelaatbare geluidsbelasting uit de Wgh					63

Bijlage 4 Watertoets

datum 14-11-2017
dossiercode 20171114-35-16399

Geachte Ruben Beens,

U heeft een watertoets uitgevoerd op de website www.dewatertoets.nl. Op basis van deze toets wordt in uw plan geen waterschapsbelangen geraakt. U volgt de procedure geen waterschapsbelang. Dit houdt in dat u direct door kunt gaan met de planvorming van uw plan en onderstaande tekst kunt opnemen in het plan.

waterparagraaf Geen Waterschapsbelang

Deze standaard waterparagraaf heeft betrekking op het plan bestemingsplan Darp.

Het plan betreft alleen een functieverandering van bestaande bebouwing en heeft geen invloed op de waterhuishouding. Er is geen waterschapsbelang.

Deze conclusie is getrokken naar aanleiding van een digitale watertoets. Het proces van de watertoets is goed doorlopen conform de Handreiking Watertoets III.

Verklaring
Dit document is een automatisch gegeneerd bestand op basis van de door u ingevulde gegevens. U bent akkoord gegaan met de door u ingevulde gegevens en u heeft verklaard alles naar waarheid te hebben ingevuld.

De WaterToets 2017

datum 14-11-2017
dossiercode 20171114-35-16399

Samenvatting van de watertoets

De toets is uitgevoerd op een ruimtelijke ontwikkeling in het beheergebied van waterschap Drents Overijsselse Delta. Voor algemene informatie over de watertoets van Drents Overijsselse Delta kunt u ook terecht op onze website www.wdodelta.nl. Mocht u specifieke vragen hebben naar aanleiding van deze toets dan kunt u ons bereiken via telefoonnummer 088 - 2331200. U kunt ook een email sturen naar watertoets@wdodelta.nl.

Uit deze toets komt de procedure geen waterschapsbelang.

Hieronder vindt u een samenvatting van de door u ingevulde gegevens.

Plangegevens bestemmingsplan Darp:

"Actualistatie bestemmingsplan Darp. Bij deze actualisatie wordt de Wadizone ten zuidwesten van het plangebied meegenomen. Hierover is contact geweest met de provincie die dit heeft goedgekeurd. Het plan betreft een actualisatieplan en in conserverend van aard. Het plan maakt daarmee geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk."

Ligging plan:
Kern Darp + Wadizone -
7973
Darp

Uw gegevens:

Ruben Beens
Witpaard BV
ruben.beens@witpaard.nl

Dropsweg 103
8271 BL
IJsselmuiden

Gegevens gemeente:

Westerveld
Rinske de Vries
14 0521
r.devries@gemeentewesterveld.nl

Samenvatting resultaat

Kaartlagen:

Heeft u een beperkingsgebied geraakt?
ja

Welke gemeente omvat het grootste deel van het door u getekende plangebied?
Westerveld

Vragen:

Gaat het om een ruimtelijk plan dat uitsluitend een functiewijziging van bestaande bebouwing inhoudt?
ja

Is er sprake van een uitbreiding van de lozing van huishoudelijk afvalwater in het landelijk gebied groter dan 9 vervuilingseenheden (ve) of in het stedelijk gebied van 30 ve?
nee

Is er in of rondom het plangebied sprake van wateroverlast of grondwateroverlast?
nee

Verklaring
Dit document is een automatisch gegeneerd bestand op basis van de door u ingevulde gegevens. U bent akkoord gegaan met de door u ingevulde gegevens en u heeft verklaard alles naar waarheid te hebben ingevuld.

De WaterToets 2017

Bijlage 5 Nota Inspraak en Overleg

INSPRAAKNOTA BESTEMMINGSPLAN 'DARP'.

Hoofdstuk 1. Inleiding.
Het voorontwerp-bestemmingsplan 'Darp' heeft vanaf 3 mei tot en met 13 juni 2018 ter inzage gelegen. Een ieder kon in deze periode een inspraakreactie indienen. Er zijn 4 reacties ingediend.

In het kader van het overleg ex artikel 3.1.1. Bro is het voorontwerpbestemmingsplan toegestuurd aan de provincie Drenthe. Idem aan Actium Wonen.

Doel van deze nota.
Deze inspraak- en overlegnota bij het bestemmingsplan 'Darp' bestaat uit de samenvatting van de inspraakreacties en overlegreactie met daarbij de beantwoording.

De nota vormt een separate bijlage bij het bestemmingsplan en geeft een verantwoording van de verschillen tussen het voorontwerpbestemmingsplan en het ontwerpbestemmingsplan.

Leeswijzer.
In hoofdstuk 2 zijn de inspraakreacties samengevat en voorzien van een inhoudelijk reactie. Daarbij wordt aangegeven of het bestemmingsplan wel/niet wordt aangepast.

In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de van de provincie Drenthe ontvangen overlegreactie.

In hoofdstuk 4 worden de redenen voor twee ambtshalve wijzigingen gegeven.

Hoofdstuk 2. Inspraakreacties.
Vanwege de Wet bescherming persoonsgegevens is in deze nota geen gebruik gemaakt van de persoons- en adresgegevens van een particuliere indiener van een inspraakreactie. Reactienummer 2 is daarom geanonimiseerd opgenomen in deze nota.

Er zijn inspraakreacties ontvangen van de volgende instanties, bedrijven en personen:
1. Dorpsgemeenschap Darp/Havelterberg/Busselte.
2. Privé persoon.
3. Vitens.
4. Gasunie.

Inspraakreactie 1.
Reactie.
Een perceel aan de Schoolerve, ten oosten van nummer 16, is bestemd tot Groen. Hierop is, op grond van het nog geldende bestemmingsplan, de mogelijkheid woningen te bouwen. Voor het behoud van de nog aanwezige voorzieningen is het van belang dat er voor jonge gezinnen een mogelijkheid is om te bouwen. De voor keur wordt gegeven aan 2 twee-onder-een kap woningen. Gevraagd wordt de bestemming Groen te wijzigen in Wonen.

Beantwoording.
De constatering is juist. In het nog geldende bestemmingsplan is, om woningbouw mogelijk te maken, een wijzigingsbevoegdheid opgenomen.

Een aantal geïnteresseerden in een bouwkavel heeft contact opgenomen met de eigenaar van de grond, Actium Wonen. Actium is in principe bereid de grond te verkopen. Er is een aantal malen overleg geweest tussen de potentiële kopers, Actium en de gemeente. Gelet daarop zal de bestemming Groen worden gewijzigd in Wonen. Op het moment dat onderhavig bestemmingsplan in werking treedt is er een bouwmogelijkheid bij recht.

Conclusie.
Gegrond. Het bestemmingsplan wordt gewijzigd. De bestemming Groen wordt gewijzigd in Wonen.

Reactie.
Voor de woningen Linthorst Homanstraat 7 en 9 is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen. Dit maakt het mogelijk, dat er 2 vrijstaande woningen kunnen worden gebouwd en een voetpad kan worden aangelegd tussen de Linthorst Homanstraat en de Schoolerve. De bestaande woningen dateren uit 1948, de periode van de wederopbouw van Darp. Afbraak verstoort het historisch straatbeeld. Dit wordt niet wenselijk gevonden. Gevraagd wordt de wijzigingsbevoegdheid te schrappen.

Beantwoording.
De wijzigingsbevoegdheid is abusievelijk opgenomen. Dit wordt, mede gelet op de beantwoording van de volgende reactie, ongedaan gemaakt.

Conclusie.
Gegrond. Het bestemmingsplan wordt gewijzigd. De wijzigingsbevoegdheid wordt geschrapt.

Reactie.
Separaat is toegestuurd de publicatie 'Trots op Darp'. Het document verschaft waardevolle informatie over de wederopbouw van het dorp na de 2e Wereldoorlog. Het is bekend waar de nog kenmerkende woningen uit de periode van de wederopbouw staan. Het gevelbeeld en straatbeeld uit de periode van de wederopbouw moet behouden worden en zou een plek moeten krijgen in het bestemmingsplan. Het gaat daarbij vooral om de woningen aan de Linthorst Homanstraat, Schoolweg en de Klincke.

Beantwoording.
De publicatie is met 'Trots op Darp' is met veel belangstelling gelezen. Het bevat inderdaad veel waardevolle informatie.
Het opnemen ervan in het bestemmingsplan kan op 2 manieren.
1. In de toelichting. Deze heeft echter geen juridische waarde. Het is geen instrument om dwingend te sturen.
2. Die juridische waarde is er wel door de betreffende woningen op de verbeelding de aanduiding 'karakteristiek' te geven en in de regels te bepalen dat de hoofdvorm in tact moet blijven.

In de toelichting zal aandacht worden besteed aan de publicatie 'Trots op Darp'. Het is zinvol de beschrijving van de wederopbouw van Darp daarin op te nemen.

Optie 2 is besproken met zowel het bestuur van de dorpsgemeenschap als Actium. Van de 43 woningen zijn er namelijk 30 eigendom van Actium. De reden voor het overleg is het verkrijgen van maatschappelijk draagvlak, in het bijzonder bij de eigenaren van de 43 woningen.

In het met de dorpsgemeenschap en Actium gevoerde overleg is door de gemeente aangegeven, dat het niet ondenkbaar is, dat de huidige eigenaren en de toekomstige kopers de wens zullen uiten het aantal m2 aan woongenot te vergroten. Daarom is voor de 6 verschillende woningtypes een voorstel gemaakt hoe het hoofdgebouw uitgebreid kan worden. Tevens is de bereidheid uitgesproken de uitbreidingsmodellen op te nemen in het ontwerp-bestemmingsplan. Daarmee ontstaat er een bouwtitel bij recht. M.a.w. er hoeft t.z.t. geen speciale procedure meer te worden gevolgd. De bedoeling hiervan is een evenwicht te krijgen tussen enerzijds het opleggen van een beperking en anderszins het bestemmingsplan technisch bieden van uitbreidingsmogelijkheden.

Actium heeft op 16 april 2019 schriftelijk aangegeven begrip te hebben voor de wens van de bewoners om de cultuurhistorische aspecten veilig te stellen. De voor de verschillende woningtypes gemaakte uitbreidingsmodellen kunnen potentiële kopers ondersteunen bij eventuele verbouwplannen. Dit wordt positief gevonden. De reactie op het voornemen van de gemeente de betreffende woningen aan te duiden als 'karakteristiek' is positief.

Het voornemen is op 18 maart 2019 besproken met het bestuur van de dorpsgemeenschap. Toen is de afspraak gemaakt het voornemen te presenteren en sonderen in de jaarvergadering van de dorpsgemeenschap op 17 april 2019. Dit is gebeurd. Na afloop is door het bestuur de wens uitgesproken het voornemen nader te bespreken met de 13 privé eigenaren. De toegezegde schriftelijke terugkoppeling is op 3 juni 2019 ontvangen. Hieruit blijkt, dat het bestuur hetgeen is gepresenteerd graag op een tweetal punten gewijzigd wil zien. Dit betreft het volgende:
a. het loslaten van de maximale hoogte die gekoppeld is aan de bestaande plafondhoogte;
b. vrije keuze voor uitbreiden woning aan de zijkant (linker + rechterzijde).
Daarnaast is aandacht gevraagd voor mogelijke negatieve effecten wanneer één helft van een dubbele woning wordt uitgebouwd. De uitbouw kan nadelig zijn voor bewoner van de andere helft. Gedacht wordt aan lichtinval en schaduwwerking in de achtertuin.

Ad. a. Wij vinden het om esthetische reden wenselijk, dat de maximale hoogte van de uitbreiding aan de zijkant van de woning gekoppeld blijft aan de plafondhoogte van het bestaande hoofdgebouw. Wordt een pand alleen aan de achterkant uitgebreid dan behoeft die koppeling niet te worden gemaakt/voorgeschreven. Uiteraard moet een bouwplan voor de achterzijde qua hoogte voldoen aan redelijke eisen van welstand.
Ad. b. Een vrije keus bij uitbreiding van de woning aan de zijkant niet in alle gevallen wenselijk. Op/bij hoeksituaties is het niet acceptabel om een uitbreiding aan de 'buitenzijde' te realiseren. De reden daarvoor is dat het straatbeeld wordt aangetast. Het is juist de bedoeling dat te voorkomen. Er is geïnventariseerd om welke panden het gaat. Dat zijn er 4. Door middel van een aanduiding wordt voor die panden op de verbeelding aangegeven aan welke zijkant de woning uitsluitend mag worden uitgebreid. In de andere gevallen heeft de bewoner (wel) de vrije keus.

De opmerking over negatieve effecten bij het uitbreiden van één helft van een dubbele woning is begrijpelijk. Het is echter geen zwaarwegende reden om geen ruimte te bieden. Ook in andere bestemmingsplannen wordt namelijk uitbreidingsruimte bij halfvrijstaande woningen geboden. Daarnaast kan in veel gevallen gebruik worden gemaakt van de mogelijkheid om vergunning vrij een en ander te realiseren.

Conclusie.
Gegrond. Het bestemmingsplan wordt gewijzigd. De 43 woningen krijgen de aanduiding 'karakteristiek'. In de regels wordt vastgelegd, dat de hoofdvorm in tact moet blijven. De voor de 6 bouwstromen gemaakte uitbreidingsmodellen worden op de verbeelding en in de regels bij recht mogelijk gemaakt, met in achtneming van het nuances die bij ad a. en ad. b. zijn aangegeven.

Inspraakreactie 2.
Reactie.
In 2010 is vergunning verleend voor een uitbouw aan de noordzijde van de woning. Geconstateerd is dat hiermee geen rekening is gehouden. De uitbouw is op de verbeelding zichtbaar binnen de bestemming Tuin. Gevraagd wordt het vlak met de bestemming Wonen te vergroten zodat de gehele woning bestemd wordt als Wonen.

Beantwoording.
Abusievelijk is met de verleende vergunning geen rekening gehouden. Excuses daarvoor. Dit zal worden gecorrigeerd.

Conclusie.
Gegrond. Het bestemmingsplan wordt gewijzigd. De verbeelding wordt aangepast.

Inspraakreactie 3.
Reactie.
De gronden van Vitens waarop in 2011 aan de zuid- en westzijde van Darp een wadi is aangelegd zijn waterwinterrein. Deze bestemming dient opgenomen te worden op de plankaart en in de regels. Dit kan middels een enkelbestemming waterwinterrein. Wellicht passend is een dubbelbestemming, waarbij de bestemming waterwinterrein voor gaat op de onderliggende bestemming. Aangeboden wordt voorbeeldregels beschikbaar te stellen.

Beantwoording.
De wadi's zijn bestemd tot Groen. Aan deze bestemming zal de gebiedsaanduiding 'milieuzone-waterwingebied' worden toegevoegd. In de bestemming Groen wordt een beschermende regeling gekoppeld aan deze gebiedsaanduiding. Van het aanbod voorbeeldregels beschikbaar te stellen wordt gebruik gemaakt.

Conclusie.
Gegrond. Het bestemmingsplan wordt als volgt gewijzigd. De gebiedsaanduiding 'milieuzone-waterwingebied' wordt opgenomen op de verbeelding en in de regels bij artikel 5, de bestemming Groen.

Reactie.
De gebiedsaanduiding 'milieuzone-grondwaterbeschermingsgebied' is terug te vinden in artikel 17. Die redactie is zodanig dat het als het ware een dubbelbestemming is. De zinsnede 'bestemd voor' is

niet correct. Bouwregels horen er niet in thuis. De formulering ‘uitsluitend’ zorgt in feite voor een bouwverbod. De redactie van artikel 17.1 lijkt op die van artikel 13 in het geldend bestemmingsplan. Belangrijk verschil is echter dat lid b (er mag alleen worden gebouwd mits de kwaliteit van het grondwater niet wordt geschaad) niet is opgenomen. De bedoeling van een gebiedsaanduiding is het geven van (rand)voorwaarden voor bepaalde activiteiten.

Beantwoording.
Met de opgenomen gebiedsaanduiding en de daar aan in artikel 17.1.1 gekoppelde regeling wordt beoogd de drinkwatervoorziening te beschermen. Dat de regeling geformuleerd is op een wijze die vaak wordt gebruikt bij dubbelbestemmingen is niet relevant. Het gaat om het doel. Het opnemen van bouwregels is in dit verband gebruikelijk. Deze zullen, gezien de reactie, worden versoepeld.

Conclusie.
Deels gegrond. Het bestemmingsplan wordt als volgt gewijzigd. Artikel 17.1.2 wordt gewijzigd en luidt als volgt: ‘Binnen het grondwaterbeschermingsgebied mag worden gebouwd voor zover dat op grond van de onderliggende bestemming is toegestaan, mits de kwaliteit van het grondwater niet wordt geschaad en met inachtneming van de voorwaarden, zoals die door de Provinciale Omgevingsverordening Drenthe (POV) worden gesteld. De verordening bevat regels ter bescherming van de kwaliteit van het grondwater met het oog op de waterwinning in bij de verordening aangewezen gebieden’.

Reactie.
Zowel in het geldende als het toekomstige bestemmingsplan ontbreken gebruiksbeperkingen. Op basis van de POV gelden er beperkingen voor het gebruiken van gronden gelegen binnen waterwin- en grondbeschermingsgebieden. Deze moeten in het bestemmingsplan worden opgenomen.

Beantwoording.
De opvatting, dat het geldende en toekomstig bestemmingsplan gebruiksbeperkingen ontberen, wordt niet gedeeld. Gewezen wordt op de artikelen 13 en 19 in het (nog) geldende bestemmingsplan en 16 en 17 in het voorontwerp-bestemmingsplan. Op grond van de POV strekt een ruimtelijk plan dat betrekking heeft op gebied dat een grondwaterwinningfunctie heeft, mede tot bescherming van die functie als grondwaterwingebied. Om deze reden zijn/worden gebiedsaanduidingen met beschermende regelingen in het bestemmingsplan opgenomen. Om te borgen dat ook vanuit het gebruik voldoende bescherming wordt geboden, zullen aan de regelingen behorende bij de gebiedsaanduidingen specifieke gebruiksregels worden toegevoegd, overeenkomstig het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Westerveld 2018.

Conclusie.
Gegrond. Het bestemmingsplan wordt gewijzigd. De volgende specifieke gebruiksregels worden opgenomen:

Tot een strijdig gebruik van gronden, wordt in ieder geval gerekend:

a. het oprichten van inrichtingen die staan vermeld op een bij de Provinciale Omgevingsverordening 2010 behorende lijst;
b. nieuwe woonhuizen, niet zijnde het vervangen van bestaande woonhuizen;
c. nieuwe infrastructurele werken (wegen, parkeerplaatsen, spoorwegen, buisleidingen en dergelijke), tenzij bedoeld voor ontsluiting van woningbouw;
d. ondergrondse opslag van vloeistoffen, anders dan voor schoon water;
e. opslag van afvalstoffen op of in de bodem;
f. lozing van huishoudelijk afvalwater in de bodem daar waar aansluiting is op riolering;
g. nieuwe begraafplaatsen of terreinen waar verstrooiing plaatsvindt;
h. industriële en grootschalige recreatieve ontwikkelingen;
i. het gebruik van zwarte lijst bestrijdingsmiddelen, compost, zwarte grond, zuiveringsslib, reststoffen als meststoffen en bouwstoffen die vallen onder de reikwijdte van het Bouwstoffenbesluit bodem- en oppervlaktewaterenbescherming;
j. nieuwe (grootschalige) ontgrondingen;
k. nieuwe delfstoffenwinning;
l. het roeren van de grond dieper dan 2,00 m;
m. duurzame energiebronnen die negatieve invloed hebben op of gevaar opleveren voor de kwaliteit van het grondwater;
n. verkeersaantrekkende voorzieningen.

Reactie.
Vorenstaande aanpassingen gelden ook voor de toelichting. Een verwijzing naar de provinciale omgevingsverordening is op zijn plaats. In de waterparagraaf wordt niet ingegaan op de grondwaterbescherming en de beperkingen die er t.a.v. het gebruik zijn.

Beantwoording.
De toelichting zal op bepaalde punten worden aangevuld en/of gewijzigd.

Conclusie.
Gegrond. Het bestemmingsplan wordt gewijzigd. De toelichting wordt aangevuld en/of gewijzigd.

Inspraakreactie 4.
Reactie.
In het plangebied ligt geen hoofd gastransportleiding maar een regionale. Gevraagd wordt de toelichting en artikel 13 aan te passen.

Beantwoording.
Het verzoek wordt gehonoreerd.

Conclusie.
Gegrond. Het bestemmingsplan wordt gewijzigd. De toelichting wordt gecorrigeerd. Idem artikel 13.

Reactie.
Gevraagd wordt artikel 13 op bepaalde punten aan te passen. Deze zijn de volgende:
- 13.2.2 toevoegen, dat er bouwwerken t.b.v. de leiding mogen worden gebouwd en dat overige gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, niet zijn toegestaan;
- 13.3 het woord 'onevenredige' schrappen en opnemen het volgende toetsingskader:
dat de veiligheid van de gasleiding niet mag worden geschaad;
dat vooraf door het bevoegd gezag schriftelijk advies wordt ingewonnen bij de leidingbeheerder;
dat er geen kwetsbare objecten worden toegelaten;
- 13.3 biedt een beoordelingsvrijheid die niet door artikel 14, 3e lid, Besluit externe veiligheid buisleidingen wordt toegestaan;
- 13.4 het opslaan van goederen is strijdig met de bestemming, met uitzondering van het opslaan van goederen t.b.v. inspectie en onderhoud van de gastransportleiding;
- 13.5 schrappen i.v.m. het eerder genoemde artikel 14, 3e lid Bevb;
- 13.6 aan te vullen met: het rooien van diepwortelende beplanting en bomen en het aanleggen, vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren.

Beantwoording.
De voorgestelde aanpassingen worden overgenomen.

Conclusie.
Gegrond. Het bestemmingsplan wordt gewijzigd. De redactie van artikel 13 wordt conform gewijzigd.Reactie.
Gevraagd wordt de term 'risicogevoelig object' te wijzigen in 'kwetsbaar object' of de eerste term nader te definiëren in artikel 1.

Beantwoording.
Er is voor gekozen om conform het Bevi te spreken van 'kwetsbaar object'. Dit begrip wordt bovendien als begripsbepaling in artikel 1 van de regels opgenomen.

Conclusie.
Gegrond. In de toelichting en de regels wordt het begrip 'risicogevoelig object' vervangen door 'kwetsbaar object'. In artikel 1 wordt de volgende begripsbepaling opgenomen: 'kwetsbare objecten zoals bedoeld onder artikel 1 lid 1 onder l van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)'.

Hoofdstuk 3. Overlegreactie.
Het bestemmingsplan is gestuurd naar de provincie Drenthe en, gelet op het woningbezit, naar Actium Wonen. Van de provincie is een reactie ontvangen. Van Actium niet.

Reactie.
Van provinciaal belang is Water (waterwingebied). De wadizone is niet gelegen in het grondwaterbeschermingsgebied maar in het waterwingebied Havelterberg. De bestaande planologische bescherming is niet meer opgenomen. Gevraagd wordt dit te herstellen.

Beantwoording.
De toelichting zal worden gecorrigeerd. De bestaande bescherming zal in de regels worden opgenomen.

Conclusie.
Gegrond. Het bestemmingsplan wordt gewijzigd. Verwezen wordt naar de beantwoording van de reactie van Vitens (inspraakreactie 3).

Hoofdstuk 4. Ambtshalve wijzigingen.
In hoofdstuk 3.2.1. van de toelichting is ingegaan op de Omgevingsvisie Drenthe, versie juli 2014. Provinciale staten hebben op 3 oktober 2018 echter een geactualiseerde omgevingsvisie vastgesteld. Die visie is verder vertaald naar een verordening. Ook de verordening is op 3 oktober 2018 vastgesteld. In de toelichting zal worden ingegaan op het nu geldende beleid.

In de toelichting zal een beeldkwaliteitsparagraaf worden opgenomen. De meest relevante ruimtelijke aspecten staan in de regels en op de verbeelding. De regels bieden niet voor alle aspecten, die bevorderlijk zijn voor het verkrijgen van ruimtelijke kwaliteit, voldoende mogelijkheden. Denk daarbij aan architectuur, duurzaamheid en uitstraling van woningen qua materialisatie en de kleuren van gevels en daken. Daarom zal in een beeldkwaliteitsparagraaf een aantal beeldkwaliteitseisen worden geformuleerd.

Regels

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 plan

Het bestemmingsplan **'Bestemmingsplan Darp**' met identificatienummer **NL.IMRO.1701.0000BP000000000578-0002** van de gemeente Westerveld;

1.2 bestemmingsplan

de geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels en de daarbij horende bijlagen;

1.3 aanbouw

een gebouw dat als afzonderlijke ruimte is gebouwd aan een hoofdgebouw waarmee het in directe verbinding staat, welk gebouw door de vorm onderscheiden kan worden van het hoofdgebouw en dat in architectonisch opzicht ondergeschikt is aan het hoofdgebouw. Functionele ondergeschiktheid is niet vereist;

1.4 aanduiding

een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels, regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden;

1.5 aanduidingsgrens

de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft;

1.6 aan huis verbonden beroep

een beroep of het beroepsmatig verlenen van diensten op administratief, juridisch, medisch, therapeutisch, kunstzinnig, ontwerptechnisch of hiermee gelijk te stellen gebied, uitgezonderd prostitutie, dat in of bij een woonhuis wordt uitgeoefend door gebruiker, waarbij het woonhuis in overwegende mate de woonfunctie behoudt en dat een ruimtelijke uitwerking of uitstraling heeft die met de woonfunctie in overeenstemming is;

1.7 archeologische waarden:

waarden die aan een gebied zijn toegekend vanwege de kennis en wetenschap van de in dat gebied voorkomende overblijfselen van menselijke aanwezigheid of activiteiten uit het verleden. Bij toetsing aan de archeologische waarden zal telkens de Archeologische beleidsadvieskaart Gemeente Westerveld RAAP-rapport 2021 toetsingskader zijn;

1.8 bebouwing

één of meer gebouwen en/of bouwwerken, geen gebouwen zijnde;

1.9 bedrijf

het bedrijfsmatig vervaardigen en/of bewerken, opslaan, installeren en/of herstellen van goederen;

1.10 bedrijfsvloeroppervlakte

de totale vloeroppervlakte van de ruimte binnen een functie die wordt gebruikt voor een bedrijf, een aan-huis-verbonden beroep of een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit, inclusief opslag- en administratieruimten;

1.11 bestaande

bestaand en legaal aanwezig op het tijdstip van terinzagelegging van het ontwerp-bestemmingsplan;

1.12 bestemmingsgrens

de grens van een bestemmingsvlak;

1.13 bestemmingsvlak

een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming;

1.14 bijgebouw

een opzichzelfstaand, al dan niet vrijstaand gebouw, dat door de vorm onderscheiden kan worden van het hoofdgebouw en dat in architectonisch opzicht ondergeschikt is aan het hoofdgebouw;

1.15 bouwen

het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk, alsmede het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen van een standplaats;

1.16 bouwgrens

de grens van een bouwvlak;

1.17 bouwperceel

een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten;

1.18 bouwperceelgrens

een grens van een bouwperceel;

1.19 bouwvlak

een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zijn toegelaten;

1.20 bouwwerk

elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, welke hetzij direct of indirect met de grond verbonden is hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond;

1.21 detailhandel

het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder begrepen de uitstalling ten verkoop, het verkopen en/of leveren van goederen aan personen die die goederen kopen voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit;

1.22 gebouw

elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

1.23 hoofdgebouw

een gebouw, dat gelet op de bestemming, als belangrijkste bouwwerk valt aan te merken;

1.24 horeca:

het bedrijfsmatig verstrekken van dranken en/of etenswaren voor gebruik ter plaatse worden verstrekt en/of waarin bedrijfsmatig logies wordt verstrekt, één en ander al dan niet in combinatie met een vermaaksfunctie, met uitzondering van een erotisch getinte vermaaksfunctie;

1.25 huishouden:

een zelfstandig(e) dan wel samenwonend persoon of groep van personen die binnen een complex van ruimten gebruik maken van dezelfde voorzieningen zoals een keuken, sanitaire voorzieningen en de entree;

1.26 kap:

een dak met een zekere helling;

1.27 kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten

het bedrijfsmatig verlenen van diensten c.q. het uitoefenen van bedrijfsmatige activiteiten, geen detailhandel zijnde en prostitutie, zoals genoemd in Bijlage 3 bij deze regels;

1.28 kleinschalige duurzame energiewinning

energie die gewonnen wordt uit kleinschalige perceelsgebonden bronnen, niet zijnde windturbines, waarbij weinig tot geen schadelijke milieueffecten optreden bij winning en omzetting en die in onuitputtelijke hoeveelheden beschikbaar is, zoals zon, wind, biomassa, aard- en omgevingswarmte;

1.29 kwetsbaar object

kwetsbare objecten zoals bedoeld onder artikel 1 lid 1 onder I van het Besluit externe veiligheid (Bevi);

1.30 maatschappelijke voorzieningen:

educatieve, sociaal-medische, sociaal-culturele en levensbeschouwelijke voorzieningen en voorzieningen ten behoeve van openbare dienstverlening, alsook ondergeschikte detailhandel en horeca ten dienste van deze voorzieningen;

1.31 normaal onderhoud:

het onderhoud, dat gelet op de bestemming regelmatig noodzakelijk is voor een goed beheer en gebruik van de gronden en gebouwen die tot de betreffende bestemming behoren;

1.32 overkapping:

een bouwwerk, geen gebouw zijnde, dat een overdekte ruimte vormt zonder wanden dan wel met ten hoogste één wand;

1.33 peil:

a. voor een bouwwerk op een perceel, waarvan de hoofdtoegang direct aan de weg grenst: de bouwhoogte van de weg ter plaatse van die hoofdtoegang;
b. voor een bouwwerk op een perceel, waarvan de hoofdtoegang niet direct aan de weg grenst: de bouwhoogte van het terrein ter hoogte van die hoofdtoegang bij voltooiing van de bouw;

1.34 productiegebonden detailhandel:

detailhandel in goederen die ter plaatse worden vervaardigd, geteeld, gerepareerd en/of toegepast in het productieproces, waarbij de detailhandelsfunctie ondergeschikt is aan de productiefunctie al dan niet in combinatie met de verkoop van streekeigen goederen;

1.35 prostitutie:

het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen voor of met een ander tegen vergoeding;

1.36 prostitutiebedrijf:

een gebouw, voer- of vaartuig, dan wel enig gedeelte daarvan, geheel of gedeeltelijk bestemd, dan wel in gebruik voor het daar uitoefenen van prostitutie;

1.37 recreatieve bewoning:

de bewoning die plaatsvindt in het kader van de weekend- en/of verblijfsrecreatie;

1.38 seksinrichting:

een voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig, of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was, prostitutie wordt verricht. Onder een seksinrichting worden in elk geval verstaan: een erotische-massagesalon, een seksbioscoop, een sekstheater, een seksautomatenhal, of een parenclub, of een daarmee gelijk te stellen bedrijf, al dan niet in combinatie met elkaar;

1.39 uitbouw:

een gebouw dat als vergroting van een bestaande ruimte is gebouwd aan een hoofdgebouw, welk gebouw door de vorm onderscheiden kan worden van het hoofdgebouw en dat in architectonisch opzicht ondergeschikt is aan het hoofdgebouw. Functionele ondergeschiktheid is niet vereist;

1.40 voorgevel:

de naar de weg gekeerde gevel van een gebouw of, indien het een gebouw betreft met meer dan één naar de weg gekeerde gevel, de gevel die door de ligging, de situatie ter plaatse en/of de feitelijke indeling van het gebouw als voorgevel moet worden aangemerkt;

1.41 woonhuis:

een gebouw, hetzij vrijstaand, hetzij aaneengebouwd, dat slechts één woning omvat.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 de dakhelling

langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak;

2.2 de goothoogte van een bouwwerk

vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeiboord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel;

2.3 de inhoud van een bouwwerk

tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen;

2.4 de bouwhoogte van een bouwwerk

vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen;

2.5 de oppervlakte van een bouwwerk

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk;

2.6 de afstand tot de (bouw)perceelgrens

tussen de grenzen van een agrarische bedrijfskavel en een bepaald punt van het op dat agrarische bedrijfskavel voorkomend (hoofd)gebouw, waar die afstand het kortst is;

2.7 bedrijfsvloeroppervlak

de totale vloeroppervlakte van kantoren, winkels of bedrijven, met inbegrip van de daartoe behorende magazijnen, trappenhuizen, gangen en overige dienstruimten;

2.8 de onderlinge afstand

de kortste afstand van enig punt van een gebouw tot enig punt van een ander gebouw;

2.9 bouwen op de erf- of perceelgrens

bij bouwen op de erf- of perceelgrens wordt een bouwwerk gemeten aan de kant waar het aansluitend afgewerkt terrein het hoogste is.

2.10 ondergeschikte bouwonderdelen:

ondergeschikte bouwdelen als:

a. plinten, pilasters, kozijnen, gevelversieringen, ventilatiekanalen, schoorstenen, gevel- en kroonlijsten;
b. overstekende daken en/of luifels kleiner dan 0,75 meter;
c. bloemkozijnen met een diepte van minder dan 1 meter;

worden buiten beschouwing gelaten.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Bedrijf - Nutsbedrijf

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Bedrijf - Nutsbedrijf' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. openbare nutsvoorzieningen, met uitzondering van gasdrukregel- en meetstations;

met daarbij behorende:

b. gebouwen, een bedrijfswoning daaronder niet begrepen;

c. bouwwerken, geen gebouwen zijnde;

d. erven en terreinen.

3.2 Bouwregels

Op de voor 'Bedrijf - Nutsbedrijf' aangewezen gronden mogen uitsluitend bouwwerken ten dienste van de bestemming worden gebouwd.

3.2.1 Gebouwen

Voor het bouwen van gebouwen gelden de volgende regels:

a. een gebouw mag uitsluitend binnen een bouwvlak worden gebouwd;

b. de goothoogte mag niet meer bedragen dan 3 m.

3.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor een bouwwerk, geen gebouw zijnde, geldt dat de bouwhoogte niet meer dan 2,50 m mag bedragen.

3.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en afmetingen van de bebouwing ten behoeve van:

a. het straat- en bebouwingsbeeld;

b. de verkeersveiligheid;

c. de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden.

Artikel 4 Bos

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Bos' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. bos, boswallen en hoogopgaande (afschermende) beplanting;
b. karakteristieke waardevolle bomen en/of bomenrijen;
c. de instandhouding van de landschappelijke waarden van de gronden;
d. water en waterhuishoudkundige voorzieningen;
e. paden;

met daarbij behorende:

f. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

4.2 Bouwregels

Op de voor 'Bos' aangewezen gronden mogen uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten dienste van de bestemming worden gebouwd.

4.2.1 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor een bouwwerk, geen gebouw zijnde, geldt dat de bouwhoogte niet meer dan 2,50 m mag bedragen.

4.3 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

4.3.1 Verbod

Het is verboden om zonder een omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:

a. het aanleggen of verharden van paden of parkeergelegenheid en andere verhardingen met een oppervlakte van meer dan 10 m^2;
b. het verwijderen of aanplanten van bomen en andere houtopstanden, voor zover het beplanting betreft die niet in de gemeentelijke kapverordening of de Boswet is geregeld, zoals deze regelingen luidden op het tijdstip van de terinzagelegging van het plan;
c. het afgraven of ophogen van gronden;
d. het aanbrengen van bovengrondse of ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur, met uitzondering van het aanbrengen van leidingen ten behoeve van de aansluiting van percelen op het openbare voorzieningennet.

4.3.2 Uitzonderingen op verbod

Het in 4.3.1 genoemde verbod is niet van toepassing op werken, geen bouwwerk zijnde, en werkzaamheden die:

a. het normale onderhoud en/of de normale exploitatie betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn dan wel krachtens een verleende vergunning reeds mogen worden uitgevoerd op het tijdstip van het inwerkingtreding van dit plan.

4.3.3 Strijd met de bestemming

Uitvoering van de werken, geen bouwwerk zijnde, en werkzaamheden is in strijd met de bestemming indien daardoor dan wel door de daarvan (direct of indirect) te verwachten gevolgen een onevenredige aantasting van de landschappelijke waarden van deze gronden kan plaatsvinden.

Artikel 5 Groen

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Groen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. groenvoorzieningen;
b. bos, boswallen en hoogopgaande beplanting;
c. speelvoorzieningen;
d. inritten en paden;
e. water en waterhuishoudkundige voorzieningen;
f. parkeerstroken;
g. een standplaats voor ambulante handel;

en tevens voor:

h. waterberging, ter plaatse van de aanduiding 'waterberging';
i. waterwinning, ter plaatse van de aanduiding 'milieuzone - waterwingebied'

met daarbij behorende:

j. bouwwerken, geen gebouwen zijnde;
k. paden en verhardingen.

5.2 Bouwregels

Op de voor 'Groen' aangewezen gronden mogen uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten dienste van de bestemming worden gebouwd.

5.2.1 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van palen en masten mag niet meer bedragen dan 6 m;
b. de bouwhoogte van een zend-/ontvangstinstallatie mag niet meer dan 25 m bedragen;
c. in overige gevallen mag de bouwhoogte niet meer dan 2,50 m bedragen.

5.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats, omvang en inrichting van speelvoorzieningen ten behoeve van:

a. de milieusituatie;
b. de verkeersveiligheid;
c. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 6 Horeca

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Horeca' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. horeca(bedrijven) als bedoeld in categorie V van de in Bijlage 2 opgenomen Lijst van horecabedrijven;

met daar bijbehorende:

b. gebouwen;
c. bouwwerken, geen gebouwen zijnde;
d. tuinen;
e. erven;
f. terrassen;
g. parkeervoorzieningen;
h. water en waterhuishoudkundige voorzieningen;
i. groenvoorzieningen.

6.2 Bouwregels

Op de voor 'Horeca' aangewezen gronden mogen uitsluitend gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten dienste van de bestemming worden gebouwd.

6.2.1 Gebouwen

Voor het bouwen van gebouwen gelden de volgende regels:

a. een gebouw mag uitsluitend binnen een bouwvlak worden gebouwd;
b. de goothoogte mag niet meer bedragen dan de ter plaatse van de aanduiding 'maximum goothoogte (m)' aangegeven hoogte;
c. de dakhelling mag niet minder dan 25º bedragen.

6.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen mag niet meer bedragen dan 1 m voor de voorgevelrooilijn en niet meer dan 2 m achter de voorgevelrooilijn;
b. de bouwhoogte van andere bouwwerken, geen gebouw zijnde mag niet meer dan 5 m bedragen.

6.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en de afmetingen van de bebouwing ten behoeve van:

a. het straat- en bebouwingsbeeld;
b. de milieusituatie;
c. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
d. de cultuurhistorische en/of architectonische waarde van de bebouwing en/of het erf.

6.4 Afwijken van de bouwregels

6.4.1 Afwijken

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:

a. 6.2.1 onder c en toestaan dat de dakhelling 0º mag bedragen.

6.4.2 Afwegingskader

Een in 6.4.1 genoemde vergunning kan slechts worden verleend indien geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:

a. het straat- en bebouwingsbeeld;
b. de milieusituatie;
c. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
d. de cultuurhistorische waarde van de bebouwing en/of het erf.

Artikel 7 Maatschappelijk

7.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Maatschappelijk' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. maatschappelijke voorzieningen;

met daaraan ondergeschikt:

b. kleinschalige duurzame energiewinning;

met daar bijbehorende:

c. gebouwen, een bedrijfswoning daaronder niet begrepen;

d. bouwwerken, geen gebouwen zijnde;

e. tuinen;

f. erven;

g. parkeervoorzieningen;

h. water en waterhuishoudkundige voorzieningen;

i. groenvoorzieningen.

7.2 Bouwregels

Op de voor 'Maatschappelijk' bestemde gronden mogen uitsluitend gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten dienste van de bestemming worden gebouwd.

7.2.1 Gebouwen

Voor het bouwen van gebouwen gelden de volgende regels:

a. gebouwen mogen uitsluitend binnen het bouwvlak worden gebouwd;

b. de goot- en bouwhoogte van gebouwen bedraagt ten hoogste de ter plaatse van de aanduiding 'maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m)' aangegeven goot- en bouwhoogte;

c. het bebouwingspercentage van het bouwvlak mag niet meer dan 80% bedragen.

7.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van terrein- en erfafscheidingen mag, voor het denkbeeldig verlengde van de naar de weg toegekeerde gevel(s), niet meer dan 1 m bedragen;

b. in overige gevallen mag de bouwhoogte niet meer dan 2,50 m bedragen.

7.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en de afmetingen van de bebouwing ten behoeve van:

a. het straat- en bebouwingsbeeld;

b. de milieusituatie;

c. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

d. de cultuurhistorische en/of architectonische waarde van de bebouwing en/of het erf.

Artikel 8 Sport

8.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Sport' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. sportvoorzieningen en speelvelden, met uitzondering van voorzieningen ten behoeve van gemotoriseerde en gemechaniseerde sporten;

met de daarbij behorende:

b. gebouwen;
c. bouwwerken, geen gebouwen zijnde;
d. wegen en paden;
e. parkeervoorzieningen;
f. groenvoorzieningen;
g. water en waterhuishoudkundige voorzieningen.

8.2 Bouwregels

Op de voor 'Sport' bestemde gronden mogen uitsluitend gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten dienste van de bestemming worden gebouwd.

8.2.1 Gebouwen

Voor het bouwen van gebouwen gelden de volgende regels:

a. gebouwen mogen uitsluitend binnen een bouwvlak worden gebouwd;
b. de goothoogte van gebouwen bedraagt ten hoogste de ter plaatse van de aanduiding 'maximum goothoogte (m) aangegeven goothoogte, dan wel de bestaande goothoogte indien deze meer bedraagt;
c. in afwijking van het bepaalde onder a mogen buiten het bouwvlak gebouwen worden gebouwd met een gezamenlijke oppervlakte van niet meer dan 750 m^2.

8.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen mag niet meer dan 3 bedragen;
b. de bouwhoogte van lichtmasten en ballenvangers mag niet meer dan 16 m bedragen;
c. de bouwhoogte van een zend-/ontvangstinstallatie mag niet meer dan 25 m bedragen;
d. de bouwhoogte van andere bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer dan 12 m bedragen.

8.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en de afmetingen van de bebouwing ten behoeve van:

a. het behoud van de ruimtelijke kwaliteiten van het terrein;
b. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 9 Tuin

9.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Tuin' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. tuin en erf behorende bij de op de aangrenzende gronden gelegen gebouwen;

b. parkeerstroken;

met daarbij behorende;

a. bouwwerken, geen gebouwen zijnde;

b. paden;

c. verhardingen.

9.2 Bouwregels

Op de voor 'Tuin' aangewezen gronden mogen uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten dienste van de bestemming worden gebouwd.

9.2.1 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, mag niet meer dan 1 m bedragen.

9.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en afmetingen van de bebouwing ten behoeve van:

a. het straat- en bebouwingsbeeld;

b. de verkeersveiligheid;

c. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 10 Verkeer

10.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Verkeer' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. wegen;
b. pleinen;
c. fiets- en voetpaden;
d. bermen en (berm)sloten;
e. groen- en speelvoorzieningen;
f. water en waterhuishoudkundige voorzieningen;
g. een standplaats voor ambulante handel.

met daarbij behorende:

a. parkeervoorzieningen;
b. bouwwerken, geen gebouwen zijnde, met uitzondering van verkooppunten van motorbrandstoffen.

10.2 Bouwregels

Op de voor 'Verkeer' bestemde gronden mogen uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten dienste van de bestemming worden gebouwd.

10.2.1 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, geldt de volgende regel:

a. de bouwhoogte mag niet meer dan 8,50 m bedragen.

10.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en afmetingen van de bebouwing ten behoeve van:

a. het straat- en bebouwingsbeeld;
b. de verkeersveiligheid;
c. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

10.4 Specifieke gebruiksregels

Het aantal rijstroken mag niet meer bedragen dan 2 x 1.

Artikel 11 Verkeer - Verblijfsgebied

11.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Verkeer - Verblijfsgebied' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. wegen, straten en paden met hoofdzakelijk een functie gericht op de ontsluiting van de aanliggende erven;
b. groen- en speelvoorzieningen;
c. water en waterhuishoudkundige voorzieningen;

met daarbij behorende:

d. parkeervoorzieningen;
e. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

11.2 Bouwregels

Op de voor 'Verkeer - Verblijfsgebied' bestemde gronden mogen uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten dienste van de bestemming worden gebouwd.

11.2.1 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, geldt de volgende regel:

a. de bouwhoogte mag niet meer dan 8 m bedragen.

11.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en afmetingen van de bebouwing ten behoeve van:

a. het straat- en bebouwingsbeeld;
b. de verkeersveiligheid;
c. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 12 Wonen

12.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Wonen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. wonen in woonhuizen, al dan niet in combinatie met een aan huis verbonden beroep of een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit, waarbij ter plaatse van de aanduiding 'karakteristiek', tevens het nastreven van de instandhouding van de karakteristieke hoofdvorm en detaillering van de woning, zoals deze is beschreven en aangegeven in bijlage 4 en 5;

met daaraan ondergeschikt:

b. kleinschalige duurzame energiewinning;

met daarbij behorende:

c. gebouwen;
d. bouwwerken, geen gebouwen zijnde;
e. erven, tuinen en paden;
f. parkeervoorzieningen;
g. groenvoorzieningen;
h. water en waterhuishoudkundige voorzieningen.

12.2 Bouwregels

Op de voor 'Wonen' bestemde gronden mogen uitsluitend gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten dienste aan de bestemming worden gebouwd.

12.2.1 Hoofdgebouwen

Voor het bouwen van hoofdgebouwen i.c. woonhuizen gelden de volgende regels:

a. de hoofdgebouwen dienen binnen het bouwvlak te worden gebouwd;
b. een hoofdgebouw mag vrijstaand of halfvrijstaand worden gebouwd, met dien verstande dat:
    1. ter plaatse van de aanduiding 'maximum aantal aaneen te bouwen wooneenheden' uitsluitend aaneengebouwde woningen mogen worden gebouwd, waarvoor geldt dat het aantal aaneen te bouwen woonhuizen niet meer mag bedragen dan het aangegeven aantal;
c. het aantal aaneen te bouwen woonhuizen niet meer mag bedragen dan het aangegeven aantal;
d. ter plaatse van de aanduiding 'karakteristiek' is het ter versterking en ondersteuning van de karakteristiek van de woning mogelijk bij recht een uitbreiding van de woning te realiseren, mits de uitbreiding overeenkomt met optie 1 en/of optie 2, zoals weergegeven in bijlage 5, waarbij in de opties de maximale maatvoering is aangegeven;
e. de breedte van hoofdgebouwen mag niet minder dan 5 m bedragen;
f. de afstand van vrijstaande woonhuizen en van de vrijstaande zijde van halfvrijstaande woonhuizen tot de zijdelingse perceelsgrens mag niet minder dan 3 m bedragen, dan wel de bestaande afstand indien die minder bedraagt;
g. de goothoogte mag niet meer bedragen dan de ter plaatse van de aanduiding 'maximum goothoogte (m)' aangegeven goothoogte, dan wel de bestaande goothoogte indien en voor zover geen aanduiding 'maximum goothoogte (m)' is opgenomen;
h. de dakhelling mag niet minder dan 25° en niet meer dan 60° bedragen.

12.2.2 Aanbouwen, uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van aanbouwen, uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:

a. de afstand van een aanbouw, uitbouw of bijgebouw tot de voorgevel van het hoofdgebouw en het verlengde daarvan mag niet minder dan 4 m bedragen;
b. in afwijking van het gestelde onder a geldt voor serres dat de afstand tot de voorgevel van het hoofdgebouw en het verlengde daarvan niet meer dan 0,5 m mag bedragen, met dien verstande dat een dergelijke uitbouw niet meer dan 1 m uit de zijgevel mag steken;
c. de afstand van een aanbouw, uitbouw, bijgebouw of overkapping tot de zijdelingse perceelgrens mag niet minder dan 1 m bedragen, tenzij in de perceelsgrens wordt gebouwd;
d. de gezamenlijke oppervlakte van aanbouwen, uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen mag niet meer bedragen dan:
    1. 80 m^2 bij vrijstaande of halfvrijstaande woonhuizen;
    2. 50 m^2 bij aaneengebouwde woonhuizen;

mits het erf achter het bouwvlak voor niet meer dan 50% wordt bebouwd en met dien verstande dat de oppervlakte binnen het bouwvlak, voor zover gelegen tussen het verlengde van de zijgevels van het hoofdgebouw niet wordt meegerekend;

e. de bouwhoogte van aanbouwen, uitbouwen, aangebouwde bijgebouwen of overkappingen mag niet meer dan 3 m bedragen, met dien verstande dat de hoogte mag worden verhoogd tot ten hoogste 0,25 m boven de vloer van de eerste verdieping van het hoofdgebouw;
f. de goothoogte van een vrijstaand bijgebouw mag niet meer dan 3 m bedragen;
g. de bouwhoogte van een vrijstaand bijgebouw mag niet meer dan 5 m bedragen.

12.2.3 *Voor het bouwen van aanbouwen, uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen ter plaatse van de aanduiding 'karakteristiek' gelden de volgende regels*

Voor het bouwen van aanbouwen, uitbouwen en bijgebouwen ter plaatse van de aanduiding 'karakteristiek' gelden de volgende regels:

a. aan- en uitbouwen en bijgebouwen zijn enkel toegestaan voor zover deze zijn opgenomen in optie 1 en/of in optie 2, zoals weergegeven in bijlage 5;
b. voor dakkapellen geldt, dat:
    1. deze in totaliteit maximaal 50% mogen beslaan van de breedte van het dakvlak;
    2. deze de hoogte van het dak van de woning niet mag overschrijden;
    3. --eventuele welstandseisen voor dakkapellen aan de voorkant of naar openbaar gebied gerichte zijkant--;
c. voor vrijstaande bijgebouwen geldt dat de afstand van het bijgebouw tot de voorgevel van het hoofdgebouw en het verlengde daarvan niet minder dan 4 m mag bedragen;
d. de afstand van een aanbouw, uitbouw en bijgebouw tot de zijdelingse perceelgrens mag niet minder dan 1 m bedragen, tenzij in de perceelsgrens wordt gebouwd;
e. de oppervlakte aan vrijstaande bijgebouwen mag niet meer bedragen dan:
    1. 50 m^2 bij vrijstaande of halfvrijstaande woonhuizen;
    2. 30 m^2 bij aaneengebouwde woonhuizen;
f. de goothoogte van een vrijstaand bijgebouw mag niet meer dan 3 m bedragen;
g. de bouwhoogte van een vrijstaand bijgebouw mag niet meer dan 5 m bedragen.

12.2.4 *Voor het bouwen van aanbouwen, uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen ter plaatse van de aanduiding 'bijgebouwen' gelden de volgende regels*

Voor het bouwen van aanbouwen, uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen ter plaatse van de vier hoekwoningen waar de aanduiding 'bijgebouwen' is weergegeven geldt de volgende regel:

a. aan- en uitbouwen en bijgebouwen zijn toegestaan.

12.2.5 *Voor het bouwen van aanbouwen, uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen ter plaatse van de aanduiding 'bijgebouwen uitgesloten' gelden de volgende regels*

Voor het bouwen van aanbouwen, uitbouwen en bijgebouwen ter plaatse van de aanduiding 'bijgebouwen uitgesloten' geldt de volgende regel:

a. aan- en uitbouwen en bijgebouwen zijn niet toegestaan.

12.2.6 *Bouwwerken, geen gebouwen zijnde*

Voor het bouwen van een bouwwerk geen gebouw zijnde gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen mag niet meer bedragen dan 1 m voor de voorgevelrooilijn en niet meer dan 2 m achter de voorgevelrooilijn;
b. de bouwhoogte van andere bouwwerken, geen gebouw zijnde mag niet meer dan 2,5 m bedragen.

12.3 Omgevingsvergunning voor het slopen

12.3.1 *Vergunningplicht*

Voor het slopen van bouwwerken is, ter plaatse van de aanduiding 'karakteristiek' een omgevingsvergunning vereist.

12.3.2 *Uitzondering*

Het bepaalde in lid 12.3.1 is niet van toepassing op werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan.

12.3.3 *Toetsingscriteria*

De omgevingsvergunning wordt slechts verleend, indien:

a. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de karakteristieke hoofdvorm van de bebouwing;
b. de karakteristieke hoofdvorm niet langer aanwezig is en niet zonder ingrijpende wijzigingen aan het gebouw kan worden hersteld;
c. de karakteristieke hoofdvorm in redelijkheid niet te handhaven is;
d. het delen van een gebouw of bijgebouwen betreft, die op zichzelf niet als karakteristiek vallen aan te merken, en door sloop daarvan geen onevenredige aantasting van de karakteristieke hoofdvorm zoals opgenomen in het beeldkwaliteitsplan in bijlage 4 en 5 plaatsvindt.

12.4 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan:

a. de plaats en de afmetingen van de bebouwing, waaronder begrepen de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen ten aanzien van het erf grenzend aan de openbare weg of openbaar groen, ten behoeve van:
    1. het straat- en bebouwingsbeeld;
    2. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
    3. de cultuurhistorische en/of architectonische waarde van de bebouwing en/of het erf.

12.5 Afwijken van de bouwregels

12.5.1 Afwijking

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:

a. 12.2.1 onder f en toestaan dat de goothoogte van de van de weg afgekeerde gevel wordt verhoogd tot niet meer dan 6 m, mits de bouwhoogte niet meer dan 9 m bedraagt;
b. 12.2.1 onder f en g en toestaan dat de goothoogte van de van de weg afgekeerde gevel wordt verhoogd over een breedte van ten hoogste 4 m, waarbij de dakhelling overeenkomstig mag worden aangepast, mits de bouwhoogte niet meer dan 9 m bedraagt;
c. 12.2.1 onder g en toestaan dat de dakhelling 0º mag bedragen;
d. 12.2.2 onder e en toestaan dat de bouwhoogte van aanbouwen, uitbouwen, aangebouwde bijgebouwen en overkappingen wordt verhoogd, met dien verstande dat:
    1. de bouwhoogte ten minste 1,5 m lager blijft dan de bouwhoogte van het hoofdgebouw;
    2. de bouwhoogte niet meer dan 7,5 m bedraagt;
    3. de goothoogte niet meer bedraagt dan 3 m dan wel niet meer dan ten hoogste 0,25 m boven de vloer van de eerste verdieping van het hoofdgebouw.

12.5.2 Afwegingskader

Een in 12.5.1 genoemde omgevingsvergunning kan slechts worden verleend indien geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:

a. het straat- en bebouwingsbeeld;
b. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
c. de cultuurhistorische en/of architectonische waarde van de bebouwing en/of het erf.

12.6 Specifieke gebruiksregels

Onder strijdig gebruik met deze bestemming wordt begrepen het gebruik dat afwijkt van de bestemmingsomschrijving, waaronder in ieder geval wordt begrepen:

a. het gebruik van vrijstaande bijgebouwen voor zelfstandige bewoning;
b. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een aan huis verbonden beroep of een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit:
    1. anders dan genoemd in Bijlage 3 Categorale bedrijvenlijst;
    2. op een oppervlakte die meer bedraagt dan 30% van de gezamenlijke oppervlakte van gebouwen of meer bedraagt dan 50 m^2;
c. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van bed and breakfast.
d. het gebruik van gronden ten behoeve van de aanleg van een paardrijbak met de daarbijbehorende bouwwerken, anders dan waarvoor in het verleden planologische medewerking is verleend.

12.7 Afwijken van de gebruiksregels

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:

a. 12.6 onder c ten behoeve van bed & breakfast mits:
    1. de logiesoppervlakte niet meer bedraagt dan 30% van het oppervlak van de woning met een maximum van 50 m^2;
    2. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
    3. de logiesverstrekking wordt uitgeoefend door een van de bewoners van het woonhuis waarbij één andere arbeidskracht ter plekke werkzaam mag zijn.

b. 12.6 onder d in die zin dat gronden worden gebruikt voor de aanleg van een paardrijbak ten behoeve van het eigen hobbymatige gebruik met de daarbijbehorende bouwwerken, mits:
    1. er vanwege een paardrijbak geen onevenredige hinder (geur, geluid, licht en stof) wordt veroorzaakt voor de nabijgelegen woonhuizen of woningen van derden;
    2. de afstand tot een woonhuis van derden ten minste 15,00 m bedraagt;
    3. de oppervlakte van de paardrijbak ten hoogste 800 m^2 bedraagt;
    4. een omheining uitsluitend transparant wordt toegepast met een maximale bouwhoogte van 1,80 m;
    5. de paardrijbak niet wordt voorzien van bestrating of andere verharding;
    6. er geen onevenredige verstoring van het bodemarchief wordt veroorzaakt;
    7. er ten hoogste 4 lichtmasten worden geplaatst;
    8. de bouwhoogte van lichtmasten ten hoogste 5,00 m bedraagt en de lichtmasten direct grenzend aan de paardrijbak worden geplaatst, waarbij de lichtuitstraling gericht is op de paardrijbak;
    9. er sprake is van een goede inpassing in het landschap overeenkomstig het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld;
    10. een paardrijbak niet aangelegd wordt achter een naburig perceel;
    11. er ten hoogste één paardrijbak per perceel wordt toegestaan;
    12. er geen bomen en/of houtgewassen worden gekapt, gerooid of geveld ten behoeve van de aanleg van de paardrijbak;
    13. de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden niet worden beperkt.

Artikel 13 Leiding - Gas

13.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Leiding - Gas' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor:

a. regionale transportleidingen;

met de daarbijbehorende:

b. veiligheidszone;

c. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

13.2 Bouwregels

13.2.1 Algemeen

In afwijking van het bepaalde bij de andere ter plaatse aangewezen bestemming(en) mogen op of in deze gronden geen gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd, anders dan ten behoeve van een regionale gastransportleiding.

13.2.2 Bouwwerken

a. Ten behoeve van deze dubbelbestemming mogen enkel bouwwerken ten behoeve van de leiding worden gebouwd;

b. Overige gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zijn niet toegestaan.

13.3 Afwijken van de bouwregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 13.2.1 in die zin dat de in de andere daar voorkomende bestemming(en) genoemde gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd, mits:

   1. vooraf door het bevoegd gezag advies wordt ingewonnen bij de leidingbeheerder;
   2. er geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de veiligheid van personen en goederen;
   3. er geen afbreuk wordt gedaan aan een doelmatig en veilig functioneren van de leidingen;
   4. de veilligheid van de gasleiding niet wordt geschaad;
   5. er geen kwetsbare objecten worden toegelaten.

13.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het permanent opslaan van goederen, met uitzondering van het opslaan van goederen ten behoeve van inspectie en onderhoud van de gastransportleiding;

b. het gebruik van de gronden en bouwwerken als risicogevoelig object binnen een ter plaatse aangegeven veiligheidszone.

13.5 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

13.5.1 Vergunningplichtige werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is ongeacht het bepaalde in de regels bij de andere op deze gronden van toepassing zijnde bestemmingen een omgevingsvergunning vereist:

a. het egaliseren en ophogen van gronden en/of het anderszins ingrijpend wijzigen van de bodemstructuur;
b. het uitvoeren van graafwerkzaamheden;
c. het in de grond brengen van voorwerpen;
d. het aanleggen of verharden van andere oppervlakteverhardingen;
e. het planten van bomen en het aanbrengen van andere beplantingen;
f. het rooien van diepwortelende beplanting en bomen;
g. het aanleggen, vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren.

13.5.2 Uitzonderingen

Het bepaalde in lid 13.5.1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud van wel het normale agrarische gebruik betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan.

13.5.3 Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan slechts worden verleend indien vooraf advies wordt ingewonnen van de leidingbeheerder en er geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan een doelmatig en veilig functioneren van (bovengrondse) nutsleidingen.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 14 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 15 Algemene bouwregels

15.1 Bestaande maten

In afwijking van de in de regels vermelde:

a. maximale maatvoering geldt dat indien een grotere maatvoering aanwezig is op het tijdstip van terinzagelegging van het ontwerpplan, deze grotere maatvoering als maximum mag worden gehanteerd voor dat gebouw en voor uitbreidingen van dat gebouw;

b. minimale maatvoering geldt dat indien een kleinere maatvoering aanwezig is op het tijdstip van terinzagelegging van het ontwerpplan, deze kleinere maatvoering als minimum mag worden gehanteerd voor dat gebouw en voor uitbreidingen van dat gebouw.

15.2 Ondergeschikte afwijking bouwregels

De bouwgrenzen mogen in afwijking van de gebiedsbestemmingen en de overige bestemmingen in deze regels uitsluitend worden overschreden door:

a. tot gebouwen behorende stoepen, stoeptreden, trappen(huizen), galerijen, hellingbanen, funderingen, balkons, erkers, serres, entreeportalen, veranda's en afdaken, mits de overschrijding niet meer bedraagt dan 1 m;

b. andere ondergeschikte onderdelen van gebouwen, mits de overschrijding niet meer bedraagt dan 1 m.

15.3 Parkeer-, laad- en losruimte

15.3.1 Parkeerruimte

a. Indien het beoogde gebruik van een bouwwerk aanleiding geeft tot een te verwachten behoefte aan ruimte voor het parkeren of stallen van auto's, wordt een omgevingsvergunning voor het bouwen uitsluitend verleend indien in of op het bouwwerk dan wel op het onbebouwde terrein dat bij het bouwwerk hoort, wordt voorzien in die behoefte. Daarbij mag rekening worden gehouden met gecombineerd gebruik van parkeerplaatsen.

b. Bij de toepassing van het bepaalde onder a worden de beleidsregels in acht genomen zoals opgenomen in de publicatie "Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie" van het CROW waarbij geldt dat indien gedurende de planperiode een nieuwe versie uitkomt, deze nieuwe versie in acht wordt genomen.

c. Bij het bepaalde onder a wordt bij beoordeling van de vraag of wordt voorzien in voldoende parkeergelegenheid alleen gelet op de toename van de parkeerbehoefte als gevolg van het bouwplan.

15.3.2 Laad- en losruimte

Indien het beoogde gebruik van een bouwwerk aanleiding geeft tot een te verwachten behoefte aan ruimte voor het laden of lossen van goederen, wordt een omgevingsvergunning voor het bouwen uitsluitend verleend indien aan of in dat bouwwerk dan wel op het onbebouwde terrein bij het bouwwerk wordt voorzien in die behoefte. Deze bepaling geldt niet voor bestaande situaties, waarbij de herbouw van een gebouw zonder functiewijziging wordt beschouwd als een bestaande situatie.

15.3.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan het aantal parkeerplaatsen, de situering van de parkeerplaatsen en de situering van de laad- en losruimte ten behoeve van:

a. het straat- en bebouwingsbeeld;

b. de milieusituatie;

c. de verkeersveiligheid;
d. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
e. de sociale veiligheid;
f. de externe veiligheid.

15.3.4 Afwijken

Bij een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van het bepaalde in 15.3.1 en 15.3.2:

a. indien het voldoen aan die bepalingen door bijzondere omstandigheden op overwegende bezwaren stuit, of;
b. voor zover op andere wijze in de nodige parkeer- of stallingsruimte, dan wel laad- of losruimte wordt voorzien.

Artikel 16 Algemene gebruiksregels

16.1 Strijdig gebruik

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met de gegeven bestemmingen, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van de gronden voor de stalling en opslag van (aan het oorspronkelijk gebruik onttrokken) voer-, vaar- en/of vliegtuigen;

b. het gebruik van de gronden voor de opslag van schroot, afbraak- en bouwmaterialen, grond bodemspecie en puin voor het storten van vuil, anders dan ten behoeve van de uitvoering krachtens de bestemming toegelaten bouwactiviteiten en werken en werkzaamheden;

c. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van een seksinrichting;

d. het gebruik van de gronden als standplaats voor kampeermiddelen;

e. het gebruik van de gronden als een paardrijbak;

f. een functiewijziging van bouwwerken of onbebouwde gronden in een functie met een grotere parkeerbehoefte, zonder dat in voldoende mate ruimte aanwezig is ten behoeve van het parkeren of stallen van auto's, waarbij:

    1. de beleidsregels in acht genomen zoals opgenomen in de publicatie "Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie" van het CROW waarbij geldt dat indien gedurende de planperiode een nieuwe versie uitkomt, deze nieuwe versie in acht wordt genomen;
    2. alleen wordt gelet op de toename van de parkeerbehoefte als gevolg van de functiewijziging.

16.2 Toegestaan gebruik

Onder een gebruik in strijd met het bestemmingsplan wordt niet verstaan:

a. het gebruiken of het laten gebruiken van gronden en bouwwerken ten behoeve van kortstondige en/of incidentele evenementen, festiviteiten, manifestaties, jaarmarkten en weekmarkten, indien en voor zover daarvoor ingevolge een wettelijk voorschrift vergunning, ontheffing of vrijstelling vereist is en deze is verleend, dan wel een melding is gedaan;

b. het (laten) aanleggen en in stand houden van kabels en leidingen en daarbij behorende voorzieningen ten behoeve van de drinkwatervoorziening, de riolering, de waterhuishouding, de energievoorziening en de datacommunicatie, met uitzondering van:

    1. buisleidingen waarop het Besluit externe veiligheid buisleidingen van toepassing is;
    2. hoogspanningsleidingen;
    3. buisleidingen voor het transport van water, afvalwater of stoom met een doorsnede van 1 meter of meer en een lengte van 10 km of meer,

tenzij specifiek in dit plan geregeld.

Artikel 17 Algemene aanduidingsregels

17.1 milieuzone - grondwaterbeschermingsgebied

17.1.1 Aanduidingsomschrijving

Ter plaatse van de aanduiding '**milieuzone - grondwaterbeschermingsgebied**' en 'milieuzone - waterwingebied' geldt dat die gronden - naast de andere voor die gronden aangewezen bestemming(en) en aanduidingen - mede bestemd zijn voor het beschermen van de drinkwaterwinning, de drinkwaterproductie, de drinkwaterdistributie en de grondwaterkwaliteit van een grondwaterbeschermingsgebied, met daarbij behorende bouwwerken.

17.1.2 Bouwregels

Binnen het grondwaterbeschermingsgebied mag worden gebouwd voor zover dat op grond van de onderliggende bestemming is toegestaan, mits de kwaliteit van het grondwater niet wordt geschaad en met inachtneming van de voorwaarden, zoals die door de Provinciale Omgevingsverordening Drenthe (POV) worden gesteld. De verordening bevat regels ter bescherming van de kwaliteit van het grondwater met het oog op de waterwinning in bij de verordening aangewezen gebieden.

17.1.3 Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het oprichten van inrichtingen die staan vermeld op een bij de Provinciale Omgevingsverordening 2010 behorende lijst;
b. nieuwe woonhuizen, niet zijnde het vervangen van bestaande woonhuizen;
c. nieuwe infrastructurele werken (wegen, parkeerplaatsen, spoorwegen, buisleidingen en dergelijke), tenzij bedoeld voor ontsluiting van woningbouw of militair gebruik binnen de bestemmingen 'Maatschappelijk - Militair 1' en 'Maatschappelijk - Militair 2' en ter plaatse van de aanduiding 'militair oefenterrein' ;
d. ondergrondse opslag van vloeistoffen, anders dan voor schoon water;
e. opslag van afvalstoffen op of in de bodem;
f. lozing van huishoudelijk afvalwater in de bodem daar waar aansluiting is op riolering;
g. nieuwe begraafplaatsen of terreinen waar verstrooiing plaatsvindt;
h. industriële en grootschalige recreatieve ontwikkelingen;
i. het gebruik van zwarte lijst bestrijdingsmiddelen, compost, zwarte grond, zuiveringsslib, reststoffen als meststoffen en bouwstoffen die vallen onder dereikwijdte van het Bouwstoffenbesluit bodem- en oppervlaktewaterenbescherming;
j. nieuwe (grootschalige) ontgrondingen;
k. nieuwe delfstoffenwinning;
l. het roeren van de grond dieper dan 2,00 m;
m. duurzame energiebronnen die negatieve invloed hebben op of gevaar opleveren voor de kwaliteit van het grondwater;
n. nieuwe militaire activiteiten buiten de bestemmingen 'Maatschappelijk - Militair 1' en 'Maatschappelijk - Militair 2' en buiten gronden ter plaatse van de aanduiding 'militair oefenterrein' ;
o. verkeersaantrekkende voorzieningen.

17.2 wetgevingzone - wijzigingsgebied

17.2.1 Wijzigingsbevoegdheid

Ter plaatse van de aanduiding '**wetgevingzone - wijzigingsgebied'** kunnen burgemeester en wethouders het plan wijzigen in die zin dat de bestemming 'Wonen' en 'Tuin' wordt gewijzigd in de bestemmingen 'Wonen', 'Tuin'en 'Verkeer - Verblijfsgebied' een en ander met in achtneming van afbeelding 1, zoals opgenomen in Bijlage 1 bij deze regels is gevoegd.

17.2.2 Voorwaarden

a. Ter beoordeling van de toelaatbaarheid van de wijzigingsbevoegdheid vindt een evenredige belangenafweging plaats, waarbij betrokken worden:
   1. de wijze waarop de kwaliteit als onderdeel van de drinkwatervoorziening wordt beschermd;
   2. de wijze waarop geen evenredige afbreuk wordt gedaan aan het bebouwingsbeeld, de woonsituatie, de landschappelijke waarden, de cultuurhistorische waarden, de archeologische waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
   3. de wijze waarop wordt aangetoond dat kan worden voldaan aan de eisen uit de 'Visie op wonen 2012 - 2020' en de 'Ladder voor duurzame verstedelijking'.

b. Ten behoeve van het wijzigingsplan wordt een anterieure overeenkomst opgesteld.

Artikel 18 Algemene afwijkingsregels

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van:

a. de bij recht in de regels gegeven afmetingen en percentages, met uitzondering van de oppervlakte- en inhoudsmaten, tot ten hoogste 10% van die afmetingen en percentages;

b. het bepaalde in het plan en toestaan dat het beloop of het profiel van wegen of aansluiting van wegen onderling in geringe mate wordt aangepast, voor zover de verkeersveiligheid en/of - intensiteit daartoe aanleiding geven;

c. het bepaalde in het plan en toestaan dat bestemmings- of bouwgrenzen zullen worden overschreden, voor zover een meetverschil daartoe aanleiding geeft;

d. het bepaalde in het plan en toestaan dat openbare nutsgebouwtjes, wachthuisjes ten behoeve van het openbaar vervoer, gebouwtjes ten behoeve van (de bediening van) kunstwerken, toiletgebouwtjes, en naar de aard daarmee gelijk te stellen gebouwtjes zullen worden gebouwd mits de inhoud per gebouwtje ten hoogste 50 m^3 bedraagt;

e. ten aanzien van het bepaalde over het bouwen van (hoofd)gebouwen binnen het bouwvlak en toestaan dat de grenzen van het bouwvlak naar de buitenzijde worden overschreden door:

f. plinten, pilasters, kozijnen, gevelversieringen, ventilatiekanalen en schoorstenen;

g. gevel- en kroonlijsten en overstekende daken;

h. erkers over maximaal de halve gevelbreedte, ingangspartijen, luifels, balkons en galerijen, mits de bebouwingsgrens met niet meer dan 1,5 m wordt overschreden;

i. ten aanzien van het bepaalde over de afstand van uitbouwen tot aan de voorgevel en het verlengde daarvan voor het bouwen van (hoek)erkers, mits de diepte van de (hoek)erker, gemeten uit de zijgevel, niet meer bedraagt dan 1,5 m;

j. het bepaalde in het plan voor het gebruik van een woonhuis of een bedrijfswoning ten behoeve van bed & breakfast mits de logiesoppervlakte niet meer bedraagt dan 30% van het oppervlak van de woning met een maximum van 50 m^2, parkeren op eigen erf plaatsvindt en de logiesactiviteit wordt uitgeoefend door een van de bewoners van het woonhuis of de bedrijfswoning waarbij één andere arbeidskracht ter plekke werkzaam mag zijn.

Artikel 19 Overige regels

19.1 Aanvullende werking welstandscriteria

De in het plan geboden ruimte ten aanzien van de situering en de maatvoering van bouwwerken kan nader worden ingevuld door welstandscriteria.

Hoofdstuk 4 Overgangsrecht

Artikel 20 Overgangsrecht bouwwerken

20.1 Overgangsrecht bouwwerken

a. Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, danwel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot:
   1. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
   2. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

b. Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van sub a een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld sub a met maximaal 10%.

c. Sub a is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

20.2 Overgangsrecht gebruik

a. Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.

b. Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld sub a, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.

c. Indien het gebruik, bedoeld sub a, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

d. Sub a is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 21 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:

Regels van het bestemmingsplan **'Bestemmingsplan Darp**' van de gemeente Westerveld.

augustus 2019.

Bijlagen bij regels

Bijlage 1 Afbeelding : gebied wijzigingsbevoegdheid

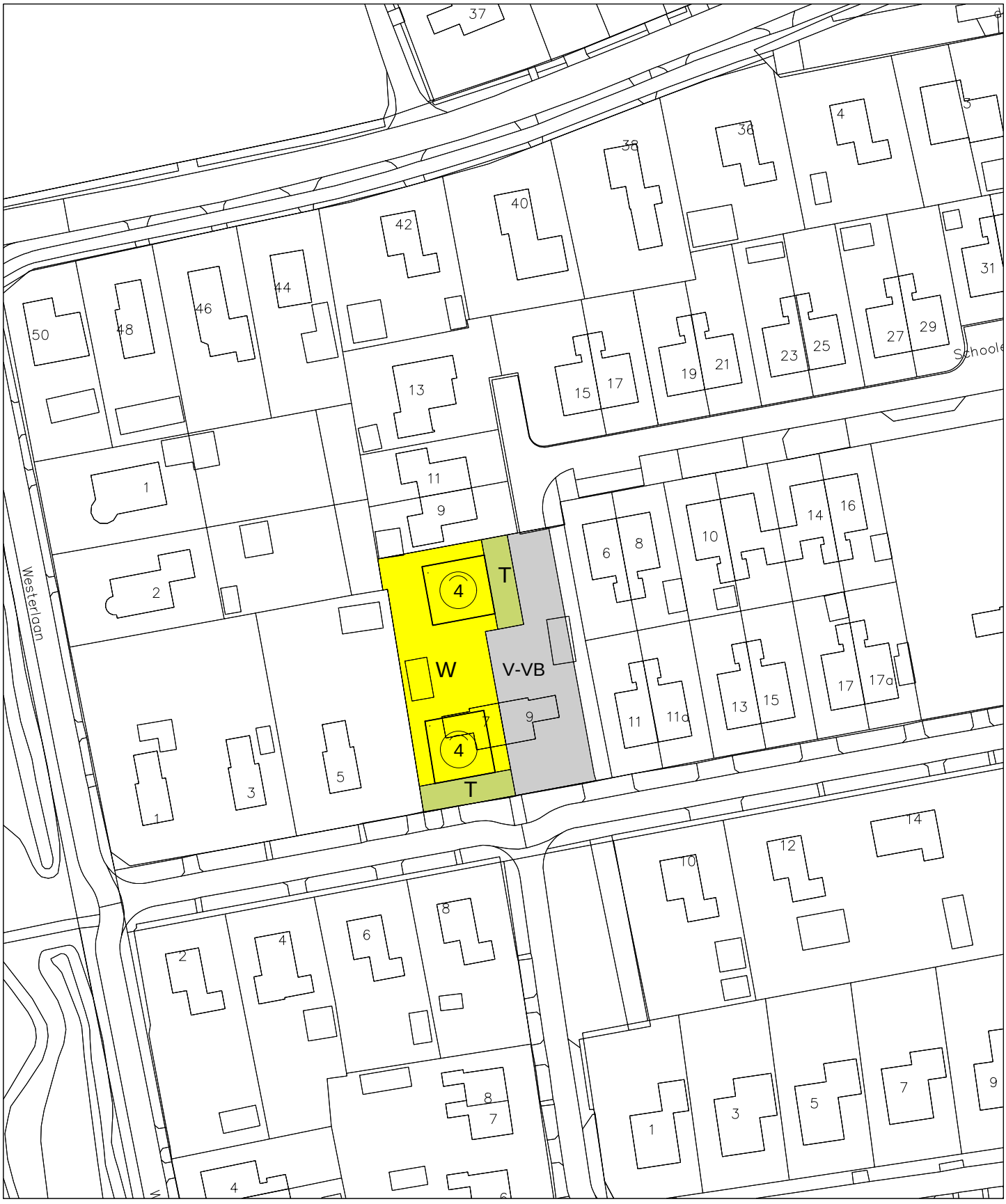

0 10 20 30 40 50m

t. 038 421 68 00 | info@witpaard.nl | www.witpaard.nl

STEDENBOUW
LANDSCHAP
RUIMTELIJKE ORDENING

afbeelding: 1
GEBIED WIJZIGINGSBEVOEGDHEID

plotdatum: 21-02-2018 tek.nr: J:\617\155\70\3 Projectresultaat\Westerveld Darp\verbeelding\dwg\afbeelding 1

Bijlage 2 Lijst van horecabedrijven

Lijst van horecabedrijven

CATEGORIE I:
zijn vormen van horeca, die wat betreft exploitatievorm aansluiten bij winkelvoorzieningen en daarmee qua openingstijden nagenoeg sporen en waar naast kleinere etenswaren alcoholvrije dranken worden verstrekt: lunchroom, koffiehuis, ijssalon, broodjeszaak, croissanterie, patisserie en crêperie;
mogelijke effecten, parkeerdruk.

CATEGORIE II:
zijn vormen van horeca, die wat betreft de exploitatievormen behoren bij en ondergeschikt zijn aan een sociaal/culturele hoofdfunctie, zoals: buurthuizen, sportkantines en kerkelijke centra.
mogelijke effecten parkeerdruk, komen en gaan.

CATEGORIE III:
zijn vormen van horeca, waar in hoofdzaak maaltijden worden verstrekt, die ter plaatse worden geconsumeerd: restaurants, bistro, poffertjeszaak, pannenkoekenhuis, hotel-restaurant, pension.
mogelijke effecten, parkeerdruk, stankoverlast en afvalopslag.

CATEGORIE IV:
zijn vormen van horeca, waar in hoofdzaak maaltijden worden verstrekt, die zowel ter plaatse worden geconsumeerd maar voor een belangrijk deel ook elders: pizzeria, Chinese restaurants.
mogelijke effecten, komen en gaan, parkeerdruk, stankoverlast, afval op straat, afvalopslag.

CATEGORIE V:
zijn vormen van horeca, die wat betreft exploitatievorm aansluiten bij winkelvoorzieningen, maar qua openingstijden daarvan afwijken in die zin, dat ze ook in (een deel) de avonduren geopend zijn en waar naast kleinere etenswaren in hoofdzaak alcoholvrije drank wordt verstrekt: cafetaria, snackbar, shoarmazaak.
mogelijke effecten, komen en gaan, parkeerdruk, stankoverlast, afval op straat, afvalopslag.

CATEGORIE VI:
zijn vormen van horeca, waar in hoofdzaak al dan niet alcoholhoudende drank wordt verstrekt: café, bar, eetcafé, pub, dancing met een dansvloeroppervlak van kleiner dan 10 m², café-restaurant, zaalaccommodatie;
mogelijke effecten, komen en gaan, parkeerdruk, geluidsoverlast vanuit de inrichting, geluidsoverlast vertrekkende bezoekers, openbare orde problemen.
mogelijke effecten met terras idem en geluidsoverlast van terras.

CATEGORIE VII:
zijn vormen van horeca zoals een discotheek en een dancing met een dansvloeroppervlak groter dan 10 m²;
mogelijke effecten, komen en gaan, parkeerdruk, geluidsoverlast vanuit de inrichting, geluidsoverlast vertrekkende bezoekers, openbare orde problemen.

Bijlage 3 Categorale bedrijvenlijst

Categorale bedrijvenlijst

SBI	*OMSCHRIJVING*	*AFSTANDEN*				*INDICES*					
		GEUR	*STOF*	*GELUID*		*GEVAAR*	*VERKEER*	*VISUEEL*	*GROOTSTE AFSTAND*	*CAT*	*OPM.*
221	Uitgeverijen (kantoren)	0	0	10		0	1	1	10	1	
2223	Grafische afwerking	10	0	10		0	1	1	10	1	
223	Reproduktiebedrijven opgenomen media	10	0	10		0	1	1	10	1	
5020.4	Autobeklederijen	10	10	10		10	1	1	10	1	
527	Reparatie t.b.v. particulieren (excl. auto's en motorfietsen)	10	0	10		10	1	1	10	1	
61, 62	Vervoersbedrijven (uitsluitend kantoren)	0	0	10		0	2	1	10	1	
6322, 6323	Overige dienstverlening t.b.v. vervoer (kantoren)	0	0	10		0	2	1	10	1	
633	Reisorganisaties	0	0	10		0	1	1	10	1	
634	Expediteurs, cargadoors (kantoren)	0	0	10		0	1	1	10	1	D
642	Telecommunicatiebedrijven	0	0	10	C	0	1	1	10	1	
70	Verhuur van en handel in onroerend goed	0	0	10		0	1	1	10	1	
72	Computerservice- en informatietechnologie-bureau's e.d.	0	0	10		0	1	1	10	1	
732	Maatschappij- en geesteswetenschappelijk onderzoek	0	0	10		0	1	1	10	1	
74	Overige zakelijke dienstverlening: kantoren	0	0	10		0	1	1	10	1	D
7484.4	Veilingen voor huisraad, kunst e.d.	0	0	10		0	2	1	10	1	
8512, 8513	Artsenpraktijken, klinieken en dagverblijven	10	0	10		0	2	1	10	1	
8514, 8515	Consultatiebureaus	0	0	10		0	1	1	0	1	
9302	Kappersbedrijven en schoonheidsinstituten	0	0	10		0	1	1	10	1	
9305	Persoonlijke dienstverlening n.e.g.	0	0	10	C	0	1	1	10	1	D

Verklaring

Verklaring

- . ..	: niet van toepassing of niet relevant	kl.	: klasse	v.c.	: verwerkingscapaciteit	B	: bodemverontreiniging
<	kleiner dan	n.e.g.	niet elders genoemd		uur	C	continue
>=	groter dan of gelijk aan		opslagcapaciteit	u	dag	D	divers
cat.	categorie	o.c.	productiecapaciteit	d	week	L	luchtverontreiniging
	en dergelijke	p.c.	productieoppervlak	w	jaar	Z	zonering
		p.o.		j			

Bijlage 4 Beeldkwaliteitsplan - Kleur- en materiaalgebruik

Juli 2019

I II III IV V VI

BEELDKWALITEITSPLAN

In opdracht van de gemeente Westerveld

DARP

WITPAARD
STEDENBOUW | LANDSCHAP | RUIMTELIJKE ORDENING

VAN DEN BERG ARCHITECTEN

TYPE I
Huidige situatie

TYPE I

Kleur en materiaal

Dak

Duurzaam dakbedekking > beter dan EPDM en Bitumen

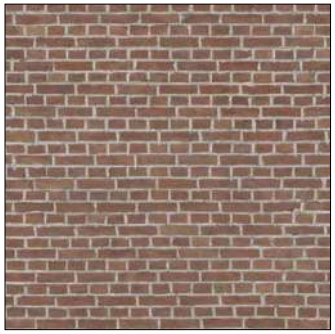

Muur

Bestaand metselwerk van hoofdgebouw

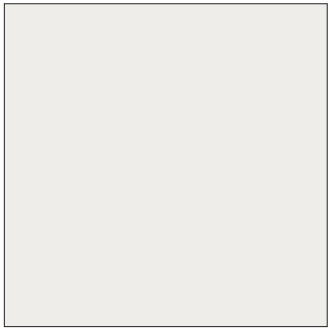

Kleur

Bestaand RAL-kleur van hoofdgebouw

TYPE I

Kleur en materiaal

Dak

Duurzaam dakbedekking > beter dan EPDM en Bitumen

Muur

Gevelbekleding donkergrijs

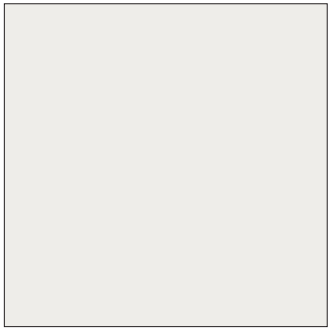

Kleur

Bestaand RAL-kleur van hoofdgebouw

TYPE I

Kleur en materiaal

Dak

Duurzaam dakbedekking > beter dan EPDM en Bitumen

Muur

Gevelbekleding lichtgrijs

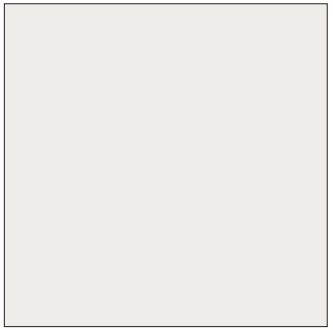

Kleur

Bestaand RAL-kleur van hoofdgebouw

TYPE II
Huidige situatie

TYPE II
Kleur en materiaal

Dak
Duurzaam dakbedekking > beter dan EPDM en Bitumen

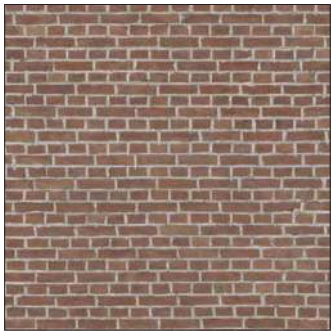

Muur
Bestaand metselwerk van hoofdgebouw

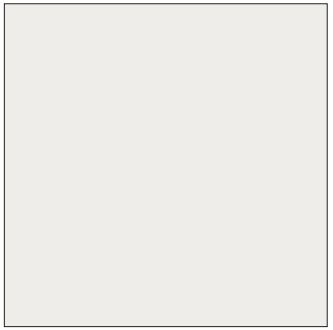

Kleur
Bestaand RAL-kleur van hoofdgebouw

TYPE II
Kleur en materiaal

Dak
Duurzaam dakbedekking > beter dan EPDM en Bitumen

Muur
Gevelbekleding taupe

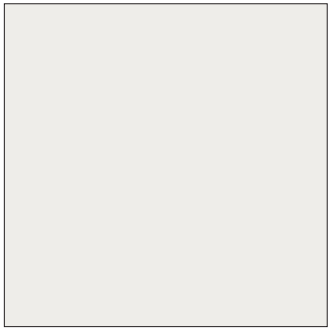

Kleur
Bestaand RAL-kleur van hoofdgebouw

TYPE II
Kleur en materiaal

Dak
Duurzaam dakbedekking > beter dan EPDM en Bitumen

Muur
Gevelbekleding lichtgrijs

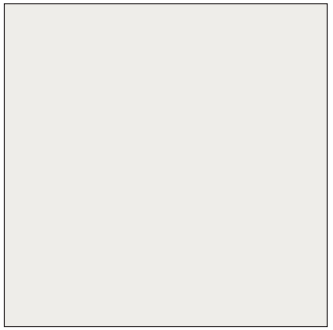

Kleur
Bestaand RAL-kleur van hoofdgebouw

TYPE III
Huidige situatie

TYPE III
Kleur en materiaal

Dak
Bestaande pan van
hoofdgebouwd

Muur
Bestaand metselwerk van
hoofdgebouw

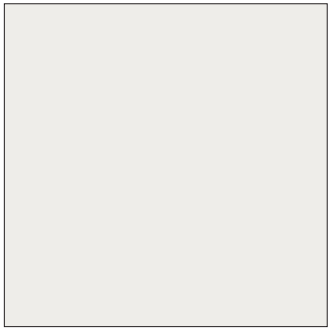

Kleur
Bestaand RAL-kleur van
hoofdgebouw

TYPE III
Kleur en materiaal

Dak
- Bestaande pan van hoofdgebouwd
- Duurzaam dakbedekking

Muur
Bestaand metselwerk van hoofdgebouw

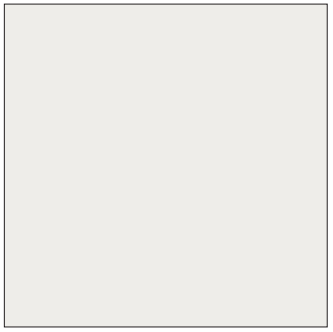

Kleur
Bestaand RAL-kleur van hoofdgebouw

TYPE III
Kleur en materiaal

Dak
- Bestaande pan van hoofdgebouwd
- Duurzaam dakbedekking

Muur
Gevelbekleding taupe

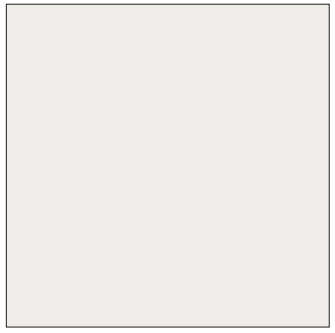

Kleur
Bestaand RAL-kleur van hoofdgebouw

TYPE III
Kleur en materiaal

Dak
- Bestaande pan van hoofdgebouwd
- Duurzaam dakbedekking

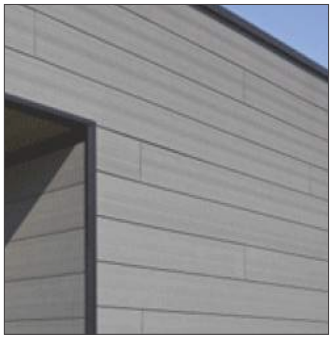

Muur
Gevelbekleding lichtgrijs

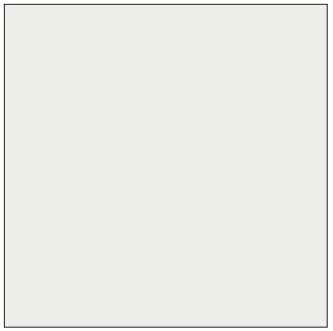

Kleur
Bestaand RAL-kleur van hoofdgebouw

TYPE IV
Huidige situatie

TYPE IV - 1

Kleur en materiaal

Dak

Duurzaam dakbedekking > beter dan EPDM en Bitumen

Muur

Bestaand metselwerk van hoofdgebouw

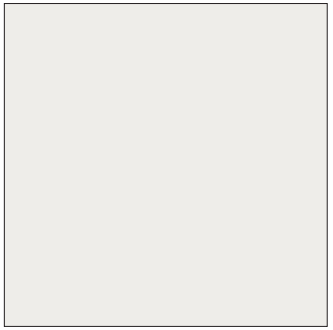

Kleur

Bestaand RAL-kleur van hoofdgebouw

TYPE IV - 1

Kleur en materiaal

Dak

Duurzaam dakbedekking > beter dan EPDM en Bitumen

Muur

Gevelbekleding taupe

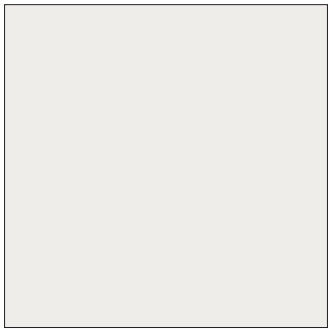

Kleur

Bestaand RAL-kleur van hoofdgebouw

TYPE IV - 1

Kleur en materiaal

Dak

Duurzaam dakbedekking > beter dan EPDM en Bitumen

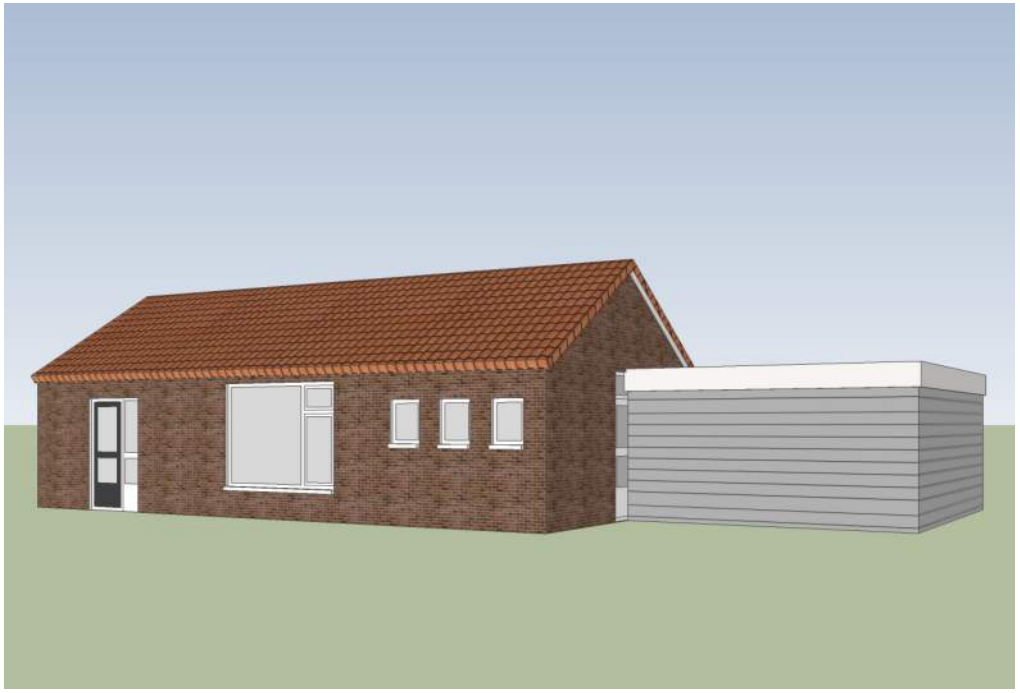

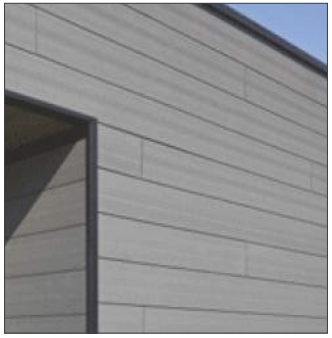

Muur

Gevelbekleding lichtgrijs

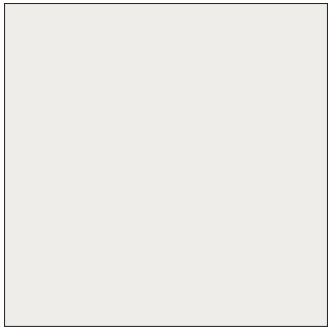

Kleur

Bestaand RAL-kleur van hoofdgebouw

TYPE IV - 2
Huidige situatie

TYPE IV - 2

Kleur en materiaal

Dak

Duurzaam dakbedekking > beter dan EPDM en Bitumen

Muur

Bestaand metselwerk van hoofdgebouw

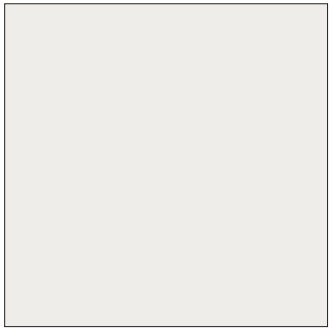

Kleur

Bestaand RAL-kleur van hoofdgebouw

TYPE IV - 2
Kleur en materiaal

Dak
Duurzaam dakbedekking > beter dan EPDM en Bitumen

Muur
Gevelbekleding taupe

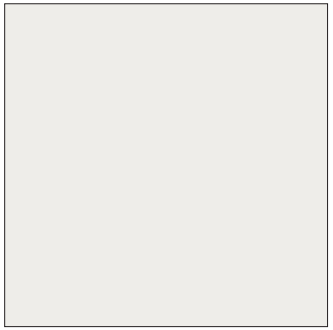

Kleur
Bestaand RAL-kleur van hoofdgebouw

TYPE IV - 2

Kleur en materiaal

Dak

Duurzaam dakbedekking > beter dan EPDM en Bitumen

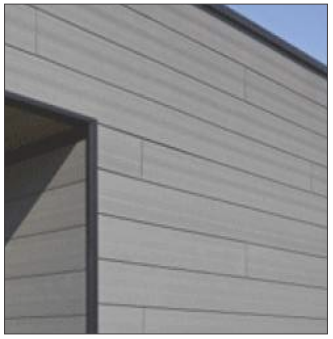

Muur

Gevelbekleding lichtgrijs

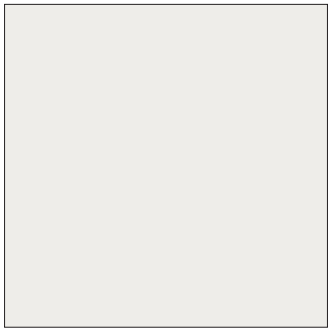

Kleur

Bestaand RAL-kleur van hoofdgebouw

TYPE V
Huidige situatie

TYPE V
Kleur en materiaal

Dak
Duurzaam dakbedekking > beter dan EPDM en Bitumen

Muur
Bestaand metselwerk van hoofdgebouw

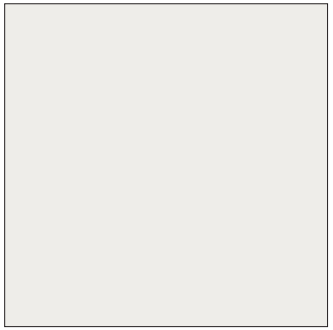

Kleur
Bestaand RAL-kleur van hoofdgebouw

TYPE V
Kleur en materiaal

Dak
Duurzaam dakbedekking > beter dan EPDM en Bitumen

Muur
Gevelbekleding taupe

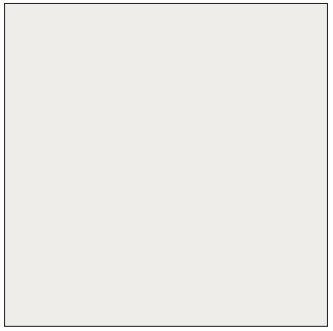

Kleur
Bestaand RAL-kleur van hoofdgebouw

TYPE V
Kleur en materiaal

Dak
Duurzaam dakbedekking > beter dan EPDM en Bitumen

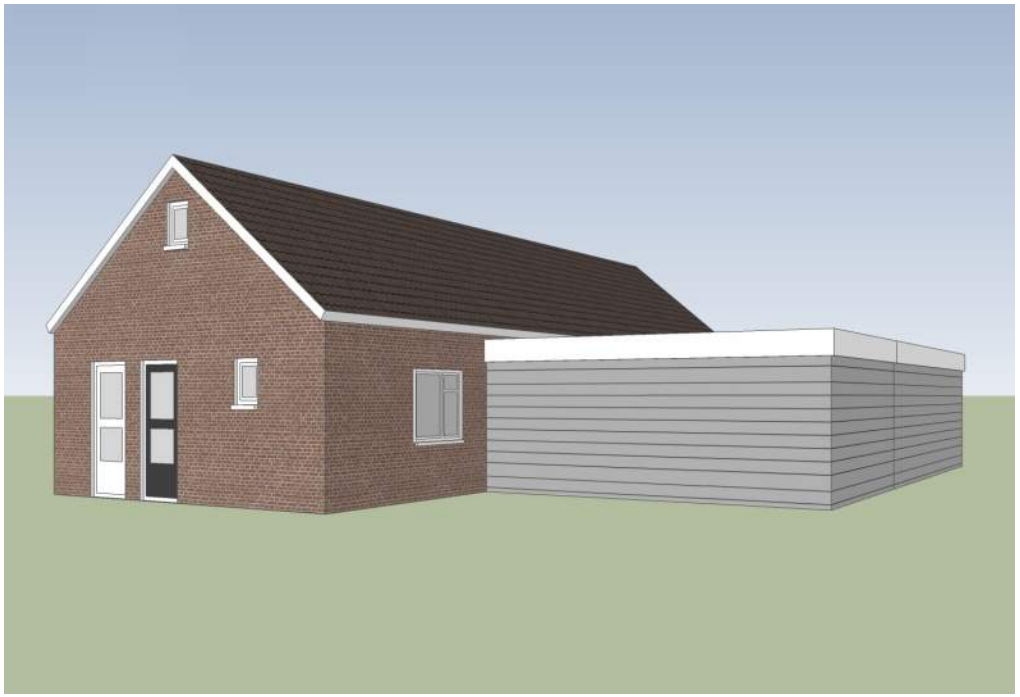

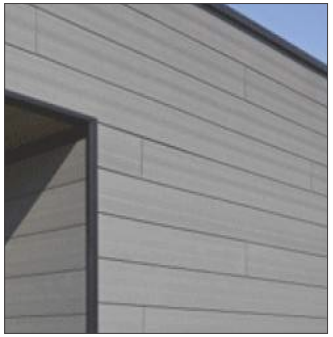

Muur
Gevelbekleding lichtgrijs

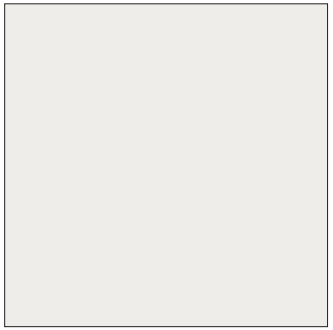

Kleur
Bestaand RAL-kleur van hoofdgebouw

TYPE VI
Huidige situatie

TYPE VI

Kleur en materiaal

Dak

Duurzaam dakbedekking > beter dan EPDM en Bitumen

Muur

Bestaand metselwerk van hoofdgebouw

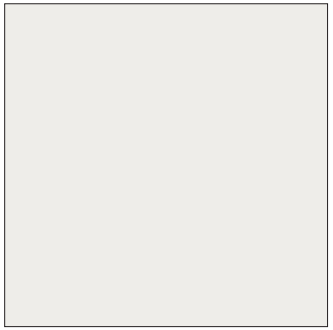

Kleur

Bestaand RAL-kleur van hoofdgebouw

TYPE VI

Kleur en materiaal

Dak

Duurzaam dakbedekking > beter dan EPDM en Bitumen

Muur

Gevelbekleding taupe

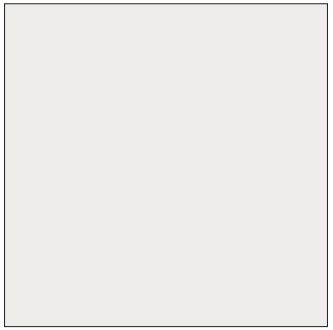

Kleur

Bestaand RAL-kleur van hoofdgebouw

TYPE VI
Kleur en materiaal

Dak
Duurzaam dakbedekking > beter dan EPDM en Bitumen

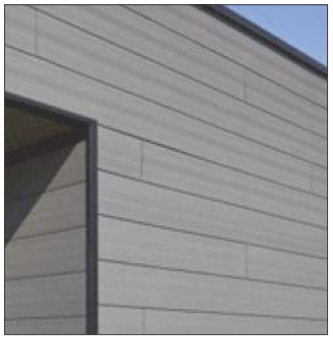

Muur
Gevelbekleding lichtgrijs

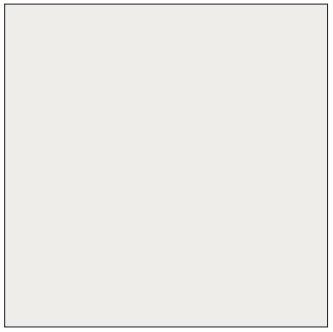

Kleur
Bestaand RAL-kleur van hoofdgebouw

Juli 2019

I II III IV V VI

BEELDKWALITEITSPLAN

In opdracht van de gemeente Westerveld

DARP

WITPAARD
STEDENBOUW | LANDSCHAP | RUIMTELIJKE ORDENING

VAN DEN BERG ARCHITECTEN

Bijlage 5 Beeldkwaliteitsplan - Straatbeeld per woningtype

April 2019

BESTEMMINGSPLAN

In opdracht van de gemeente Westerveld

DARP

WITPAARD
STEDENBOUW | LANDSCHAP | RUIMTELIJKE ORDENING

VAN DEN BERG ARCHITECTEN

COLOFON

Witpaard B.V.
Dorpsweg 103
8271 BL IJsselmuiden
0031 38 42 16 800
info@witpaard.nl
www.witpaard.nl

Van den Berg Architecten B.V.
Dorpsweg 103
8271 BL IJsselmuiden
0031 38 33 15 251
info@vandenberggroep.nl
www.vandenberggroep.nl

Plannaam: Bestemmingsplan Darp, gemeente Westerveld
Datum: April 2019

INHOUD

1 Waarom, hoe, wat?

2 Historie

3 Darp huidige situatie

4 Type I
- Huidige situatie plattegrond
- Huidige situatie foto’s
- Voorstel

5 Type II
- Huidige situatie plattegrond
- Huidige situatie foto’s
- Voorstel

6 Type III
- Huidige situatie plattegrond
- Huidige situatie foto’s
- Voorstel

7 Type IV
- Huidige situatie plattegrond
- Huidige situatie foto’s
- Voorstel 1
- Voorstel 2

8 Type V
- Huidige situatie plattegrond
- Huidige situatie foto’s
- Voorstel

9 Type VI
- Huidige situatie plattegrond
- Huidige situatie foto’s
- Voorstel

10 Voorbeelden “aantasting oorspronkelijk straatbeeld”

11 Actium

12 Reactie

13 Beeldkwaliteitsplan

WAAROM, HOE, WAT?

Waarom?

- Bescherming van het karakteristieke, historische beeld kwaliteit van de wederopbouw woningen in Darp

Hoe?

- Door regels op te nemen die de verschillende mogelijk- én onmogelijkheden van de woningtypes weergeven

Wat?

- Vastlegging in bestemmingsplan

HISTORIE

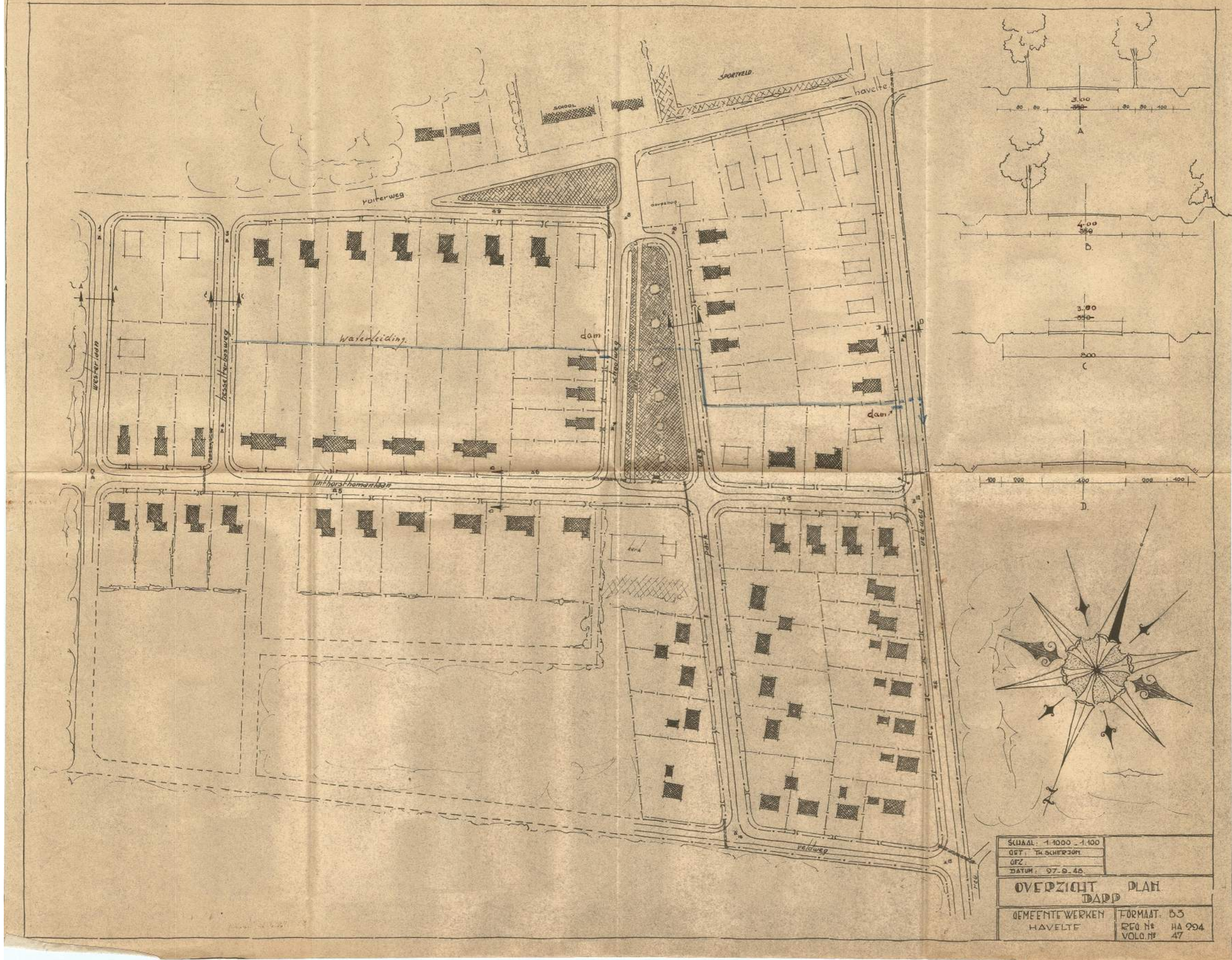

Darp
Stratenplan in 1948

HISTORIE

Darp
Wederopbouw

HISTORIE

Darp
1948 - opnieuw opgebouwd

HISTORIE

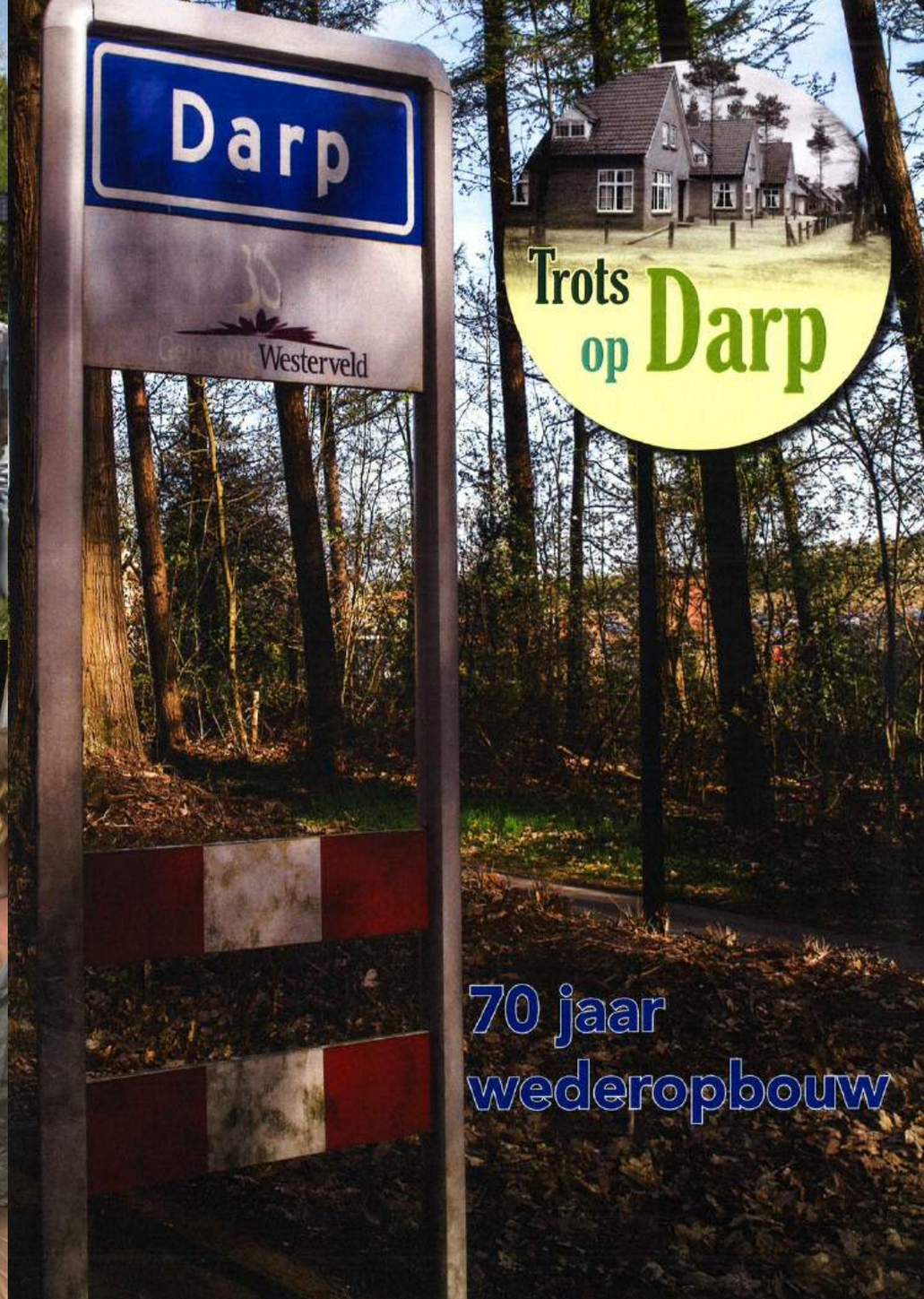

Trots op Darp!
DHV-prijs 2018

DARP
Huidige situatie

“ tuindorp structuur met diepe achtertuinen “

DARP
Huidige situatie

Type I

Type II

Type III

Type IV

Type V

Type VI

TYPE I
Huidige situatie

Type I

N

TYPE I
Huidige situatie

TYPE I
Voorstel

Richtlijnen

A Uitbouw vanaf zijgevel 3m breed.
B Uitbouw vanaf zijgevel vanuit het middelpunt van bestaande woning.
C Uitbouw lengte is totale lengte van bestaande woning, gerekend vanaf achtergevel bestaande woning.
D Hoogte uitbouw gelijk aan de bestaande plafondhoogte.

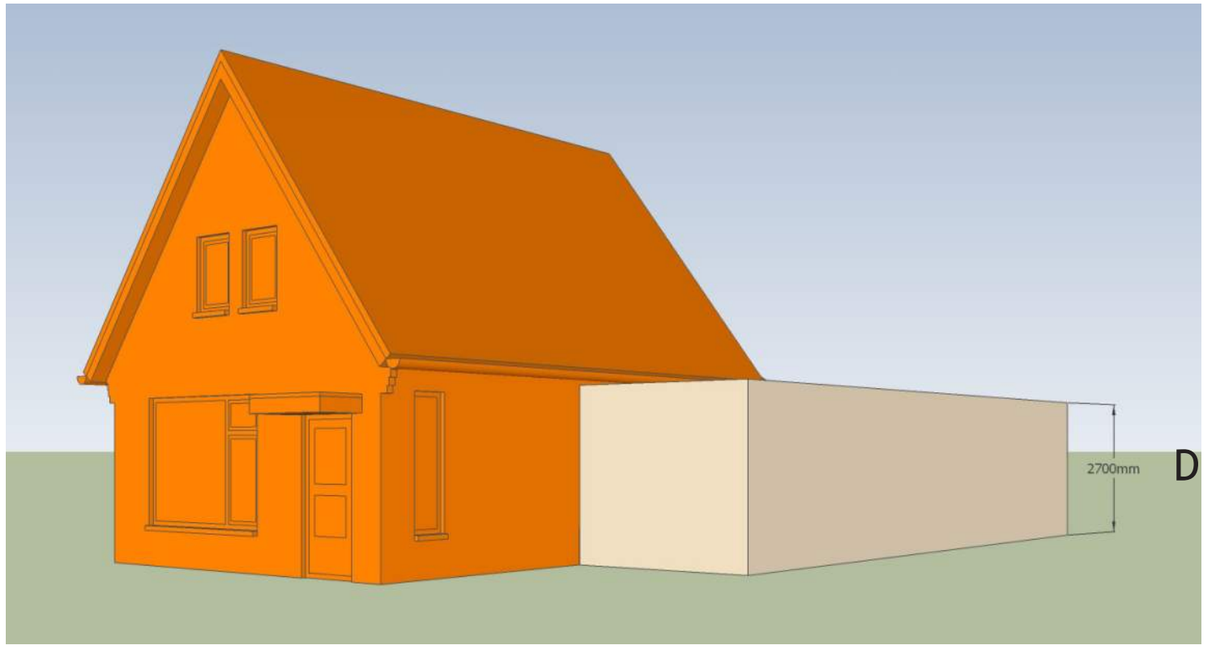

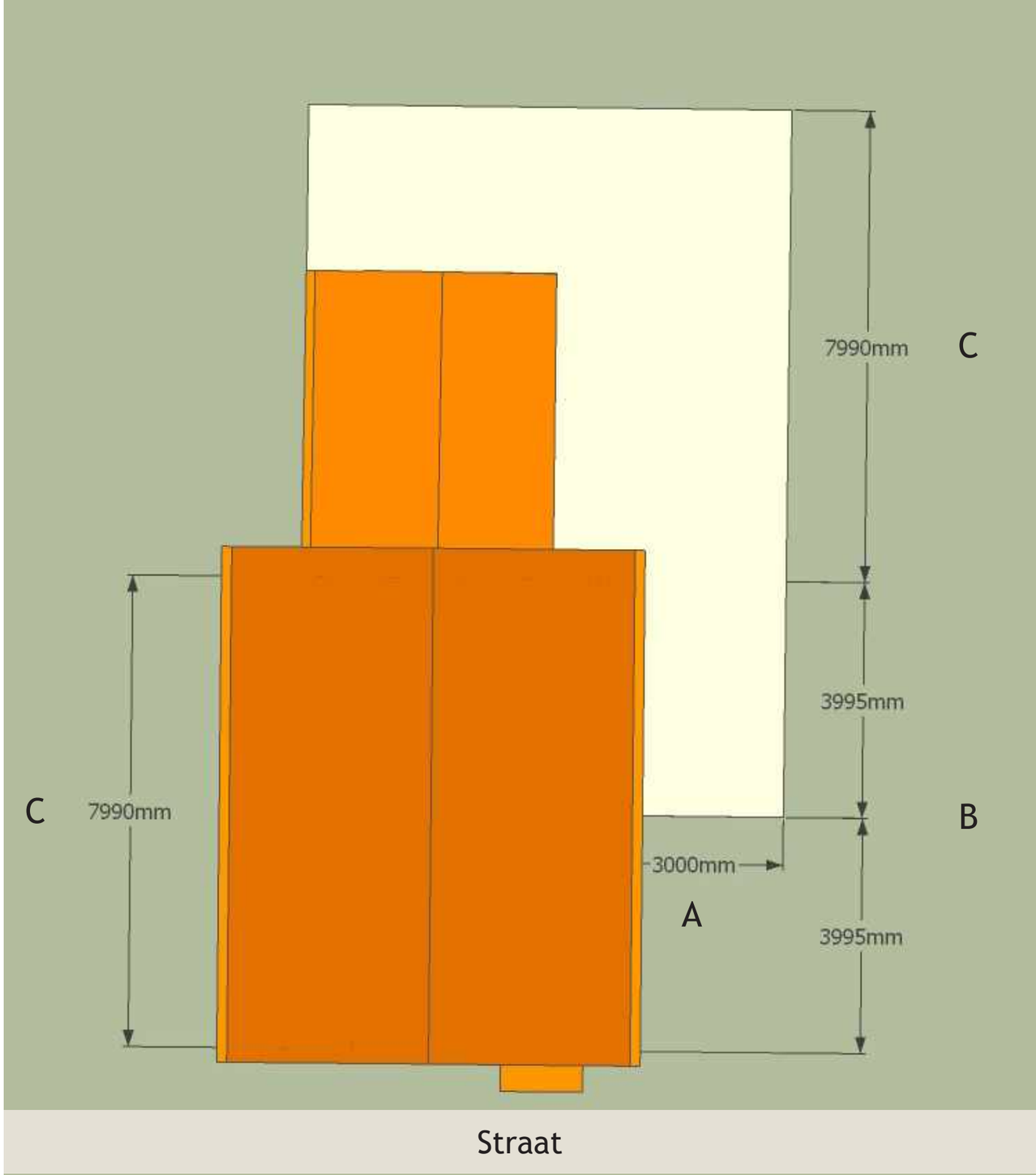

TYPE I

Uitbreiding links/rechts

Type I

N

TYPE I
Uitbreiding links/rechts

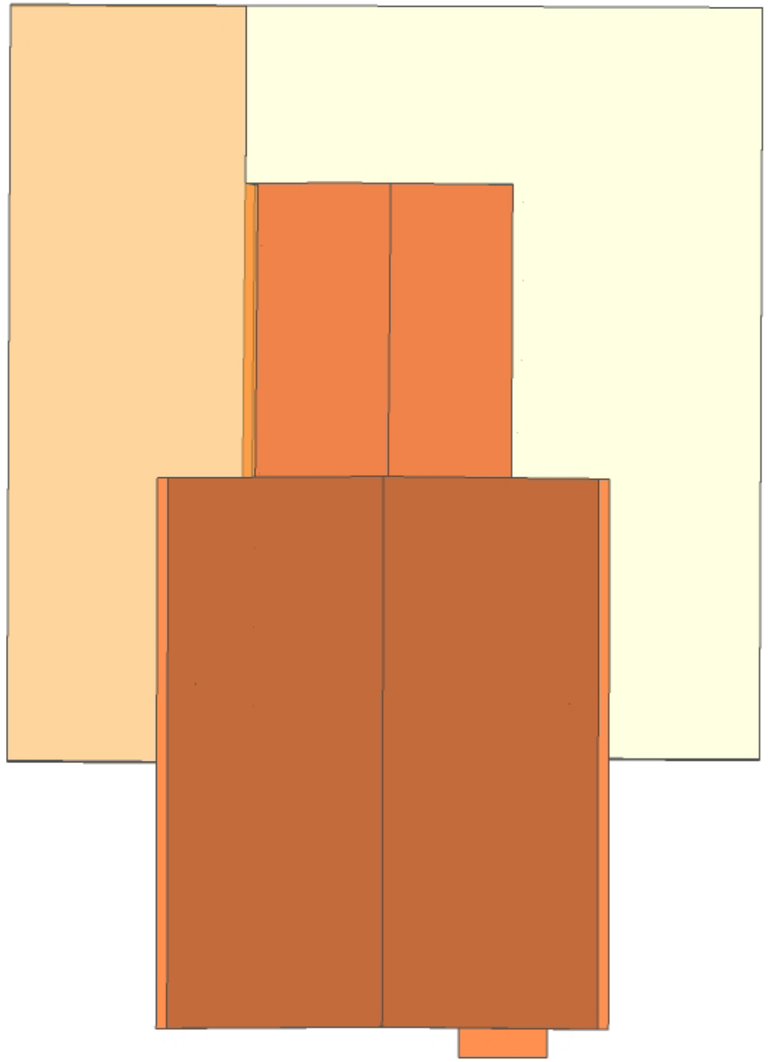

Linthorst Homanstraat

TYPE I
Uitbreiding links/rechts

TYPE I
Uitbreiding links/rechts

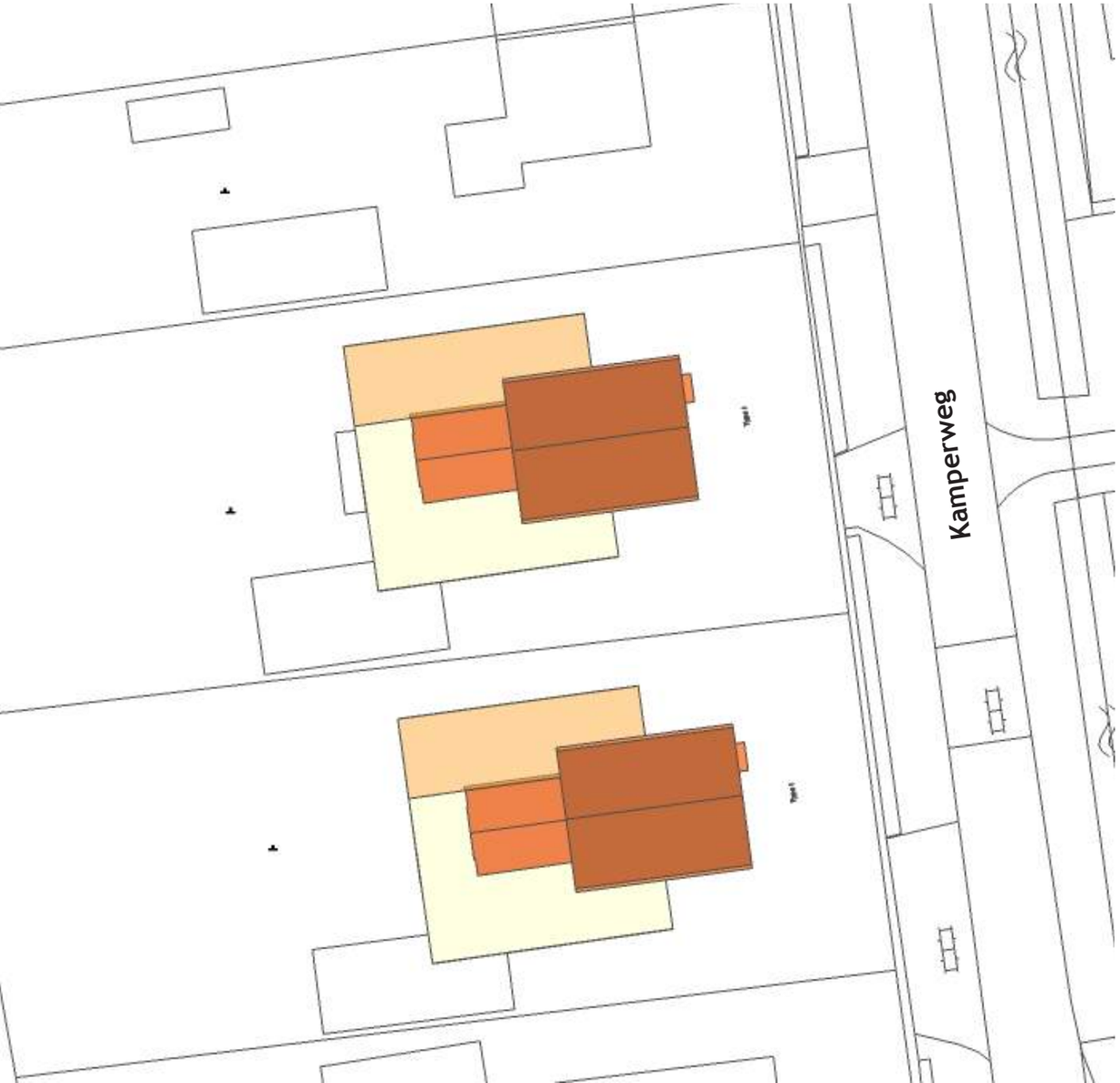

TYPE II
Huidige situatie

Type II

TYPE II
Huidige situatie

TYPE II
Voorstel

Richtlijnen

A Uitbouw vanaf zijgevel 3m breed.
B Uitbouw vanaf zijgevel vanuit het middelpunt van bestaande woning.
C Uitbouw lengte is totale lengte van bestaande woning.
D Hoogte uitbouw gelijk aan de bestaande plafondhoogte.

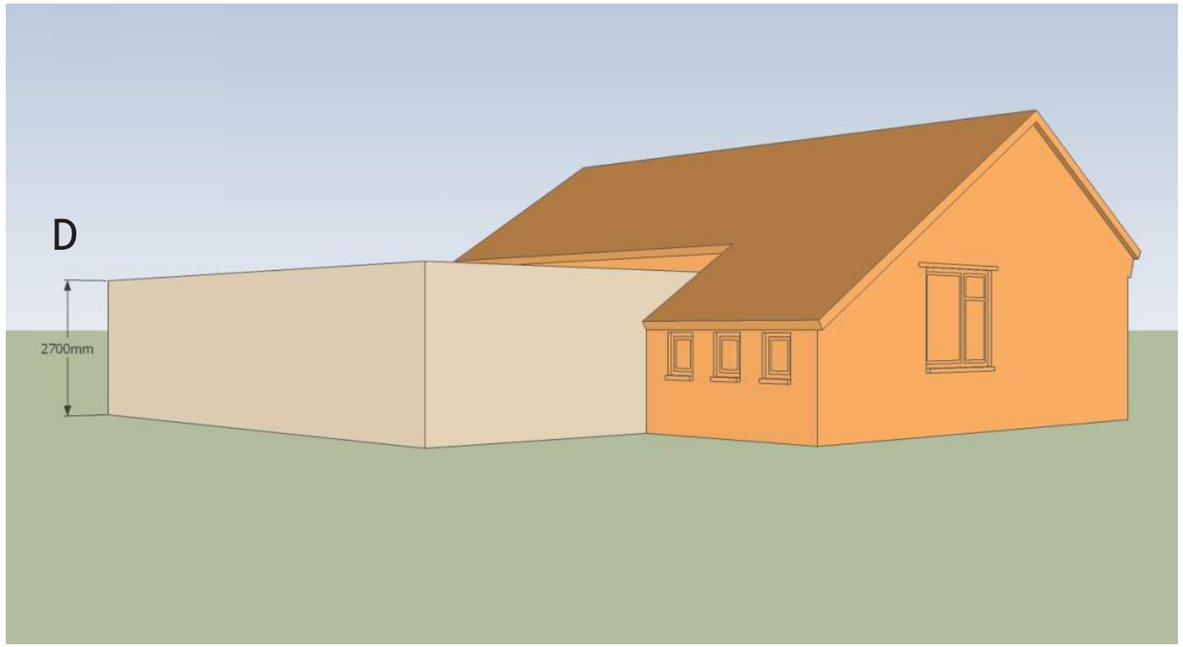

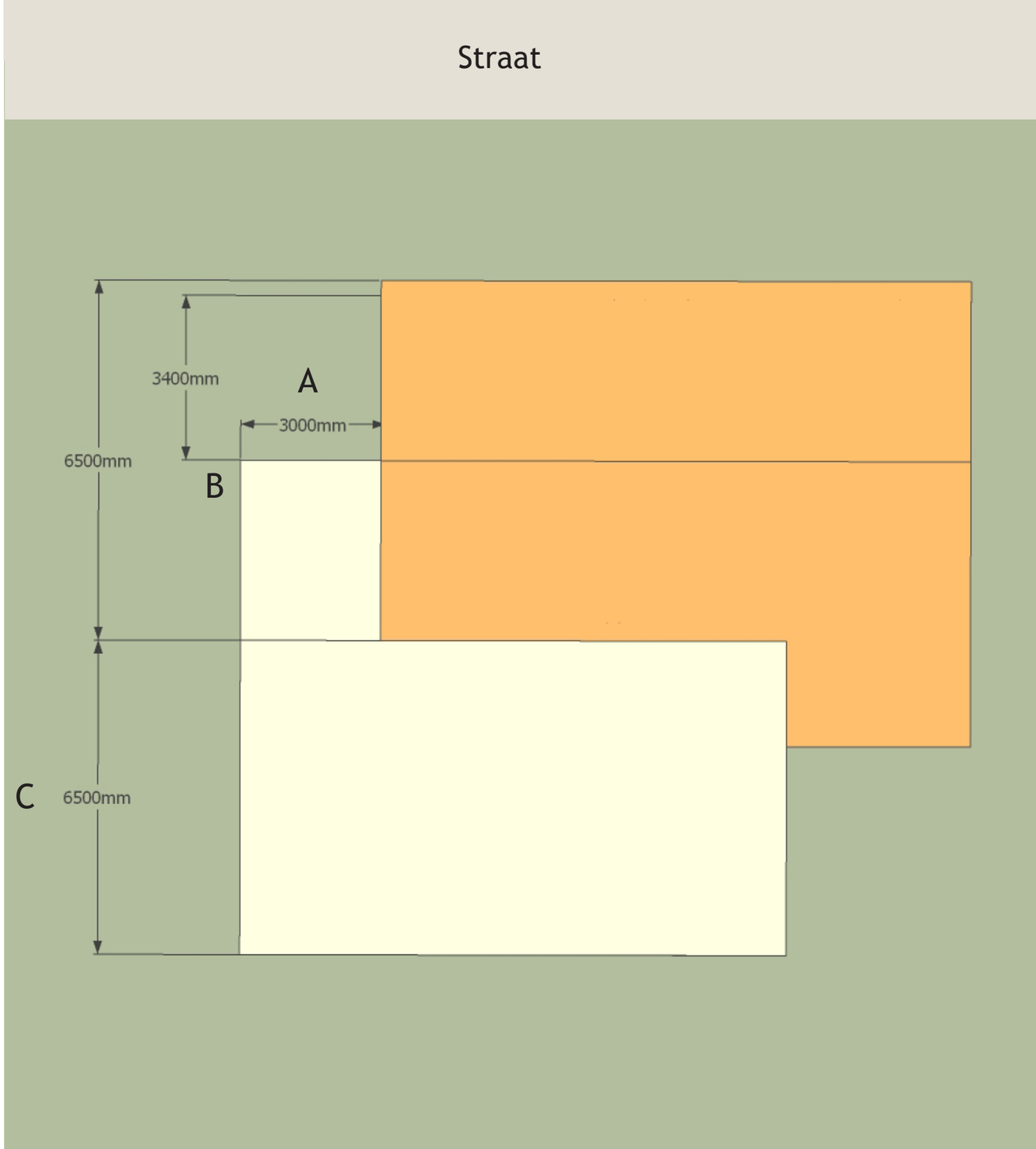

TYPE III
Huidige situatie

Type III

N

TYPE III
Huidige situatie

TYPE III
Voorstel

Richtlijnen

B Verlenging zijgevel naar straatkant tot middelpunt van bestaande woning.
C Uitbouw lengte is totale lengte van bestaande woning, gerekend vanaf achtergevel bestaande woning.
D Hoogte uitbouw gelijk aan de bestaande plafondhoogte.

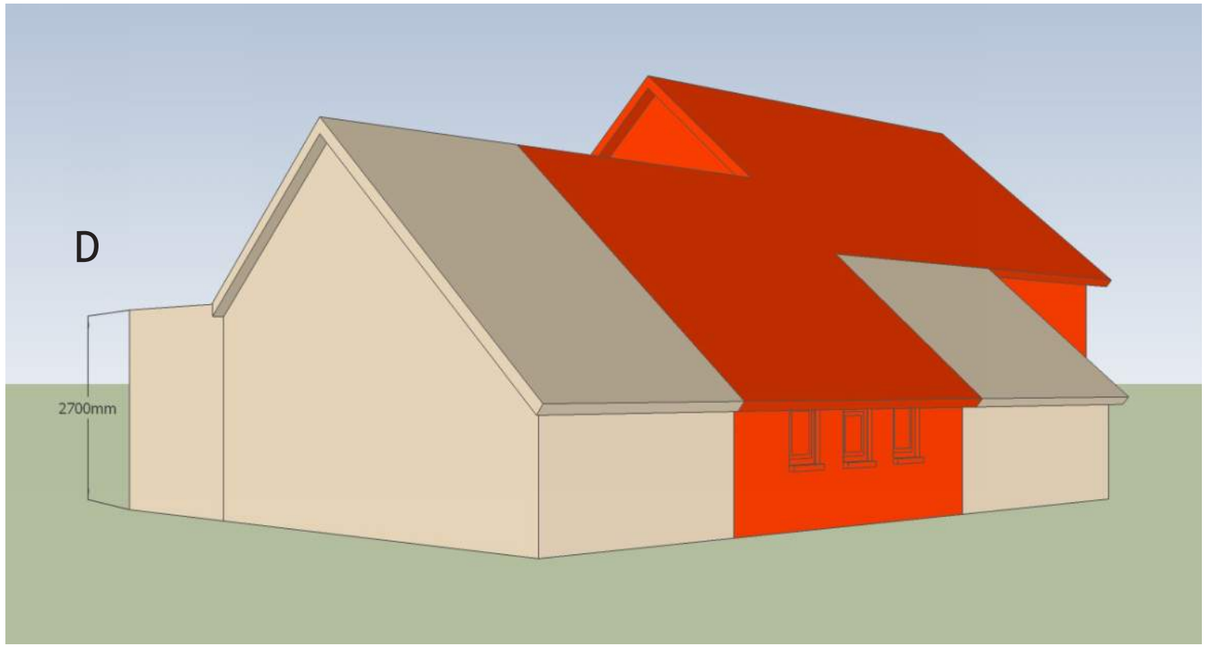

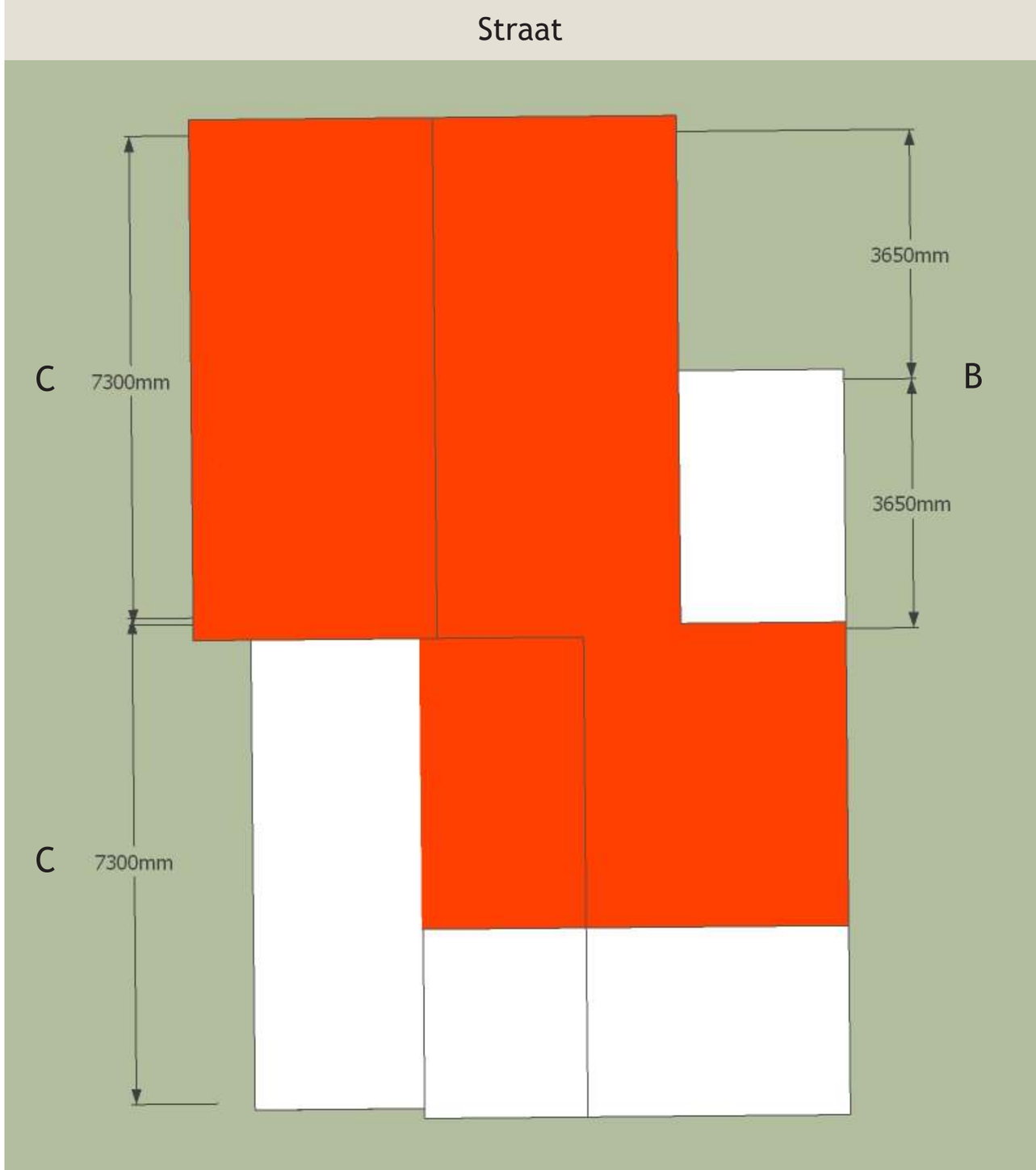

TYPE IV
Huidige situatie

Type IV

TYPE IV
Huidige situatie

TYPE IV
Voorstel 1

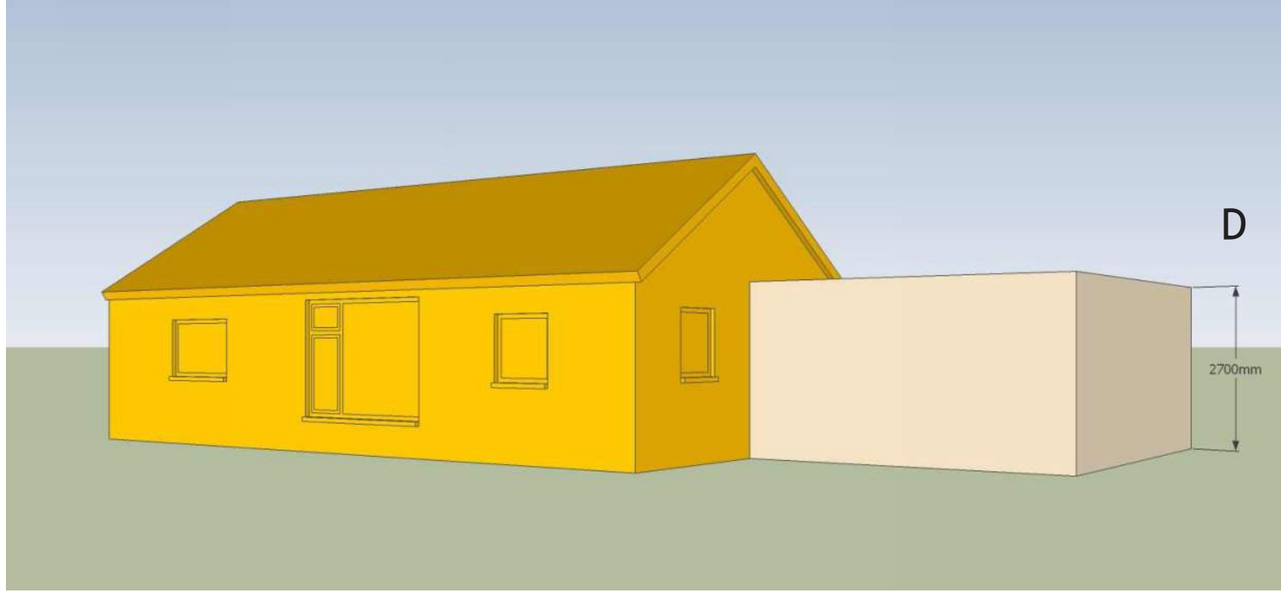

Richtlijnen

A Uitbouw vanaf zij- en achtergevel 3m breed.
B Uitbouw vanaf zij- en achtergevel vanuit het middelpunt van bestaande woning.
D Hoogte uitbouw gelijk aan de bestaande plafondhoogte.

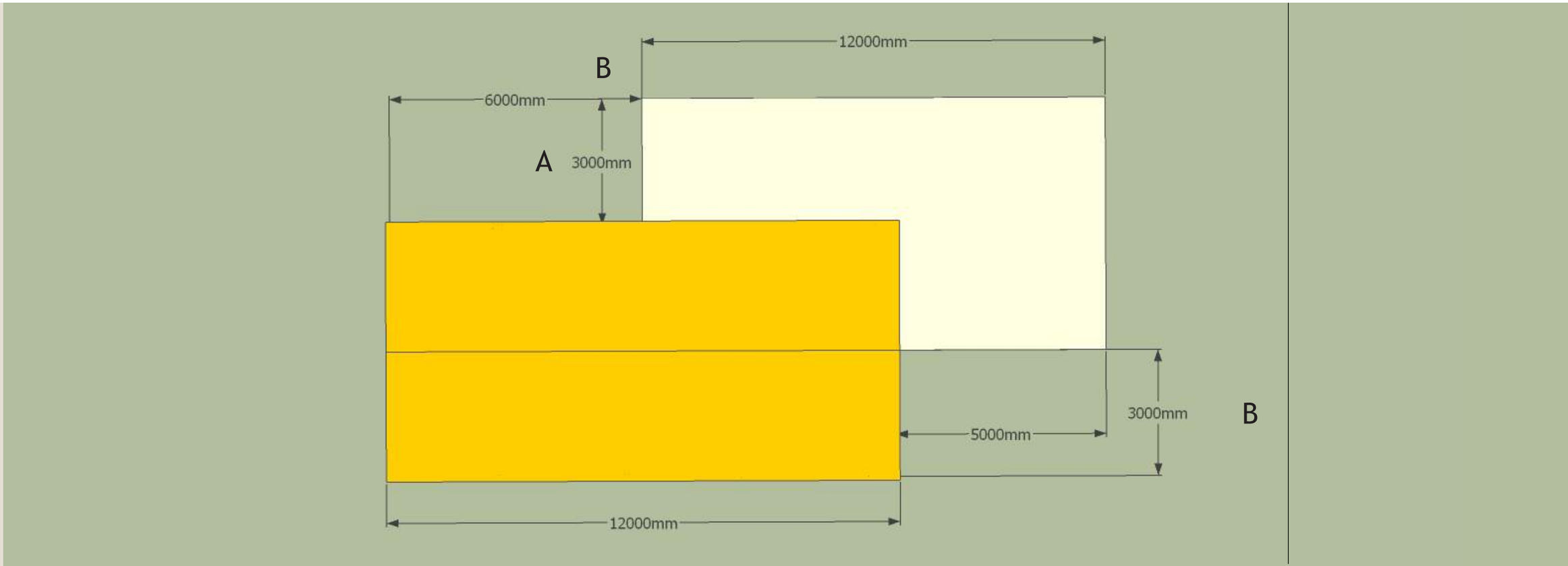

TYPE IV
Voorstel 2

Richtlijnen

A Uitbouw vanaf achtergevel 1m terugliggend, beide kanten.
B Uitbouw lengte is totale lengte van bestaande woning, gerekend vanaf achtergevel bestaande woning.
D Hoogte uitbouw gelijk aan de bestaande plafondhoogte.

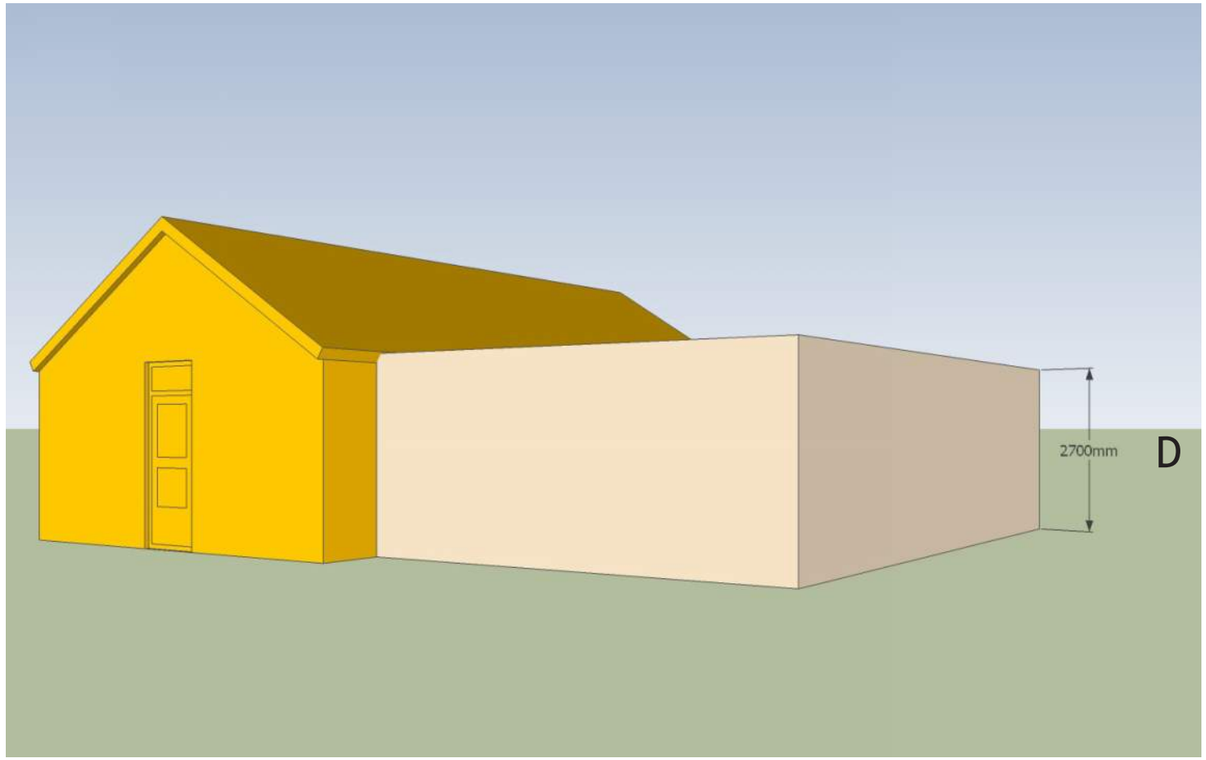

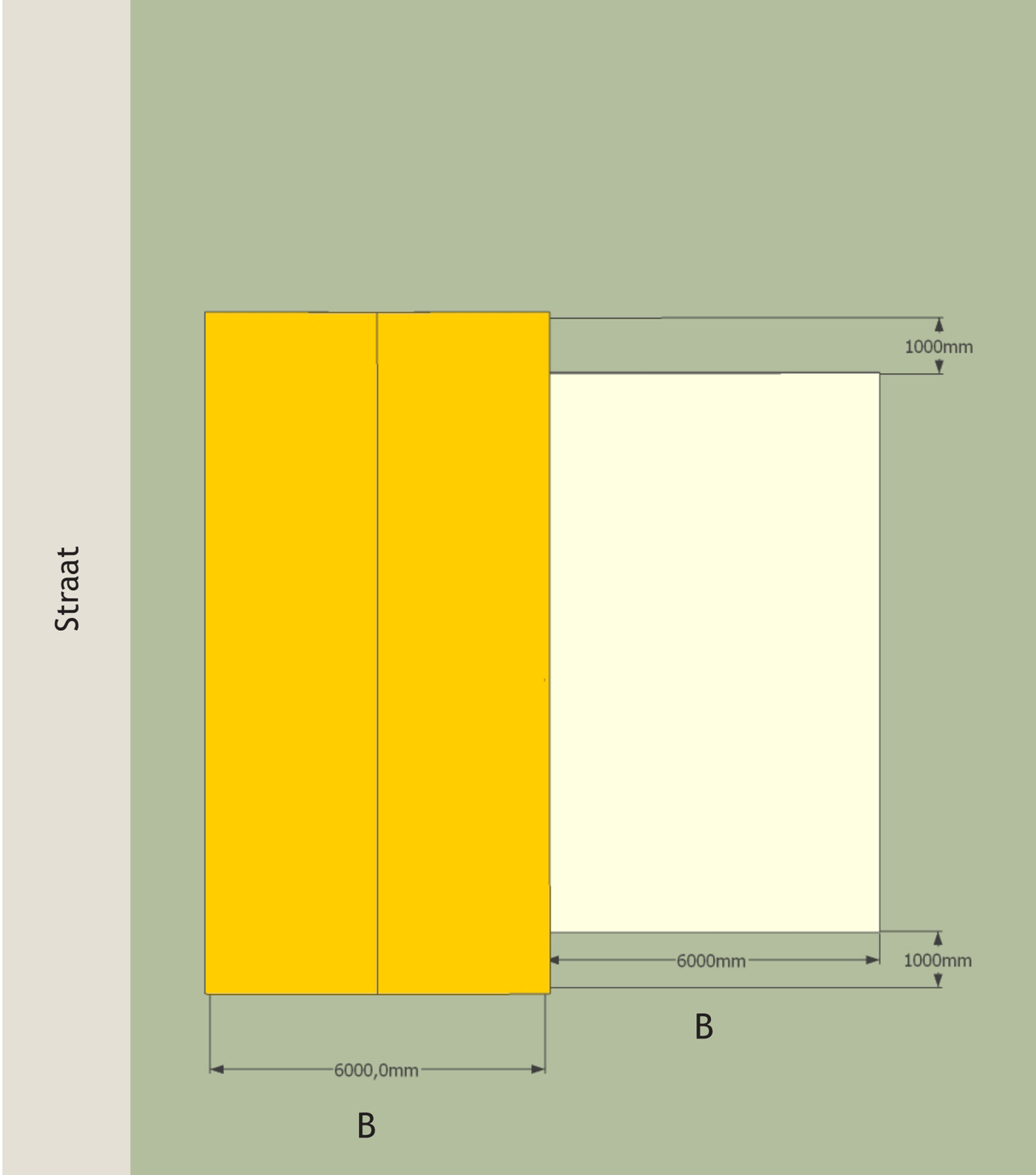

TYPE V
Huidige situatie

Type V

N

TYPE V
Huidige situatie

TYPE V
Voorstel

Richtlijnen

A Uitbouw vanaf achtergevel 1m terugliggend, beide kanten.
B Uitbouw lengte is totale lengte van bestaande woning, gerekend vanaf achtergevel bestaande woning.
D Hoogte uitbouw gelijk aan de bestaande plafondhoogte.

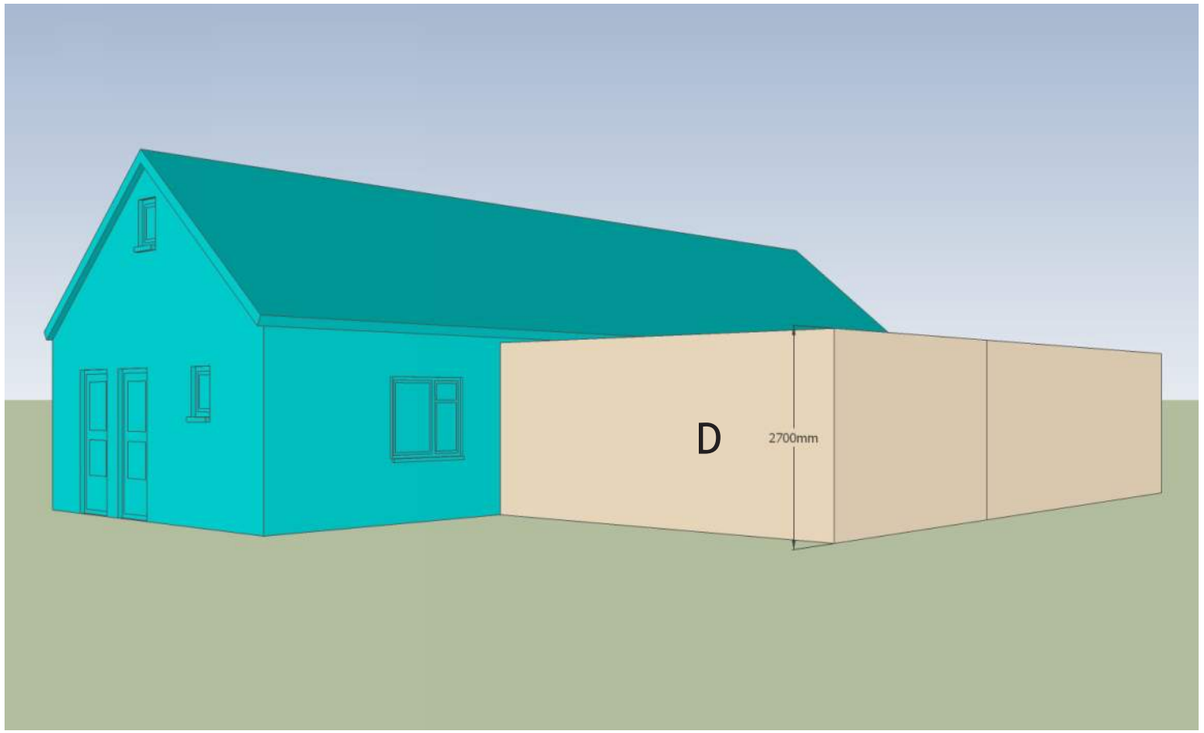

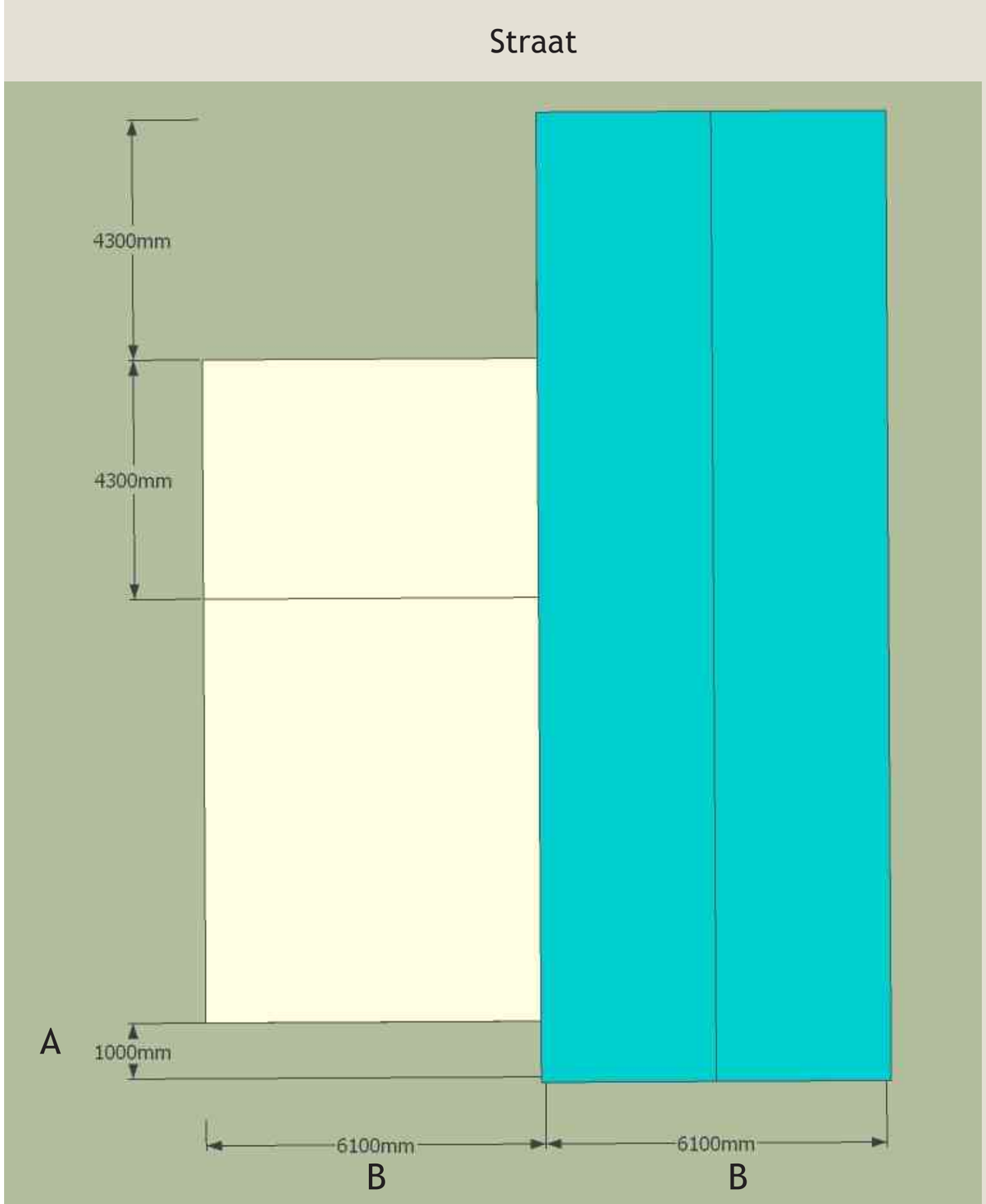

TYPE VI
Huidige situatie

Type VI

TYPE VI
Huidige situatie

TYPE VI
Voorstel

Richtlijnen

C Uitbouw lengte is totale lengte van bestaande woning, gerekend vanaf achtergevel bestaande woning.

D Hoogte uitbouw gelijk aan de bestaande plafondhoogte.

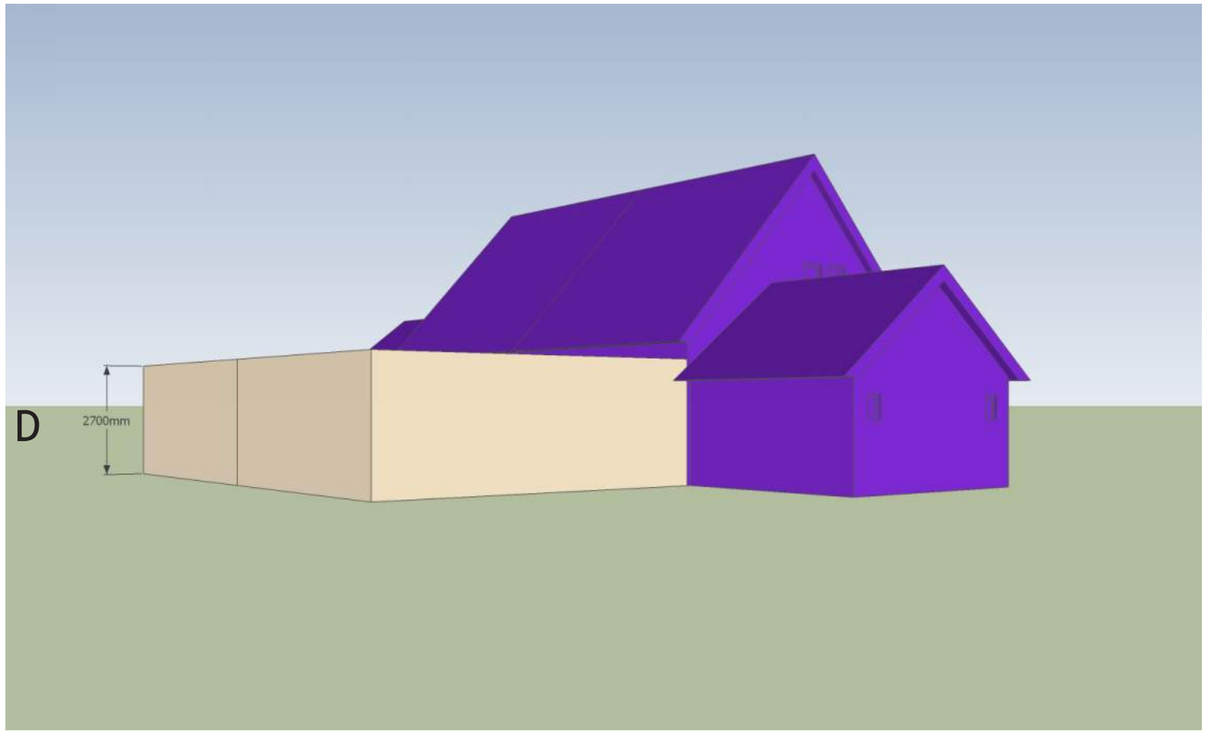

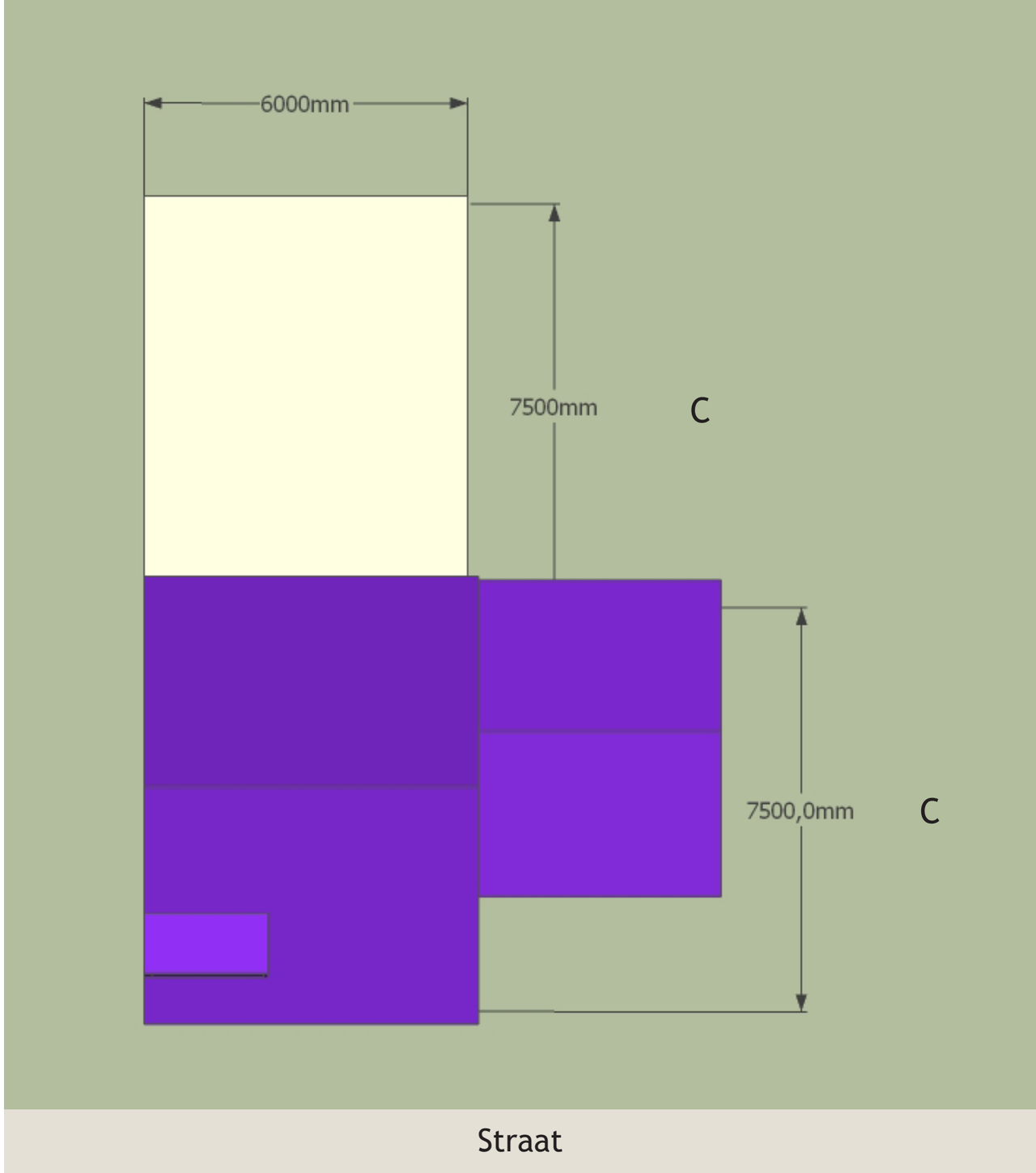

VOORBEELDEN
Aantasting oorspronkelijk straatbeeld

ACTIUM
Akkoord

Actium gaat akkoord met de vastlegging van het bestemmingsplan

REACTIE

Vereniging Dorpsgemeenschap Darp, Havelterberg en Busselte

Dorpsgemeenschap Darp Havelterberg Busselte

Hoe nu verder?

Vanavond reageren op het voornemen mag maar hoeft niet. Het laten bezinken is prima.
Er kan tot 1 mei 2019 gereageerd worden op de presentatie.

Bij wie?
Bij het bestuur van de dorpsgemeenschap.

REACTIE

Vereniging Dorpsgemeenschap Darp, Havelterberg en Busselte

GemeenteWesterveld

Hoe nu verder?

De dorpsgemeenschap stuurt begin mei een reactie naar de gemeente.

Planning:
De gemeente legt in juni 2019 het ontwerp-bestemmingsplan ter inzage.

BEELDKWALITEITSPLAN

April 2019

BESTEMMINGSPLAN

In opdracht van de gemeente Westerveld

DARP

WITPAARD
STEDENBOUW | LANDSCHAP | RUIMTELIJKE ORDENING

VAN DEN BERG ARCHITECTEN